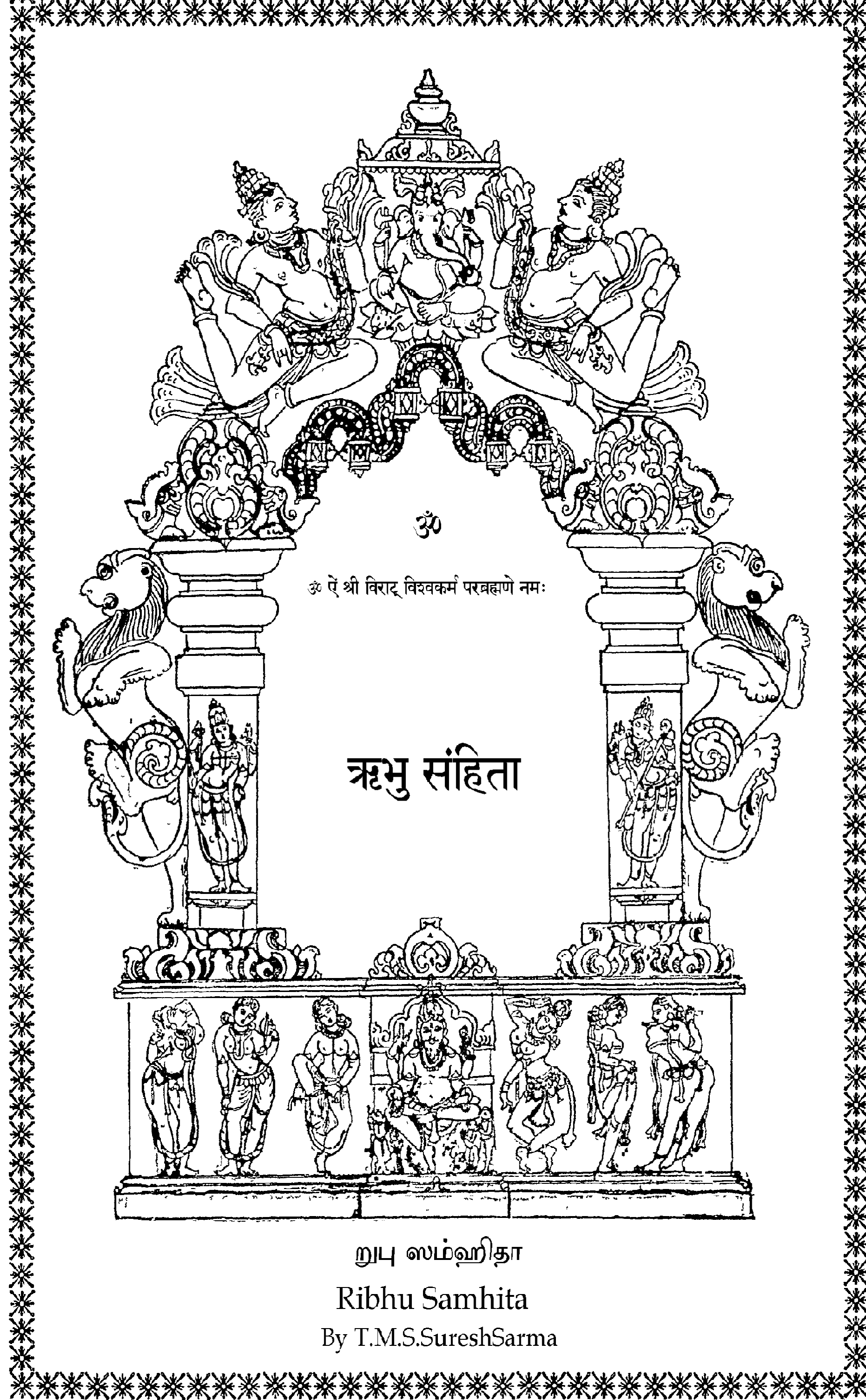

ॐ
ॐ ऐं श्री विराट् विश्वकर्म परब्रह्मणे नमः
ऋभु संहिता
றுபு ஸம்ஹிதா
Ribhu Samhita
By T.M.S.SureshSarma

நூலின் பெயர்	:	றுபு ஸம்ஹிதா
நூலின் ஆசிரியர்	:	சே.சுரேஷ் சர்மா
நூலின் மொழி	:	தேவநாகரி, தமிழ்
நூலின் சமயம்	:	வைதீகம் - வேதம்
நூலின் கடவுள்	:	ருபுதேவன்
நூலின் ஆய்வுகள்	:	வேதம், சில்பம், கல்பம்
நூலின் பயன்கள்	:	வேதத்தில் ருபுக்கள் வரலாறு இதிஹாஸபுராண வரலாறு ருபுக்களின் படைப்புகள் ஸ்தாபத்யவேதப்படி தேவதா பிரதிஷ்டா விதிகள்
எழுத்தின் அளவு	:	14 புள்ளிகள்
தாளின் அளவு	:	ஏ4
பதிப்பு	:	16.2.2016 முதற்பதிப்பு
நாகரி தட்டச்சு	:	சே.சுரேஷ் சர்மா
தமிழ் தட்டச்சு	:	சே.சுரேஷ் சர்மா
ஓவியங்கள்	:	சே.சுரேஷ் சர்மா
மொத்த படங்கள்	:	12
மொத்தபக்கங்கள்	:	140
கிடைக்ககூடிய இடம்	:	சே.சுரேஷ் சர்மா, 12- குப்புதாசன் தெரு, இராசிபுரம் - 637408, நாமக்கல் - மாவட்டம், தமிழ்நாடு.

உ

Sri Virat Viswakarma Parabrahmane Namaha

Sri Jagadguru Aghila Bharatha Viswakarma Peethathipathi

SRI SIVASHANMUGA GNNACHARIYA GURUSWAMIGAL

Adhi Sivalingacharia Peetam
64th Mahasannithanam
Seenandal Mutt
Thirumularanyam - 606 901
Cell : 9442410920, 9442713476

Srimath Parasamaya Kolarinatha Adhinam,
38th Matathipathi
84, Akkasalai Vinayakar Koil Street,
Tirunelveli - 627 006.

Date :

Camp : திருவண்ணாமலை

[illegible]

Estd: 2007. Phone : 040- 27408792, Cell : 9949486529.

AKHILA BHARATIYA VISHWAKARMA BRAHMANA GNANAPEETHAM

Central Office : E-129, Okhla Industrial Area, Phase-III, NEW DELHI.
Regional Office : 402, Avanti Mansions, B-64, D.D.Colony, Hyderabad - 500 007.

Mahamahopadhyaya, Rashtrapathi Sanmanavibhushitha

Dr. Pedapati Nageswara Rao

M.A.,Ph.D.,

KULAPATHI

Date : 20. 11. 2015.

Certificate of appreciation

Ribhus are our ancestors and they systematised Vedic Sacrificial procedures with their Skill and penance. All Gods praised their intelligence and bestowed many virtues and gifts on them. As such they got prominance in Vedic tradition and even today they are invited in every Vedic Sacrifice and offered Somajuice. But in today's India, Hindus know very little about Vedic tradition and Ribhus. As such it is takersup for research.

Mr Suresh Sharma of Rasipuram in Namakkal Dist in Tamil Nadu has laboured hard and brought out the RIBHUSAMHITA – full of information on Ribhus from all branches of Veda - Purana - Itihasa and allied works.

I Congratulate Mr Sharma on his monumental work on our tradition useful to educate people on this aspect of Vedic lore. His erudition and scholarship are worth to be recognised by all and I pray God to Shower his blessings to do more research in Vedic lore and bringout many more good works in future

With blessings,

Nageswararao

ஓம்

ஓம் விஸ்வகர்மணே நம: ஓம் த்வஷ்ட்ராய நம: ஓம் ருபுதேவாய நம:

ருபு ஸம்ஹிதாவிலுள்ள விஷயங்கள்:

அத்யாயம்	அனுவாகம்	விஷயங்கள்
1- 3	1-11	**றுக்வேத** றுபு ஸூக்தங்கள்
3	12-13	ஸவந தேவதா ஸூக்தம்
3	14	ஸவன பவமாந ஸூக்தம்
3	15	ஆர்பவ பவமாந ஸூக்தம்
4	16	றுபு பிரைஷா
4	17	ஸூனு ஸூக்தம்
4	18-20	றுபு பிராமணங்கள்
5	21	**யஜுர்வேத** றுபு ஸூக்தம்
5	22	ருது ஸூக்தம்
5	23	ஸவந தேவதா ஸூக்தம்
5	24	ஸவந பவமாந ஸூக்தம்
5	25	அன்ன ஸூக்தம்
6	26-30	றுபு பிராமணங்கள்
7	31	**ஸாமவேத** றுபு ஸூக்தம்
7	32	ஸவந பவமாந ஸூக்தம்
7	33-34	றுபு ஸாமகானம்
7	35	ஆர்பவ பவமானங்கள்
8	36-40	றுபு பிராமணங்கள்
9	41	**அதர்வவேத** றுபு ஸூக்தம்
9	42	ஸவந தேவதா ஸூக்தம்
9	43	ஸவந பவமாந ஸூக்தம்
9	44	ரோஹிணீ ஸூக்தம்
9	45	மது வித்யா ஸூக்தம்
10	46-47	றுபு பிராமணங்கள்
10	48-49	றுபு ஹோமங்கள்
10	50	ரதகார பிராமணம்

ஆசிரியர் உரை:

அனைவர்களுக்கும் என்னுடைய நமஸ்கரங்கள். நமது நாட்டின் பாரம்பரியத்தினை பார்க்கும் போது பாரததேசத்தின் முதல் நூலான ரிக்வேதத்திலிருந்து நமது கலை கலாச்சாரம் மற்றும் சமூகங்களின் வழிதோன்றல் முதலியவற்றை காணமுடிகிறது. இவற்றிலிருந்து நம் முன்னோர்களின் வழிதோன்றல் அவர்களின் வழிபாட்டு விதிமுறைகள், விஞ்ஞான மதிநுட்பம், மருத்துவம் மற்றும் இசை துறையின் வளர்ச்சிகள், போர்கலை, அரசியல் திறமைகள் மற்றும் நகர, கிராம மற்றும் ஆரண்யக நாகரீக வளர்ச்சிகளைக் காணமுடிகிறது. இப்படிப்பட்ட வேதத்தில் பிரம்மவித்யா எனப்படும் சிருஷ்டியை அறிந்த ரிஷிகள் பலபேர்கள் இருந்தார்கள், இவர்களை வேதத்தின் மூல பரம்பொருளான விஸ்வகர்மாவின் அம்சமாக விளங்கினார்கள் என்று வேதத்திலுள்ள ஸம்ஹிதைகள், பிராமணங்கள், ஆரண்யகங்கள், உபநிஷத்துகள், கிலகாண்டங்கள், பரிசிஷ்டங்கள் மற்றும் வேதகல்பங்கள் கூறுகின்றது. அப்படிப்பட்டவர்களை ப்ரஜாபதி என்று வேதங்கள் அழைக்கின்றது. அப்படிப்பட்ட சிருஷ்டியை மனிதர்களாக பிறந்திருந்த ஆர்பவர்கள் தங்களுடைய அபார ப்ரஹ்ம ஞானத்தினால் தபோ வலிமையினால் பல சிருஷ்டிகளை தேவர்களுக்கு படைத்தளித்தார்கள். இதனால் இவர்கள் தேவர்களிடம் அமிர்தத்தினை உண்டு தேவத்தன்மையை அடைந்தார்கள். இப்படிப்பட்ட இவர்கள் மஹாபுருஷனும் மஹாச்சாரியரும் மஹாவிரத்தின் அதிபதியும் மஹாத்மாவாகிய ஸ்ரீ விஸ்வகர்மாவினால் உண்டான மஹா குலத்திலுத்தவர்கள் என்று வேதம் உரைக்கின்றது. இப்புத்தகத்தில் ஸ்ரீ விஸ்வகர்மா, மனு, த்வஷ்டா, சில்பகாஸ்யபர், ருபுக்கள், ஆங்கிரஸர், பிருகு மற்றும் தக்ஷா முதலிய வேதத்தில் சொல்லப்பட்ட சிருஷ்டிகர்த்தாகளில் ருபுதேவர்களை பற்றிய வேத ஸூக்தங்கள், மந்திரங்கள், பிராமணங்கள் மற்றும் கல்ப நிரூபணங்கள் ஆகியவைகள் நான்கு வேதத்திலிருந்தும் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது.

ருபுதேவனை ஆலயத்தில் பிரதிஷ்டை செய்ய தேவையான பிரயோக விதிகளையும், அதற்கான மந்திரங்களையும் சில்பவேதத்திலிருந்தும் சதுர்வேதத்திலிருந்தும் ஆதாரத்தினையும் இங்கு தொகுத்துக் கொடுத்துள்ளேன். வேதத்தில் சொல்லப்பட்ட தேவர்களுக்குகான ரூபங்கள், பிரதிஷ்டைகள் மற்றும் பூஜாவிதானங்கள் பற்றிய விதிமுறைகள் சொல்லப்பட்ட கிரந்தங்களை **"ஸம்ஹிதா"** என்று முனிவர்கள் அழைப்பார்கள். எனவே தான் ருபுதேவனை பற்றிய வேதமந்திரங்கள், பிரதிஷ்டை மற்றும் பூஜைகளைப் பற்றிய இந்நூலுக்கு **"ருபு ஸம்ஹிதா"** என்று பெயர் வைத்துள்ளேன். இவற்றிலுள்ள வேத ஆதாரங்கள் அனைத்தும் வேதகாலத்திலிருந்த ரிஷிகளால் ஓதி உணரப்பட்டு வருவதே அன்றி இக்காலத்தில் சொல்லப்பட்டவைகளோ எழுதப்பட்டவைகளோ அன்று. ஸ்தாபத்திய வேதத்திலுள்ள 32 சாஸ்திரங்களில் ஒன்றான மானஸார ரிஷியால் சொல்லப்பட்ட மானஸாரசில்பத்தின் பிரிவிலிருந்து தேவதா பிரதிஷ்டா பிரயோகங்கள் முதன்மையாக பிரதிஷ்டா லக்ஷணங்களுக்கு எடுத்துக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. வேதமந்திரங்கள் யாவும் சாங்காயந ரிஷியின் ருக்வேதப்பிரிவுகளில் இருந்து எடுத்துக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. கலியுகத்தில் ஸ்ரீ விஸ்வகர்மாக்களின் குருவாக கார்க்கேய ரிஷியால் கார்க்கேயாகமத்தில் சொல்லப்பட்ட போதாயன ரிஷியின் சில வைதீகப் பிரயோகங்களும் சேர்த்து இந்த ஸம்ஹிதையில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. ஸ்ரீ ருபுதேவன் - ஸ்ரீ மேதா தேவியின் விக்ரஹத்தினை ஹஸ்த நக்ஷத்திரத்தில் சுபயோக சுபதினத்தில் தனியாக ஆலயம் அமைத்தோ அல்லது பிரகாரங்களில் மேற்கு முகமாகப் பிரதிஷ்டை செய்து வழிபடுவது அனைவர்களுக்கும் ஞானத்தினையும், செல்வவளத்தினையும், ஆயுஷ் ஆரோக்கியத்தினையும், நல்ல

சகோதரத்துவத்தினையும், பெற்றோர்களின் மீதான பிரியமும், அரசாங்கத்தின் அரவணைப்பும் அனைவர்களுக்கும் தரும். இவ்வழிப்பாட்டினால் அனைத்து ஸமூகமக்களும் தேவனுக்குண்டான தெய்வீகமான ஞானத்தினை அடைந்தும் தேவலோகப் பதவியை கட்டாயம் அடைவார்கள் என்பது ஐயமில்லை. இதனால் தான் வேதத்தில் வரும் மஹரிஷிகள் அனைவரும் விஞ்ஞான அறிவின் ஆற்றலின் ரூபமான இவரை வேதத்தில் வழிப்பட்டு பயனடைந்துள்ளார்கள் என்பதற்கு வேதமே ஸர்வசாக்ஷியாக நாம் அனைவர்களுக்கும் உள்ளது. ருபுதேவனின் பேராற்றலையும் அவருடைய தெய்வீகமான அனுகிரஹத்தினையும் வேதகால வழிப்பாட்டின் தொன்மையையும் பாரம்பரியத்தினையும் ஏனையோர்களுக்கு இந்நூல் பறைசாற்றும் என்பது உண்மை ஆகும். வளர்க ருபுதேவ வழிபாடு, வாழ்க வேதநெறி, பெறுங்கள் ருபுதேவனின் அனுகிரஹத்தினை அனைத்து ஸமய ஸமூக குலமக்கள்கள் அனைவரும். ருபுதேவனின் பெருமைகளை நாம் அனைவரும் தெரிந்துக்கொள்வதற்கு முன்னார் முழுமுதற்கடவுளாக வேதத்தில் தேவர்களாலும் தேவரிஷிகளாலும் சொல்லப்பட்ட ஸ்ரீ விஸ்வகர்மா ஸூக்தத்தினை முதலில் பாராணம் செய்வோம். ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம ஸூக்தத்தினை சுருக்கி சிறிய ஸூக்தமாக முக்கியமான மந்திரங்களைக் கொண்டு ஓதியவர் ஆஸ்வலாய ரிஷி ஆவார். இவரே தேவத்வஷ்டாவின் ஸூக்தத்தினையும் தொகுத்தவர் ஆவார். இந்த ஸூக்தங்கள் ஸோமயாகத்தில் பசுபதிகளைப் பற்றி பெருமையாக ஸவனத்தில் கூறுமிடத்தில் ருக்வேதத்தின் கல்பத்தில் வருகின்றது. அடுத்து அஸ்விநிதேவர்கள், இந்திரன், விஸ்வதேவன் மற்றும் ஸரஸ்வதீ ஆகியோர்களின் பெருமைகளை கூறும் ஸூக்தம் 1:3 ல் ஸம்ஹிதாவில் வருகின்றது. இம்மூன்று ஸூக்தங்களை முதலில் ஓதிய பிறகே இந்நூலிலுள்ள ஏனைய விஷயபாகங்களை படிப்பது மிகச்சிறந்து ஆகும். இதுவே நாம் அனைவருக்கும் நற்பலன்களை நன்றாக அடைய கிடைக்கச் செய்யும் முதற்படி ஆகும்.

॥ ऋषिः विश्वकर्मा आश्वलायन वा छन्दः त्रिष्टुप् देवता विश्वकर्मा ॥

विश्वकर्मन् हविषा वावृधानः स्वयं यजस्व पृथिवीमुत द्याम् । मुहयन्त्वन्ये अभितो जनास इहास्माकं मघावा सूरिरस्तु ॥ १ ॥ वाचस्पतिं विश्वकर्माणमूतये मनोजुवं वाजे अद्या हुवेम । स नो विश्वानि हवनानि जोषद् विश्वशम्भूरवसे साधुकर्मा ॥ २ ॥ विश्वकर्मा विमना आद्विहाया धाता विधाता परमोत सन्दृक् । तेषामिष्टानि समिषा मदन्ति यत्रा सप्त ऋषीन्पर एकमाहुः ॥ ३ ॥ किꣳ स्विदासीदधिष्ठानमारम्भणं कतमत् स्वित् कथासीत् । यतो भूमिं जनयन् विश्वकर्मा वि द्यामौर्णोन् महिना विश्वचक्षाः ॥ ४ ॥ यो नः पिता जनिता यो विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा । यो देवानां नामधा एक एव तꣳ सं प्रश्नं भुवना यन्त्यन्या ॥ ५॥ या ते धामानि परमाणि यावमा या मध्यमा विश्वकर्मन्नुतेमा । शिक्षा सखिभ्यो हविषि स्वधावः स्वयं यजस्व तनुवं वृधानः ॥ ६ ॥ विराट्पुरुषाय विद्महे- । विश्वकर्मणय धीमहि । तन्नो परब्रह्मः प्रचोदयात् ॥ ७ ॥

ருஷி: விஶ்வகர்மா ஆஶ்வலாயநர் வா சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா விஶ்வகர்மா

விஶ்வகர்மந் ஹவிஷா வாவ்ருதா4ந: ஸ்வயம் யஜஸ்வ ப்ருதி2வீமுத த்3யாம் । முஹ்யந்த்வந்யே அபி4தோ ஜநாஸ இஹாஸ்மாகம் மக4வா ஸூரிரஸ்து ॥ (1)

வாசஸ்பதிம் விஶ்வகர்மாணமூதயே மநோயுஜம் வாஜே அத்3யா ஹுவேம । ஸ நோ விஶ்வாநி ஹவநாநி ஜோஷத் விஶ்வஶம்பூ4ரவஸே ஸாது4கர்மா ॥ (2) விஶ்வகர்மா விமநா யத்3விஹாயா த4ாதா வித4ாதா பரமோத ஸந்த்3ருக் । தேஷாமிஷ்டாநி ஸமிஷா மத3ந்தி யத்ரா ஸப்தர்ஷீந்பர ஏகமாஹு: ॥ (3) கிஂ ஸ்விதாஸீததி4ஷ்டா2நமாரம்பணம் கதமத்2 ஸ்வித் கத2ாஸீத் । யதோ பூ4மிம் ஜநயந் விஶ்வகர்மா வித்யோமௌர்ணோந் மஹிநா விஶ்வசக்ஷா: ॥ (4) யோ ந: பிதா ஜநிதா யோ வித4ாதா தா4மாநி வேத3 பு4வநாநி விஶ்வா । யோ தே3வாநாம் நாமத4ா ஏக ஏவ தஂ ஸம் ப்ரஶ்நம் புவநம் யந்த்யந்யா ॥ (5) யா தே தா4மாநி பரமாணி யாZவமா யா மத்4யமா விஶ்வகர்மந்நுதேமா । ஶிக்ஷா ஸகி2ப்4யோ ஹவிஷி ஸ்வதா4வ: ஸ்வயம் யஜஸ்வ தநுவம் வ்றுதாந: ॥ (6) விராட்புருஷாய வித்மஹே விஶ்வகர்மணாய தீமஹீ । தந்நோ பரப்ரஹ்ம: ப்ரசோதயாத் ॥ (7)

॥ ऋषिः आश्वलायनः वसिष्ठः छन्दः त्रिष्टुप् देवता देवत्वष्टा ॥

य इमे द्यावापृथिवी जनित्री रूपैरपिं शद्भुवनानि विश्वा। तमद्य होतरिषितो यजीयान् **देवंत्वष्टार**मिह यक्षि विद्वान्॥ १॥ तन्नस्तुरीपमध पोषयित्नु **देवत्वष्टर्वि** रराणाः स्यस्वः। यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षो युक्तग्रावा जायते देवकामः॥ २॥ **देवत्वष्टा** सविता विश्वरू पः पुपोष प्रजाः पुरुधा जजान। इमा च विश्वा भुवनानयस्य महद्देवा नामसुरत्वमेकं ॥ ३॥ **देवत्वष्टर्यद्ध** चारुत्वमानड्यदङ्गिरसामभवः सचा भूः। स देवानां पाथ उप प्र विद्वानुशन् यक्षि द्रविणोदः सुरत्नः॥ ४॥ पिशङ्गरूपः सुभरो वयोधाः श्रुष्टी वीरो जायते देवकामः। प्रजां **त्वष्टा** वि ष्यतु नाभिमस्मे अथा **देवाना**मप्ये तु पाथः॥ ५॥ प्रथमभाजं यशसं वयोधां सुपाणिं **देवं** सुगभस्तिमृभ्वं । होता यक्षद्यजतं पस्त्यानां अग्निस्**त्वष्टारं** सुहवं विभावा॥ ६॥

றுஷி: ஆஶ்வலாயந: வஸிஷ்ட: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா தேவத்வஷ்டா

ய இமா த்யாவாப்றுதிவீ ஜநித்ரீ ரூபைரபிம் ஶத்புவநாநி விஶ்வா, தமத்ய ஹோதரிஷிதோ யஜீயாந் **தேவம் த்வஷ்டா**ரமிஹ யக்ஷிவித்வாந் (1) தந்நஸ்துரீபமத போஷயித்நு **தேவத்வஷ்டர்** வி ரராணா: ஸ்யஸ்வ:, யதொ வீர: கர்மண்ய: ஸுதக்ஷோ யுக்த்தக்ராவா ஜாயதே தேவகாம: (2) **தேவத்வஷ்டா** ஸவிதா விஶ்வரூப: புபோஷ ப்ரஜா: புருதா ஜஜாந, இமா ச விஶ்வா புவநாநயஸ்ய மஹத்தேவா நாமஸுரத்வமேகம் (3) **தேவத்வஷ்டர்** யத்த சாருத்வமாட்யதங்கிரஸாமபவ: ஸசாபூ:, ஸ தேவாநாம் பாத உப ப்ர வித்வாநுஶந் யக்ஷி த்ரவிணோத: ஸுரத்ந: (4) பிஶங்கரூப: ஸுபரோ வயோதா: ஶ்ரஷ்டி வீரோ ஜாயதே தேவகாம:, ப்ரஜாம் **த்வஷ்டா** விஷ்யது நாபிமஸ்மே அதா **தேவாநாமப்**யே து பாத: (5) ப்ரதமபாஜம்

யஶஸம் வயோதாம் ஸுபாணிம் **தேவம்** ஸுகபஸ்திம் ருப்வம், ஹோதா யக்ஷத் யஜதம் அக்நிஸ் **த்வஷ்டாரம்** ஸுஹவம் விபாவா (6)

॥ ऋषिः मधुच्छन्दः छन्दः गायत्रीः देवता अश्विनौ इन्दूं विश्वदेवं सरस्वतीं च ॥

अश्विना यज्वरीरिषो द्रवत्पाणी शुभस्पती । पुरुभुजा चनस्यतम् ॥ १ ॥ अश्विना पुरुदंससा नरा शवीर या धिया । धिष्ण्या वनतं गिरः ॥ २ ॥ दस्रा युवाकवः सुता नासत्या वृक्तबर्हिषः । आ यातं रुद्रवर्तनी ॥ ३ ॥ इन्द्रा याहि चित्रभानो सुता इमे त्वायवः । अण्वीभिस्तना पूतासः ॥ ४ ॥ इन्द्रा याहि धियेषितो विप्रजूतः सुतावतः । उप ब्रह्माणि वाघतः ॥ ५ ॥ इन्द्रा याहि तूतुजान उप ब्रह्माणि हरिवः । सुते दधिष्व नश्चनः ॥ ६ ॥ ओमासश्चर्षणीधृतो विश्वे देवास आ गत । दाश्वांसो दाशुषः सुतम् ॥ ७ ॥ विश्वे देवासो अप्तुरः सुतमा गन्त तूर्णयः । उस्रा इव स्वसराणि ॥ ८ ॥ विश्वे देवासो अस्रिध एहिमायासो अद्रुहः । मेधं जुषन्त वह्नयः ॥ ९ ॥ पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥ १० ॥ चोदयित्री सूनृतानां चेतन्ती सुमतीनाम् । यज्ञं दधे सरस्वती ॥ ११ ॥ महो अर्णः सरस्वती प्र चेतयति केतुना । धियो विश्वा वि राजति ॥ १२ ॥

ருஷி: மதுச்சந்த: வைஶ்வமித்ர: சந்த: காயத்ரீ:
தேவதா அஶ்விநௌ இந்த்ரம் விஶ்வதேவம் ஸரஸ்வதீம் ச

அஶ்விநா யஜ்வரீரிஷோ த்ரவத்பாணீ ஶுபஸ்பதீ, புருபுஜா சநஸ்யதம் (1) அஶ்விநா புருதம்ஸஸா நரா ஶவீர யா தியா திஷ்ண்யா வநதம் கிர: (2) தஸ்ரா யுவாகவ: ஸுதா நாஸத்யா வ்றுக்த்தபர்ஹிஷ:, ஆ யாதம் ருத்ரவர்தநீ (3) இந்த்ரா யாஹி சித்ரபாநோ ஸுதா இமே த்வாயவ:, அண்வீபிஸ்தநா பூதாஸ: (4) இந்த்ரா யாஹி தியோஷிதோ விப்ரபூத: ஸுதாவத:, உத ப்ரஹ்மணி வாதத: (5) இந்த்ரா யாஹி தூதுஜாந உப ப்ரஹ்மாணி ஹரிவ:, ஸுதே ததிஷ்வ நஶ்சந: (6) ஓமாஸஶ்சர்ஷணீத்றுதோ விஶ்வே தேவாஸ ஆ கத, தாஶ்வாம்ஸோ தாஶுஷ: ஸுதம் (7) விஶ்வே தேவாஸோ அப்துர: ஸுதமா கந்த தூர்ணய:, உஸ்ரா இவ ஸ்வஸராணி (8) விஶ்வே தேவாஸோ அஸ்ரித ஏஹிமாயாஸோ அத்ருஹ:, மேதம் ஜஷந்தம் வஹ்நய: (9) பாவகா ந: ஸரஸ்வதீ வாஜேபிர் வாஜிநீவதீ, யஜ்ஞம் வஷ்டுதியாவஸு: (10) சோதயித்ரீ ஸூந்றுதாநாம் சேதந்தீ ஸுமதீநாம், யஜ்ஞம் ததே ஸரஸ்வதீ (11) மஹோ அர்ண: ஸரஸ்வதீ ப்ர சேதயதி கேதுநா, தீயோ விஶ்வா வி ராஜதி (12)

வேதங்களில் ருபுதேவர்களின் பெருமைகள்:

தேவர்களாகிய ருபுக்கள் என்ற கடவுள்கள் சிருஷ்டிகளுக்கும், விஞ்ஞானத்திற்கும், ஆயகலைகள் 64 க்கும் அதிதேவர்களாக வேதத்தில் கூறப்பட்டுள்ளார்கள். இவர்கள் வேதங்களாகிய ருக், யஜுர், ஸாமம், பிருகுவாங்கீரஸம் முதலியவற்றின் பரபிரம்ம தத்துவத்தை எடுத்துரைக்க வேதத்தில் முதன்முதலில் தோன்றிய **"மது-வித்தை"**யை ஜகத்குருவாகிய **"ஸ்ரீ த்வஷ்ட-ப்ரஜாபதி"**யிடம் கற்றுக்கொண்டார்கள். இவ்வித்யை இவர்கள் அறிந்ததால் ஸோமயாகத்தில் மூன்றவது ஸவனத்தின் அதிதேவர்களாக ஆகினார்கள். இவர்கள் வேதங்களிலும், உபவேதங்களிலும் சிறந்தப் பேரறிவினைப் பெற்றிருந்தார்கள்.

1) ஆயுர்வேதம்: ஆயுர்வேதத்தில் பிரதானமாக விளங்கும் ஓஷதிகளையும், வனஸ்பதிகளையும், மருத்துவப் பயிர்களையும், உணவுப் பயிர்களையும் வேளாண்மையைச் செய்ய **"கிருஷி-வித்தை"**யாவை தங்களுடைய தபோ வலிமையின் மூலமாக சிருஷ்டித்தார்கள். இவ்வித்யாவின் மூலமாக தேவர்களுக்கு தம்முடைய முன்னோர்களுக்கும், தேவர்களுக்கும் **"வனஸ்பதி-வித்யா"**வின் மூலமாக தேவ வைத்தியத்தினை ருபுதேவர்கள் செய்தார்கள். மேலும் பசுவின் திசுவினை எடுத்து அதன் மூலமாக அதிகபால் தரும் பசுக்களை **"ஜீவசிருஷ்டி-வித்யா"** மூலமாக படைத்து தேவபுரோஹிதருக்கு அன்பளிப்பு செய்தார்கள். அதிமான தீரமான ஆற்றலுடைய உயரின குதிரைகளை தங்களுடைய தபபோ ஞானத்தினால் படைத்து இந்திரனுக்கு வாஜபேயத்தில் பரிசாக கொடுத்ததார்கள் என்று வேதம் கூறுகின்றது.

2) தனுர்வேதம்: இரதத்தினை போரில் எப்படி பயன்படுத்துவது ஒருசக்ரம், இரண்டுசக்ரம், மூன்றுசக்ரம், நான்குசக்ரம் உடைய இரதத்தினை போர்களில் எப்படி ஓட்டுவது என்ற **"ரதமாரோஹண-வித்யா"** வையும். குதிரைகள் மற்றும் யானைகளை எப்படி சமிகைச் செய்து அவற்றினை யஜமானன் சொற்பேச்சு கேட்க வைத்து போரிலே பயன்படுத்துவது என்ற **"அசுவ-வித்யா"** மற்றும் **"கஜ-வித்தை"**யையும், எந்தெந்த அஸ்திரங்களை எப்படியெல்லாம் போரில் பிரயேகிப்பது என்பது பற்றிய **"அஸ்திரபிரயோக-வித்தை"**களையும் உருவாக்கினார்கள். இப்படியாக வேதத்தில் பல தனுர் வித்தைகளுக்கு குருவாக ருபுதேவர்கள் வேத ஸூக்தங்கள் மூலமாக சொல்லப்படுகிறார்கள்.

3) கந்தர்வவேதம்: வேதத்தில் இசைநுட்பங்களில் முதன்மையான மெட்டுகள் அல்லது பண்கள் எனப்படும் சந்தங்களுடன் பாடும் **"சந்தஸு-வித்தை"**யையும், ஸாம கானத்தில் கிராமேயம் எனப்படும் வேய கானம் மற்றும் பிரகிருதி கானங்களையும், ஊஹ்ய ஸாமங்கயையும், ஸாமவேதத்தின் அதிரஹஸ்யங்களான ரஹஸ்ய கானங்களையும் ஸோம பவமானத்தில் இந்த **"கான-வித்யா"**வையும், வேதத்தினையும் ஸ்லோகங்களையும் மஹாதத்துவத்துடன் கவிபாடி தேவர்களை மயங்கச்செய்யும் **"கவி-வித்யா"**வையும் கசடறக்கற்றவர்கள் ருபுதேவர்கள்.

4) சில்பவேதம்: சிருஷ்டியின் ஒரு பிரிவாக விளங்கும் இவ்விஞ்ஞானத்தினை வேதத்தின்படி இரதம் செய்யும் மதிநுட்பமும், மனைகளை பஞ்ச பூதங்களின் குணமறிந்து அஷ்டதிக் தேவதைகளின் பதம், வாஸ்துதேவனின் காலமறிந்து கோட்டை, அரண்மனைகள், தேவாலயங்கள், கிருஹங்கள், அணைக்கட்டுகள், நீர்தேக்கங்கள் முதலிய சிருஷ்டிகளை **"ஸ்தாபத்ய-வித்யா", "வாஸ்து-வித்யா", "சில்ப-வித்யா", "ரதவாஹன-வித்யா", "அஸ்திர-வித்யா"** முதலிய வித்யாக்களை அறிந்து வேதத்தில் தேவர்களுக்கு சிருஷ்டித்து கொடுத்துள்ளார்கள். ஜ்யோதிஷதத்தில் கிரஹ நிலைகளை அறிந்து யஜமானுக்கு சொல்லப்பட்ட நக்ஷத்திரத்தில் ஆயாதி அறிந்து மனைகளை வகுத்தார்கள். இதனால் **"ஜ்யோதிஷ்ய-வித்தை"**யையும் ருபுதேவர்கள் அறிந்து தேவர்களுக்கு உருவாக்கி தந்துள்ளார்கள்.

5) இதிஹாஸபுராணங்கள்: புராணகாலத்தில் ருபுதேவர்கள் பரபிரம்ம தத்துவத்தினை உணரவைக்க **ருபு-கீதங்கள்** மூன்றினை மூன்று புராணங்கள் மூலமாக சொல்லியிருக்கின்றார்கள். மேலும் அஸுரேந்திரன் பிரஹ்லாதன் பாரதத்தில் ஸுதன்வாங்கிரஸரின் பெருமையை போற்றி **அஸுரேந்திர-கீதங்கள்** இரண்டு சொல்லியுள்ளார். மேலும் **4-உபநிஷத்துகள்** புராணகாலத்து ருபுக்களால் யஜுர், ஸாம, அதர்வத்திற்கு சொல்லப்பட்டுள்ளது. இதுமட்டுமின்றி அத்வைத தத்துவத்தினை இப்பாரதத்தில் பரப்ப முதன் முதலில் **அத்வைத-பிரம்ம-விஞ்ஞானம்** என்ற கொள்கையை உலகிற்கு முதலில் சொல்லியவர் இவரே. இவ்வித்யாவை

புராணங்களில் இரண்டு முறை சொல்லியிருக்கின்றார். மேற்சொன்ன அனைத்தினையும் தன்னுடைய ஆத்மார்த்த சிஷ்யராகிய நிதாக மஹரிஷிக்கு கூறியுள்ளார்.

6) ருபு ஸூக்த்ததின் விளக்கங்கள்:

ருபுக்கள் தன்னுடைய தாய்தந்தையர்களுக்கு என்றும் இளமையை அளிக்கக் கூடிய வைத்தியத்தினை தன்னுடைய தவசக்தியால் கண்டுபிடித்து, அதற்கான மூலிகைகளால் மருந்துகளை செய்யும் "ஆயுர்-வித்தை"யினை பயன்படுத்தி இதன் மூலமாக அவர்களை மூப்பு பிணியிலிருந்து நீக்கி பொலிவுடையவர்களாக்கினார்கள். ருபுக்கள் பயன்படாத நிழத்தினைச் சீர்செய்து பண்பட்ட நிலமாக்கி அதில் தேவத்தன்மையுடைய ஓஷதிகளை விளைவித்தார்கள், அதற்கு உழவுக்கருவிகளையும் மற்றும் தேவையான நீர் ஆதாரத்தினை ஸிந்து நதியிலிருந்து பெருக்குவதற்காக அணைக்கட்டுகளையும் படைத்தார்கள். மேலும் தன்னுடைய சிறந்த தபோ வலிமையின் மூலமாக நிழத்தடி நீரினை கண்டறிய "ஆபோ-வித்தை"யையும் உருவாக்கினார்கள். இவ்வாறராக மேற்கண்டுபிடித்த "க்ருஷி-வித்தை"களைப் பயன்படுத்தி வேளாண்மையை வளப்படுத்திக் காட்டினார்கள். ருபுக்கள் விஸ்வரூபமுடைய காமதேனுவையும், அதிகமான பால்தரக் கூடிய பால்பசுக்களையும் தன்னுடைய தபோ வலிமையின் மூலமாக "ஜீவஸ்ருஷ்டி-வித்தை"யின் மூலமாக உருவாக்கி தன்னுடைய பெரியப்பாவாகிய தேவகுரு பிருஹஸ்பதிக்கு வழங்கினார்கள். இதனால் பிருஹஸ்பதியும் இவருடைய மனைவியும் மிகவும் மகிழ்ச்சியடைந்தார்கள். ருபுக்கள் மிகவேகமாக செல்லக்கூடிய நான்கு சக்கரங்கள் கொண்ட தேரினை விஸ்வதேவர்களுக்கும் அளித்தார்கள் மற்றும் இரண்டு மற்றும் ஒரு சக்கரங்களுடையதும் முக்கோணபீடமுடைய விசித்திரமான சிற்ப வேலைப்பாடுகளுடையதுமான தேரினை தேவ மருத்துவர்களாகிய அஸ்வினி தேவர்களுக்கும் அளித்தார்கள். இவர்களுடைய "சில்ப-வித்யா" ஸாமர்தியத்தை அறிந்த தேவர்கள் மனம் மகிழ்ந்து "விஸ்வதேவர்களுக்கு -தக்ஷர்களாக" பதவியளித்தார்கள். ருபுக்கள் உயர்இனக்குதிரைகளை தன்னுடைய வேதமந்திர சக்தியால் சிருஷ்டித்தார்கள். அக்குதிரைகளை நன்கு பழக்கிக்கொண்டு ஸமிக்கைகளாலும் தான் கூப்பிட்ட குரலுக்கு யஜமானன் இருக்கும் இடத்தினை ஓடிவந்து அடையும் திறமைவாய்ந்த இரு கபிலநிறக் குதிரைகளை "அஸ்வ-வித்தை"யை பயன்படுத்தி வளர்த்து தேவர்களின் தலைவனான இந்திரனுக்கு பரிசாக அளித்தார்கள். இதனால் இவர்கள் தேவேந்திரனுடைய ஸபையில் இந்திரனுடைய நண்பர்களாக அமர்ந்து அறிவியல் மற்றும் விஞ்ஞான ரீதியான ஆலோசனைகளை தேவர்களுக்கு சொல்லும் வாய்ப்பினையும், இவர்களுடைய தபோ வலிமையால் தேவர்களுடன் சேர்ந்து அமிருதம் பருகும் தகுதியையும் அடைந்தார்கள். ருபுக்கள் வேதத்தில் பசுமை புரட்சி செய்தமையால் ஸூரியனின் கதிர்கள் கடுமையான வீச்சிலிருந்து மிகவும் மென்மையானது. இதனால் ஆதித்யன் தேவர்களாலும் மற்றும் ரிஷிகளினாலும் போற்றும் உருவமைப்பினைப் பெற்றார். இவர்களுடைய அறிவின் பிரகாசத்தினால் பரமாதித்யனின் எட்டு ஸ்வரூபத்தில் ருபுகளும் ஒரு அம்ஸமுடைய ஆதித்தியர்களாக விளங்கும் பதவியை பெற்றார்கள். இதன் மூலமாக ஸம்வத்ஸரம் என்று சொல்லக் கூடிய 12 மாதங்களைக் கொண்ட ஒரு வருடமானது முழுமையான செழிப்புடையக் காலமாகியது. ஆகையால் ஸம்வத்ஸரத்தின் அதிதேவர்களாக ஆனார்கள்.

ருபுக்கள் தங்களுடைய மதிநுட்பத்தினால் தங்கத்தினை தூய்மை செய்யும் முறையையும் அதில் அணிகள் செய்யும் அறிவினையும் பெற்றிருந்தமையால் வருணதேவனுக்கு "ரத்தின-வித்தை" கண்டுபிடித்து பொன்னாலான கவசத்தினையும் இரத்தினங்களால் செய்யப்பட்ட ஆபரணங்களையும், விசித்திர

வேலைப்படுகளுடைய கர்ணகுண்டலங்களையும் படைத்து அளித்தார்கள். இதனால் இவர்கள் தங்களுடைய தபோ வலிமையால் தங்கம், இரும்பு, செம்பு, வெண்கலம் பேன்ற உலோகங்களை அறியும் "தாது-வித்தை"யையும் மற்றும் உலோகங்களை பிரித்தெடுக்க உதவும் வெண்கார உப்புகள் மற்றும் பாதரஸங்களைக் பற்றிய "ரஸ-வித்தை"யையும், நவகிரஹங்களுடைய குணங்களையுடையதும் இயற்கையாக பூமியில் விளையக்கூடியதுமான மாணிக்கம், வைரம் முதலிய நவரத்தினங்களை பயன்படுத்தி ஆபரணமாகவும், பாஷாணங்களாகவும் உருவாக்கி இவைகளின் ஆற்றலைப்பெற்றிட "ரத்தின-வித்தை"யையும் படைத்தளித்தார்கள். ருபுக்கள் சந்தங்களுடன் கவிபாடும் திறமையுடையவர்கள் ஆகையாலும் குற்றமற்ற ஸத்தியமான வேத மந்திரங்களை கற்றவர்கள் (ருஷி: மேதாதி: காண்வ: ஆங்கிரஸ: 1-வது மண்டலம், 20-வது ஸூக்தத்தில் ஆதாரம்) என்பதாலும் ஸோம மஹா யாகத்தின் மூன்றாவது ஸவனத்தில் புரோஹிதம் செய்யும் சிறப்புப் பெற்றார்கள். இவர்களின் பரிசுத்தமான மந்திர ஒலிகளைக் கேட்டு அக்னிதேவனே மகிழ்ச்சியடைந்தார். ஆகையால் ஸோம யாகத்தின் மூன்றாம் நாளில் நடைபெறும் அனைத்து ஸோம ஹவிர்பாகத்திற்கும் ருபுக்களே அதிதேவதைகளாக வேதத்தில் கூறிப்பிடப்பட்டுள்ளார்கள். ருபுக்கள் மிக சிறந்த முன்யோசனையுடையவர்கள், இவர்கள் மிகச்சிறந்த வேலைப்பாடுகளுடைய யாகக்கரண்டியை செய்தார்கள். யாகத்தில் ஈடுபடும் ருபுக்களில் முதலில் பிறந்த ருபுதேவனோ 2 கரண்டிகளை செய்யலாம் என்றார். விப்வாதேவன் 3 கரண்டிகளை செய்யலாம் என்றார். ஆனால் வாஜதேவனோ 4 யாகக்கரண்டியை செய்யலாம் என்றார் ஏனெனில் நாம் செய்யும் வேள்வியில் தேவர்கள் மகிழ்ந்தார்கள் எனில் வேள்வின் நாயகனாக விளங்கும் அக்னிதேவனே நம்மை வந்து ஆசீர்வாதம் செய்வார் என்ற உண்மையான வேத நம்பிக்கை பெற்றுருந்தமையால் இவர்கள் அமிருதத் தன்மையை அடைந்தார்கள். இவர்களின் பேரறிவின் ஆற்றலைக் கண்டு இவர்களின் குரு த்வஷ்ட-பிரஜாபதியே வியந்துப்போனார். இப்படியாக ஸுதன்வாங்கிரஸ ருஷியின் புதல்வர்களாகிய ருபுக்கள் மூவரும் முறையே இந்திரனுக்கு தக்ஷராக ருபுதேவனும், அஸ்வினிகளுக்கும் மற்றும் வருணனுக்கு தக்ஷராக விப்வாதேவனும், விஸ்வதேவர்களுக்கு தக்ஷராக வாஜதேவனும் பதவிவகித்துக் கொண்டுள்ளார்கள். இவர்களுடைய தந்தை ஸோமயாகத்தின் மூன்றாம் தினத்தின் அதிதேவன் ஸுதன்வாங்கிரஸர் ஆவார் இவருடைய மனைவி கேசிநீ தேவீ ஆவார். இதுவரை என்னால் தொகுத்து எழுதி ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம பிராமண ஸமூகத்திற்காக வெளியிடப்பட்ட நூல்கள்:

1) பிரம்ம வம்ஶ பிராமண பெருமைகள் (1.10.2008 அன்று இராசிபுரத்தில் விஸ்வபிராமண ஸமூகத்தினால் நடந்தப்பட்ட ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம குரு பூஜையில் வெளியிடப்பட்டது மொழி: தமிழ்)
2) பிரம்ம வம்ஶ பிராமண போதாயன ஸூத்திர விதி (19.9.2010 அன்று தஞ்சை பெரிய கோயிலின் 1000 மாவது ஆண்டு விழா பூர்த்தியில் ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம சிற்பிகளைப் பற்றிய சிறப்பு சொற்பொழிவில் வெளியிடப்பட்டது. மொழி: தமிழ் மற்றும் கிரந்தம்)
3) பிரம்ம வம்ஶ பிராமண யஜுர்வேத கோஷம் (10.10.2010 அன்று ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம பிராமணர்களின் ஜகத்குரு ஸ்ரீ சிவஞான ஷண்முகாச்சார்ய ஸ்வாமிகளின் கனகாபிஷேகத்தின் போது நெய்வேலி குமாரின் மூலமாக வெளியிடப்பட்டது. மொழி: தமிழ் மற்றும் கிரந்தம்)
4) இரதகார பிராமணர்கள் வரலாறு (18.3.2013 அன்று என்னுடைய ஸ்ரீ சாங்காயந ரிஷி ரிக்வேத பாடசாலையில் ஆரம்பகல்வி பயின்ற பாலகர்கள் மூவருக்கு ருக்வேத மார்க்கமான முறையில் உபநயனம் (பூணூல்) என்னால் செய்யப்பட்ட போது வெளியிடப்பட்டது. மொழி: தமிழ்)

5) சதுர்வேதீய விஶ்வகர்ம ஸம்ஹிதா (14.9.2013 அன்று சே.சுரேஷ்சர்மா-சூர்யா ஆகிய எங்களுடைய விவாஹத்தின் முதல்நாள் ஜகத்குரு சிவஷண்முகாச்சார்ய ஸ்வாமிகள் முன்னிலையில் வெளியிடப்பட்டது மொழி: தேவநாகரி, தமிழ்)
6) ருக்வேத விஶ்வகர்ம பாராயணம்
7) யஜுர்வேதீய விஶ்வகர்ம பஞ்ச ஸூக்தங்கள்
8) அதர்வவேதீய விஶ்வகர்ம பஞ்சகம் (3.1.2016 அன்று தமிழ்நாடு விஸ்வபிரமணர்களின் புரோஹிதர்கள் சங்கத்தின் ஆண்டுகால கலந்துரையாடலின் போது இம்மூன்றும் வெளியிடப்பட்டது. மொழி: தேவநாகரி, தமிழ்)
9) றுபு ஸம்ஹிதா (16.2.2016 அன்று என்னுடைய சகோதரனின் சே.சந்தோஷ்-மோகனலக்ஷ்மீ விவாஹத்தில் மஹாமஹோபத்தியா Dr. நாகேஸ்வர ராவ் ஆசார்யா, உபாத்யா ப.உமாபதி ஆசார்யா ஆசீர்வாதத்துடன் Dr. நரஸிம்ம சில்பாச்சார்யா அவர்களிடம் வெளியிடப்பட்டது. மொழி: தேவநாகரி, தமிழ்)
10) வேதத்தில் ஶ்ரீ விஸ்வகர்மா அவதாரங்கள் (மொழி: தேவநாகரி, தமிழ்)
11) நாராயண பலி (16.12.2015 மங்களம்பேட்டை மாணிக்கமுருகனின் இளையமகன் உத்திரகிரியையில் தரப்பட்டது மொழி: தேவநாகரி, தமிழ்)
12) வைதீகத்தில் அன்னபிராச்ன விதிகள் (மொழி: தேவநாகரி, கிரந்தம், தமிழ்)

மேற்கண்ட நூல்கள் யாவும் வேதத்திலிருந்தும் உபவேதத்திலிருந்தும் வேத அங்கத்திலிருந்தும் ஸாதாரண கிரந்தங்களாகிய இதிஹாஸ புராணங்களிலிருந்தும் என்னால் தொகுத்து வெளியிடப்பட்டவைகள் முறையே தமிழ், கிரந்தம் மற்றும் தேவநகரி மொழியில் ஆதாரங்களுடன் படிப்பதற்காக படைக்கப்பட்டவைகள் ஆகும். விஸ்வகர்ம பிராமணர்கள் என்ற மஹா குலத்தின் பாரம்பரியத்தில் ஐந்து வகையான பிரிவுகள் வேதகாலத்தில் இருந்துள்ளது. அவர்கள் பிரம்ம கணம், பிரஜாபதிகணம், ருபுகணம், பிருகுகணம் மற்றும் அங்கிரோகணம் என்று **தேவகண**ங்களாக வேதத்தில் அழைக்கப்பட்டுள்ளார்கள். இவர்கள் அனைவரும் சிருஷ்டி கார்த்தாக்களே. இப்படிப்பட்ட சிருஷ்டிகர்த்தாக்கள் வேதத்தில் அடைந்த பதவிதான் **"விஸ்வகர்மா"** என்பது ஆகும். இவர்கள் வேதத்தினை முதன்மையாக வைத்துக்கொண்டு அதன் மூலமாக உபசிருஷ்டியை செய்தற்கான ஆதாரங்கள் வேதங்களில் ஸூக்தங்களாகவும், மந்திரங்களாகவும், பிராமணங்களாகவும் உள்ளது. இவர்களுடைய கோத்திரங்களும் இவர்கள் பயின்ற வேதப்பிரிவுகளைப் பற்றியும் விளக்கத்துடன் வேதத்தில் ஆதாரம் உள்ளது. வேதகாலத்தினை அடுத்து இதிஹாஸ புராணகாலத்திலும் விஸ்வகர்ம பிராமணர்களுக்கு ஐந்து பிரம்மாக்கள் உண்டேன சொல்லப்பட்டுள்ளது. அவர்கள் முறையே மனு, மயன், த்வஷ்டா, சில்பி மற்றும் விஸ்வஜ்ஞன் என்று சொல்லப்படுகின்றார்கள். இந்த ஆதரங்கள் யாவும் சில்பவேதத்தின் 32 பிரிவுகளிலும் சொல்லப்பட்டுள்ளது ஆகும். இந்த ஸ்தாபத்யவேதத்தில் முதலில் சொல்லப்பட்ட சாஸ்திரம் விஸ்வகர்ம சில்பம் ஆகும். இச்சில்ப வேதத்தினை பயன்படுத்தி சிருஷ்டி செய்யும் இப்பிராமணர்களை பாரதத்தில் அனைவர்களாலும் மற்றுமுள்ள பல கிரந்த புஸ்தகங்களிலும் பாஞ்சால பிராமணர்கள், திமன் பிராமணர்கள், ஜாங்கிட பிராமணர்கள், விஸ்வகர்ம பிராமணர்கள், தேவ பிராமணர்கள், ரதகார பிராமணர்கள் மற்றும் ஆதிபிராமணர்கள் என்று சொல்லப்பட்டும் அழைக்கப்பட்டும் நிக்ஷியக்கப்பட்டும் உள்ளார்கள். ருக்வேதத்தில் மஹா குலத்தினார்கள் என்றும் யஜுர்வேதத்தில் பிரம்ம குலத்தினர்கள் என்றும், ஸாமவேதத்தில் ஆசார்ய குலத்தினர்கள் என்றும் அதர்வண வேதத்தில் பிருகுவாங்கிரஸர்கள் என்றும் இந்த சிருஷ்டிகார்த்தாக்கள் நிக்ஷியக்கப்படுகின்றார்கள்.

மேலும் ஆதாரமாக ருக்வேதத்தில் தீர்க்கதம ரிஷியாலும், சாங்காயந ரிஷியின் ஆரண்யகத்தில் அத்யாயம் 2ல் பிராமணம் 18லும் மற்றும் கௌஷீதகி ரிஷியின் பிராமணம் அத்யாயம் 32 லும் அக்னிஷ்டோமம் என்ற ஸோம யாகத்தில் மஹாவிரத்தின் பிரஜாபதியாக ஸ்ரீ விஸ்வகர்மா நிக்ஷியக்கப்பட்டுள்ளார் என்பதுடன் மூன்றாவது தினத்தின் யாகத்தில் ருபுதேவர்களை மஹாகுலத்தில் உண்டானவர்கள் என்று புகழும் மந்திரங்களை சொல்லி அவிர்பாகமானது மஹத்துவமுடைய பிரம்மத்தை உணரவைக்கக் கூடிய அக்னிஷ்டோமத்தில் விதி சொல்லப்பட்டுள்ளது.

अथ ऋग्वेदीय शांखायन आरण्यके अध्यायं २ ब्राह्मणं १८ ॥ कौषीतकि ब्राह्मणे महाव्रतं अध्यायं ३२ ॥ वैश्वकर्मणोऽतिग्राह्यः ॥ किं उ श्रेष्ठः किं यविष्ठो न आजगनित्यार्भवं । न निन्दिम चमसं यो **महाकुलः** इति महद्वत् । महद्वद्धेतदहः ॥ तदग्निष्टोमः संतिष्ठते । ब्रह्म वा **अग्निष्टोमः** ॥ १ ॥

மற்றும் போதாயன ரிஷியின் கல்பத்தில் சிரௌத ஸூத்திரத்தில் பிரச்னம் 18ல் கண்டம் 26ல் இதே அக்னிஷ்டோமம் என்ற ஸோமயாகத்தில் முதன்மையான விஷயங்கள் சொல்லப்பட்டுள்ளது. அதில் பாஞ்சாலர்களாகிய கந்தர்வாயண ரிஷி, வாலேய ரிஷி மற்றும் அக்னிவேச்ய ரிஷி முதலியோர்கள் மஹாகுலத்திலுண்டவர்கள் என்று சொல்கின்றார். अथ बोधायन कल्पे श्रौत सूत्रं प्रश्नं १८ खण्डं २६ ॥ स एष ज्येष्ठानां **अग्निष्टोमः** । ततो ह वा एतत् पाञ्चालेषु गन्धर्वायिणा वालेया आग्निवेश्याः पापायिता इव **महाकुलं** ह तत् पुरा बभूव ॥ மேற்சொன்ன வேத பிராமண ஆரண்யக மற்றும் கல்ப நிரூபணங்களிலிருந்து சிருஷ்டிகர்த்தாக்களை மஹாகுலத்தினர்கள் என்று அழைக்கப்பட்டார்கள் என்பதற்கான ஆதாரங்கள் ஆகும். மேலும் ஸோமயாக பிரியர்களாகிய இவர்கள் முன்குடும்மி வைத்துக்கொள்ளும் பழக்கமுடையவர்கள் ஆவார்கள் என்று கல்பங்களில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. ஸ்ரீ ஸ்கந்த மஹாபுராணம் நாகரகாண்டம் சிவ ஷண்முக ஸம்வாதத்தில் ரதகாரபிராணர்களின் ஸம்ஸ்காரங்களை பற்றி அத்தியாயம் 5 சொல்லப்பட்டவைகள்: **श्रीमन्महर्षिव्यास प्रोक्त स्कान्दमहापुराणे नागरखण्डे शिवषणमुख संवादे विश्वकर्मोपाख्याने वैदिककर्मोपदेश रथकाराधिकारं अध्यायं ५॥** षणमुखोवाच । भगवान् सर्वलोकश सर्वज्ञजगतां प्रभो । एतेषां रथकाराणां गर्भाधानादि कर्म च । वदकेन प्रकारेण कर्तव्यं परमेश्वरा ॥ १ ॥ ईश्वरोवाच । संयक् पृष्ं त्वया भद्रषडाननसुवाचकं । सावधान मनाभूत्वा श्रुणु लोकहितं वचः ॥ २ ॥ विश्वकर्मा सुताह्येते रथकारास्तु पंच च । वैदिकेनैव मार्गेण तद्वँश्यानां विशेषतः ॥ ३ ॥ गर्भाधानं पुँसवनं सीमन्तोन्नयनं तथा । जातकर्म तथा नामकर्मापि विशेषतः ॥ ४ ॥ उपनिष्क्रमणं कर्म अन्नस्य प्राशनं तथा । चौळकर्मापि कर्तव्यं उपनीति विंशेषतः ॥ ५ ॥ पुनर्जनन रूपा सा उपनीति क्रिया मता । वर्षे गर्भाष्टमे चैव उपनीति क्रियामता ॥ ६ ॥ कर्तव्यं तद्विशेषेणह्याचार्येण समाधिना । पुण्याह वचनं पूर्व वेदघोष पुरस्सरं ॥ ७ ॥ पूर्वेद्युरेव कतत्व्यं नांदीमुखमतः परं ।अपरेद्युः प्रभातेषु मङ्गल स्नानमाचरेत् ॥ ८ ॥ धारयित्वा नवं सूत्रं पुण्याहं

वाचयेत्ततः। अग्निमादाय विधिवत्सम्यक् शास्त्रोक्त मार्गतः॥ ९॥ स्थापयित्वा चरुं पूर्व होमं कुर्याद्विशेषतः। पालाशाश्वत्थ खदिर समिद्भिः जुहूयात्ततः॥ १०॥ इन्द्राग्नि वरुणंच वायोश्च धनदस्य च। ईशानस्यच सूर्यस्य सोमस्य सवितुस्तथा॥ ११॥ सर्वेषामेव देवानां मन्त्रैताज्याहुतिस्तथा। जुहूयात् चरुहोमंच मन्त्रैषां पृथाक्पृथक्॥ १२॥ उपनीत ततः पश्चादाचार्यस्समिदाहुतीः। हावयित्वाथ शिष्येष हस्तग्रहण पूर्वकं॥ १३॥ देवताभ्यो बलेर्दानं ततो होमं समाचरेत्। ततो मौञ्जीपरीधानं कृष्णाजिन पुरस्सरं॥ १४॥ द्विजानामाज्ञया पश्चात् गायत्रीं अपिदेवतां। उपदिश्य जयादींच जुहूयात् मन्त्रतस्ततः॥ १५॥ अग्निकार्य ततः पश्चात् कृत्वा होमं समापयेत्। स्विष्टकृतं होममारभ्य पूणाहुतिमतः परं॥ १६॥ दद्यादेवंच विधिवत् त्रिसन्ध्यं होममाचरेत्। चतुर्थ दिवसे प्रप्ते पालाशं होममाचेत्॥ १७॥ एवं समाप्य विधिवदेपनीतिं विशेषतः। आचार्यस्तु ततः पश्यात् शिष्यानध्यापयेत्ततः॥ १८॥ ऋग्वें यजुर्वेदं सामवेदं विशेषतः। अथर्वणानतः पश्चात् लक्षणानि पृथक्पृथक्॥ १९॥ अष्टादशपुराणानि तथा षड्दर्शनन्यपि। ज्योतिः शास्त्रं विशेषेण शिल्पिशास्त्रं तथैवच॥ २०॥ चतुः षष्ठि कळाश्चापि धर्म शास्त्रं विशेषतः। एवं न कारयेत् जन्मभाविष्यति न संशयः॥ २१॥ इत्युक्तं ते तथा स्कन्द उपनीतिस्तु ते मया। एतेषां गोत्रमावक्ष्ये श्रुणु षणमुख तत्वतः॥ २२॥ मनोः **कौण्डिन्य** गोत्रस्स्यात् मयानां **अत्रि** गोत्रकः। त्वष्टा गोत्रं **भरद्वाजस्** दक्षा **गौतम** गोत्रजः॥ २३॥ **कश्यपं** शिल्पिगोत्रं स्यात् एवं गोत्रमुदाहृतं। एतेषां वैदिककर्म भविष्यति न संशयः॥ २४॥ एवं विधं वैदिककर्म कर्ता अकृत्वा त्रयाणां जगतामधीशः। जगद्गुरुस् सर्वगुरुस् सुराणां समस्तलोकस्य परिरक्षकस्ते॥ २५॥ **श्लोकसंख्या २३१** ஸ்ரீ ஷண்முகர் சொல்லியது: பகவானே ஸர்வலோகேச ஸர்வத்தின் காரண கர்த்தாவகிய பிரபுவே இப்புவியில் ரதகார பிராமணர்களுக்கான கர்பதானதி கர்மங்களை எப்படி சரியாக செய்ய வேண்டும் என்று சிவபெருமானிடம் கேட்கின்றார், அதற்கு ஈஸ்வரன் சொல்லியது ஆறுமுகனே உன்னுடைய சந்தேகத்திற்காக சரியான விளக்கத்தினை மனத்தில் பதியும் படியாக சொல்கின்றேன். விஸ்வகர்மா என்ற ருபுதேவனின் புத்திரர்களாகிய ரதகாரர்கள் ஐவர்கள் உள்ளார்கள். இவர்கள் வைதீக முறைப்படியாகவே விசேஷமாக அனைத்தினையும் செய்ய வேண்டும். கர்பதானம், பும்ஸவநம் ஸீமந்தோநயநம் முதலியவற்றினையும், ஜாதகர்மா நாமகர்மாவினை இங்ஙினமே விசேஷமாக செய்ய வேண்டும். உபநிஷ்கிரமம் மற்றும் அன்னபிராசன விதிமுறைகளும், சௌளம் மற்றும் உபநயனம் முதலியவைகளையும் வேத மார்க்கமாகவே செய்யவேண்டும். மறுப்பிறப்பாக உபநயனம் என்ற சடங்கு சொல்லப்படுகின்றது. இந்த பூணூல் என்ற சடங்கினை 8 வது வயதில் செய்வது விசேஷம் ஆகும். இச்செயலை தகுதி பொருந்திய ஆசாரியாரை வைத்து கொண்டு செய்ய வேண்டும். அப்போது புண்யாஹ வாசகங்களை சொல்லி வேதகோஷத்துடன் செய்ய வேண்டும். அதன் பின்னர் கர்தா தன்னுடைய புத்திரனுக்கு நாந்தீமுகம் என்ற சடங்கில் முன்னோர்களை பெயர்களை சொல்லி பித்ருகளை பூஜிக்க வேண்டும்.

மங்கல ஸ்நாநம் செய்விக்கப்பட்ட அப்பாலகனுக்கு புதிய துணியை அணிவிக்க வேண்டும். அக்னிமாதானம் என்ற கர்மாவை சாஸ்திரங்களில் சொல்லியப்படி செய்யவேண்டும். அப்படிப்பட்ட அந்த அக்னியை கொண்டு ஹோமங்கள் செய்ய வேண்டும். அந்த ஹோமத்தில் விசேஷமாக அன்னத்தினை அவிதர வேண்டும். பலாசம், அஸ்வத்தம், காதிரம் முதலிய யாகங்களுண்டான குச்சிகளைக் கொண்டு ஹோமம் செய்ய வேண்டும். அதில் இந்திரன், அக்னி, வருணன், வாயு மற்றும் குபேரனையும் ஈசானன், ஸூர்யன், ஸோமன் மற்றும் ஸவிதாவையும் மற்றுள்ள தேவர்களையும் வேத மந்திரங்களால் பூஜிக்க வேண்டும். மேலும் பூணூலும், மௌஞ்சியையும், கிருஷ்ணாஜநத்தினையும் விதிப்படி அணிவிக்க வேண்டும். பின்னர் காயத்தி சந்தஸில் அமைந்த ஸாவித்தி மந்திரத்தினை விதிப்படி ஆசாரியர் உபதேசிக்க வேண்டும். உபநயனத்தில் ஆசாரியர் ஸமிதா தானம் என்ற கர்மாவை சிறப்பாக செய்ய வேண்டும். அப்போது ஆசாரியர் பாலகனுடைய கையைப்பிடித்து அக்னி முன் அமர்த்த வேண்டும். அதன்பின்னர் அப்பாலகனுடன் தேவர்களுக்காக அவிர்பாகத்தினை தரவேண்டும். இறுதியில் அங்கு பூர்ணாஹுதியை ஹோமத்தில் செய்ய வேண்டும். இவ்வாறாக விதிப்படி விசேஷமாக உபநயனம் என்ற சடங்கினை செய்ய வேண்டும். வேதங்களாகிய ருக், யஜுர், ஸாமம், அதர்வம் மற்றும் பிருவாங்கிரஸம் முதலில் கற்கவேண்டும். பின்னர் உபவேதங்களாயும் வேத அங்கங்களையும் கசடறக்கற்க வேண்டும். இறுதியாக 18- புராணங்களையும் இதிஹாஹங்களையும் படித்துக்கொள்ள வேண்டும். இவ்வாறாக ஸமாவர்தனம் கோதானம் முதலிய அனுஷ்டங்களை சரிவர வைதீகமார்கமாக செய்ய வேண்டும் என்று ஸ்கந்தபெருமானுக்கு மஹாதேவனால் சொல்லப்பட்டது. இனி அவர்களுக்குண்டான கோத்திரங்கள் சொல்லப்படுகின்றது. முறையாக மனுவின் தொழிலைச் செய்பவர்களுக்கு **கௌண்டின்ய ரிஷி**யின் கோத்திரமும், மயனின் தொழிலைச் செய்பவர்களுக்கு **ஆத்ரேய ரிஷி**யின் கோத்திரமும், த்வஷ்டாவின் தொழிலைச் செய்பவர்களுக்கு **பரத்வாஜ ரிஷி**யின் கோத்திரமும், சிற்பதொழில் செய்யும் விஸ்வகர்மாக்களுக்கு **காஸ்யப** ரிஷியின் கோத்திரமும், தக்ஷாவின் தொழிலைச் செய்பவர்களுக்கு **கோதம ரிஷி**யின் கோத்திரமும் விசேஷமானது ஆகும். இதுவே இரதகார பிராமணர்களுடைய கோத்திரங்கள் ஆகும். இக்கோத்திரத்தினை சேர்ந்த இரதகாரபிராமணர்கள் வைதீக மார்க்கமாகவே அனைத்து கர்மாவினையும் செய்ய வேண்டும் என்று வேதத்தில் விதி செய்யப்பட்டுள்ளது என்று மஹாதேவன் முருகருக்கு கூறியுள்ளார் என்று நாகரகாண்டத்தில் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

அனாதி வேதங்களிலிருந்து தற்பொழுது வரை வாழையடி வாழையாக இக்குலத்தினார்களுக்கென வேதப்பிரிவுகள், உபவேதங்கள் மற்றும் ஆகமங்கள் முறையாக வகுத்து இக்குல ரிஷிகள் வைத்துள்ளார்கள். வேதங்களில் அனைத்து பிரிவுகளையும் பயிலும் பிறப்புரிமையும், உபவேதங்களையும் இவற்றில் ஒன்றான ஸ்தாபத்திய வேதத்திலுள்ள விஸ்வகர்மாதி 32 சாஸ்திரங்களையும், இதற்கான விஸ்வகர்மீயம் முதலிய 32 உபசாஸ்திரங்களையும், மேலும் பாரம்பரியத்தினை உணர கார்க்கேய ரிஷியால் முதலில் சொல்லப்பட்டு பின்னர் காளஹஸ்தி ரிஷியால் புராணகாலத்தில் சொல்லப்பட்ட விஸ்வகர்ம புராணமும், தேவசில்பி விஸ்வகர்மாவினால் சொல்லப்பட்ட க்ஷீரார்வணாதி ஆகமங்கள் 28யையும் ஓதி உணர்ந்து, இதிஹாஸ புராணம் மற்றுள்ள அனைத்து ஸமய கிரந்தங்களையும் அறிந்து, வேத அங்கங்களுடன் முறையாக பயின்று சிருஷ்டி செய்தவர்களே பண்டைய காலத்திலிருந்த விஸ்வகர்ம பிராமணர்களாகிய ஆசார்யர்கள் ஆவார்கள். இக்காரணத்தினால் தான் பாரத்தில் அனைத்து பகுதிகளிலுள்ள மக்கள்கள் வேதம் அழைக்கும் பட்டபெயரான “ஆசார்யர்” என்ற பெயரிலே இக்குலத்தினர்களை அழைக்கின்றார்கள். சிலர் ஸமயம் மற்றும் மதகோட்பாடுகளை வரையறுத்து வைத்து

கொண்டு அதனால் தங்களை ஆசார்யர்கள் என்று தங்களை தாங்களே அழைத்துக்ககொள்வது வேதத்தின் கருத்துகளுக்கு விரோதமானது, அதுமட்டும் இன்றி மக்கள் இப்பாரதத்தில் அவர்களை அவ்வாறு அழைத்தார்கள் என்றும் ஆதாரம் மிகையாக இல்லை அழைக்கின்றார்கள் என்பதும் கண்கூடாகவில்லை. வேதங்களில் சிருஷ்டிகார்த்தாகளாகிய பிரம்ம வம்சத்தினைப் பற்றி சொல்லுமிடத்து தான் அப்பிரஜைகளை ஆசார்யர்கள் என்று சொல்லப்பட்டுள்ளார்கள். ஸாமவேதம் சாந்தோக்யோக்யோபநிஷத் அத்யாயம் 8 கண்டம் 15, தத்தை தத் ப்ரஹ்மா ப்ரஜாபதய உவாச ப்ரஜாபதிர் மனவே மனு: ப்ரஜாப்ய ஆசார்ய குலாத் வேதமதீத்ய யதாவிதாநம் குரோ: அதாவது இதை பிரம்மா பிரஜாபதியாகிய மனுவிற்கு சொன்னார், மனு பிரஜாபதி அவர்தம் வம்சத்திற்கு சொன்னார் இப்படியாக வேதம் ஆசார்ய குலத்தினர்கள் பயின்று வந்தார்கள் என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. இது மதுவித்யா பிராமணத்தில் உள்ளது. सामवेदीय छान्दोग्योपनिषत् अध्यायं ८ खण्डं १५॥ तद्धैतद् ब्रह्मा प्रजापतय उवाच प्रजापतिर्मनवे मनुः प्रजाभ्य आचार्य कुलाद् वेदमधीत्य यथाविधानं गुरोः॥ २॥

மேலும் பிரம்ம வம்சத்திலுத்த சிருஷ்டிகர்த்தாவின் வம்சங்களுக்கே ஸானக, ஸனாதனாதி ரிஷிகள், அதர்வண ரிஷி, அஸ்விநௌ ரிஷிகள், விஸ்வரூப ரிஷி, அபூதி ரிஷி, ஆங்கிரஸ ரிஷி முதலியவர்களின் கோத்திரங்கள் வருகின்றது என்ற ஆதாரம் யஜுர்வேதத்தின் பிருஹதாரண்யகத்தில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இந்த ரிஷிகளை பற்றி தைத்திரீய ஸம்ஹிதா காண்டம் 4 பிரச்னம் 3 அனுவாகம் 3 லும் அப்பர்யையானது விஸ்வகர்மா ரிஷியால் சொல்லப்பட்டுள்ளது. अथ ब्रह्म वँशः। अयस्य आङ्गिरस आभूतेस्त्वाष्ट्राद् आभूतिस्त्वाष्ट्रो विश्वरूपात् त्वाष्ट्रा विश्वरूपस्त्वाष्ट्रो अश्विभ्यां अश्विनौ दधीच आथर्वणाद् दध्यङ् अथर्वणे अथवणो दैवाद् अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्वँसनां मृत्युः प्राध्वँसनः प्रध्वँसनात् प्रध्वँसन एकर्षेकर्षि विंप्रचित्ते विंप्रचि व्यंष्टे व्यंष्टिः सनारोः सनारुः सनातनात् सनातनः सनगात् सनगः परमेष्टिनः परमेष्ठी ब्रह्मणो ब्रह्म स्वयंभु ब्रह्मणे नमः॥ ३॥ ஆகவே பிரம்ம வம்சமே ஆசார்ய பட்டத்திற்கு முழுமையானது. பிரஜாபதி, பரமேஷ்டீ, விஸ்வகர்மா முதலிய தேவபதவியும் இவர்களுக்குண்டானது ஆகும்.

மேலும் வேதத்தில் சொல்லிய ஆசார்ய பட்டத்தினை சில்பவேதத்திலும் மற்றும் இதிஹாஸ புராணங்களாகிய ஸாதாரண கிரந்தங்களும் மிகைப்படுத்தி ஆச்சார்யர்களை மஹாசாரியர்கள், தேவாசாரியர்கள் என்று சொல்லுகின்றது. அதற்கான ஸ்லோக ஆதாரங்கள்:

मानसरशिल्पं शिल्पाचार्यलक्षणं अध्यायं २॥ *आचार्य* लक्षणै र्युक्त्तं स्थपति र्नाम धीयते। श्रतज्ञः सूत्रग्राही च रेखाज्ञः शात्रवित्तमः॥ १६॥ **शिल्पकाश्यपं पटलं २६ भर्गन्यासं॥** *आचार्यन्* पूजयेत् तत्र वस्त्रहोमांगुलीयकैः। शिल्पिनः पूजयत् तत्र वस्त्रैराभरणादिभिः॥ ४४॥ **लिङ्गपुराणं॥** पूर्वभागो सहस्रनामभिः पूजनाद् विष्णु चक्रलाभो अध्यायः ९८॥ अभिवाद्यो *महाचार्यो विश्वकर्मा* विशारदः॥ **ब्रह्माण्डपुराणं** वायुप्रोक्त्ते मध्यमभागे तृतीय उपोद्घातपादे अध्यातः ५८॥ *देवाचार्यस्य* महतो विश्वरूपस्य धीमतः॥ २०॥ विश्वकर्मात्मजश्चैव विश्वकर्मा मयः स्मृतः॥ २१॥ **साम्बपुराणं**

अध्यायं ९॥ *देवाचार्यस्य* तस्येयं दुहिता विश्वकर्मणः। १७॥ **पद्मपुराणं भूमिखण्डं अध्यायं ३९॥** प्रासाद् ध्वज देवानां प्रतिष्ठादिक कर्मणि। वापी कूप तडागानां गृह वास्तु मयं नृप॥ श्लोकं ८२॥ **नारदीयपुराणं पूर्वभागं अध्यायं १०७ मस्त्यपुराणं अध्यायं २९१ च॥** देवासुरविमर्दश्च वास्तुविद्या तथैवच॥ २७॥ प्रतिमालक्षणं तद्वद्देवतायतनं तथा। प्रासादलक्षणं तद्वं मण्डपानां च लक्षणं॥ २८॥ **शिल्पं मूलस्तम्भपुराणं॥** स्थपतीत्यादि कार्याणिसत् ब्रह्मकुलसंभवः। स्थपति स्थापकोश शिल्पि आचार्यो विश्वकर्मणः॥ आचार्यो विश्वकर्मा च आदिब्रह्म कुलोद्भवः। मनुस् मयस्तथा त्वष्टा शिल्पि विश्वज्ञ एव च॥ **श्लोकसंख्या २३९॥**

மானஸார ரிஷியின் சில்ப சாஸ்திரத்தில் அத்யாயம் -2ல்: ஸ்தபதி என்பவர் வேதமுதலானவற்றை கொண்டு சிருஷ்டி செய்பவர் இவரே விஸ்வகர்ம பிரம்ம முகோத்பவமாய் உண்டான ஆசார்யர் ஆவார். சில்பகாஸ்யம் படலம்: 26 ல் ஆசார்யரையும் சில்பிகளையும் யஜமானன் பூஜித்து வணங்கி அவர்களுக்கு வஸ்திரங்களையும் ஆபரணங்களையும் மோதிரங்களையும் தக்ஷணையாக தரவேண்டும் என்றும். லிங்கபுராணம் பூர்வ பாகம் அத்யாயம்: 98 இல் தேவாலங்களை சிருஷ்டி செய்யும் பொருட்டு மஹாசார்யரான விஸ்வகர்மாவை கண்டு சாஸ்திரங்களில் உள்ளபடி செய்யவேண்டுமாயும், பிரம்மாண்டபுராணத்தில் வாயு புரோக்த மத்யபாகத்தில் 3 வது உத்தபாதத்தில் அத்யாயம் 58 ல், தேவாசார்யரான விஸ்வரூப ரிஷி ஆனவர் விஸ்வகர்மா என்றும் தேவர்கள் அனைவர்களுக்கும் புரோஹிதர் என்றும் வர்தகி என்றும். ஸாம்பபுராணத்தில் அத்யாயம் 9ல் தேவாசார்யராகிய விஸ்வகர்மாவினால் ஆலயங்கள் விரைவில் வாஸ்துமுறைப்படி சிருஷ்டிக்கப்பட்டது என்றும். பத்மபுராணத்தில் பூமிகாண்டத்தில் அத்யாயம் 39 ல் பிராஸாதம் கொடிமரம் கிணறு ஏரி குளங்கள் கிரஹவாஸ்துக்குண்டானவைகள் மற்றும் தேவர்களை பிரதிஷ்டை செய்வதற்கான கர்மகிரியா விதிகள் வாஸ்துசாஸ்திரம் படி ஆசார்யர்கள் செய்தார்கள் என்றும் நாரதீயபுராணம் பூர்வபாகம் அத்யாயம் 107 மற்றும் மத்ஸியபுராணம் அத்யாயம் 291 அகியவற்றில் வாஸ்துலக்ஷணத்தின் படியே மண்டபம், பிராஸாதம், தேவர்களின் லக்ஷணங்கள் அத்தேவர்களை பிரதிஷ்டை செய்யவேண்டி விதி முறைகளின் படி விஸ்வகர்ம ஆசார்யர்கள் இப்பாரத தேசத்திலுள்ள ஆலயங்கள் அரண்கள் கிரஹங்களை படைத்தார்கள் என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேலும் சில்பம் மூலஸ்தம்ப புராணத்தில் ஸ்தபதிகளாகிய ஸ்தபதி, ஸூத்திரகிரஹி, வர்தகி மற்றும் தக்ஷர்கள் முதலிய சில்ப தொழிலினை செய்பவர்கள் பிரம்ம குலத்தை சேர்ந்தவர்கள் என்றும், ஸ்தபதி என்பவரும் ஆலயத்தினை நிலைநிருத்துபவர்களாகிய சில்பிகளாகிய ஆசார்யர்கள் விஸ்வகர்மா என்று அழைக்கப்படுபவர்கள் ஆவார்கள். இப்படிப்பட்ட விஸ்வகர்மாக்களாகிய ஆசார்யர்கள் ஆதிபிரம்ம குலத்தில் பிறந்தவர்கள். இக்குலத்தில் மனு, மயன், த்வஷ்டா சில்பி மற்றும் விஸ்வஜ்ஞர் முதலிய பஞ்ச பிரம்மாக்கள் உண்டானார்கள் என்று ஸ்கந்தருக்கு சிவபெருமான் சொல்லியதாக உள்ளது.

மேற்கண்ட வேத, சில்ப, புராண கிரந்தங்களிலிருந்து பிரம்ம வம்சத்தினார்களே பரிசுத்தமான ஆசார்யர்கள் என்பது தெளிவென விளங்கும். இவர்களே 1008 சிவாலங்களையும் 108 வைஷ்ணவாலங்களையும் 9 பிரம்மா ஆலங்களையும் 51 சாக்த ஆலங்களையும் 8 கணபதி ஆலயங்களையும் 6 ஷண்முக ஆலங்களையும் 4 ஸௌரா ஆலயங்களையும் மற்றுமுள்ள புத்த ஜைன திருவாலங்களையும்

புராணகாலத்தில் விஸ்வகர்ம பிராமணர்களே ஆவர்களுடைய வேத சில்ப கல்ப முதலியவற்றுடன் விஸ்வகர்மாகமங்களின் வழிப்படி பிரதிஷ்டை செய்யதார்கள் என்பதற்கு இதுபோன்ற அநேக கிரந்தங்களும் வேதமும் கோடி ஸூர்யபிரகாசமாக ஆதாரத்துடன் இருக்கின்றது. இவர்களால் சிருஷ்டிக்கப்பட்ட அனைத்து ஸமய தேவாலங்களையும் அனைத்து மதத்தவர்களும் ஸமூகத்தினரும் பூஜிக்கின்றார்கள் அதனால் தேவனின் அனுகிரஹத்தினை மக்கள் அனைவரும் அடைகின்றார்கள் என்பது இப்பாரதத்தில் காணும் கண்கூடான உண்மை ஆகும்.

ஆசார்யர் என்பதற்கு ஆசாரத்தினை கைக்கொண்டவர்கள் அல்லது பூஜை புனஸ்காரங்களை கடைப்பிடிப்பவர்கள் என்பது ஓர் அர்தமாக வேதத்திற்கு பிற்காலத்தில் ஸமயநெறிகளில் சொல்லியிருந்தாலும் வேதத்தில் ஓர் குலமாக நிக்ஷியத்து தேவர்களாலும் வேதரிஷிகளாலும் சொல்லப்பட்டிருக்க வேண்டிய அவசியமில்லை. மேலும் பிராமணர் என்ற வர்ணத்தினை சார்ந்தவர்கள் அனைவரும் ஆசார்யர் என்ற தவரான கருத்தினை திரும்பதிரும்ப சிலநூற்றாண்டுகளாக சிலபோலிகள் உபதேசிக்கின்றார்கள். இவைகள் ஸமயம் மற்றும் குலம் மற்றும் அவர்களுடைய ஜாதிய கிரந்தங்களில் மட்டுமே அப்படிப்பட்ட குறிப்புகளை வைத்துக்கொண்டு சொல்லிகின்றார்களே தவிர வேதத்தில் இவற்றிக்கு அங்கீகாரம் இல்லை ஆதாரமும் கிடையாது. ஏன்னென்றால் வேதகால நாகரீகம் தோன்றிட்ட காலம் ஆராய்ச்சியாளர்களால் 4500 வருஷங்களுக்கு முந்தியது என்று உலகளவில் நிரூப்பிக்கப்பட்டுள்ளது. இக்காரணத்தினால் தான் ஸிந்துசம வெளியில் தோன்றி வேதமொழி உலகத்தில் மூன்றாது இடத்தினை ஆராய்ச்சியாளர்கள் கொடுத்துள்ளார்கள் என்ற அறிவியல் பூர்வமான ஆய்வுகளை நாம் தெரிந்திருக்க வேண்டும். ஸாதாரண கிரந்தங்கள் அதாவது பாரதத்தில் ஸமய மதபேதங்கள் தோன்றி கிட்டதட்ட 1400 வருடங்களே ஆகின்றது. ஆகவே வேதங்கள் உபவேதங்களில் மற்றும் இதிஹாஸபுராணங்களிலும் பிரம்மாதி பஞ்சகணத்தினராகிய ஆசார்யர்களை சிறப்பாக மஹாச்சாரியர் மற்றும் தேவாச்சார்யர் என்ற பட்டங்களில் இந்த குலத்தினைர்களை அழைத்திருக்க வேண்டிய அவசியம் இல்லை. “பிராமணன்” என்பது ஓர் வர்ணத்தின் தர்மமே அன்றி ஒருபோதும் ஜாதியை குறிக்காது. அதேப்போல் “விஸ்வகர்மா” என்பது சிருஷ்டியில் சிறந்த தேவர்களும், ரிஷிகளும் அவர்தம் வம்சத்தினரும் அடைந்த மிகபெரிய பதிவியே ஆகும். இவ்வித பேதங்களை அறியாது சிலபோலிகள் தப்புதப்பாக சதுர்வர்ணங்களை குலமாகவும் ஜாதியாகவும் மாற்றி தப்பாக உபதேசம் செய்கின்றார்கள். நான்கு வர்ணத்தினருக்கும் தப்பகவே ஸாவித்ரீ வித்யாவில் சந்தஸ் உபதேமும் செய்கின்றார்கள். ஆகவே ஆச்சார்யர் என்ற குலப்பட்டம் பிராமண வர்ணத்தினர்கள் அனைவருக்கும் பொதுவானது கிடையாது என்பதனை நாம் கட்டாயம் தெரிந்துக்கொள்ள வேண்டும். மேற்குறித்த வேத உபவேத இதிஹாஸபுராணங்களின் படி சிருஷ்டிகர்த்தாக்களின் வம்சத்தில் உதித்த தேவபிராமணர்களே பரிசுத்தமான “ஆசார்யர்”கள் ஆவார்கள் என்பது நாம் அனைவரும் உணர்ந்திருக்க வேண்டும். இக்காரணத்தினால் தான் பாரதத்திலுள்ள அனைத்து ஸமூக மக்களும் இவர்களை மட்டுமே ஆசார்யர்கள் என்று அழைக்கின்றார்கள் என்பது வேதகாலத்திலிருந்து வரும் வழிமுறையாகும். **(சிலபோலிகள் ஸமயங்கள் உயர்வடைந்துக் கொண்டிருக்கும் காலத்தில் ஆசாரியர் என்பவர்கள் தொழில்செய்யும் ஸமூகத்தினர் என்றும் ஆச்சாரியர் என்பவர்களே ஸமய ஆகமங்களை பின்பற்றும் பிராமணர்கள் என்றும் பிரகடனப்படுத்தினார்கள் காரணம் தங்களை தாங்களே உயர்த்திக்கொள்வதற்காக செய்யப்பட்ட சூழ்ச்சியே இதிலுள்ள “ச்” என்ற மெய்யெழுத்து தவரான அக்ஷரச்சேர்க்கை ஆகும். ஆனால் வேதத்திலும், ஸ்தாபத்யவேதத்திலும், ஸாதாரண கிரந்தமாகிய இதிஹாஸ புராணங்களிலும் சரி வேதத்திலுள்ள கிரந்த அக்ஷர உச்சரிப்பான “ஆசார்யர்”**

என்பதயே சிருஷ்டி கர்த்தாக்களுக்கு அளித்துள்ள பட்டம். இதுவே 100 சதவீதம் சரியான வேதாதாரம் மஹா குலத்தினர்களுக்கு ஆகும். இப்படியாக வேதப்படிப்பதாகவும் அதன் தர்மத்தினை காப்பாற்றுவதாக போலியாக பிராமண வர்ணத்தில் சிலர் இந்நூற்றாண்டிலும் சிருஷ்டிகர்த்தாக்களில் வம்சத்திலுதிக்காத அவர்கள் தங்களை "ஆசார்யர்" என்று அழைத்துக்கொள்ளவதும் விமர்சனம் செய்துக்கொள்வதும் வேதத்திலுள்ள அனைத்து தேவர்களையும், வேதரிஷிகளையும் அவர்தம் ஸ்ருதிகளையும் அவமானப்படுத்தியதர்கான சமமான மஹாபாவத்தினை செய்கின்றார்கள்.) இவ்வாறாக பிராமண வர்ணத்திலுள்ள இதர குலத்தினையும் குடிமக்களையும் ஏனை மூன்று வர்ணத்தினை சார்ந்த இதர ஸமூகமக்கள் அவர்களை வேறுபட்ட குலபட்டப் பெயர்களால் அழைத்தார்கள் என்பதற்கு பாரதத்திலுள்ள பல ஸமூகங்களின் குலநூல்களிலும் ஆதாரம் உள்ளது. ஆசார்யர்கள் பாரதத்தில் உள்ள அனைத்து தேவாலயாதி சிருஷ்டிகளை அவர்தம் வேத, சில்ப. கல்ப மற்றும் ஆகமம் படிசெய்யதார்கள். ஆனால் சிருஷ்டிகர்த்தாவின் வம்சத்தில் ஸம்மந்தப்படாத சிலபேராசைகாரர்கள் அவர்களுடைய குல ஆகமங்களை வைத்துக்கொண்டு அதன்படியே அவர்கள் சொல்லி விஸ்வகர்ம பிராமணர்கள் சிருஷ்டிதார்கள் என்று சொல்லுவதற்கு வேதங்களிலும் சரி உபவேதமாகிய ஸ்தாபத்திய வேதத்திலும் சரி இதிஹாஸ புராணங்களிலும் சரி ஒரு ஸ்லோகங்கள் கூட ஆதாரங்களாக இல்லை. ஏன் ஆலயத்தில் பணிபுரியும் கர்த்தாக்கள் இந்த ஸ்தாபத்யத வேதத்தின் சாரம்சத்தினை தெரிந்துக் கொள்ள வேண்டும். உதாரணமாக அறிவுடைய யஜமான் தான் வசிக்க மிகப்பெரிய அரண்மனை கட்ட ஆரம்பிக்கும் போது சரி கட்டிமுடித்த பிறகும் சரி அதற்கான வேலைகள் எப்படி செய்யப்பட்டன எதைவைத்து செய்துமுடிக்கப்பட்டது எவைகள் அவற்றிக்கு உபயோகம் செய்யப்பட்டது என்ற அறிவுபூர்வமான ஒவ்வொரு விஷயத்தினையும் அறிந்து தெரிந்து வைத்துக் கொண்டிருக்கவேண்டும். இதுதான் சிருஷ்டியை பற்றிய பிரம்மஞானம் இதைத்தான் பிராமணன் அறியும் மிகமுக்கியமான அறிவு ஆகும். ஆகையால் தான் அச்சிருஷ்டியைப் பற்றிய விவரங்களை தங்களுடைய புஸ்தகத்தில் பதித்து வைத்திருப்பார்கள். ஏனெனில் பின்வரும் சந்ததிகளும் அதைப்பற்றி தெறிந்துக்கொண்டால் தான் பின்னாலில் நிகழும் இடர்பாடுகளை உடனடியாக அறிந்து அதனால் விளையும் ஆபத்துக்களை எளிமையான முறையில் தவிர்த்துவிட முடியும் என்பதற்காக தான் ஸ்தாபத்ய வேதத்தின் பெருமைகளை பற்றி சமயங்களிலும் குல ஆகமங்களிலும் சேர்க்கப்பட்டுள்ளது என்பது புத்திமான்களின் கூற்று. இதேப்போல தான் இதிஹாஸ புராணங்களிலும் ஸ்தாபத்யவேதத்தின் விதிகளை விஞ்ஞான மார்க்கமான விஷயங்களை மிகுதியாக சேர்த்து முனிவர்கள் தொகுத்து தந்துள்ளார்கள். அதற்காக விஸ்வகர்ம பிராமணர்கள் இவற்றினை வைத்துக்கொண்டு சிருஷ்டிதார்கள் என்று சொல்லுவது அறிவீனம். மேலும் வேதங்களின் மந்திரங்களும் சில்பவேதங்களின் கிரியைகளும் கல்பங்களிலுள்ள வைதீக முறைகளும் தொகுத்து புராணகாலத்திற்கு பின்னர் தொகுக்கப்பட்டவைகளே ஸமய குல ஆகமங்கள் ஆகும்.

வேதத்திலிருந்து மந்திரங்களும் (கிரியாபாதம்), ஸ்தாபத்யவேதத்திலிருந்து பிரதிஷ்டா விதிகளையும் (சரியாபாதம்), கல்பங்களிலிருந்து வைதீகவிதிகளையும் (ஞானபாதம்) இதிஹாஸபுராணங்களிலிருந்து பெருமைகளையும் (யோகபாதம்) ஆகிய இந்நான்கினையும் கொண்டு முனிவர்களால் தொகுத்துத் தரப்பட்டதே சமய மற்றும் குல ஆகமங்களே அன்றி அது வேறுகிடையாது. ஆகவே ஆகமங்கள் தோன்றிய காலங்களுக்கு முன்னே கல்பங்களும் சில்பங்களும் வேதங்களும் ஏன் இதிஹாஸ புராணங்களும் கூட தோன்றிவிட்டன என்று ஆராய்சியாளர்கள் நிரூபித்துள்ளார்கள். மேலும் அப்படி ஆகமங்களின் படி சிருஷ்டிகளை விஸ்வகர்ம பிராமணர்கள் செய்திருந்தால் இதிஹாஸ புராணங்களில் ஆகமங்களை பற்றி உயர்த்தி சிருஷ்டிக்கு

ஆதாரமானது என்று சொல்லியிருப்பார்களே அன்றி ஸ்தாபத்ய வேதம் என்றும் சில்ப வேதம் என்றும் வாஸ்து வேதம் என்று அதர்வணத்திற்கு உபவேதம் என்றும் சொல்லியிருக்க தேவையில்லை. ஆகமங்கள் என்பவைகள் குல நூல்களே அன்றி இது பாரததேசத்திலிருக்கும் அனைத்து ஹிந்துக்களுக்கும் பொதுநூல் அல்ல. ஆகமங்களை அக்குலத்தினவர்கள் அன்றி வேறு வர்ணத்தினர்களோ வேறு குலத்தினர்கலோ பயிலக்கூடாது என்று கண்டிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் சமய குல ஆகமம் என்பது தேவர்களுக்கான பூஜை புனஸ்காரங்களை பற்றி அக்குல முனிவர்களால் சொல்லப்பட்ட புனிதமான அர்ச்சனை பத்ததியே. விஸ்வகர்ம பிராமணர்களுக்கும் தேவசில்பி விஸ்வகர்மாவினால் சொல்லப்பட்ட ஆகமங்கள் 28 (கார்க்கேயாகமம், க்ஷீரார்வண வ்ருக்ஷார்வனாதி ஆகமங்கள் 28 உள்ளது). இவைகள் ஸ்தாபத்ய வேதத்தினை பின்பற்றி பூஜைகளை விளக்கத்துடன் இருந்தாலும் இவைகள் உபவேதங்களில் சொல்லப்பட்ட 32 சாஸ்த்திரங்களை சேராது. ஹிந்துக்களுக்கு பொது நூல்களாக ஸ்ரீமத் பாகவத்த புராணத்தில் பரமஹம்ஸ ஸம்ஹிதையில் ஸ்கந்தம் 3 அத்யாயம் 12 லும், விஷ்ணுபுராணம் அம்சம் 3 அத்யாயம் 4 லும் பிரம்மாண்டபுராணம் பூர்வபாகம் அனுஷம் 2 அத்யாயம் 35 லும் சொல்லப்பட்ட வேத உபவேத வரிசைகள்.

श्रीमद्भागवतपुराणं परमहंस्यां संहितायां स्कन्धं ३ अध्यायं १२॥ विष्णुपुराणं अंशं ३ अध्यायं ५ श्लोकं २७॥ ब्रह्माण्डपुराणं पूर्वभागं अनुषं २ अध्यायं ३५ श्लोकं ८९॥ मैत्रेय उवाच ऋग्यजुः सामाथर्वाख्यान् वेदान् पूर्वादिभिर्मुखैः। शास्त्रमिज्यां स्तुतिस्तोमं प्रायश्चित्तं व्यधात् क्रमात्॥ ३७॥ आयुर्वेदं धनुर्वेदं गन्धर्वं वेदमात्मनः। स्थापत्यं चासृजद्वेदं क्रमात् पूर्वादिभिर्मुखैः॥ ३८॥ इतिहासपुराणानि पंचमं वेदमीश्वरः। सर्वेभ्य एव वक्त्रेभ्यः ससृजे सर्वदर्शनः॥ ३९॥ **श्लोकसंख्या २४२॥** மைத்ரேய ரிஷி சொல்லியது. ஈஸ்வரனின் பஞ்ச முகோத்பவமாக ருக்வேதம், யஜுர்வேதம், ஸாமவேதம் மற்றும் அதர்வாங்கிரஸ வேதங்கள் ரிஷிகளுக்கு உபதேசிக்கப்பட்டது. மேலும் அவரிடமுண்டான சாஸ்திரங்கள் முறையே விளக்கி சொல்லப்படுகின்றது. வேதங்கள் முதலில் உபதேசிக்கப்பட்ட பின்னர் ரிஷிகளுக்கு ஆயுர்வேதம், தனுர்வேதம், கந்தர்வவேதம் ஆத்மார்தமாக சொல்லப்பட்டது. ஸ்தாபத்யவேதம் நான்காவதாகவும் இதிஹாஸ புராணங்கள் ஐந்தாவது உபவேதமாகச் சொல்லப்பட்டது. இங்ஙனம் வேதங்களும் உபவேதங்களும் ரிஷிகளுக்கு உபதேசிக்கப்பட்டது. இவ்வாறாக 18 புராணங்களிலும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேலும் புராணங்களில் ஸ்தாபத்ய வேதத்தினை அர்த்தசாஸ்திரம் என்று கூறுகின்றது. புராணகாலத்திற்கு பின் முனிவர்கள் எழுதிய அர்த்த சாஸ்திரமானது ஆங்கிரஸம், சுக்கிரம் மற்றும் பலஸ்மிருதிகளையும் ஆதாரமாக கொண்டு பின்னர் விரிவு செய்யப்பட்டதே. இதற்கும் வேதமாகிய சில்பத்திற்கும் ஒருபோதும் சம்பந்தம் கிடையாது. சாணக்கிய முனி சொல்லியதை வேதமேன இதிஹாஸ புராணங்களில் ஆதாரம் முற்றிலும் கிடையாது. இதற்கு ஆதாரமாக அதர்வவேதத்தின் சௌநக ரிஷின் சரணவியூகத்தில் பரிசிஷ்டம் கண்டம் 4 இல் अथर्वणं शौनकीय चरणव्यूह परिशिष्टं खण्डं ४ ॥ स्थापत्यवेदो अर्थशास्त्रं विश्वकर्मादि शिल्पशास्त्रं अथर्ववेदस्योपवेदः॥ ஸ்தாபத்ய வேதமே அர்த்த சாஸ்திரம் ஆகும். இவைகள் விஸ்வகர்மாவினால் சொல்லப்பட்டவைகள், விஸ்வகர்மாதி சில்பசாஸ்திரங்கள் அனைத்தும் அதர்வணவேதத்திற்கு உபவேதம் ஆகும் என்று

சொல்லப்பட்டுள்ளது. अथर्वणं सीतोपनिषत्॥ इतिहासपुराख्यमुपाङ्गं च प्रकीर्तितं। वास्तुवेदो धनुर्वेदो गन्धर्वश्च तथा मुने। आयुर्वेदश्च पञ्चैते उपवेदाः प्रकीर्तिताः॥ மேலும் அதர்வண வேதத்தினை பின்பற்றுபவர்களால் சொல்லப்படும் (108) உபநிஷத்துகளில் ஒன்றான ஸீதாவில் ஐந்து உபவேதங்களில் வாஸ்து வேதம் ஒன்றேனவும் இவைகள் வேதமோதும் முனிவர்களால் உலக நன்மையின் பொருட்டுச் சொல்லப்பட்டுள்ளது என்று கூறப்பட்டுள்ளது. अग्निपुराणं स्थापत्यवेदं विश्वकर्मशास्त्रं इति॥ அக்னிபுராணத்தில் ஸ்தாபத்தியவேதம் விஸ்வகர்மாவினால் உண்டான சாஸ்திரம் என்றும் தந்திரங்களும் விஸ்வகர்மாவினால் சொல்லப்பட்டது என்றும் ஆதாரங்கள் உள்ளது. இங்ஙினம் இவர் கூறியப்படியே பிரதிஷ்டா லக்ஷணங்களை உடைய கிரந்தங்கள் முனிவர்களால் எழுதப்பட்டுள்ளது என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவற்றிக்கு ஆதாரமாக ஸ்தாபத்யவேதத்திலுள்ள 32 பிரிவுகளை பற்றி மானஸார ரிஷி சொல்லியவைகள்:

अथ स्थापत्यवेदे मानसार ऋषि प्रोक्त द्वात्रिंशति शास्त्रानि॥

१ विश्वकर्मा २ विश्वेचं ३ विश्वसारं ४ प्रबोधकं ५ वृतं ६ मयं ७ त्वष्टं ८ मनुं ९ मानविं १० मानकल्पं ११ मानसारं १२ प्रष्टं १३ मानबोधं १४ विश्वबोधं १५ नायं १६ आदिसारो १७ विशालं १८ विश्वकाश्यपं १९ वास्तुबोधं २० महातन्त्रं २१ वास्तुविद्यापतिं २२ पाराशरीयकं २३ कालयूपं २४ चैत्याख्यं २५ चित्रकं २६ आवर्यं २७ साधकसारं २८ भानुं २९ इन्दूं ३० नलं ३१ लोकज्ञं ३२ सौराख्यं॥ 1 விஸ்வகர்மா, 2 விஸ்வேசம், 3 விஸ்வஸாரம், 4 பிரபோதகம், 5 விருத்தம், 6 மயம், 7 துவஷ்டம், 8 மனும், 9 மானவம், 10 மானகல்பம், 11 மானஸாரம், 12 பிரஷ்டம், 13 மானபோதம், 14 விஸ்வபோதம், 15 நாயம், 16 ஆதிஸாரம், 17 விசாலம், 18 விஸ்வகாஸ்யபம், 19 வாஸ்போதம், 20 மஹாதந்திரம், 21 வாஸ்துவித்யாபதிம், 22 பாராசரீயகம், 23 காலயூபம், 24 சைத்யாக்கியம், 25 சித்திரகம், 26 ஆவர்யம், 27 ஸாதகஸாரம், 28 பானும், 29 இந்திரம், 30 நலன், 31 லோகஜ்ஞம், 32 ஸௌராக்கியம் முதலியவைகயே ஸ்தாபத்ய வேதத்திலுள்ள 32 பிரிவுகள் ஆகும். இவற்றிக்கு மேலும் விஸ்வகர்மீயம், மூலஸ்தம்பம், சில்பகாஸ்யபம், சகளாதிகாரம், பராசரீயம், ஆயாதிலக்ஷணம் முதலிய 32 உபசிற்பச் சாஸ்திரங்களும் உள்ளன.

अथ विश्वकर्मागमं॥

विश्वकर्मा उवाच जयपृच्छागमश्चैव कस्मिन् स्थाने जगत्पते। विजयपृच्छ आगमश्च कुत्रस्थाने बभूव च॥ सिद्धार्थपृच्छ आगमश्च किं स्थाने च तथाभवत्। एवमस्मत् प्रसादं तु कुरु शास्त्रार्थकौशक॥ १ जयपृच्छागमं २ विजयपृच्छागमं ३ सिद्धार्थपृच्छागमं ४ अपराजपृच्छागमं ५ क्षीरार्णवं ६ वृक्षार्णवं ७ दीपार्णवं ८ वास्तुविद्या ९ विश्वकर्म विद्याप्रकाशं १० विश्वकर्म वास्तुशास्त्रं ११ ज्ञानरत्नं १२ समारंगण सूत्रधारं १३ वास्तुसारं १४ वास्तुमण्डलं १५ प्रासादमण्डलं १६ वास्तुमंजरिं १७ प्रमाणमंजरिं १८ वास्तुकौतुकं १९ वास्तुरत्नतिलगं २० जलाश्रयाधिकारं २१ विश्वकर्मागमं २२

वापिलक्षणं २३ विश्वकर्मशिल्पं २४ नारदीयशिल्पं २५ वास्तुराजसूत्रं २६ कलानिधिसूत्रं २७ सूत्रप्रतानं २८ रुपमण्डनरुपावतारौ ॥ ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம ஆகமங்கள்: ரிஷி அபராஜிதர் என்பவருக்கு இவருடைய தந்தை ஸ்ரீ விஸ்வகர்மா சொல்லிய முதல் ஐந்து ஆகமங்களை பற்றிய விளக்கம் அபராஜிதபிருச்சாகமம் என்று அழைக்கப்படும் கிரந்தத்தில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவைகளை மூலமாக வைத்துக்கொண்டு சுமார் 28 மேற்பட்ட ஆகமங்களை அவர்கள் வழி வரும் முனிவர்களால் தொகுத்துக் கொடுத்தவைகள். 1 விஸ்வகர்மா ஆகமம், 2 ஜயபிருச்சாகமம், 3 விஜயபிருச்சாகமம், 4 ஸித்தார்த்தபிருச்ச ஆகமம், 5 அபராஜித பிருச்சாகமம், 6 க்ஷீரார்ணவம், 7 விருக்ஷார்ணவம், 8 தீபார்ணவம், 9 வாஸ்துவித்யா, 10 விஸ்வகர்ம வித்தியா பிரகாசம், 11 விஸ்வகர்ம வாஸ்து சாஸ்திரம், 12 ஜ்ஞான ரத்தினம், 13 ஸமாரங்க ஸூத்திர தாரம், 14 வாஸ்து ஸாரம், 15 வாஸ்து மண்டலம், 16 பிரஸாத மண்டலம், 17 வாஸ்து மஞ்சரி, 18 பிரமாண மஞ்சரி, 19 வாஸ்து ரத்தின திலகம், 20 ஜலச்ரயாதிகாரம், 21 வாஸ்து கௌதூகம், 22 வாபி லக்ஷணம், 23 நாரதீய சில்பம், 24 வாஸ்து ராஜஸூத்திரம், 25 விஸ்வகர்ம சில்ப சாஸ்திரம், 26 வாஸ்து கால நிதி, 27 ஸூத்திரபிராதானம், 28 ருபமண்டந ருபாவதாரங்கள் முதலியவைகள் பாரதத்தில் பிரசித்தியாக உள்ளவைகள் ஆகும். மேலே சொல்லப்பட்ட ஸ்தாபத்ய வேதங்கள் 32 மற்றும் இதற்கான உபசாஸ்திரங்கள் 32 மற்றும் ஆகமங்கள் 28 மற்றும் விஸ்வகர்ம பிராமண ஸமூகத்தினர்களால் எழுதப்பட்டவைகள் தோராயமாக 50 கிரந்த நூல்களுக்கு மேலுள்ளது, ஆகமொத்தம் 108 சாஸ்திரங்களுக்கு மேல் தற்பொழுது இந்தியாவில் வந்துள்ளது என்று பண்டிதர்கள் ஆராய்வுகளில் நிருப்பிக்கின்றார்கள்.

புராதனகாலத்திலிருந்து தற்பொழுது வரை பிராமணர்கள் என்ற வர்ணத்தில் பல குலங்களும் குடிப்பிரிவுகளும் இருந்துக் கொண்டு இப்பாரததேசத்தில் வருகின்றது. சிருஷ்டி என்றால் இப்பாரதத்தின் தொன்மையான அனைத்து ஆலயங்களையும், ஆரண்மனைகளையும், கிரஹங்களையும், அணைகட்டுகள், கிணறுகள், ஏரிக்குலங்கள், வண்டிவாகனாதிகள், ஆபரணாதிகள், பாத்திரங்கள், ஆயுதங்கள், சித்திரங்கள், குலகர்மாவிற்கான தொழில் பொருட்கள் ஏனையப்பிறவும் படைத்தவர்கள் இப்பிரம்ம வம்ச பிராமணர்களே அன்றி ஒருபோதும் வேறுயாரும் கிடையாது. இத்தகைய புராதனச் சிருஷ்டிகளை புனராதானம் செய்யவும் ஸ்தாபிக்கவும் இவர்களுக்கே உண்டான வாழ்வுரிமை ஆகும். இவர்களை தவிர ஏனையோர்களுக்கு கிடையாது அப்படிசெய்தால் நாட்டினை ஆளும் அரசுக்கு அரிஷ்டமுண்டாகும் என்று சாஸ்திரங்களில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. பூஜிக்க வேண்டியவர்களாக இந்த விஸ்வகர்ம பிராமண சில்பிகளைப் போற்றி புகழுகின்றது ஏனைய குல மற்றும் சமய நூல்கள். ஆனால் தற்பொழுது புராதனமானவற்றையும், ஆலயங்களையும் பணம் ஸம்பாதிக்கும் நோக்கில் அனைவர்களும் பொது ஏலமிட்டுவிடுகின்றார்கள், அதேபோல் கும்பாபிஷேக காரியங்களையும, அர்ச்சக தொழிலையும் பொது ஏலமிட முடியுமா ? முடியாது ஏனெனில் அது அவர்களுடைய வாழ்வுரிமையாகும். அதுபோல தான் இதுவும் விஸ்வகர்ம பிராமணர்களுக்கு வேதகாலத்திலிருந்து 5000 வருஷங்களாக வரும் வாழ்வுரிமை ஆகும். மேலும் வேத உபவேத இதிஹாஸ புராணங்களை அடுத்து தோன்றிய கிரந்தங்களாகிய சமயமத நூல்களிலும் குல ஆகமங்களிலும் சொல்லப்பட்ட சில ஆதாரங்கள்:

वैखानसे मरीचि प्रोक्ते पटलं २३ ॥ वैखानसे काश्यपीये ज्ञानकाण्डे अध्यायं २७ ॥ वैखानसे अत्रि प्रोक्ते अध्यायं ७ श्लोकं ११ ॥ पाञ्चरात्रे अनिरुद्ध संहिते अध्यायं ३१ श्लोकं १९ ॥ पाञ्चरात्रे अहिर्बुध्न्य

संहिता अध्यायं १४ श्लोकं २६॥ पाञ्चरात्रे जयाख्यसंहिता अधिक पाठे श्लोकं १२६॥ पाञ्चरात्रे पौष्करसंहिता अध्यायं ३६ श्लोकं ३९९॥ नेत्रतन्त्रं शाक्तागमं श्लोकं २६॥ अंशुमं शैवागमं पटलं २५ श्लोकं ४४॥ कामीकं शैवागमं पटलं ६५ श्लोकं २२ पटलं ६८ श्लोकं २६॥ **शिल्पिनं पूजयेत्तत्र वस्त्रैश्चाभरणादिभिः। गर्भस्थानं प्रविश्याथ कर्ताचाचार्य शिल्पिभिः॥ सुलक्षणं तु पाषाणं दृष्ट्खेवा चान्यत्र बाहृतम्। विश्वकर्मकुलोद्भूतं समाज्ञाप्य तु शिल्पिनम्॥ शिल्पशास्त्रोक्त मार्गेण शिल्पिभि कारयेत् क्रमात्॥ श्लोकसंख्या २४५॥**

ஸ்ரீ வைகானஸ ஆகமத்தில் மரீசி ஸம்ஹிதையில் படலம் 23 லும், காஸ்யப ஞானகாண்டத்தில் அத்யாயம் 17 லும் அத்திரி ஸம்ஹிதையில் அத்யாயம் 7 ஸ்லோகம் 11 லும், ஸ்ரீ பாஞ்சிராத்திர ஆகமத்தில் அநிருத்த ஸம்ஹிதா அத்யாயம் 31 ஸ்லோகம் 19 லும், அஹிர்புத்திநிய ஸம்ஹிதை அத்யாயம் 14 ஸ்லோகம் 16 லும், ஜயாக்கிய ஸம்ஹிதா ஸ்லோகம் 126 லும், புஸ்கர ஸம்ஹிதா அத்யாயம் 36 ஸ்லோகம் 399லும், ஸ்ரீ சாக்த ஆகமம் நேத்ரதந்திரம் ஸ்லோகம் 26 லும், ஸ்ரீ சிவாகமம் அம்சுமம் படலம் 25 ஸ்லோகம் 44 லும், காமீகம் படலம் 65 ஸ்லோகம் 22 லும் முதலிய சமய மத குல நூல்களிலும் சில்பியை யஜமானன் பூஜித்து வணங்கி வஸ்த்திரங்கள், ஆபரணங்கள், தக்ஷணையுடன் தான்யங்களையும் மற்றும் பால்பசுக்களையும் சந்தோஷத்துடன் சில்பகர்மாவிற்காகக் கொடுக்க வேண்டும் என்றும். இப்படிப்பட்ட சில்பிகள் கருங்கற்கள் மற்றும் சிற்பத்திற்கு ஏற்ற பொருட்களால் சில்பம் செய்ய வேண்டும் என்றும், அவை கட்டாயம் சிற்பிகளின் சிற்ப சாஸ்திரங்களில் உள்ளபடி செய்ய வேண்டும் என்றும். அப்படிப்பட்ட இச்சிற்பிகள் விஸ்வகர்மா குலத்தில் பிறந்தவர்களாக இருக்க வேண்டும் என்று பெருமைப்படுத்தி சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவற்றினை தற்பொழுதுள்ள விஸ்வகர்ம பிராமண பெரியோர்களும் ஆதீனத்தினர்களும், ஆலயகர்த்தாக்களும் உணர்ந்து அரசிடம் முறையிட்டோ அல்லது அதற்கான வழிவகைகளைச் செய்யவேண்டும் அல்லது ஏனையோர்கள் புராதன ஆலயங்களுக்கான சில்பகிரியைகளை செய்ய அரசும், அர்ச்சகர்களும் அனுமதி செய்ய கூடாது அப்படி செய்யும் பொருட்டு அவற்றின் பாரம்பரியமும் பரிசுத்தமும் கெட்டுவிடும். இதனால் அரசுக்கும், ஆதீனத்திற்கும், பீடாதிபதிகளுக்கும், அர்ச்சகர்களுக்கும் அரிஷ்டம் கட்டாயம் உண்டாகும் என்று சாஸ்த்திரங்கள் கூறுகின்றன.

இன்றும் வெளிநாட்டினரும் வியக்கும் வண்ணம் அறிவுதிறத்துடன் விஞ்ஞான மதிநுட்பத்துடன் சிருஷ்டிக்கப்பட்ட புராதனநகரங்களும் தேவாலங்களும் பாரததேசத்திலுள்ள ஜனங்கள் அனைவர்களையும் அனுகிரஹத்திக் கொண்டுள்ளது. இவர்களால் சிருஷ்டிக்கப்பட்ட பொருட்களை கொண்டே ஒவ்வொரு மனிதனின் குலமும் கோத்திர அபிவிருந்தியும் வேதகாலத்திலிருந்து வருகின்றது. ஒரு மனிதனை பண்புள்ளவனாக கடமையுணர்வு உள்ளவனாக மற்றுவது கர்மா என்ற செயல் ஆகும். இக்கர்மாவை தங்களுடைய தபோ வலிமையால் உலகிலுள்ள உயிரினங்களுக்கும் மனிதர்களுக்கும் படைத்துக் காட்டியவர்கள் விஸ்வகர்ம பிராமணர்களே. ஒரு தனிமனிதன் தனக்கு அல்லது தனது குலகர்மாவினை சரிவர செய்தாலே ஏனைகுலத்தினர்களும் மற்ற உயிர்களுக்கும் பயன்படும் வகையில் இருக்கும். இவ்வாறாக மக்கள் தொண்டாகிய கர்மாவை கடவுள் தொண்டாக செய்தால் ஒவ்வொரு மனிதனுக்கும் ஸமயங்களே தேவைப்படாது. இதைதான் வேதம் சொல்கின்றது. ஸமயங்களுக்கும் மதகோட்பாடுகளுக்கும் அப்பார்ப்பட்டது

வேதம் ஆகும். ஸமயங்களும் மதங்களும் தான் வேதத்தினை தன்னிஷ்ட படி பயன்படுத்தி கொள்ளுமே தவிர வேதத்தில் இவைகள் இல்லை காரணம் பாரதத்தின் மிகமிக தொண்மையாக அநாதிகாலத்தில் முதலில் தோன்றிய தர்ம நூல்கள் வேதங்களே ஆகும். இவற்றினை வைத்துக்கொண்டே அனைத்தும் பின்தொடர்கின்றது.

வேதமானது ஸம்ஹிதையில் மந்திரமாகவும், பிராமணங்களிலும் (பிராமணங்கள், ஆரண்யகங்கள் மற்றும் இதை சேர்ந்த உபநிஷத்துக்கள்), கல்ப ஸூத்திரங்களிலும் இருக்கும். வேதம் என்பது மந்திரம் பிராமணம் இவற்றை சேர்ந்த கல்பங்கள் முதலியவைகளை குறிக்கும். பலர் தவறுதலாக ஸம்ஹிதை மட்டுமே வேதம் என்று சொல்கின்றார்கள். ஆனால் வேதத்தில் முதன்மையான பாடம் ஸம்ஹிதை இரண்டாவது பாடம் பிராமணங்கள் மூன்றாவது பாடம் கல்பங்கள் ஆகும். ஸம்ஹிதையில் விடுபட்டு போன பாடங்கள் பிராமணத்திலும் கல்பத்திலும் இருக்கும், ஸம்ஹிதையிலும் பிராமணத்தில் விடுபட்ட பாடங்கள் கல்பங்களிலும் இருக்கும். இவைகள் அனைத்தும் ஒன்றை ஒன்று சார்ந்தே இருக்கும் வேறுபட்டு இருக்காது. ஆனால் கல்பங்களில் சுருதிகளை விட மிகுதியாக பிற்காலத்தில் ஸ்மிருதிகள் சேர்க்கப்பட்டும் உள்ளது. அந்த ஸ்மிருதி வாக்கியங்கள் மட்டும் தான் ஒருபோதும் வேதத்தினை (சுருதியை) சாராதது ஆகும். இவற்றிக்கான வேத மந்திர ஆதாரம்.

अथ यजुर्वेदीय काठक ब्राह्मणं ॥

ऋग्वेदं शाकलं म४ः सू५८ः३ शांखायनं अ८ःसू८ ॥ यजुर्वेदं वाजःसं १७ः६१ । काण्वःसं १९ः५ । काठःसं ४०ः४४ । मैःसं १ः६ः२८ । तैःआ १०ः१०ः२ ॥ अथर्व पैप्पलातं ८ः१३ः३ ॥ यजुर्काठके ब्राह्मणं ६ ॥ अथर्वणे गोपथ ब्राह्मणं पूर्वभागं २ः १६ ॥ यास्कऋषि निरुक्तं अध्यायं १३ अनुः ७ ॥ ருக்வேதம் சாகளம் மண்டலம் 4 ஸூக்தம் 85 மந்திரம் 3, சாங்காயநம் அத்யாயம் 8 ஸூக்தம் 8, யஜுர்வேதம் வாஜஸநேயிந ஸம்ஹிதா அத்யாயம் 17 மந்திரம் 61, காண்வ ஸம்ஹிதா அ:19, மந்திரம் 5, சரககாடக ஸம்ஹிதா ஸ்தானம் 40 மந்திரம் 28, தைத்திரீய ஆரண்யகம் அத்யாயம் 10 பிரபாடகம் 10 அனுவாகம் 2, மைத்தீராயணீ ஸம்ஹிதா காண்டம் 1, பிரபாடகம் 6, மந்திரம் 28, அதர்வவேதம் பைப்பலாத ஸம்ஹிதா கண்டம் 8 அனுவாகம் 13 மந்திரம் 3, யஜுர் காடக பிராமணம் 6, அதர்வண கோபத பிராமணம் பூர்வபாகம் 2 பிராமணம் 26 லும், வேதாங்கம் யாஸ்க ரிஷி நிருக்த்தம் அத்யாயம் 13 அனுவாகம் 7 லும் எவையெவைகள் வேதத்தின் பகுதிகள் என்று சொல்லப்பட்ட வேத மந்திரத்தின் மூலமாக நிருபிக்கப்பட்ட விவரங்கள்: **ऋषिः वामदेवः गोतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता महात्मा ॥** चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्तहस्तासो अस्य । त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्यां आ विवेश ॥ **चत्वारि शृङ्गा** इति वेदा वा एतदुक्ताः **சத்வாரி ஶ்ருங்க3ா** நான்கு கொம்புகளையுடையவர் என்பது வேதத்திற்குண்டான நான்கு பிரிவுகள் அல்லது ஹோதாக்களை குறிக்கும் । **त्रयो अस्य पादा** इति त्रीणि सवनानि **த்ரயோ அஸ்ய பாத3ா** மூன்று பாதங்கள் உடையவர் என்பது மூன்று வித யாகங்களாகிய பிராத ஸவனம் (அக்னி), மத்தியந்தின ஸவனம் (இந்திரன்) மற்றும் ஆர்பவ ஸவனம் (ருபுதேவன்) என்ற ஸோமயாகங்களை

குறிக்கும் । **द्वे शीर्षे** इति प्रायणीयोदयनीये **த்3வே ஶீர்ஷே** இரண்டு தலைகளையுடையவர் என்பது இரவுபகலை அல்லது பிரம்மோதனம் மற்றும் பிரவர்கியாவை குறிக்கும் । **सप्तहस्तास** इति सप्त छन्दांसि **ஸப்தஹஸ்தோ அஸ்ய** ஏழுகைகளை கொண்டவர் அதாவது ஏழு சந்தசுகளை குறிக்கும் । तस्मात् सप्तार्चिषः सप्त समिधः सप्त इमे लोका। येषु चरन्ति प्राणा गुहाशया निहिताः सप्त सप्त அதாவது பண்கள் (அ) ஏழு றுஷிகள் (அ) யாகங்கள் செய்ய உதவும் ஏழு வகையான மரக்குச்சிகள் (அ) ஏழு லோகங்கள் இதைபோன்ற ஏழு ஏழுவிதமான ஒற்றுமையை கொண்டவைகளை குறிக்கும் । **त्रिधा बद्धो** इति त्रिधा बद्धो **मन्त्र ब्राह्मण कल्पैः த்ரித4ா ப3த்3தே4ா** மூன்றுவிதமானது வேதம் அதாவது மந்திரங்கள் பிராமணங்கள் இவற்றுடன் கல்பங்கள் இம்மூன்றின் வடிவத்தில் மறைந்துள்ள வேதங்கள் । **वृषभो रोरवीति** रौरवणमस्य सवनक्रमेण **வ்றுஷபே4ா ரோரவீதி** றுஷபத்தின் மீது அமர்ந்த அதாவது காளையின் அதிதேவனாகிய கடவுள் மூன்று யாகங்களிலும் முறையாக அமர்த்தப்பட்டார். । ऋग्भिर्यजुभिः सामभिरथर्वभिर्यदेनं ऋग्भिः शंसन्ति यजुर्भिर्यजन्ति सामभिः स्तुवन्त्यथर्वभिर्जपन्ति। **महो देवो** इति महादेवो **மஹோ தே3வோ** என்றால் றுக்குகள், யஜுஷ்கள், ஸாமங்கள் மற்றும் அதர்வங்கள் முதலிய வேதங்களில் றுக்குகள் போற்றிடவும், யஜுஷ்கள் யாகங்கள் செய்யவும், ஸாமங்கள் கானங்களால் பாடவும் மற்றும் அதர்வாங்கிரஸங்கள் ஜபங்களுக்காகவும் மஹாத்மாவினால் கற்பிக்கப்பட்டவை. । **मर्त्यां आ विवेश** मनुष्याणां तस्योत्तरा भूयांसि निर्वचनाय **மர்த்யாகு3ம் ஆ விவேஶ** । चतुर्मुखाश्च चतुर्वेदाश्च चतुर्युगा अग्नयश्च चत्वारोऽभवन्॥ ४॥ அதாவது மனிதர்கள் இறவாப்புகழை இப்புவியில் அடைந்து வீடுபோறு அடைவதற்காக தான் நான்கு வேதங்களும், நான்முகனும், நான்கு யுகங்களும், நான்கு அக்னிகளும், நான்கு உபவேதங்களாகிய ஆயுர்வேதம், தனுர்வேதம், கந்தர்வவேதம் மற்றும் சில்பவேதம் அகியவற்றினை தேவன் சிருஷ்டித்து அருளினார் என்று வேதம் கூறுகின்றது. सन्ति चैषां समानाः **मन्त्राः कल्पाश्च ब्राह्मणानि च**। व्यवस्थानं तु तत्सर्वं पृथग् वेदेषु तत्स्मृतं॥ गोपथं पूर्वगाभं प्रपाठकं ५ ब्राह्मणं २५॥ ५॥ இப்படியாக வேதமானது மந்திரங்களாகவும், கல்பங்களிலும் மற்றும் பிராமணங்களிலும் சுருதி என்ற ஸ்தானத்தில் வேதமாக நிறைதுள்ளது என்கிறது அதர்வண கோபத பிராமணம் பூர்வபாகம் பிரபாடகம் 5 பிராமணம் 25 ல் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

अथ अग्नि आधान विधिः॥

கனல் கொண்டு யாகம் செய்வதற்கான விதி: (அக்நி ஆதாந விதி:) வேதங்களில் வர்ண அனுஷ்டானத்தினை கடைப்பிடிக்கு குலங்களுக்குத் தக்கவாறு யாகங்களில் மந்திரங்கள் சொல்லும் மரபு இருந்துள்ளது. அனைவரும் பொதுவாக ஒரு காலத்தில் செய்யும் விதியும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இந்த யாகங்கள் செய்வதற்கான அக்நியைப் பெறுவாதற்கான காலங்கள் வேதபிராமணங்களில் தெளிவுடச் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

முதல் முன்று வர்ணத்தினர்கள் தேவ வழிப்பாட்டில் அதிகப்பிரியம் உடையவர்களாக வேதத்தில் காணப்படுகின்றார்கள். நான்காவது வர்ணத்தினர்கள் அனு அளவே கடைப்பிடித்துள்ளார்கள். இவர்கள் சொல்லும் மந்திரங்கள் அதன் பண்கள் அதாவது சந்தங்கள் விதியை வைத்தே யாகங்களில் சிறப்பிடம் பெறுகின்றன. இதன் விவரத்தினை வேதத்திலுள்ள ஆதாரத்தினைக் கொண்டு இங்கு காண்போம். இதில் தான் சிருஷ்டிகார்த்தாக்களுக்கு சொல்லப்பட்ட சந்தங்களின் ஆதாரம் சொல்லப்படுகின்றது. **मैत्तरायणी संहिता काण्डं १ प्रपाठकं ६ अनुवाकं १ ॥** भूर्भुवस्स्वः आङ्गिरसां त्वा देवानां॰ व्रतेनादधे। अग्नेष्ट्वा देवस्य व्रतेनादधा। इन्द्रस्य त्वा मरुत्वतो व्रतेनादधे। मनोष्ट्वा ग्रामण्यो व्रतेनादधे॥ ६॥ யஜுர்வேதம் மைத்தராயணீ ஸம்ஹிதா காண்டம் 1 பிரபாடகம் 6 அனுவாகம் 1 இல், பூர் புவஸ் ஸ்வ: என்ற இம்மூன்று வியாஹ்ருகளின் வர்ணங்களின் தேவர்களாக முதலில் சொல்லப்படுபவர் ஆங்கிரஸர் தேவன் ஆவார். இவரே பிராமண வர்ணத்தின் கர்த்தாவும் இவ்வர்ணத்தின் விரதத்தின் அதிதேவனும் ஆவார். இவர்கள் இத்தேவனின் அனுகிரஹத்தினால் அக்னியை கைக்கொண்டு வேத யாகங்களைச் சொய்ய வேண்டும். இந்திரன் அரசுபுரியும் க்ஷத்திரிய வர்ணத்தின் தேவன் ஆவார். கிராமணர்களாகிய வைஸ்யர்களுக்கு மருத்வானும், மனுதேவன் கர்த்தாக்கள் ஆவார். இம்மூன்று வர்ணத்தினை சேர்ந்த குடிமக்கள் அனைவரும் யாகங்களை செய்யும் பொருட்டு அவர்களுக்குண்டான தேவர்களைக் விரத்தின் மூர்த்தியாக முதலில் வழிபாடு செய்ய வேண்டும் என்று சொல்லப்படுகின்றது.(1) **चरककाठक संहिता स्थानं ७ अनुवाकं ७१ ॥** भूर्भुवस्स्वरऽङ्गिरसां त्वा देवानां व्रतेनादध। आदित्यानां त्वा देवानां व्रतेनादधे। द्यौर्मह्नासि भूमिर्भूम्ना तस्यास्ते देव्यदित उपस्थे अन्नादमन्नाद्यायान्नपत्यायादधे॥ ७॥ சரககாடக ஸம்ஹிதா ஸ்தானம் 7 அனுவாகம் 71 இல், மூன்று வியாஹ்ருதிகளையும் சொல்லி அதன் வர்ணத்தின் தேவர்களை கூறுகின்றது. ஆங்கிரஸதேவன் பிராமண வர்ணத்திற்கும், ஆதித்ய மூர்த்தி க்ஷத்ரியர்களுக்கும், வைஸ்யர்களுக்கு த்யாவபிருதிவீயும் சொல்லப்படுகின்றார்கள்.(2) **ऋग्वेदं ५:२१:१ ॥ यजुर्वेदं चरककाठक ७:७७ ॥ सामवेदं ८२२ ॥ ऋषिः ससः आत्रेयः छन्दः अनुष्टुप् देवता आङ्गिरः मनुः ॥** मनुष्वत्त्वा नि धीमहि मनुष्वत्समिधीमहि। अग्ने **मनुष्वदङ्गिरो** देवान् देवयते यज॥ ८॥ ருக்வேதம் மண்டலம் 5 ஸுக்தம் 21 மந்திரம் 1, யஜுர்வேதம் சரககாடகம் ஸ்தானம் 7 மந்திரம் 77, ஸாமவேதம் மந்திரம் 822 ஆகியவற்றிலுள்ள ஆதாரம். **றுஷி: ஸஸ: ஆத்ரேய: சந்த: அனுஷ்டுப் தேவதா ஆங்கிர: மனு:** மனுஷ்வத் த்வா நி தீ4மஹி மனுஷ்வத் ஸமிதீ4மஹி, அக்3நே **மனுஷ்வத3ங்கி3ரோ** தே3வாந் தே3வயதே யஜ. (3) (அக்னியை மனுக்கள் முதலில் சிருஷ்டிக்க நினைத்தார்கள், ஸமித்துகளில் இருந்து மனுக்கள் உன்னை வெளிப்படுத்தினார்கள். மனு வம்சத்திலுதித்த ஆங்கிரஸரே நீங்கள் தேவர்களை அக்னியில் போற்றுவீர்களாக) முதல் வர்ணத்தின் அக்னிக்கு கர்த்தாவாகிய ஆங்கிரஸ ரிஷி வேதத்தில் பூர்வ மனு என்று சொல்லப்பட்ட மனு-பிரஜாபதியின் புதல்வர், மனு-பிரஜாபதி ஸ்ரீ விஸ்வகர்மாவின் புத்திரன் ஆவார். மேலும் அக்னியை முதலில் தன்னுடைய தபோ வலியையால் அனைத்து தேவர்களையும் சிருஷ்டித்து அவர்களுக்கு உபயோகமாக படைத்துக்காட்டியவர் ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம-பிரஜாபதியே ஆவார். ஆதாரம் மைத்தராயணீ ஸம்:2:243**मैत्तरायणी २:२४३** ,

தைத்திரீயம் ஸம்4:2:10 **तैत्तिरीयं ४:२:१०**, வாஜயநேயீனம் ஸம்: 13:44 **वाजसनेयिनं १३:४४** ,

காண்வம் ஸம்:14:47 **काण्वं १४:४७** ஆகிய ரிஷிகளின் யஜுர்வேத ஸம்ஹிதைகளில் இம்மந்திரத்தினை கூறிய ரிஷி: விரூபாங்கிரஸர் இவர் அங்கிரோ கணத்தினை சேர்ந்தவர் ஆவார். மேலும் விஸ்வாமித்திரின் மகன் மதுச்சந்த ரிஷியும் அக்னியின் கர்த்தாவை பிராஜாபதி விஸ்வகர்மா என்று அக்னிசயனத்தில் கூறியுள்ளார். **ऋषिः विरूपः आङ्गिरसः छन्दः त्रिष्टुप् देवता विश्वकर्माग्निः॥** यो अग्निरग्नेस्तपसो अधि जातः शोचात् पृथिव्या उत वा दिवस्परि। येन प्रजा **विश्वकर्मा** व्यानट् तमग्ने हेडः परि ते वृणक्तु॥ ९॥ **ऋषिः मधुच्छन्दः वैश्वमित्रः छन्दः त्रिष्टुप् देवता विश्वकर्माग्निः॥** मातेव पुत्रं पृथिवी पुरीष्यं अग्निंस्वे योनावभारुखा। तां विश्वै दैवैर्ऋतुभिः संविदानः **प्रजापतिर्विश्वकर्मा** वि मुञ्चतु॥ १०॥ யஜுர்வேதத்தின் இவ்வாதாரம் "சதுர்வேதீய விஸ்வகர்ம ஸம்ஹிதா" என்ற புஸ்தகத்தில் உள்ளது. இக்காரணத்தினால் தான் அதர்வண வேத கோபத பிராணமத்தில் இவர் பிரஜாபதி என்றும் பிரஜாபதியின் புத்திரர் என்றும் அதர்வாங்கிரஸர்கள் அழைக்கப்படுகின்றார். மேற்சொன்ன ஆதாரங்கள் பரிசுத்தமான சிருஷ்டிகர்த்தாக்களின் கோத்திர மூலம் ஆகும். இதைக்கொண்டே பொதுவாக பிராமண வர்ணத்தினர்கள் அனைவருக்கும் அக்னி ஆதானம் என்ற கர்ம விஷேசித்து வேதத்தில் சொல்லப்படுகிள்றது. **कपिष्ठलकठ संहिता अध्यायं ६ अनुवाकं ९॥** आङ्गिरसा त्वा देवानां व्रतेनादध इति ब्राह्मणेनाधेयः। ये वै देवानां अङ्गिरसस्ते ब्राह्मणस्य प्रत्येनसो अग्निर्वायुर्वाग्बृहस्पतिः। ततोबन्धुरस्य यज्ञस्तत आयनः। यतो बन्धुरेवास्य यज्ञो यत आयनः। तत एनं प्रतीच्छति॥ ११॥ इन्द्रस्य त्वा मरुत्वतो व्रतेनादध इति राजन्येनाधेयः। ये वै देवानां राजानस्ते राजन्यस्य प्रत्येनस इन्द्रो वरुणो धाता त्वष्टा। ततो बन्धुरस्य यज्ञस्तत आयनः। यतो बन्धुरेवास्य यज्ञो यत आयनः। तत एनं प्रतीच्छति॥ १२॥ मनोस्त्वा ग्रामण्यो व्रतेनादध इति वैश्येनाधेयः। मरुतो वै देवानां विशः। ते वैश्यस्य प्रत्येनसः। ततो बन्धुरस्य यज्ञस्तत आयनः। यतो बन्धुरेवास्य यज्ञो यत आयनः। तत एनं प्रतीच्छति॥ १३॥ யஜுர்வேதம் கபிஷ்டலகட ரிஷியின் ஸம்ஹிதா அத்யாயம் 6 அனுவாகம் 9 இல், ஆங்கிரஸதேவன் விரதங்களுக்கு தேவன் ஆவார் இவரே பிராமண வர்ணத்தினர்களுக்கு குரு என்றும், பிராமணர்களின் தேவன் ஆங்கிரஸ மூர்த்திக்கும், அக்நி, வாயு, வாசஸ்பதி(விஸ்வகர்மா), பிருஹஸ்பதி முதலியர்களின் வம்சத்தினர்களுக்கும் காயத்திரீ சந்தஸு சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவர்களை முதன்மையாக வைத்து யாகங்கள் செய்யவேண்டுமென சொல்லப்படுகின்றது. இதேப்போல் க்ஷத்திரிய வர்ணத்தினர்களுக்கு இந்திரன் தேவனாவார், இங்ஙினம் அரசர்களுக்கு இந்திரனையும் மற்றும் வருணன், தாதா, துவஷ்டா ஆகியோர்களின் வம்சத்தினர்கள் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸினைக் கொண்டு யாகங்களை செய்யவேண்டும். வைஸ்யர்களாகிய வர்ணத்தினைக் கொண்ட கிராமண்யர்களாகிய குலங்கள் மனுவை தேவனாகக் கொள்ள வேண்டும். மருத்வான்களின் வம்சத்திலுத்த கோத்திரகாரர்களாகிய விசர்கள்(வைஸ்ய:) பிரத்யேகமாக யாகங்களில் ஜகதீ சந்தஸில் வேதங்களை ஓதி

நடத்த வேண்டுமாய் நிக்ஷியக்கப்படுகின்றார்கள். இவ்விதமாக பிராமணாதி வர்ணத்தின் தேவர்கள் சொல்லப்படுகின்றார்கள் யஜுர்வேதத்தில். (4) **तैत्तिरीय ब्राह्मणं काण्डं १ः अष्टकं १ः अनुवाकं ४ः ब्राह्मणं ९॥** भृगूणां त्वाऽङ्गिरसां व्रतपते व्रतेनादधामीति भृग्वाङ्गिरसामादध्यात्। १४। आदित्यानां त्वा देवानां व्रतपते व्रतेनादधामीत्यन्यासां ब्राह्मणीनां प्रजानां। १५। वरुणस्य त्वा राज्ञो व्रतपते व्रतेनादधामीति राज्ञः। १६। इन्द्रस्य त्वेन्द्रियेण व्रतपते व्रतेनादधामीति राजन्यस्य। १७। मनोस्त्वा ग्रामण्यो व्रतपते व्रतेनादधामीति वैश्यस्य। १८। ऋभूणां त्वा देवानां व्रतपते व्रतेनादधामीति रथकारस्य। यथादेवतमग्निराधीयते। न देवताभ्य आ वृश्चयते। वसीयान्भवति॥ १९॥ யஜுர்வேதம் தைத்திரீய ரிஷியின் பிராமணம் காண்டம் 1 அஷ்டகம் 1 அனுவாகம் 4 பிராமணம் 9 இல், பிருகுக்கள் ஆங்கிரஸர்கள் முதலிய தேவர்கள் பிருவாங்கிரஸர்கள் முதலிய பிராமணர்களின் விரத்தின் தேவனாவார், ஆதித்யன் பிராமணாதி வர்ணத்தின் விரத்தின் தேவன் ஆவார், வருணன் சிற்றரசர்களின் தேவன் ஆவார், இந்திரன் க்ஷத்திரியர்களின் தேவன் ஆவார், மனுக்கள் வியாபாரிகளான வைஸ்யர்களுக்கு தேவன் ஆவார், ருபுதேவன் ரதகார பிராமணர்களின் தேவன் ஆவார். இவர்களுடைய விரத்தின் தேவனும் அவர்களே ஆவார்கள். **मैत्तरायणी संहिता काण्डं २ प्रपाठकं ६ अनुवाकं ५। चरककाठक संहिता स्थानं १५ अनुवाकं ५ च॥** वैष्णवस्त्रिकपलस्तक्षरथकारयोगृहे। सर्वायसानि दक्षिणा॥ वैष्णवस्त्रिकपलो। वामनो दक्षिणा॥ त्वाष्ट्रोऽष्टाकपालो दक्षिणो रथवाहनवाहो॥ २०॥ **मन्त्रसंख्यः २०॥ आपस्तम्ब सूत्रे प्रश्नं १८ कण्डिका १०॥** वैष्णवं त्रिकपालं त्रयोदशं तक्षरथकारयोगृहे॥ सर्वायसानि दक्षिणा॥ तक्षणो रथकारस्य वेत्येके॥ **आपस्तम्ब सूत्रे प्रश्नं २० कण्डिका ५॥** यो न विद्याद् ब्राह्मण जातमुतेयुस्तान् पृच्छेयुः कियद्यूयं अश्वमेधस्य वित्थेति॥ यो न विद्यात्तं जित्वा तस्य गृहात् खादं पानं चोपनिवपेयुः॥ यद् ब्राह्मणानां कृतान्नं तदेषामन्नं॥ **रथकारकुले** वसतिर्भवति॥ इह धृतिः स्वाहेति सायं अश्वस्य चतुर्षु पत्सु चतस्रो धृतीर्जुहोति॥ யஜுர்வேதத்தில் மைத்தராயணீ ரிஷியின் ஸம்ஹிதாவில் காண்டம் 2 பிரபாடகம் 6 அனுவாகம் 5 மற்றும் சரககாடக ரிஷியின் ஸம்ஹிதா ஸ்தானம் 15 அனுவாகம் 5 இல் சொல்லப்பட்டவைகள். ஸ்ரீ ராஜ ஸூயயாகத்தில் விஷ்ணுவுக்கு அவிர்பாகமாக தரவேண்டிய மூன்று கபால பவமானங்களை தக்ஷ-ரதகாரர்களாகிய ருபுக்களுக்கு தரவேண்டுமாய் நிக்ஷயக்கப்படுகின்றது. அவர்களுக்கு வேண்டியதை மரியாதையுடன் தக்ஷிணையாக தர வேண்டுமாக சொல்லப்படுகின்றது. ரதகாரர்கள் தங்களுடைய சிருஷ்டியை வேத சாஸ்திரத்துடன் கற்பிக்க சிறிய-பாலகர்களை (வாமனன்) அவர்களுடைய கிருஹத்தில் கொண்டு சேர்க்கவேண்டுமாய் இந்த யாகத்தில் சொல்லப்படுகின்றது. த்வஷ்டாக்களுக்கு எட்டு கபாலம் பவமானம் அவர்தம் கிருஹத்தில் தரவேண்டுமாய் சொல்லப்படுகின்றது. இவர்களுக்கு தக்ஷிணையாக ரதவாஹனங்கள் தாஸர்களைத் தரவேண்டும் என கூறப்பட்டுள்ளது. மேலும் இவற்றிக்கு ஆதாரமாக ஆபஸ்தம்ப சிரௌ ஸூத்திரம் ஸூத்திரம் பிரச்னம் 18 கண்டிகா 10 லும் பிரச்னம் 20 கண்டிகா 5

லும் இரதகார குலத்தில் பிறந்த பிராமணர்களின் பெருமையை அஸ்வமேத மற்றும் ஸ்ரீ ராஜஸூய மஹாயாகங்களில் பங்குபெறும் விதத்தினை கூறுகின்றது.

यजुर्वेदे श्रौतसूत्रे अग्नि आधान निरूपणं ॥

मानवसूत्रे प्राक्सोमे अध्यायं ५ः खण्डं ३ः अनु १४ ॥ भूर्भुवोऽङ्गिरसां त्वा देवानां व्रतेनादध इति। अङ्गिरसस्यादध्यादग्नेष्ट्वेत्यन्येषामिन्द्रस्य त्वेति राजन्यस्य मनोष्टेति वैश्यस्यछदि त्वेति सर्वत्रानुषजति ॥ **वराहसूत्रे अध्यायं ५ः खण्डं १ः अनु १॥** भूर्भुवोऽङ्गिरसां त्वा देवानां व्रतेनादधानीत्याङ्गिरसो ब्राह्मण आदधीन। भृगूणां त्वेति भार्गवो। भृग्वङ्गिरसां त्वेति भार्गवाङ्गिरस। आदित्यानां त्वा देवानामित्यन्ये। अग्नेष्ट्वा देवस्येति च। इन्द्रस्य त्वेति राजन्यो। मनोष्टेति वैश्य। ऋभूणाँ त्वेति रथकार। आछदि त्वेति सर्वेषां ॥ **बोधायन सूत्रे प्रश्नं ३ कण्डिका १६ ॥ वैखानस सूत्रे प्रश्नं १ कण्डिका ११ ॥ भरद्वाज सूत्रे प्रश्नं ५ कण्डिका ६ अनुः ७ ॥ आपस्तम्बसूत्रे प्रश्नं ५ कण्डिका ११ अनुः ७ ॥** भृगूणाँ त्वा देवानां व्रतपते व्रतेनादधामीति भार्ववस्य आदध्यात्। आङ्गिरसां त्वा देवानां व्रतपते व्रतेनादधामीति यो ब्राह्मण आङ्गिरसः स्याथिति तैत्तिरीय ब्राह्मणं ॥ யஜுர்வேதத்தின் கல்பங்களில் சதுர்வணத்தினை சேர்ந்தவர்களுக்கான தேவர்கள் ஸோமயாகத்தில் உபதேசிக்கப்படுகின்றார்கள். இவர்கள் யாகத்தில் ஓதும் மந்திரங்களுக்கான சந்தஸுக்களும் வேதத்தில் ஆதாரத்துடன் இருக்கின்றன. மானவ ரிஷியின் சிரௌத ஸூத்திரத்தில் பிராக்ஸோம யாகத்தில் அத்யாயம் 5 கண்டம் 3 அனுவாகம் 14 லும், வராஹ ரிஷியின் ஸூத்திரம் அத்யாயம் 5 கண்டம் 1 அனுவாகம் 1 லும், போதாயன ரிஷியின் ஸூத்திரம் பிரச்னம் 3 கண்டிகா 16 லும், வைகானஸ ரிஷியின் ஸூத்திரம் பிரச்னம் 1 கண்டிகா 11 லும், பரத்வாஜ ரிஷியின் ஸூத்திரம் பிரச்னம் 5 கண்டிகா 6 அனுவாகம் 7 லும், ஆபஸ்தம்ப ரிஷியின் ஸூத்திரம் பிரச்னம் 5 கண்டிகா 11 அனுவாகம் 7 லும் சொல்லிய தேவதா ஆதாரங்கள். பிராமண வர்ணத்தினை சேர்ந்தவர்களுக்கு ஆங்கிரஸர், பிருகு, ஆதித்யன், ருபு முதலியவர்கள் தேவர்கள் ஆவார்கள். இவர்களே இவ்வம்சத்தில் உண்டானவர்களுக்கான விரதத்தின் குலதேவதா ஆவார்கள். பொதுவாக பிராமண வர்ணத்தினர்களுக்கு மூல குலத்தெய்வாமாக சிருஷ்டி கர்த்தாவாகிய ஆங்கிரஸ-பிரஜாபதி அனைத்து கல்ப ஸூத்திரங்களிலும் பொதுவாகச் சொல்லப்பட்டுள்ளார். அடுத்து க்ஷத்திரிய வர்ணத்தினை சேர்ந்தவர்களுக்கு மிகப்பெரும்பான்மையாக இந்திரன் குலத்தெய்வமாக சொல்லப்படுகின்றார். வருணன் சிற்றரசர்களுக்கு குலத்தெய்வம் ஆவார். வைஸ்ய வர்ணத்தினை சேர்ந்த குலங்களுக்கு மருத்வான் சொல்லப்படுகின்றார்கள். **ऋग्वेदीय शांखायन सूत्रे अध्यायां १४ खण्डं ३३ ॥** गायत्रच्छन्दसो ब्राह्मणाः। त्रिष्टुप् छन्दसः क्षत्रियाः। जगच्छन्दसो विशः। अनुष्टुप् छन्दसः शूद्राः ॥ சூத்திரர்களுக்கு ஆசதி தேவமாக சொல்லப்படுகின்றார் அல்லது விஸ்வதேவர்கள் சொல்லப்படுகின்றார்கள். இவ்வாதாரம் ருக்வேதத்தின் சாங்காயன ரிஷியின் சிரௌத ஸூத்திரத்தில் அத்யாயம் 14 கண்டம் 33 இல் சொல்லப்பட்டுள்ளது. **"காயத்ரச் சந்தஸோ ப்ரஹ்மணா: த்ரிஷ்டுப் சந்தஸ: க்ஷத்ரியா: ஜகதி சந்தஸோ விச: அநுஷ்டுப் சந்தஸ: சூத்ரா:"** என்பது மூலமாகும். சதுர்வர்ணத்திற்கும் மனு-பிரஜாபதியே அதிகாரியாக வேத- சாஸ்திரங்களில் சொல்லப்படுகின்றார். ஆகவே

வேதத்திற்கு பின்னர் தோன்றிய ஸாதாரண கிரந்தங்களாகிய 18-ஸ்மிருதிகளிலும், 18-புராணங்களிலும், ஸமய மற்றும் குல ஆகமங்களிலும் வர்ணாச்சிரம தர்மத்தினை தன்னிஷ்டம் போல் மாற்றியும், ஏனைய குலதர்ம விதிகளை கலங்கப்படுத்தி சிலப்போலியான பிராமணர்கள் இவற்றில் இடைச்செருகல் செய்துவிட்டார்கள் என்பதற்கு ஆதாரமாக அநாதி வேதமே ஸர்வத்தின் சாக்ஷியாக இப்பாரத்திலிருக்கும் அனைத்து ஹிந்துக்களுக்கும் விளங்குகின்றது. அவரவருக்கான சந்தங்களுடன் வேதமோதும் அதிகாரத்தினை வேதங்கள் நம்மக்களுக்கு ஆதாரத்துடன் கூறுகின்றது. அதைப்போல் புரோஹிதத்துவமும் யாகமியற்றும் விதியும் தேவதா ஆராதனை விதியும் பிராமண வர்ணத்தினர்களே அனைவர்களுக்கும் செய்ய வேண்டுமென வேதம் பெருமையுடன் உரைக்கின்றது. இதுவரை என்னால் தொகுக்கப்பட்ட ஆதாரங்களிலிருந்து அனைத்து வர்ணங்களைப் பற்றி தெரியக்கூடிய உண்மையான விவரங்களிலிருந்து ஸாதாரண ஸ்மிருதிகள், ஸ்லோகங்களிலுள்ள கிரந்தங்களைக் காட்டிலும் வேதங்கள் காலத்தினால் மிகப்மிக பழமைவாய்ந்தது ஆகும். ஆகவே எந்தவோரு வர்ணாச்சிரம விதிகளுக்கும் அவர்களுடைய பண்பாட்டினைக் காணவும் 100 சதவீதம் ஆராய்வதற்கு மிகமிக சரியாக தர்ம நூல்கள் நம்முடைய வேதங்களே ஆகும் என்பது நமக்கு புலனாகின்றது.

கண-வம்சங்கள்	வர்ணாச்ரமம்	தேவன்	மந்திர-சந்தஸ்
பிரம்ம-கண:	பிராமணாள்	விஸ்வகர்மா	காயத்திரீ:
பிரஜாபதி-கண:	பிராமணாள்	மனு-பிரஜாபதி:	காயத்திரீ:
அங்கிரோகண:	பிராமணாள்	ஆங்கிரஸ:	காயத்திரீ:
பார்க்கவ-கண:	பிராமணாள்	பிருகு:	காயத்திரீ:
ருபுகண:	பிராமணாள்	ருபு:	காயத்திரீ:
ஐந்திர-கண:	க்ஷத்திரியன்	இந்திர:	திரிஷ்டுப்
வருண-கண:	க்ஷத்திரியன்	வருண:	திரிஷ்டுப்
மருத்வ-கண:	வைஸ்யாள்	மருத்வ:	ஜகதீ:
ஆசதி:	சூத்திராள்	விஸ்வதேவ:	அனுஷ்டுப்

மேலும் கதைகள், நாடகங்கள், இதிஹாஸங்கள், புராணங்களில் சொல்லப்பட்ட தேவர்களை காட்டிலும் முதன்மையானவர்கள் வேதத்திலுள்ள தேவர்கள் ஆவார்கள். இவர்களுக்கே அதிக ஆற்றலும் தெய்வத்தன்மையும் பலமும் கீர்த்தியும் உடையவர்கள் என்று வேதகாலத்திலிருந்த நான்கு வர்ணத்திலுள்ள குலத்தினையும் குடிப்பிறப்புகளையும் சார்ந்த ரிஷிகளாலும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேலும் வேதத்தில் இதிஹாஸ புராணங்களில் சொல்லியதைப் போன்ற மும்மூர்த்தி கொள்கைகள் வேதத்தில் முற்றிலும் கிடையாது. மேலும் **"மஹோதேவா"** என்ற சொல் ருக்வேதத்தில் **அக்னி, இந்திரன், ஸவிதா, த்வஷ்டா** முதலிய தேவர்களை தான் வேதரிஷிகள் கூறிப்பிட்டுள்ளார்கள். யாகங்களில் முதன்மையான ஸோம யாகத்தில் சொல்லப்பட்ட மூன்று தேவர்களின் பெயர்கள் நான்கு வேதத்தின் பிரிவுகளில் அவர்களை மந்திரங்கள், பிராமணங்கள் மற்றும் கல்பங்கள் கூறும் விதங்கள் அனைவரும் தெரிந்துக்கொள்வதற்காக.

மும்மூர்த்தி	முதல்யாகம்	இரண்டாவது	மூன்றாவது
ஸோமயாக தேவதா	**அக்னி:**	**இந்திர:**	**ருபு:**
ருக்-மந்திரம்	ஶ்யேன:	ஸுபர்ண:	ஸகா (ருபு)
யஜுர்-மந்திரம்	ஶ்யேன:	ஸுபர்ண:	ருபு:
ஸாம-மந்திரம்	ஶ்யேன:	வ்ருஷப:	ஸ்வர: கயா
அதர்வ-மந்திரம்	ஶ்யேன:	வ்ருஷப:	ருபு:
யஜுர்-அதர்வம்	அக்நி:	இந்திர:	ஸுதன்வந:
பிராமணங்கள்	வஸு:	ருத்திர:	ஆதித்ய:
கல்பங்கள்	அக்னி:	இந்திர:	ருபு:

ஆகவே நாம் முதன்மையாக வைத்துக்கொள்ள வேண்டிய ஹிந்துகளின் கிரந்த நூல்களின் வரிசைகள் அனைவரும் கட்டாயம் தெரிந்திருக்க வேண்டும். இந்நூல்களின் தீர்மானங்களே நம்முடைய பாரத தேசத்தின் பண்பாட்டிற்கு கருவூலமாக திகழ்கின்றன. இதுவே சதுர்வர்ணத்திலுள்ள அனைத்து குலங்கள் மற்றும் குடிகளுக்கு மூலாதாரம் ஆகும்.

1) வேதங்கள் (ருக், யஜுர், ஸாமம், அதர்வாங்கிரஸங்கள்)

2) உபவேதங்கள் (ஆயுர், தனுர், கந்தர்வம், ஸ்தாபத்யம், இதிஹாஸபுராணங்கள்)

3) வேத அங்கங்கள் (வியாக்ரனம், சந்தஸ், நிருக்தம், ஜ்யோதிஷம், கல்பம், சீக்ஷா)

ருபு ஸம்ஹிதாவிலுள்ள அனுவாக அத்யாயங்களை பற்றி விவரங்கள்:

இப்புத்தகத்தில் 1 முதல் 13 அத்யாயங்கள் அதாவது 1 முதல் 65 அனுவாகங்களில் வேத பிராமணங்களும் றுபுக்களை பற்றிய கல்ப ஆதாரங்களும் தொகுக்கபட்டுள்ளது. அனுவாங்கள் 66 முதல் 70 வரை ஸ்மிருதிகளாகிய இதிஹாஸ புராணங்களில் ருபுதேவன் நிதாகருக்கு சொல்லியவைகளும், 71 முதல் 100 வரையான அனுவாகங்கள் ருபுதேவனை ஸ்தாபத்ய வேதத்தின் படி பிரதிஷ்டை செய்யவதற்கான விஷயங்களும் தொகுக்கப்பட்டுள்ளது. இதில் 1 முதல் 70 வரையிலான அனுவாங்களை முழுமையாக தேவநாகரி எழுத்துகளில் வடிவமைக்கப்பட்டுள்ளது. 71 முதல் 100 வரையிலான அனுவாகங்களுக்கு தேவநாகரியிலும் தமிழிலும் செய்யப்பட்டுள்ளது. இது தமிழ் மொழி தெரிந்த புரோஹிதர்கள் மற்றும் சில்பிகளுக்கு பயன்படும் வகையில் செய்யப்பட்டுள்ளது. இது முழுக்க முழுக்க ருக்வேதத்தின் மந்திரங்களை பயன்படுத்தி செய்யப்பட்டது ஆகும். எந்தமொழிகளில் புஸ்தகங்களை செய்தாலும் அதற்கு ஆதாரமானது தேவநாகரி புஸ்தகங்களே ஆகும். ஆகையால் தான் 1 முதல் 100 வரையுள்ள அனுவாகங்களை பாரதத்தின் அனைபகுதிகளிலும் உள்ளவர்கள் படித்து தெரிந்து கொள்ளும் வகையில் தேவநாகரத்தில் அச்சிடப்பட்டுள்ளது.

ருபுதேவர்களை 11 ஸூக்தங்களால் ரிஷிகள் ஓதிய ருக்வேத ஸூக்தங்கள் அனுவாகம் 1-11 வரை கொடுக்கப்பட்டுள்ளது. சாகளறுஷி, பாஷ்கள றுஷி, சாங்காயன றுஷி, கௌஷீதக றுஷி மற்றும் அஸ்வலாயன றுஷிகளின் சாகைகளில் வரும் 10 மண்டலத்திலும், 64 அத்யாயங்களிலும் மற்றும் 8 அஷ்டகத்தில் வரும் 11 - ஸூக்தங்களுக்கு றுஷியின் பெயர் சந்தஸின் பெயர் தேவதா ஆதாரங்கள்: மண்டலம்-1ல் ஸூக்தம்-20: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் காண்வ றுஷியின் புத்திரருமான மேதாதிதி றுஷியால் காயத்திரீ சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(1) ஸூக்தம்-110: மனுவின் பௌத்திரரும் ஆங்கிரஸ றுஷியின் புத்திரருமான குத்ஸ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் மற்றும் ஜகதீ சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(2) ஸூக்தம்-111: மனுவின் பௌத்திரரும் ஆங்கிரஸ றுஷியின் புத்திரருமான குத்ஸ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் மற்றும் ஜகதீ சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(3) ஸூக்தம்-161: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் உசத்ய றுஷியின் புத்திரருமான தீர்கதம றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(4) மண்டலம்-3ல் ஸூக்தம்-60: குசிகரின் பௌத்திரரும் காதிந றுஷியின் புத்திரருமான விஸ்வாமித்ர றுஷியால் ஜகதீ சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(5) மண்டலம்-4ல் ஸூக்தம்-33: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் கோதம றுஷியின் புத்திரருமான வாமதேவ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(6) ஸூக்தம்-34: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் கோதம றுஷியின் புத்திரருமான வாமதேவ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(7) ஸூக்தம்-35: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் கோதம றுஷியின் புத்திரருமான வாமதேவ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(8) ஸூக்தம்-36: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் கோதம றுஷியின் புத்திரருமான வாமதேவ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(9) ஸூக்தம்-37: ஆங்கிரஸரின் பௌத்திரரும் கோதம

றுஷியின் புத்திரருமான வாமதேவ றுஷியால் த்ரிஷ்டுப், அனுஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(10) மண்டலம்-7ல் ஸூக்தம்-48: சில்பகஸ்யபரின் பௌத்திரரும் மைத்ராவாருணி றுஷியின் புத்திரருமான வஸிஷ்ட றுஷியால் த்ரிஷ்டுப் சந்தஸில் ஓதப்பட்டது.(11) மேற்படி றுக்வேதத்திலுள்ள ஸூக்கதங்களின் எண்ணிக்கை 11 இது அனுவாகங்கள்-11 வரையுள்ளது ஆகும். ருபுதேவனை ஸோம யாகத்தில் மூன்றாம் தினம் பூஜிக்க ரிஷி விஸ்வாமித்ரர் சொல்லிய ஸவனதேவர்களைப் பற்றிய ஸூக்தங்களை ருக்வேதத்திலிருந்து கொடுத்துள்ளேன். அதற்கான அனுவாகங்கள்: 12-14. ஸோமயாகத்தில் பவமானபதிகளை பற்றி இவர் சொல்லிய தேவர்களில் ஆர்பவபவமானம் என்ற ஸூக்தம் அனுவாகம் - 15ல் உள்ளது. மேற்கண்ட அனுவாகங்கள் 12- 15 வரையிலான மந்திரங்களுக்கு ரிஷி விஸ்வாமித்ரர் ஆவார். ஆர்பவ பிரைஷா என்ற அத்யாயமானது ஸோம யாகத்தில் சொல்லி அவிர்தரும் ருக்வேத யஜுஷ் மந்திரங்கள் அனுவாகம் 16ல் உள்ளது இரு வாமவேத ரிஷியால் சொல்லப்பட்டது. ருபுதேவனின் மகன் ஸூனு ரிஷியால் சொல்லப்பட்ட ஸூக்தம் எதிரிகளை வெல்ல விரையும் சக்தியை தரவேண்டி ஓதப்பட்டது. அனு: 17. மஹா ஐத்ரோய ரிஷி சொல்லியது ருபுதேவர்கள் தங்களுடைய தபோ வலிமையால் ஒரு பாத்திரத்தினை நான்காக வேள்வியின் பொழுது செய்தமையால் தேவத்தன்மையை அடைந்து மூன்றாம் நாள் ஸோம யாகத்தில் இடம்பெற்ற விளக்கத்தினையும், தேவப்பதவியை அடைந்ததால் இவர்களை தேவர்கள் தங்களுடைய மறைமொழிகளால் ருது என்றும் ஸவிதா என்றும் வேநர்கள் என்றும் அழைக்கப்பட்ட காரணங்களும் பிராமணத்தில் சொல்லப்பட்ட அனு: 18. அனுவாம் 19 ல் ஐந்தார்பவபவமானத்தில் அதாவது இந்திரனை பிரதானமாக வைத்து உபதேவர்களாக ருபுக்களை கொண்டு மூன்றாம் நாள் நடக்கும் வேள்வியில் உந்நியமானன் என்ற புரோஹிதர்கள் அனுவாகம் 8 லுள்ள ருபு ஸூக்தத்தினை ஓதி அவிர்பாகம் அளிப்பார்கள் அதற்கான நிரூபணங்கள். மேலும் ருபுதேவர்கள் பிரஜாபதியின் பதியை அடைந்தின் விவரம். இவர்கள் சந்தஸுக்களில் ஜகதீயின் அதிதேவர்களாக ஆனவிதம் இவைகள் அனைத்தும் பிராமணங்களாக சொல்லிப்பட்டுள்ளது. அனுவாகம் 20ல் வைஸ்வதேவ சாஸ்திரங்களில் ருபுதேவர்கள் அனைத்து யாகங்களில் இடம் பெற்றதற்கான பிராமணங்கள் மந்திரத்துடன் உள்ளது. மேற்கண்ட இவற்றினை மஹீத்ரேய ரிஷி, ஐத்ரேய ரிஷி, கௌஷீதகி ரிஷி மற்றும் சாங்காய ரிஷிகளால் சொல்லப்பட்ட பிராமணத்திலுள்ளது ஆகும். மேற்சொல்லப்பட்டவைகள் அத்யாயங்கள் 1 முதல் 4 வரையுள்ள அனுவாகங்கள் 1 முதல் 20 வரையுள்ளவைகள் ருக்வேதத்திலிருந்து கொடுக்கப்பட்டவைகள் ஆகும்.

அனுவாகம் 21ல் யஜுர்வேதத்தில் இடம்பெற்ற ருபுதேவ மந்திரங்கள் ஸூக்தமாக கொடுக்கப்பட்டுள்ளது, இவற்றினை ரிஷி வஸிஷ்டர் ரிஷி வாமதேவர் ரிஷி ஸ்வஸ்தி ஆகியவர்கள் சொல்லியது. அனு: 22 ல் ஆறு பருவங்களுக்கும் அதிதேவர்களாக விளங்கிடும் கடவுட்களை சொல்லி ஓதும் ருது ஸூக்தம் உள்ளது. இது ஆத்ரேய ரிஷியின் மகன் ஸ்வஸ்தி ரிஷியினால் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இதில் தான் ருபுதேவர்கள் சரத்ருதுவிற்கு கடவுளாக சொல்லப்பட்டுள்ளார்கள். அதுமட்டுமின்றி 21வது ஸ்தோமத்திற்கு அதிகாரிகளாக அங்கிங்கரிக்கப்பட்டுள்ளார்கள். வைராஜம் என்ற ஸாமத்திற்கும் ஶ்ரீக்கும் அதிபுருஷனாக இந்திரனால் அனுகிரஹம் பெற்ற விவரம் ஸூக்தமாக சொல்லப்பட்டுள்ளது. அனுவாகம்: 23 இது ரிஷி பிசேதராங்கிரஸரால் சொல்லப்பட்டது. மூன்றாம் நாள் ஸோம யாகத்தில் அக்நீத்ரன் என்ற புரோஹிதர்கள் சொல்லும் ஸூக்தத்தில் மஹாகவிகளும் அம்ருத்தை அருந்தியவர்களுமான ருபுதேவர்களின் தந்தை ஸுந்வாங்கிரஸரை போற்றி அவி தரும் மந்திரம் ஸூக்தத்தில் சொல்லிப்பட்டுள்ளது. அனுவாகம் 24ல் யஜுர்வேதத்தில்

பிரஜாபதியாகியவர் சொல்லிய பஹுபவமானங்கள் அடங்கிய ஸவனபவமான ஸூக்தம் சொல்லப்பட்டுள்ளது. அனுவாகம் 25ல் ருபுதேவனின் மகனாகிய ஆத்ம ரிஷியால் சொல்லப்பட்ட அன்ன ஸூக்கதம் உள்ளது. இதற்கு புராணகாலத்தில் புராணகால ருபுக்களால் சொல்லப்பட்ட உபநிஷத் விளக்கம் தான் அன்னபூர்ணோபநிஷத் ஆகும். அனுவாகம் 26 ல் அக்னிசய மஹாயகத்தில் யாககுண்டத்திற்கான அதிதேவர்களுக்கு அவிதரும் மந்திரங்களில் ருபுதேவர்களுக்கு அவிர்பாகமான தரும் ஆஹுகுதிகளின் பெருமையை பிராமணங்கள் சொல்லியது. அனுவாகம் 27 ல் ஸோமயாகத்தில் பிரஜாபதியாகியவர் நாராணய ரிஷிக்கு சொல்லிய ஸவன பாவமாந ஸூக்தங்களைப் பற்றிய விளக்கங்கள் பிராமணமாக. அனு 28 ல் வைஸ்வதேவ சாஸ்திரத்தில் மூன்றாம் நாள் ஸோமயாகத்தில் ருபுதேவர்களை குறித்து தரப்படும் அவிக்கான வேத மந்திரங்கள் பிராமணத்துடன். அனு 29 ல் பித்ரு மேதம் என்ற முன்னோர்களுக்கான யாகத்தில் ருபுதேவர்கள் ஸவிதாவின் பதவியை அடைந்தார்கள் அதனால் ஸம்வத்ஸரத்தின் அதிபுருஷர்களாக விளங்கிய பிராமண ஆதாரங்கள். அனு 30 ல் ஸுதன்வாங்கிரஸ கோத்திரத்தில் வந்த லாக்யாயநி ருஷியின் மகன் புஜ்ஜு என்ற ருஷியின் பெருமையை யாஜ்ஞவல்கிய மஹரிஷி சொல்லிய பிராமண நிரூபணங்கள் உள்ளது. இதில் தான் அஸ்வமேத பிரியர்களாகிய ருபுக்கள் அஸ்வமேதத்திற்கான விளக்கத்தினை பதஞ்சலி ரிஷியின் புத்திரர் காப்ய ரிஷிக்கு அவர்மகளை கந்தர்வனுக்கு திருமணம் செய்யும் போது அனைவர்களுக்கும் ஸபையில் சொல்லிய விதம் இருக்கின்றது. ரதகார பிராமணர்களாகிய ருபுக்கள் தேவரதத்தின் பெருமைகளையும், புமியிலிருந்து உண்டாகிய வஸ்துகளையும் பஞ்சபுதங்களாகிய ஆகாசங்களையும் சுட்டிக்கட்டி பஞ்சேந்திரயங்களுக்கு அதிகாரியாகிய இந்திரனையும், ஸுபர்ணர் மற்றும் வாயுக்கு மூலம் சொல்லியும், அதனால் வியுஷ்டியும் விருத்தியடைவதால் மிருத்துவை நாசம் செய்கின்றபடி அஸ்வமேதத்தின் பலன் இருப்பதாகையால் அனைவருக்கும் ஆயுள் விருத்தி ஆகின்றது என்று சொல்லிய வேதவாக்கியம் பிராமணமாக இடம்பெற்றுள்ளது. மேற்வரும் 26 முதல் 30 வரையிலான பிராமணங்களை யாஜ்ஞவல்கிய மஹரிஷியால் சொல்லப்பட்டது. யஜுர்வேதத்தினை சார்ந்த அத்யாயங்கள் 5 முதல் 6 வரையாகும்.

அனுவாகம் 31 ஆனது ஸாமவேதத்திலுள்ள ருபு ஸூக்தம். இதை ரிஷி ஆங்கிரஸ குடும்பத்தினை சார்ந்த சுருககக்ஷரும் மோதாதிதியும் சொல்லியது ஆகும். அனு 32 ல் ஸவனபவமான ஸூக்தம் உள்ளது. அனுவாகம் 33-34 இல் ஸௌமித்ரே த்வே மற்றும் பிராஜபதி வஷட்கார நிதனம் என்று அழைக்கக்கூடிய ஸாம கீதங்கள் உள்ளது. இவற்றினை கூறிய ரிஷிகள் ஸுமித்ரர் மற்றும் பிரஜாபதி ஆவார்கள். அனுவாகங்கள் 35ல் உள்ளவைகள் தளவாகர ரிஷியால் சொல்லப்பட்ட ஆர்பவ பவமானங்கள் உள்ளது. அனு -36 இல் தாண்டீய மஹரிஷியால் சொல்லப்பட்ட ஆர்பவபவமான பிராமணமும் அதன் மந்திரமும் உள்ளது. அனுவாகம் 37 - 40 வரை தளவாகர ரிஷி சொல்லிய ஆர்பவ பவமானங்களைப் பற்றிய பிராமணங்களும் மந்திரங்களும் விளக்கமாக உள்ளது. மேற்சொல்லப்பட்டவைகள் அத்யாயம் 7 மற்றும் 8 இல் உள்ளவைகள் ஸாமவேதத்தினை சார்ந்தது ஆகும்.

அனுவாகம் 41 இல் அதர்வாங்கிரஸ வேதத்திலுள்ள ருபு மந்திரங்கள் ஆகும். இவற்றினை முறையே ரிஷி அதர்வணர் மற்றும் விஸ்வாமித்ரர் கூறியதாகும். அனு-42 ல் வரும் ஸவந பவமான ஸூக்தமானது ஸோம யாகத்தில் அக்நீத்ரி புரோஹிதர் ஓதுவார். இவற்றினை ஆங்கிரஸரின் மகனாகிய பிரசேத ரிஷியும் மற்றும் வைஸ்வத ரிஷியின் மகனாகிய யமனால் சொல்லப்பட்டுள்ளது. அனுவாகம் 43ம் இவர்களால் சொல்லப்பட்டதே ஆகும். அனு-44 ஆனது ஸுதன்வாங்கிரஸ ரிஷியின் மகனாகிய ருபுவால் சொல்லப்பட்டது ரோஹிணீ ஸூக்தம். இது எலும்புமுறிவு அறுவை

சிகிச்சைக்காக மூலிகைகளைக் கொண்டு செய்யப்படும் வைத்தியத்திற்காக ருபுதேவனால் சொல்லப்பட்டது ஆகும். அனுவாகம் 45 ஆனது த்வஷ்டா என்ற பிரஜாபதியால் வேதத்தில் முதன்முதலாகச் சொல்பட்ட மதுவித்யா என்ற மந்திர உபதேசத்தினால் அக்னியும், இந்திரனும் மற்றும் ருபுதேவனும் ஸோம யாகத்தில் முதன்மையாக இடம்பெற்ற விவரத்துடன் கூடியது. இதை கூறியவர் அதர்வாங்கிரஸ மஹரிஷிகள் ஆவார்கள். அனுவாகம் 46 ல் ஐந்திரார்பவ பவமானங்கள் ஆகும். இவற்றில் தான் ருபுதேவர்கள் அனைத்து தேவர்களின் வடித்திலுள்ளார்கள் என்பதை கூறிகின்றார்கள் கோபத ரிஷியும் மற்றும் மஹீத்ரேய ரிஷியும். ஸோமயாகத்தில் ருபுகளின் அவிர்பாகத்தில் சொல்ல வேண்டிய மந்திரங்களை ஹோதா, மித்ராவருணா, பிரம்மணசம்ஸி, போதா, நேஷ்டா, அச்சாவாகன், அக்நீத்ரி முதலிய புரோஹிதர்களால் சொல்லத்தக்கது ஆகும். இவ்வேத மந்திரங்கள் அனைத்தும் ஜகதீ சந்தஸில் வருவது ஆகும். இக்கர்மாவிற்கு மூன்றாவது ஸவனம் என்று வேதத்தில் பெயர் ஆகும். இது ருக்வேதத்திலிருந்து வந்தது ஆகும். அனு 47 ஆனது ஆர்பவ பவமான மந்திரத்தின் விளக்கம் ஆகும். இதன் தேவன் ருபுக்கள் ஆவார்கள். இவர்கள் முறையே ஸூர்ய மற்றும் சந்திர லோகத்தின் அதிகாரிகளாக முறைபடுத்தி சொல்லப்பட்டுள்ளார்கள். இதனால் ஸ்வரன் என்றும் கயன் என்றும் மந்திரங்களில் துதிக்கப்படுகிள்றார்கள். மேற்சொன்னவைகள் அனைத்தும் அதர்வணவேதத்தின் பாகங்கள் ஆகும்.

அனுவாகம் 48 இல் உள்ளது பிரஜாபதி ரிஷி மற்றும் ஸாத்திய கணங்களால் சொல்லப்பட்டது. இது ருபுதேவர்களின் அவிர்பாகத்தினைப்பற்றிய அக்நிசயன யாகத்தில் வரும் மந்திரம் ஆகும். 49 - ஆனது பிரவர்க்ய யாகத்தில் வரும் மந்திரமான இதை தீர்க்கதமஸ் ரிஷி சொல்லியது. இறுதியாக 50 வது அனுவாகத்தில் உள்ள பிராமணமானது ஸ்ரீ ராஜஸூய யாகத்தில் ஸ்ரீ விஷ்ணுவின் அவிர்பாகமாகிய மூன்று கபால ஸோமத்தினை தக்ஷர்களாகிய ரதகார்களாகிய ருபு குலத்தினர்களுக்கு தரவேண்டிய வேத விதி ஆகும். மேலும் அஸ்வமேதத்தில் பிராமணர்கள் யாகத்தின் முடிவு வரை யாகப்பிரியர்களாகிய ரதகார பிராமணர்கள் வீட்டில் குதிரை கட்டிவைத்து பூஜிக்க வேண்டிய விதி வேதத்தில் பிராமணமாக யாஜ்ஞவல்கிய மஹரிஷியால் சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேற்சொன்னவைகள் யஜுர்வேதத்திலுள்ள வேத பாகங்கள் ஆகும். முதலாவது அத்யாயம் முதல் 10 வது அத்யாயங்கள் வரையுள்ளவைகள் வேதங்கள் ஆகும்.

அத்யாயம் 11ல் அனுவாகம் 51 முதல் 54 வரையுள்ளவைகள் வேதத்திற்கான கல்ப ஸூத்திரங்கள் ஆகும். இப்புத்தகத்தில் கொடுக்கப்பட்ட தேவநாகரிகளுக்கான சிறுவிளக்கங்கள். **ருக்வேத்தில் கல்பத்தில் ரிஷிகள் சொல்லியவைகள்:** ஸோமயாகத்திற்கான தேவர்களை சொல்லுமிடத்து அக்னி, வஸு முதல் ஸவனத்திற்கும் இந்திரன், ருத்திரன், விஸ்வகர்மா இரண்டாவது ஸவனத்திற்கும் ஆதித்யன், **ருபு, வாஜன், விப்வான்,** ஸவிதா, விஸ்வதேவர்கள், பிருஹஸ்பதி ஆகியோர்கள் மூன்றாவது ஸவனத்திற்கும் தேவர்கள் ஆவார்கள். மேலும் ஸவந பவமானங்களுக்கான ஸூக்தங்களும் அதில் அத்தேவர்களும் சொல்லப்பட்டுள்ளார்கள். பாவமானங்களை தருவற்கான வேதமந்திரங்களும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. ஆர்பவ பவமானத்தின் போது புரோஹிதர்கள் சொல்ல வேண்டிய ருக்வேத மந்திரங்கள் முறையாக புரோஹிதர்களுக்கு சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேலும் வேளாண் தொழில் தொடங்குவதற்கு ருபுக்களால் சிருஷ்டிக்கப்பட்ட உழவுகருவிகளையும், உழவுமண்ணையும் மற்றும் அதற்கு அதிதேவனாக விளங்கிடும் இந்திரன், ருபுதேவர்கள், க்ஷேத்திரபதி, ஸீதா மற்றும் சுனசீரங்கள் அகியோர்களை போற்றி பூஜிக்கும் வேதமந்திரங்கள் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

யஜுர்வேதத்தில் கல்பத்தில் ரிஷிகள் சொல்லியது: இரதகாரர்களுக்கு அக்னி ஆதானம் என்ற கர்மாவை வர்ஷருதுவில் செய்ய வேண்டும் என்றும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவர்களுக்கு தேவன் ருபுக்கள் ஆவார்கள். இவர்களுக்குண்டான விரத்தின் கடவுளும் ருபுதேவர்களே ஆவார்கள். இவற்றினை பிரமாண்டபுராணமும் சொல்லுகின்றது. श्रीब्रह्माण्डमहापुराणे वायु प्रोक्ते मध्यभागे तृतीय उपोद्घातपादे ऋषिसर्गवर्णनं अध्यायं १ श्लोकं १०७ ॥ रथकाराः स्मृता देवा ऋभवो ये परिश्रुताः॥ १०७ ॥ ரதகார பிராமணர்களுடைய ஸவித்திரீ வித்யா உபதேசத்தில் பயன்படுத்த வேண்டிய சந்தஸ் காயத்திரீ, அதில் வரும் மந்திரம் தத் ஸவிதுர்வரேண்யம் என்று தொடங்கக்கூடிய ருக் ஆகும். இதன் ரிஷி விஸ்வாமித்ரர். மேலும் ஆதித்யர்களின் எட்டுவகையான உருவங்களில் ருபுதேவன் 7 வது வடிவம் ஆகும். மேற்கு திசையில் ருபுதேவனுக்கான ஹவிர்பாகம் அக்னிசயத்தில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. பிராமணர்கள் வஸந்தத்திலும், கிர்மருதுவில் ராஜாக்களும், சரத்ருதுவில் வைஸ்யர்களும் மற்றும் ரதகாரர்கள் வர்ஷருதுவிலும் அக்னியை கொண்டு யாகங்கள் செய்வது சிறப்பு ஆகும். இருந்தாலும் அனைவர்களும் வஸந்த ருதுவில் அக்நியை கொண்டு யாகம் செய்யலாம். இதுமட்டுமின்றி ரோஹிணி நக்ஷத்திரத்திலும், கிருத்திகையிலும், புனர்வஸுவிலும், பூரம் மற்றும் உத்திரத்திலும், சிறப்புமிக்க சித்திரை நக்ஷத்திரத்திலும் அக்னியை கொண்டு அனைவரும் யாகங்கள் செய்வது சிறப்பாகும். ஸோமயாகத்தில் 17 வது ஸ்தோமமாக ருபுதேவர்களுக்கான அவிர்பாகம் வருகின்றது. அக்நிஷ்டோம யாகத்தில் மூன்றாவது தினத்தில் ஜகதீ சந்தஸில் ருபுதேவர்களின் மந்திரங்களை சொல்லி யாகம் செய்யப்படுகின்றது. **"ஆயுஷே ஹிம் குரு தஸ்மை ப்ரஸ்துஹி தஸ்மை ஸ்துஹி தஸ்மை மே அவருத்3த்4யா, ஸகும் வேசாயோபவேசாய ஜகத்3யயாபி4 ப4வே ச2ந்த3ஸே ஸ்வாஹா"** என்ற ருபுதேவனின் மந்திரங்களை சொல்லியவாறு யாகம் செய்யபடுகின்றது. மேலும் சிறப்பாக அனைத்து ரிஷிகளினாலும் தேவகணங்களை சார்ந்தவர்கள் எண்ணிக்கை சொல்லப்படுகின்றது. இதில் **1) பிரம்மா 2) பிரஜாபதி 3) பிருஹஸ்பதி** 4) அக்நி 5) வாயு 6) ஸூர்யன் 7) சந்திரன் 8) நக்ஷத்திரங்கள் 9) ருதுக்கள் 10) ஸம்வத்ஸரங்கள் 11) இந்திரன் 12) ஸோமன் 13) யமன் 14) வருணன் 15) குபேரன் 16) வஸுக்கள் 17) ருத்திரர்கள் 18) ஆதித்யர்கள் 19) விஸ்வதேவர்கள் 20) ஸாத்யகணங்கள் 21) மருத்வான்கள் **22) ருபுக்கள் 23) பிருகுக்கள் 24) ஆங்கிரஸர்கள்** முதலியர்கள் மட்டும் தான் தேவகணங்களாக சொல்லப்படுகின்றார்கள். இக்கணங்களில் **1,2,3,22,23,24** ஆகிய கணங்களின் பிரிவுகள் தற்போதுள்ள விஸ்வகர்ம பிராமணர்களை தான் குறிக்கும். இதற்கான வேத ஆதாரங்களை தான் என்னால் தொகுத்து வெளியிடப்பட்ட **"சதுர்வேதீய விஸ்வகர்ம ஸம்ஹிதையில்"** பிரம்மாதி கணங்களின் பிறப்புகளைப் பற்றிய வேத ஆதாரங்களை கொடுத்துள்ளேன். பிரம்மத்திலுண்டான ஸாகனாதி ரிஷிகளின் வழிவருபவர்கள் பிரம்ம கணங்கள் ஆவார்கள். விஸ்வகர்மா, மனு, த்வஷ்டா, சில்பகாஸ்யர் மற்றும் தக்ஷ பிரஜாபதிகளின் வழிவருபவர்கள் பிரஜாபதி கணங்கள் ஆவார்கள். ஸுதன்வநதேவனின் புத்திர்கள் ருபு, வாஜன், விப்வான் முதலியர்கள் வழிதோன்றியவர்கள் ருபுகணங்கள். சியாவனர், வேனர், விஸ்வரூபர், அபூதி மற்றும் கிருத்சமதர், சுக்கிரன் ஆகிய பார்க்கவ வழிதோன்றியவர்கள் பிருகுகணங்கள் ஆவார்கள். பிருஹஸ்பதி, சாந்தி, கோர, விரூபர், ஸம்வர்தன், ஸுதன்வநன், உசத்யன், காண்வன், குத்ஸன் முதலிய வேதத்தில் சொல்லப்பட்ட ஆங்கிரஸர்களின் வழிவருபவர்கள் ஆங்கிரோகணங்கள் ஆவார்கள். தலைச்சிறந்த ஏழு கவிகளில் ருபுதேவனின் புத்திரன் ஸூனு ரிஷி என்பவர் சொல்லப்படுகின்றார்.

மேற்சொல்லப்பட்ட சிறந்த சிருஷ்டி கர்தாக்களின் வம்சத்தினர்களே ருக்வேதத்தில் மஹா குலத்திலுண்டான பிராமணர்கள் என்று அழைக்கப்படுகின்றார்கள்.

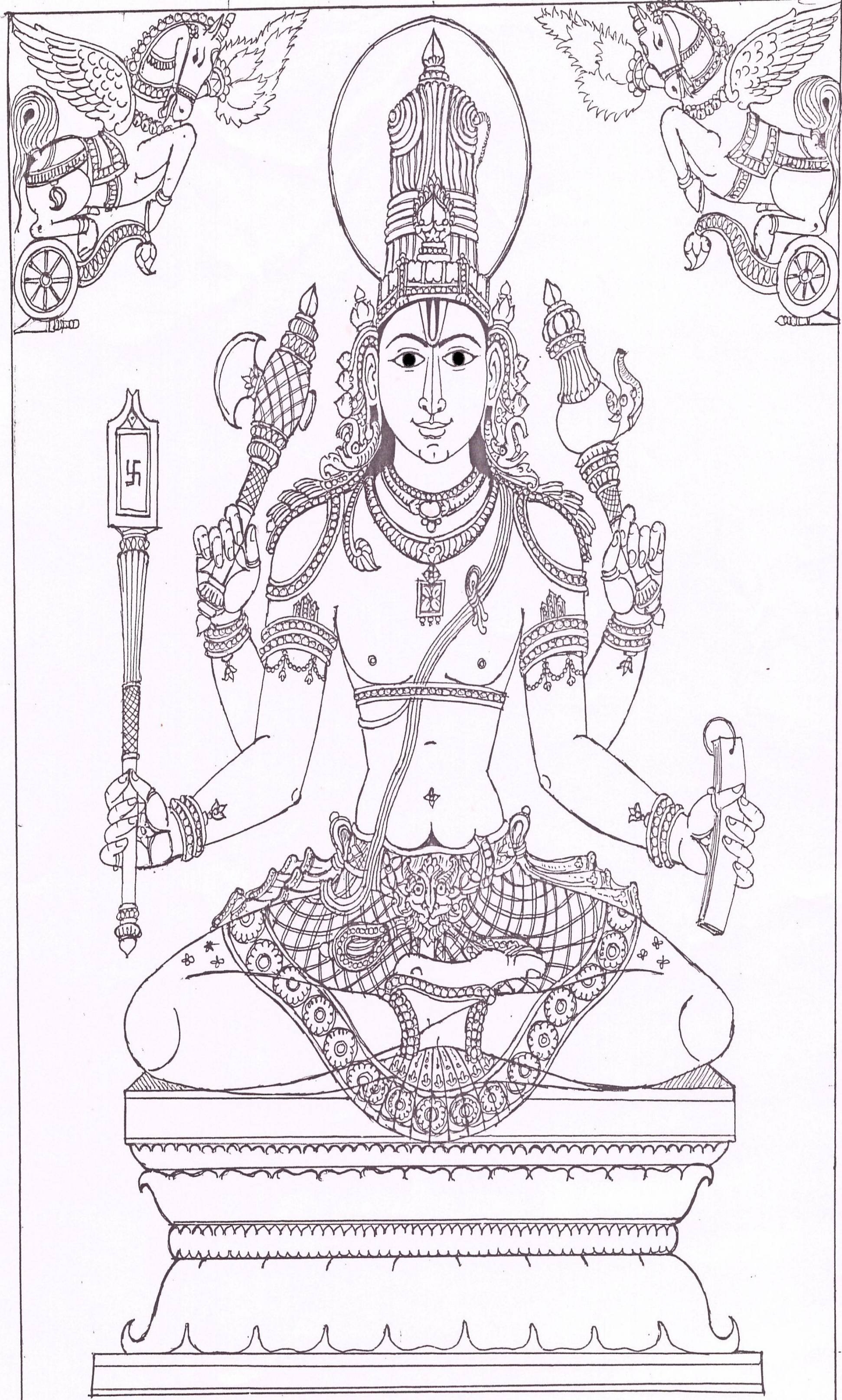
ஸாமவேதத்தில் கல்பத்தில் ரிஷியகள் சொல்லியது: ஆதித்ய கிரஹம் என்ற ஸோம யாக பாகத்தில் கலயங்களை நன்முறையில் செய்யதற்கான அவி ருபுதேவர்களுக்கு அளிக்கப்படுகின்றது. ஆர்பவர்களுக்கு அனுஷ்டுப் சந்தஸும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. இவர்களுக்கு ஐடம் என்ற ஸாமம் சிறப்பாக ஓதப்பட்டுள்ளது. ஆர்பவ பவமானத்தில் புரோஹிதர்கள் தெற்குபுறம் அமர்ந்தவராக இருந்து ஔதும்பரீ மரபாத்திரம் கொண்டு கிருஷ்ணாஜிநம் அணிந்தவராக வலதுபக்க முன்குடும்மி வைத்தவராக அமர்ந்து ருபுவேதவனுக்கான அவிர்பாகத்தினை வேள்வியின் போது தரவேண்டும். அப்போது புரோஹிதர் ஸ்வரோஸி கயோஸி என்ற ருபுதேவர்களின் மந்திரனை சொல்ல வேண்டும். லௌசமந்தி ஸாமத்தினை ஆர்பவ பவமானத்தின் போது சொல்லுவது விஷேசம் ஆகும். ஆபர்வர்களின் ஸ்தோமங்கள் 16, 17, 21 மற்றும் 33 என்றவாறு சொல்லப்படுகின்றது. இதற்கான வேத மந்திரங்களை தளவாகர ரிஷியானவர் பிரசித்தியாக சொல்லியிருக்கின்றார். மேலும் வேதத்தில் இவர்களுக்கு வைராஜம், காயத்திரம், பிருஹத்ரதந்தரம் முதலிய ஸாமகீதங்களும் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

அதர்வணவேதத்தில் கல்பத்தில் ரிஷிகள் சொல்லியது: பர்ணமணியின் பெருமையை சொல்லுமிடத்து ரதகாரர்களை விஷேசித்து தீவாந் என்று அதர்வண ரிஷி சொல்லியுள்ளார். மேலும் மூன்றுவேதங்களிலும் சொன்னதைப்போல் இங்கேயும் ஆர்பவ பவமானத்தில் ஸவனதேவதா ஸூக்தம், ஸவனபவமான ஸூக்தம் மற்றும் மதுவித்யா ஸூக்தத்திலுள்ள வேதமந்திரங்களை கொண்டு அவிர்பாகம் தரப்படுகின்றது. வேதத்தில் யாஸ்க ரிஷியினால் சொல்லப்பட்ட ருபுதேவர்களை பற்றி விளக்கம் நிருக்கதமாக கொடுக்கப்பட்டுள்ளது அனுவாகம் 55 இல். இதில் இவர்கள் ருபுக்கள் என்றும் ருதுக்கள் என்றும் அழைக்கபடுகின்றார்கள். சிருஷ்டி தொழிலாலும் மேதா ஞானத்தினாலும் ஸுதன்வந புத்திரர்கள் தேவர்களாகினார்கள். தேவ இனமாகிய இவர்கள் ஒராண்டுக்கான வளத்தினை (கிருஷீ வித்தையை) தங்களுடைய தபோ வலிமையால் அறிந்து, சிருஷ்டியை கொண்டு உண்டுபன்னினார்கள். ருபுவும் விப்வனும் வாஜனும் ஸுதன்வந ஆங்கிரஸர்களின் மூன்று மகன்கள் ஆவார்கள். இவர்கள் மூவரும் முதல்வானாகிய ருபுவின் பெயராலே அழைக்கப்படுகின்றார்கள். இந்த ருபுதேவர்கள் யாகத்திற்கான மரப்பாத்திரத்தினை ஒன்றாக இருந்ததை நான்காகச் செய்தளித்ததால் ஸோமயாகத்தில் இடம்பெற்றார்கள். இதனால் 10 மேற்பட்ட ஸூக்தங்களில் இடம்பெற்றார்கள். மேலும் இவர்கள் ஆதித்யனின் ரச்மிகளாக அதாவது ஒளிக்கதிர்களாகவும் சொல்லப்படுகின்றார்கள். இவர்கள் ஆதித்யனின் அம்சம் உடையவர்களாக போற்றப்படுகின்றார்கள். இத்துடன் அத்யாயம் 11 முற்றும். இவற்றில் உள்ளவைகள் வேதத்தின் பிரயோக மந்திரங்களை கொண்டு விளக்கி சொல்லும் ஸ்மிருதிகள் ஆகும். **அனுவாகம் 56 முதல் 59 வரையுள்ளது** நான்கு வேதத்திலுள்ள ஸ்ரீ மேதா தேவீயின் ஸூக்தங்கள் ஆகும். அனு 60 லுள்ளது கேசினீ ஸூக்தமாகும். அனுவாகம் 61 முதல் 63 வரையுள்ளது வேள்ளாண்மைக்கு சொல்ல உதவும் ஸீதா ஸூக்தங்கள் ஆகும். அனுவாகம் 64 ல் உள்ளது தேவரத ஸூக்தம் ஆகும். இது ரதத்தினை வெள்ளோட்டம் விடுவதற்காகவும் ரதத்தினை பூஜிக்கவும் ரதகார பிராமணர்களுக்காக தொகுக்கப்ட்டது. அடுத்தது 65 ல் ருபுதேவனைப்பற்றிய வேத மந்திரங்கள் ஆகும். மேற்தொகுக்கப்பட்டவைகள் அத்யாயம் 12 முதல் 13 வரையுள்ளது வேதங்கள் ஆகும். அனுவாகங்கள் 66 முதல் 70 வரையுள்ளவைகள் இதிஹாஸ புராணங்களில் உள்ள ஸாதாரண கிரந்தங்களாகிய ஸ்லோகங்கள் ஆகும். இவற்றில் அஸுரேந்திரனாகிய பிரஹ்லாதன் ஸுதன்வாங்கிரஸ ரிஷியின்

பெருமையை சொல்லும் அஸுரேந்திர கீதங்கள் மஹாபாரதத்தில் ஸபாபர்வத்தில் 61வது அத்யாயத்திலும் மற்றும் உத்யோகபர்வத்தில் 35 வது அத்தியாயத்திலுமாக இரண்டுவுள்ளது. ஸ்ரீ ருபுதேவனால் சொல்லப்பட்ட ருபுகீதமாகியது மூன்றுள்ளது. முதலாவது ஸ்ரீ விஷ்ணுமஹா புராணத்தில் அம்சம் 2ல் அத்யாயம் 15 ல் உள்ளது. இரண்டாவது சிவரஹஸ்ய ருபுகீதமாக சிவரஹஸ்ய புராணத்திலும் மூன்றாவது ஞானவாஸிஷ்ட ருபுகீதமாக வாஸிஷ்ட புராணத்திலும் உள்ளது. இவைகள் முறையே பரபிரம்மா, விஷ்ணு மற்றும் ஈஸ்வரனின் உபதேசங்களை பற்றிய கீதமாகும். அடுத்து ஸ்ரீ அத்வைத மத பிரம்ம ஞானத்தினை உபதேசிக்கின்ற விதமானது ஆதாரமாக ஸ்ரீ விஷ்ணுமஹா புராணத்தில் அம்சம் 2 அத்யாயம் 16 லும் அக்னிபுராணத்தில் கடைசி கடைசி அத்யாயத்திற்கு முன் பகுதியிலுமாக இரண்டுள்ளது. மேற்சொன்ன கீதங்களும் அத்வைத வித்யாவையும் நிதாக முனிவருக்கு சொல்லியதாக எழுதப்பட்டுள்ளது. இதற்கு ஆதாரமாக மேலும் 108 உபநிஷத்துகளில் யாஜ்ஞவல்கிய ரிஷியின் உபநிஷத்தில் பரபிரம்மத்தை அறிந்த ரிஷிகளின் பெயர்களைக் குறிப்பிடுகையில் ருபுவையும் இவரது சிஷ்யர் நிதாக முனிவரையும் கூறிப்பிடுள்ளார். மேலும் புராணகாலத்தில் ருபுதேவனால் சொல்லப்பட்ட வராஹம், தேஜோபிந்து, (யஜுர்வேத பிரிவை சார்ந்தது) , அன்னபூர்ணா (அதர்வவேத பிரிவினை சார்ந்தது) மற்றும் மஹோபநிஷத்துக்களும் (ஸாமவேத பிரிவினை சார்ந்தது), மூன்று ருபுகீதங்களும், இரண்டு அஸுரேந்திர கீதங்களும், இரண்டு அத்வைத வித்யாவும் உள்ளது என்பது நாம் பெருமைப்பட கூடிய விஷயம் கூட. இவைகள் முறையே அத்யாயங்கள் 14 முதல் 18 வரையுள்ளவைகள் ஆகும். **அத்யாயம் 19 முதல் 20** வரையுள்ளவைகள் ருபுதேவ பிரதிஷ்டா விதியை சில்பவேதங்களிலுள்ள தேவபிரதிஷ்டா விதியையும், ருக்வேதத்தின் வைதீகமார்க்கமாக மந்திரங்களையும் கொடுத்துள்ளேன். அவற்றினை தமிழில் விளக்கத்துடன் கொடுத்துள்ளேன். ருபு ஸம்ஹிதாவிலுள்ள அத்யாயங்கள் மொத்தம் 20, அனுவாகங்கள் எண்ணிக்கை 100 ஆகும். இதில் பயன்படுத்திய மந்திரங்களின் எண்ணிக்கை மொத்தம்: 503, பிராமணங்களின் எண்ணிக்கை 57, கல்பங்களின் எண்ணிக்கை 37, ஸ்தாபத்யவேத, இதிஹாஸபுராண ஸ்லோகங்களின் எண்ணிக்கை 245ஆக இப்புஸ்தகத்திலுள்ள நிரூபணம் செய்யப்பட்ட மந்திர-பிராமண-கல்ப-ஸ்லோகங்கள் மொத்தம் 842 ஆகும். இப்புஸ்தகத்திலுள்ள வேத மந்திரங்கள் யஜுர்வேதத்தில் 4ல் 1பங்கு தொகையை உடையது ஆகும். இந்நூலினை என்னுடைய தாய்தந்தையர், குரு மற்றும் ஸ்ரீ விஸ்வகர்மாவின் அருளுடனும், ஸ்ரீ ருபுதேவனின் ஸ்ரீ அத்வைத வித்யாவை இப்பாரத்தில் பரப்பிய ஜகத்குரு ஸ்ரீ ஆதிசங்கராசார்யா, ஜகத்குரு ஸ்ரீ ஆதிசிவலிங்காசார்யா, ஜகத்குரு ஸ்ரீ கமலமூர்த்திஸ்வாமிகள், ஸ்ரீ பரசமய கேளரீநாத ஆதின ஸ்வாமிகள் ஆகியோர்களின் ஆனுகிரஹத்துடன் இந்நூலினை வெளியிடுகின்றேன்.

இங்ஙினம் பிரம்மவம்ச பிராமணியத்திற்காக,

ஆதிபிரம்ம குலோத்பவ: ஏகாருஷேய பிரவரான் வித:
ஸானக ரிஷி கோத்திர: ருக்வேத சாகத்யாயீ:
சில்பவேத சாஸ்திராந் வித: சாங்காயன ஸூத்திர:
ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம பிரயோக நிபுணத்துவா
சதுர்வேதீய விஸ்வகர்ம ஸம்ஹிதாசார்யா
பிரம்மஸ்ரீ சே. சுரேஷ் சர்மா M.B.A,
12- குப்புதாசன் தெரு,
இராசிபுரம் - 637408,
நாமக்கல்- மாவட்டம்,
தமிழ்நாடு.

ஓம் நமோ பகவதே றுபுதேவாய

ॐ नमो भगवते ऋभुदेवाय

ॐ

अथ ऋभु संहिता ॥

ॐ विश्वकर्मणे नमः ॐ त्वष्ट्राय नमः ॐ ऋभुक्षणाय नमः

अथ प्रथमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ अथ एकदशार्भवं ॥ १ ॥

॥ ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता ऋभवः ॥

अयं देवाय जन्मने स्तोमो विप्रेभिरासया ।
अकारि रत्नधातमः ॥ १ ॥
य इन्द्राय वचोयुजा ततक्षु र्मनसा हरी ।
शमीभिर्यज्ञमाशत ॥ २ ॥
तक्षन्नासत्याभ्यां परिज्मानं सुखं रथं- ।
तक्षन्धेनुं सबर्दुघाम् ॥ ३ ॥
युवाना पितरा पनुः सत्यम-न्त्रा ऋजूयवः ।
ऋभवो विष्ट्यक्रत ॥ ४ ॥
सं वो मदासो अग्मतेन्द्रे-ण च मरुत्वता ।
आदित्येभिश्च राजभिः ॥ ५ ॥
उत त्यं चमसं नवं त्वष्टुर्देवस्य निष्कृतम् ।
अकर्त चतुरः पनुः ॥ ६ ॥
ते नो रत्नानि धत्तन त्रिरा साप्तानि सुन्वते ।
एकमेकं सशुस्तिभिः ॥ ७ ॥
अधारयन्त वह्वयोऽभजन्त सुकृत्यया ।
भागं देवेषु यज्ञियं- ॥ ८ ॥

अथ अनुवाकः २॥ ऋभु सूक्तः॥ २॥

॥ ऋषिः कुत्सः अंगिरसः छन्दः जगतीः ५:९ः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः॥

ततं मे अपस्तदु तायते पनुः स्वादिष्ठा धीतिरुचथाय शस्यते।
अयं समुद्र इह विश्वदेव्यः स्वाहाकृतस्य समु तृप्णुत ऋभवः॥ १॥
आभोगयं प्र यदिच्छन्त एतेनापाकाः प्राञ्चो मम के चिदापयः ।
सौधन्वनासश्चरितस्य भूमनागच्छत सवितुर्दाशुषो गृहं॥ २॥
तत्सविता वोऽमृतत्वमासुवदगोह्यं यच्छ्रुचफद्भवयन्त ऐतन ।
त्यं चिच्चमस मसुरस्य भक्षणमेकं सन्तमकृणुता चतुर्वयम्॥ ३॥
विष्ट्वी शमी तरणित्वेन वाघतो मर्तासः सन्तो अमृत त्वमानशुः।
सौधन्वना ऋभवः सूरचक्षसः सवंत्सरे समपृच्यन्त धीतिभिः॥ ४॥
क्षत्रे-मिव वि ममुस्तेजनेनँ एकं पात्र-मृभवो जेहमानम्।
उपस्तुता उपमं नाधमाना अमर्त्येषु श्रव इच्छमानाः॥ ५॥
आ मनीषामन्त रिक्षस्य नृभ्यः स्रुचेव घृतं जुहवाम विद्मना।
तरणित्वा ये पितुरस्य सश्चिर ऋभवो वाजमरुहन्दिवो रजः॥ ६॥
ऋभुर्न इन्द्रः शवसा नवीयानृभुर्वाजे-भि र्वसुभिर्वसुर्ददिः।
युष्माकं- देवा अवसाहनि प्रिये ३ऽभि तिष्ठेम पृत्सुतीर सुन्वताम्॥ ७॥
निश्चर्मण ऋभवो गामपिंशत सं वत्सेनासृजता मातरं पुनः।
सौधन्वनासः स्वपस्यया नरो जिव्री युवाना पितराकृणोतन॥ ८॥
वाजेभिर्नो वाजसातावविड्ढ्यृभुमाँ इन्द्र चित्रमा दर्षि राधः।
तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः॥ ९॥ **मन्त्रसंख्या १७**

अथ अनुवाकः ३॥ ऋभु सूक्तः॥ ३॥

॥ ऋषिः कुत्सः अंगिरसः छन्दः जगतीः ५ः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः॥

तक्षन्रथं- सुवृतं- विद्मनापसस्तक्षन्हरी इन्द्रवाहा वृषण्वसू।
तक्षन्पितृभ्यामृभवो युवद्वयस्तक्षन्वत्साय मातरं- सचाभुवम्-॥ १॥
आ नो यज्ञाय तक्षत ऋभुमद्वयः क्रत्वे दक्षाय सुप्रजावतीमिषम्।

यथा क्षयाम सर्ववीरया विशा तन्नः शर्धाय धासथा स्विन्द्रियम् ॥ २ ॥

आ तक्षत सातिमस्मभ्यमृभवः सातिं रथाय सातिमर्वते- नरः ।

सातिं नो जैत्रीं सं महेत विश्वहा जामिमजामिं पृतनासु सक्षणिम् ॥ ३ ॥

ऋभुक्षणमिन्द्रमा हुव ऊतय ऋभून्वाजान्मरुतः सोमपीतये ।

उभा मित्रावरुणा नूनमश्विना ते नो हिन्वन्तु सातये-धिये जिषे ॥ ४ ॥

ऋभुर्राय सं शिशातु सातिं समर्यजिद्वाजो अस्माँ अविष्टु ।

तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ ५ ॥ **मन्त्रसंख्या २२**

अथ अनुवाकः ४ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ४ ॥

॥ ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः जगतीः १४ त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

किमु श्रेष्ठः किं यविष्ठो न आजगन्किमीयते दूत्यं १ कद्यदूचिम ।

न निन्दिम चमसं यो **महाकुलो** ऽग्ने-भ्रातर्द्रुण इद्भूतिमूदिम ॥ १ ॥

एकं- चमसं चतुरः कृणोतन तद्वो देवा अब्रुवन्तद्व आगमम् ।

सौधन्वना यद्येवा करिष्यथ साकं देवैर्यज्ञियासो भविष्यथ ॥ २ ॥

अग्निं दूतं प्रति यदब्रवीतनाश्वः कर्त्वो रथ उतेह कर्त्वः ।

धेनुः कर्त्वा युवशा कर्त्वा द्वा तानि भ्रातरनु वः कृत्व्येमसि ॥ ३ ॥

चकृवांस ऋभवस्तद पृच्छत क्वेदभूद्यः स्य दूतो न आजगन् ।

यदावाख्य-च्चमसाञ्चतुरः कृतानादित्त्वष्टा ग्नास्वन्तन्र्यानजे ॥ ४ ॥

हनामैनाँ इति त्वष्टा यदब्रवीच्चमसं ये दे-वपानमनिन्दिषुः ।

अन्या नामानि कृण्वते सुते सचाँ अन्यैरे-नान्कन्या ३ नामभि स्परत् ॥ ५ ॥

इन्द्रो हरी युयुजे अश्विना रथं बृहस्पति -र्विश्वरू-पामुपाजत ।

ऋभुर्विभ्वा वाजो देवाँ अगच्छत स्वपसो यज्ञियं- भागमै-तन ॥ ६ ॥

निश्चर्मणो गामरिणीत धीतिभिर्या जरन्ता युवशा ताकृणोतन ।

सौधन्वना अश्वादश्वमतक्षत युक्त्वा रथमपु देवाँ अयातन ॥ ७ ॥

इदमुदकं पिबतेत्य ब्रवीतनेदं वा घा पिबता मुञ्जनेजनम् ।

सौधन्वना यदि तन्नेव हर्यथ तृतीये-घा सवने मादयाध्वै ॥ ८ ॥

आपो भूयिष्ठा इत्येको अब्रवीदग्नि र्भूयिष्ठ इत्यन्यो अब्रवीत्।
वधर्यन्तीं बहुभ्यः प्रैको अब्रवीदृता वदन्तश्चमसाँ अपिंशत ॥ ९ ॥
श्रोणामेक उदकं गामवाजति मांसमेकः पिंशति सूनयाभृतम्।
आ निम्रुचः शकृदेको अपाभरत्किं स्वित्पुत्रेभ्यः पितरा उपावतुः ॥ १० ॥
उद्वत्स्वस्मा अकृणोतना तृणं- निवत्स्वपः स्वपस्यया नरः।
अगोह्यस्य यदसस्तना गृहे तदद्येदमृभवो नानु गच्छथ ॥ ११ ॥
सम्मील्य यद्भुवना पर्यसर्पत क्व स्वित्तात्या पितरा व आसतुः।
अशपत यः करस्नं- व आददे यः प्राब्रवीत्प्रो तस्मा अब्रवीतन ॥ १२ ॥
सषुप्वांस ऋभवस्तदपृच्छतागोह्य क इदं नो अबूबुधत्।
श्वानं- बस्तो बोधयि तारमब्रवीत्सवंत्सर इदमद्या व्य-ख्यत ॥ १३ ॥
दिवा यान्ति मरुतो भूम्याग्निरयं वातो अनतरिक्षेण याति।
अद्भिर्याति वरुणः समुद्रैर्युष्माँ इच्छन्तः शवसो नपातः ॥ १४ ॥ **मन्त्रसंख्या ३६**

अथ अनुवाकः ५ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ५ ॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः जगतीः देवता ऋभवः ॥

इहेह वो मनसा बन्धुता नर उशिजो जग्मुरभि तानि वेदसा।
याभिर्मायाभिः प्रतिजूतिवपर्सः सौधन्वना यज्ञियं- भागमानश ॥ १ ॥
याभिः शचीभिश्चमसाँ अपिं शत यया धिया गामरिणीत चर्मणः।
यने हरी मनसा निरतक्षत तेन देवत्वमृभवः समानश ॥ २ ॥
इन्द्रस्य सख्यमृभवः समान शुर्मनोर्नपातो अपसो दधन्विरे।
सौधन्वनासो अमृतत्वमेरिरे विष्ट्वी शमीभिः सुकृतः सुकृत्यया ॥ ३ ॥
इन्द्रे-ण याथ सरथं- सुते सचाँ अथो वशानां भवथा सह श्रिया।
न वः प्रतिमै सुकृतानि वाघतः सौधन्वना ऋभवो वीर्याणि च ॥ ४ ॥
इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुक्षितं सुतं सोममा वृषस्वा गभस्त्योः।
धियेषितो मघवन्दाशुषो गृहे सौधन्वनेभिः सह मत्स्वा नृभिः ॥ ५ ॥
इन्द्र ऋभुमान्वाजवान्मत्स्वेह नोऽस्मिन्सवने शाच्या पुरुष्टुत।

इमानि तुभ्यं स्वसराणि येमिरे **व्रता देवानां** मनुषश्च धर्मभिः ॥ ६ ॥
इन्द्र ऋभुभिवाजिभिर्वाजयन्निह स्तोमं- जरितुरुप याहि यज्ञियम् ।
शतं केते-भिरिषिरेभि रायवे- सहस्रणीथो अध्वरस्य होमनि ॥ ७ ॥ **मन्त्रसंख्या ४३**

अथ द्वितीयोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ६ ॥

॥ ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

प्र ऋभुभ्यो दूतमिव वाचमिष्य उपस्तिरे श्वैतरीं धनेुमीळे- ।
ये वातजतूास्तरणिभिरेवैः परि द्यां सद्यो अपसो बभूवुः ॥ १ ॥
यदारमक्र-न्नृभवः पितृभ्यां परिविष्टी वेषणा दंसनाभिः ।
आदिद्देवानामुप सख्यमायन्धीरासः पुष्टिमव हन्मनायै- ॥ २ ॥
पुनर्ये चक्रुः पितरा युवाना सना यूपे-व जरणा शयाना ।
ते **वाजो विभ्वाँ ऋभुरिन्द्रवन्तो** मधुप्सरसो नोऽवन्तु यज्ञम् ॥ ३ ॥
यत्सवंत्समृभवो गामरक्षन्यत्सवंत्स-मृभवो मा अपिं-शन् ।
यत्सवंत्समभरन्भासो अस्यास्ताभिः शमीभिरमृतत्वमाशुः ॥ ४ ॥
ज्येष्ठ आह चमसा द्वा करेति कनीया न्त्रीन्कृणवामेत्याह ।
कनिष्ठ आह चतुरस्करेति त्वष्ट ऋभवस्तत्पन यद्वचो वः ॥ ५ ॥
सत्यमू-चुर्नर एवा हि चक्रुरनु स्वधामृभवो जग्मुरेताम् ।
विभ्राजमानाँश्चमसाँ अहेवावे-न त्त्वष्टा चतुरो ददृश्वान् ॥ ६ ॥
द्वादश द्यून्यद गोह्यस्यातिथ्ये रण-न्नृभवः ससन्तः ।
सुक्षेत्राकृण्वन्ननयन्त सिन्धून्धन्वातिष्ठन्नोषधीर्निम्नमापः ॥ ७ ॥
रथं ये चक्रुः सुवृतं- नरेष्ठां ये धेनुं विश्वजवुं- विश्वरू-पाम् ।
त आ तक्षन्त्वृभवो रयिं नः स्ववसः स्वपसः सुहस्ताः ॥ ८ ॥
अपो ह्ये-षामजुषन्त देवा अभि क्रत्वा मनसा दीध्यानाः ।
वाजो देवानामभवत्सुकर्मेन्द्र-स्य ऋभुक्षा वरुणस्य विभ्वा ॥ ९ ॥
ये हरी मेधयोक्था मदन्त इन्द्राय चक्रुः सुयुजा ये अश्वा ।

ते रायस्पोषं द्रविणान्यस्मे धत्त ऋभवः क्षेमयन्तो न मित्रं ॥ १० ॥

इदाह्नः पीतिमुत वो मदं- धुर्न ऋते श्रान्तस्य सख्याय देवाः ।

ते नूनमस्मे ऋभवो वसूनि तृतीये- अस्मिन्सवने दधात ॥ ११ ॥ **मन्त्रसंख्या ५४**

अथ अनुवाकः २ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ७ ॥

॥ ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

ऋभुर्विभ्वा वाज इन्द्रो नो अच्छेमं यज्ञं रत्नधेयोप यात ।

इदा हि वो धिषण देव्यह्नामधात्पीतिं सं मदा अग्मता वः ॥ १ ॥

विदानासो जन्मनो वाजरत्ना उत ऋतुभिर्ऋभवो मादयध्वम् ।

सं वो मदा अग्मत सं पुरंधिः सुवीरामस्मे रयिमेरयध्वम् ॥ २ ॥

अयं वो यज्ञ ऋभवोऽकारि यमा मनुष्वत्प्रदिवो दधिध्वे ।

प्र वोऽच्छा जुजुषाणासो अस्थुरभू-त विश्वे- अग्रियाते वाजाः ॥ ३ ॥

अभू-दु वो विधते रत्नधेयमिदा नरो दाशुषे मर्त्याय ।

पिबत वाजा ऋभवो ददे वो महि तृतीयं सवनं मदाय ॥ ४ ॥

आ वाजा यातोप न ऋभुक्षा **महो नरो** द्रविणसो गृणानाः ।

आ वः पीतयोऽभिपित्वे अह्नामिमा अस्तं- नवस्व इव ग्मन् ॥ ५ ॥

आ नपातः शवसो यातनोपेमं यज्ञं नमसा हूयमानाः ।

सजोषसः सूरयो यस्य च स्थ मध्वः पात रत्नधा इन्द्रवन्तः ॥ ६ ॥

सजोषा इन्द्र वरुणेन सोमं- सजोषाः पाहि गिर्वणो मरुद्भिः ।

अग्रेपाभि र्ऋतुपाभिः सजोषा ग्नास्पत्नीभी रत्नधाभिः सजोषाः ॥ ७ ॥

सजोषस आदित्यैर्मादयध्वं सजोषस ऋभवः पर्वतेभिः ।

सजोषसो दैव्ये-ना सवित्रा सजोषसः सिन्धुभी रत्नधेभिः ॥ ८ ॥

ये अश्विना ये पितरा य ऊती धेनुं ततक्ष र्ऋभवो ये अश्वा ।

ये अंसत्रा य ऋधग्रोदसी ये विभ्वो नरः स्वपत्यानि चक्रुः ॥ ९ ॥

ये गोमन्तं वाजवन्तं सुवीरं-रयिं धत्थ वसुमन्तं पुरुक्षुम् ।

ते अग्रेपा ऋभवो मन्दसाना अस्मे धत्त ये च रातिं गृणन्ति ॥ १० ॥

नापाभूत न वोऽतीतृषामानिः शस्ता ऋभवो यज्ञे अस्मिन् ।
समिन्द्रे-ण मदथ सं मरुद्भिः सं राजभी रत्नधेयाय देवाः ॥ ११ ॥ **मन्त्रसंख्या ६५**

अथ अनुवाकः ३ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ८ ॥

॥ ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

इहोप यात शवसो नपातः सौधन्वना ऋभवो माप भूत ।
अस्मिन्हि वः सवने रत्नधेयं गमन्त्विन्द्रमनु वो मदासः ॥ १ ॥
आग-न्नृभूणामिह रत्नधेयमभूत्सोमस्य सुषुतस्य पीतिः ।
सुकृत्यया यत्स्वपस्यया चँ एकं- वचक्र चमसं चतुधा ॥ २ ॥
व्यकृणोत चमसं चतुर्धा सखे वि शिक्षेत्य ब्रवीत ।
अथै-त वाजा अमृतस्य पन्थां **गणं देवानामृभवः सुहस्ताः** ॥ ३ ॥
किम्मयः स्विच्चमस एष आस यं काव्ये न चतुरो विचक्र ।
अथा सुनुध्वं सवनं मदाय पात ऋभवो मधुनः सोम्यस्य ॥ ४ ॥
शच्याकर्त पितरा युवाना शच्याकर्त चमसं दे-वपानम्- ।
शच्या हरी धनुतरावतष्टेन्द्रवाहावृभवो वाजरत्नाः ॥ ५ ॥
यो वः सुनोत्यभिपित्वे अह्नां तीव्रं वाजासः सवनं मदाय ।
तस्मै-रयिमृभवः सर्ववीरमा तक्षत वृषणो मन्दसानाः ॥ ६ ॥
प्रातः सुतमपिबो हर्यश्व माध्यं-दिनं सवनं केवलं ते ।
समृभुभिः पिबस्व रत्नधेभिः सँ ख्यिँ इन्द्र चकृषे सुकृत्या ॥ ७ ॥
ये देवासो अभवता सुकृत्या श्येना इवेदधि दिवि निषेद ।
ते रत्नं-धात शवसो नपातः सौधन्वना अभव तामृतासः ॥ ८ ॥
यत्तृतीयं सवन रत्नधेयमकृणुध्वं स्वपस्या सुहस्ताः ।
तदृभवः परिषिक्तं व एतत्सं मदेभिरिन्द्रियेभिः पिबध्वम् ॥ ९ ॥

मन्त्रसंख्या ७४

अथ अनुवाकः ४ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ९ ॥

॥ ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः जगतीः ९ः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

अनश्वो जातो अनभीशुरुक्थ्यो ३ रथस्त्रिचक्रः परि वर्तते रजः ।
महत्तद्वो देव्यस्य प्रवाचनं द्यामृभवः पृथिवीं यच्च पुष्यथ ॥ १ ॥
रथं ये चक्रुः सुवृतं- सुचेतसोऽविह्वरन्तं मनसस्परि ध्यया ।
ताँ ऊ न्व १ स्य सवनस्य पीतय आ वो वाजा ऋभवो वेदयामसि ॥ २ ॥
तद्वो वाजा ऋभवः सुप्रवाचनं देवेषु विभ्वो अभवन्महित्वनम् ।
जिव्री यत्सन्ता पितरा सनाजुरा पुनर्युवाना चरथाय तक्षथ ॥ ३ ॥
एकं वि चक्र चमसं चतुर्वयं निश्चर्मणो गामरिणीत धीतिभिः ।
अथा देवेष्व-मृतत्व मानश श्रुष्टी वाजा ऋभवस्तद्व उक्थ्यम् ॥ ४ ॥
ऋभुतो रयिः प्रथमश्रवस्तमो वाजश्रुतासो यमजीजनन्नरः ।
विभ्वतष्टो विदथे-षु प्रवाच्यो यं दे-वासोऽवथा स विचर्षाणिः ॥ ५ ॥
स वाज्यर्वा स ऋषिवर्चस्यया स शूरो अस्ता पृतनासु दुष्टरः ।
स रायस्पोषं स सुवीर्य- दधे यं वाजो विभ्वाँ ऋभवो यमाविषुः ॥ ६ ॥
श्रेष्ठं-वः पेशो अधि धायि दर्शतं स्तामो वाजा ऋभवस्तं जुजुष्टन ।
धीरासो हि ष्ठा कव यो विपश्चितस्तान्व एना ब्रह्मणा वे-दयामसि ॥ ७ ॥
यूयमस्मभ्यं- धिषणाभ्यस्परि विद्वांसो विश्वा नर्याणिभोजना ।
द्युमन्तं वाजं वृषशुष्ममुत्तममा नो रयिमृभवस्तक्षता वयः ॥ ८ ॥
इह प्रजामिह रयिं रराणा इह श्रवो वीरवत्तक्षता नः ।
यने- वयं चितयेमात्यन्यान्तं वाजं- **चित्रमृभवो** ददा नः ॥ ९ ॥ **मन्त्रसंख्या ८३**

अथ अनुवाकः ५ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ १० ॥

॥ ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् ५ः८ अनुष्टुप् देवता ऋभवः ॥

उप नो वाजा अध्वरमृभुक्षा देवा यात पथिभिर्देवयानै-ः ।
यथा यज्ञं मनुषो विक्ष्वा ३ सु दधिध्वे रण्वाः सुदिनेष्वह्नाम् ॥ १ ॥
ते वो हृदे मनसे सन्तु यज्ञा जुष्टासो अद्य घृतनिर्णिजोगुः ।

प्र वः सुतासो हरयन्त पूर्णाः क्रत्वे दक्षाय हर्षयन्त पीताः ॥ २ ॥
त्र्युदायं देवहितं- यथा व स्तोमो वाजा ऋभुक्षणो ददे वः ।
जुह्वे मनुष्वदु परासु विक्षु युष्मे सचा बृहद्दिवेषु सोमं- ॥ ३ ॥
पीवो अश्वाः शुचद्रथा हि भूतायः शिप्रा वाजिनः सुनिष्काः ।
इन्द्रस्य सूनो शवसो नपातोऽनु वश्चेत्यग्रियं मदाय ॥ ४ ॥
ऋभुमृभुक्षुणो रयिं वाजे- वाजिन्तमं युजम् ।
इन्द्रस्वन्तं हवामहे सदासातममश्विनम् ॥ ५ ॥
सेदृभवो यमवथ यूयमिन्द्र-श्च मर्त्यम् ।
स धीभिरस्तु सनिता मेधसाता सो अर्वता ॥ ६ ॥
वि नो वाजा ऋभुक्षणः पथश्चितन यष्टवे ।
अस्मभ्यं- सूरय स्तुता विश्वा आशास्तरीषणि ॥ ७ ॥
तं नो वाजा ऋभुक्षण इन्द्र नासत्या रयिम् ।
समश्वं- चर्षणिभ्य आ पुरु शस्त मघत्तये ॥ ८ ॥ **मन्त्रसंख्या ९१**

अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऋभु सूक्तः ॥ ११ ॥

॥ ऋषिः वसिष्ठः मैत्रावारुणीः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऋभवः ॥

ऋभुक्षणो वाजा मादयध्वमस्मे नरो मघवानः सुतस्य ।
आ वोऽर्वाचः क्रतवो न यातां विभ्वो रथं नर्य-वर्तयन्तु ॥ १ ॥
ऋभु र्ऋभुभिरभि वः स्याम विभ्वो विभुभिः शवसा शवांसि ।
वाजो अस्माँ अवतु वाजसाताविन्द्रे-ण युजा तरुषेम वृत्रम् ॥ २ ॥
ते चिद्धि पूर्वीरभि सन्ति शासा विश्वाँ अर्य उपरताति वन्वन् ।
इन्द्रो विभ्वाँ ऋभुक्षा वाजो अर्यः शत्रोर्मिथत्या कृणवन्वि नृम्णम् ॥ ३ ॥
नू दे-वासो वरिवः कर्तना नो भूत नो विश्वेऽवसे सजोषाः ।
समस्मे इषं वसवो ददीरन्यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ४ ॥

आ वो वाहिष्ठो वहतु स्तवध्यै रथो वाजा ऋभुक्षणो अमृक्तः।
अभि त्रिपृष्ठैः सवनेषु सोमैर्मदे सुशिप्रा महभिः पृणध्वम्॥ ५॥
यूयं ह रत्नं मघवत्सु धत्थ स्वर्दृश ऋभुक्षणो अमृक्तम्।
सं यज्ञेषु स्वधावन्तः पिबध्वं वि नो राधांसि मतिभिर्दयध्वम्॥ ६॥
उवोचिथ हि मघवन्देष्णं **महो अर्भस्य** वसुनो विभागे।
उभा ते पूर्णा वसुना गभस्ती न सूनृता नि यमते वसव्या॥ ७॥
त्वमिन्द्र स्वयशा ऋभुक्षा वाजो न साधुरस्तमेष्यृक्वा।
वयं नु ते दाश्वांसः स्याम ब्रह्म कृण्वन्तो हरिवो वसिष्ठाः॥ ८॥ **मन्त्रसंख्या ९९**

अथ अनुवाकः २॥ सवनदेवता सूक्तः॥ १२॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः छन्दः गायत्रीः त्रिष्टुप् जगतीः देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च॥

धानावन्तं करम्भिणमपूपवन्तमुक्थिनम्।
इन्द्र प्रातर्जुषस्व नः॥ १॥
माध्यंदिनस्य सवनस्य धानाः पुरोळाशमिन्द्र कृष्वेह चारुम्।
प्र यत्स्तोता जरिता तूर्ण्यर्थो वृषायमाण उप गीर्भिरीट्टे-॥ २॥
तृतीये- धानाः सवने पुरुष्टुत पुरोळाशमाहुतं मामहस्व नः।
ऋभुमन्तं वाजवन्तं त्वा कवे प्रयस्वन्त उप शिक्षेम धीतिभिः॥ ३॥ **मन्त्रसंख्या १०२**

अथ अनुवाकः ३॥ सवनदेवता सूक्तः॥ १३॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः छन्दः गायत्रीः त्रिष्टुप् जगतीः देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च॥

अग्ने- जुषस्व नो हविः पुरोळाशं- जातवेदः।
प्रातः सावे धियावसा॥ १॥
माध्यंदिने सवने जातवदेः पुरोळाशमिह कवे जुषस्व।
अग्ने- यह्वस्य तव भागधेयं न प्र मिनन्ति विदथे-षु धीराः॥ २॥
अग्ने- तृतीये सवने हि कानिषः पुरोळाशं- सहसः सूनवाहुतम्।
अथा देवेष्व-ध्वरं विपन्यया धा रत्नवन्तममृते-षु जागृविम्॥ ३॥ **मन्त्रसंख्या १०५**

अथ अनुवाकः ४ ॥ सवनपवमान सूक्तः ॥ १४ ॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः उष्णीक् देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च ॥

श्येनोऽसि पत्वा गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं पारय । यास्य यज्ञस्योदृचं ॥ १ ॥
सुपर्णोऽसि पत्वा त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं पारय । यास्य यज्ञस्योदृचं ॥ २ ॥
सखाऽसि पत्वा जगच्छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं पारय । यास्य यज्ञस्योदृचं ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या १०८**

अथ अनुवाकः ५ ॥ आर्भवपवमान सूक्तः ॥ १५ ॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः छन्दः अनुष्टुभंपुरीषपदानिः उष्णिक् देवता आर्भवपवमानः ॥

ऋभवो देवाः सोमस्य मत्सन् । विष्ट्वी स्वपसः । कर्मणा सुहस्ताः ॥ १ ॥
धान्या धनिष्ठा । शम्या शमिष्ठाः । शच्या शचिष्ठाः ॥ २ ॥
ये धेनुं विश्वजुवं विश्वरू-पामतक्षन् । अवक्षन् धेनुमभवद् विश्वरू-पी ॥ ३ ॥
अबुध्रन्सं कनीना मदन्तः । अयुंजत हती अयुर्देवाँ उप ॥ ४ ॥
संवत्सरे स्वपसो यज्ञियं भागमायन् । ऋभवो देवा इह श्रवन् । इह सोमस्य मत्सन् ॥ ५ ॥
प्रेमां देवा देवहूतिमवन्तु देव्या धिया । प्रेदं ब्रह्म प्रेदं क्षत्रं । प्रेमं सुन्वन्तं यजमानमवन्तु ॥ ६ ॥
चित्राश्चित्राभिरूतिभिः । श्रवन् ब्रह्माण्यावसा गमन् ॥ ७ ॥ **मन्त्रसंख्या ११५**

अथ चतुर्थोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ आर्भव प्रैषाः ॥ १६ ॥

॥ ऋषिः वामवेदः गोतमः छन्दः अतिभूरिक्जगतीः देवता ऋभवः ॥

होता यक्षदिन्द्रं- तृतीयस्य सवनस्य ऋभुमतो विभुमतो वाजवतो बृहस्पतिवतो विश्वदेव्यावतः । समस्य मदा प्रातस्तनाग्मत सम्माध्यन्दिनास्समिदातनास्तेषां समुक्षितानां गौर इव प्रगाह्या वृषायस्वायूया बाहुभ्यामुप याहि हरिभ्यां प्रप्रुथ्या शिप्रे निष्पृथ्य ऋजीषिन्निमे अस्मे आशीर्वन्त प्रस्थिता इन्द्राय सोमस्तां जुषतां व्वेतु पिबतु सोमं होतर्यज ॥ १ ॥ **मन्त्रसंख्या ११६**

अथ अनुवाकः २ ॥ सूनु सूक्तः ॥ १७ ॥

॥ ऋषिः सूनुः ऋभुः छन्दः अनुष्टुप् गायत्रीः २ देवता ऋभवाग्निः ॥

प्र सूनव ऋभूणाꣳ बृहन्नवन्त वृजना ।
क्षामा ये विश्वधायसो ऽश्नन्धेनुं न मातरं- ॥ १ ॥
प्र देवं देव्या धिया भरता जातवे-दसदं ।
हव्या नो वक्षदानुषक् ॥ २ ॥
अयमु ष्य प्र दे-वयुर्होता यज्ञाय नीयते ।
रथो न योरभीवृतो घृणीवाञ्चेतति त्मना ॥ ३ ॥
अयमग्निरुरुष्यत्य मृतादिव जन्मनः ।
स्हसश्चित्सहीयान्देवो जीवातवे कृतः ॥ ४ ॥ **मन्त्रसंख्या १२०**

अथ अनुवाकः ३ ॥ आर्भवदेवता ब्राह्मणं ॥ १८ ॥

आभर्व शंसति ॥ १ ॥

ऋभवो वै देवेषु तपसा सोमपीथमभ्यजयंस्तेभ्यः प्रातः सवनेऽवाचिकल्पयिषंस्तानग्निर्वसुभिः प्रातः सवनादनुदत तेभ्यो माध्यन्दिने सवने ऽवाचिकल्पयिषंस्तानिन्द्रो रुद्रैर्माध्यन्दिनात् स्वनादनुदत तेभ्यस्तृतीय सवने ऽवाचिकल्पयिषंस्तान् विश्वेदेवा अनोनुद्यन्त नेह पास्यन्ति नेहेति स प्रजापतिरब्रवीत् सवितारं तववा इमे ऽन्तेवासास्त्वमेवैभिः संपिबस्वेति स तथेत्यब्रवीत् सविता तान्वै त्वमुभयतः परिपिबेति तान् प्रजापतिरुभयतः पर्य पिबत् ॥ २ ॥
ते एतेधाय्ये अनिरुक्ते प्राजापत्ये शस्येते अभित आर्भवं **सुरुपकृत्नुमूपयेऽयं वेनश्चोदयत् पृश्निगर्भा** इति प्रजापतिरेवैनांस्तदुभयतः परिपिबति तस्मादु श्रेष्ठी पात्रेरोचयत्येव यं कामयते तं ॥ ३ ॥
तेभ्यो वै देवा अपैवाबीभत्सन्त मनुष्यगन्धात्त एतेधाय्ये अन्तरदधत येभ्यो माते वा पित्र इति ॥ ४ ॥
ब्राह्मणसंख्या ४

अथ अनुवाकः ४ ॥ अथ आर्भवपवमान ब्राह्मणं ॥ १९ ॥

इहोप यात शवसो नपात इति तृतीयसवन उन्नीयमानेभ्योऽन्वाह वृषण्वतीः पीतवतीः सुतवतीर्मद्वती रूपसमृद्धास्ता ऐन्द्रार्भव्यो भवन्ति ॥ १ ॥
तदाहुर्यननार्भवीषुस्तुवतेऽथ कस्माद् आर्भवः पवमान इत्याचक्षत इति ॥ २ ॥

प्रजापति वैं पित ऋभून् मर्त्यान् स्तोऽमर्त्यान् कृत्वा तृतीयसवन आभजत्तस्मान्नार्भवीषु स्तुवतेऽथ अर्भवः पवमान इत्याचक्षते ॥ ३ ॥

अथाऽऽह यद्यथाछन्दं पूर्वयोः सवनयोरन्वाह गायत्रीः प्रात सवने त्रिष्टुभो माध्यन्दिनेऽथ कस्माज्जागते सति तृतीयसवने त्रिषटुभो ऽन्वाहेति ॥ ४ ॥

धीतरसं वै तृतीयसवनमथैतदधीतरसं शुक्रियं छन्दो यत् त्रिष्टुप् सवनस्य सरसताया इति ब्रूयादथो इन्द्रं एवैतत् स्वनेऽन्वाभजति इति ॥ ५ ॥

ब्राह्मणसंख्या ९

अथ अनुवाकः ५ ॥ वैश्वदेवशास्त्र ब्राह्मणं ॥ २० ॥

इहेह वो मनसा बन्धुता नर इत्यार्भवं ।

यद्वा एति च प्रेति च तत् प्रथमस्याह्नो रूपं ॥ १ ॥

तक्षन्रथं सुवृतं विद्मनापस इत्यार्भवं ।

तक्षन्हरि इन्द्रवाहा वृषण्वसू इति वृषण्वतद् द्वितीययेऽहनि द्वितीयस्याह्नो रूपं ॥ २ ॥

अश्वो जातो अनभीशुरुक्थ्य इत्यार्भवं ।

रथस्त्रिचक्र इति त्रिवत्तृतीयेभहनि तृतीयस्याह्नो रूपं ॥ ३ ॥

प्र ऋभुभ्यो ओ दूतमिव वाचमिष्य इत्यार्भवं ।

प्रेति च वाचमिष्य इति च चतुर्थेऽहनि चतुर्थस्याह्नो रूपं ॥ ४ ॥

ऋभुर्विभ्वा वाज इन्द्रो नो अछेत्यार्भवं ।

वाजो वै पशवः पशुरूपं पंचमेऽहनि पंचमस्याह्नो रूपं ॥ ५ ॥

किमु श्रेष्ठः किं यविष्ठो न आजगन्नुप नो वाजा अध्वयमृभुक्षा इत्यार्भवं ।

नाराशँसं त्रिवत् षष्ठेऽहनि षष्ठस्याह्नो रूपं ॥ ६ ॥

अयं देवाय जन्मन इत्यार्भवं ।

जातवत्सप्तमेऽहनि सप्तमस्याह्नो रूपं ॥ ७ ॥

युवाना पितरा पुनरित्यार्भवं ।

पुनर्वदष्टमेऽहनि अष्टमस्याह्नो रूपं ॥ ८ ॥

इन्द्र इषे ददातु नस्ते नो रत्नानि धत्तनेत्यार्भवं ।

त्रिरा साप्तानि सुन्वत इति त्रिवन्नवमेऽहनि नवमस्याह्नो रूपं ॥ ९ ॥ **ब्राह्मणसंख्या १८**

अथ पंचमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ यजुर्वेदीय ऋभु सूक्तः ॥ २१ ॥

॥ ऋषिः वसिष्ठः १ वामदेवः २-३ स्वस्तिः ४ छन्दः त्रिष्टुप् गायत्रिः ४ देवता ऋभवः ॥

ऋभु र्ऋभुभिरभि वः स्याम विभ्वो विभुभिः शवसा शवांसि ।
वाजो अस्माँ अवतु वाजसाताविन्द्रे-ण युजा तरुषेम वृत्रम् ॥ १ ॥
शच्याकर्त पितरा युवाना शच्याकर्त चमसं दे-वपानं- ।
शच्या हरी धनुतरावतष्टेन्द्रवाहावृभवो वाजरत्नाः ॥ २ ॥
ऋभुर्विभ्वा वाज इन्द्रो नो अच्छेमं यज्ञं रत्नधेयोप यात ।
इदा हि वो धिषण देव्यह्नामधात्पीतिं सं मदा अग्मता वः ॥ ३ ॥
तं नेमिं ऋभवो यथा नमस्व सहूतिभिः ।
नेदीयो यज्ञमङ्गिरः ॥ ४ ॥ **मन्त्रसंख्या १२४**

अथ अनुवाकः २ ॥ ऋतु सूक्तः ॥ २२ ॥

॥ ऋषिः स्वस्तिः आत्रेयः छन्दः अनुष्टुप् देवता ऋतवः ॥

वसन्तेन ऋतुना देवा वसवस्त्रिवृता स्तुताः ।
रथन्तरेण तेजसा हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ १ ॥
ग्रीष्मेण ऋतुना देवा रुद्राः पं-चदशो स्तुताः ।
बृहता यशसा बल-ं हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ २ ॥
वर्षाभि- र्ऋतुनादित्या स्तोमे- सप्तदशे स्तुताः ।
वैरूपेण विशौजसा हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ ३ ॥
शारदेन ऋतुना देवा एकविंश **ऋभव** स्तुताः ।
वैराजेन श्रिया श्रियं हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ ४ ॥
हेमन्तेनऽऋतुना देवास्त्रिणवे मरुत स्तुताः ।
बलेन शक्वरीः सहो हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ ५ ॥
शैशिरेणऽऋतुना देवास्त्रयत्रिंशेमृता स्तुताः ।
सत्येन रेवतीः क्षत्रः हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ ६ ॥ **मन्त्रसंख्या १३०**

अथ अनुवाकः ३ ॥ सवनदेवता सूक्तः ॥ २३ ॥

॥ ऋषिः प्रचेतः आङ्गिरसः छन्दः त्रिष्टुप् देवता अग्निः१ विश्वेदेवः२ सुधन्वनः ३ ॥

अग्निः प्रातस्सवने पात्वस्मान् वैश्वानरो विश्वकृद् विश्वशम्भूः ।
स नः पावको द्रविणं दधात्वायुष्मन्तस्सहभक्षास्स्याम ॥ १ ॥
विश्वे-देवा मरुत इन्द्रो अस्मानस्मिन् द्वितीये सवने न जुह्युः ।
सुमे-धसः प्रियमे-षां वदन्तो वयं स्याम पतयो रयीणां ॥ २ ॥
इदं तृतीयसवनं कवीनामृतेन ये चमसमैरयन्त ।
सौधन्वना अमृतमानशानास्स्विष्टिं नोऽभि वस्यो नयन्तु ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या १३३**

अथ अनुवाकः ४ ॥ सवनपवमान सूक्तः ॥ २४ ॥

॥ ऋषिः प्रजापतिः छन्दः उष्णिक् देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च ॥

श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ १ ॥
सुपर्णोऽसि त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ २ ॥
ऋभुरसि जगतीच्छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या १३६**

अथ अनुवाकः ५ ॥ अन्न सूक्तः ॥ २५ ॥

॥ ऋषिः आत्मा ऋभवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता अन्नः ॥

अहमस्मि प्रथमजा ऋतस्य । पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभिः ।
यो मा ददाति स इदेव मावाः । अहमन्नमन्नमदंतमद्मि ॥ १ ॥
पूर्वमग्नेरपिदहत्यन्नं । यत्तौहासाते अहमुत्तरेषु ।
व्यात्तमस्य पशवस्सुजंभं । पश्यन्ति धीराः प्रचरन्ति पाकाः ॥ २ ॥
जहाम्यन्यं न जहाम्यन्यं । अहमन्नं वशमिच्चरामि ।
समानमर्थं पर्येमि भुंजत् । कोमामन्नं म्नुष्यो दयेत ॥ ३ ॥
पराके अन्नं निहितं लोक एतत् । विश्वै देवैः पितृभिर्गुप्तमन्नं ।
यदद्यते लुप्यते यत्परोप्यते । शततमी सा तनूर्मे बभूव ॥ ४ ॥
महांतौ चरूसकृदुग्धेन पप्रौ । दिवं च पृश्नि पृथिवीं च साकं ।

तथ्सं पिबंतो न मिनंति वेधसः। नैतद्भूयो भवति नो कनीयः॥ ५॥

अन्नं प्राणमन्नमपानमाहुः। अन्नं मृत्युं तमुजीवातु माहुः।

अन्नं ब्रह्माणो जरसं वदन्ति। अन्नमाहुः प्रजननं प्रजानां॥ ६॥

मोघमन्नं विदते अप्रचेताः। सत्यं ब्रवीमि वध इथ्स तस्य।

नार्यमणं पुष्यति नो सखायं। केवलाघो भवति केवलादी॥ ७॥

अहं मेघस्स्तनयन्वर्षन्नस्मि। मामदन्त्यहमद्म्यन्यान्।

अह॒ सदमृतो भवाति। मदादित्या अधि सर्वे तपंति॥ ८॥ **मन्त्रसंख्या १४४**

अथ षष्ठोऽध्यायः॥

अथ अनुवाकः १॥ ऋभूणाँ भागोसिः ब्राह्मणं॥ २६॥

ऋभूणाँ भागोऽसि। विश्वेषां देवानामाधिपत्यं इति।

ऋभुभ्यो भागं कृत्वा विश्वेभ्यो देवेभ्य आधिपत्यमकरोत्।

भूतं स्पृतं त्रयस्त्रि॒शः स्तोम इति।

सर्वाणि भूतानि त्रयस्त्रि॒शेन स्तोमेन पाप्मनो मृत्योरस्पृणोत्।

तयैवैतद्यजमानः सर्वाणि भूतानि त्रयस्त्रि॒शेन स्तोमेन पाप्मनो मृत्योः स्पृणोति॥ ५॥

अथ अनुवाकः २॥ तृतीयसवने आर्भवपवमान ब्राह्मणं॥ २७॥

पुरुषं ह नारायणं **प्रजापतिरुवाच** यजस्वयजस्वति। स होवाच। यजस्वयजस्वेति। वाव त्वं मामात्य। त्रिस्यक्षि। वसवः प्रातः सवनेनामुः। रुद्रा माध्यंदिन सवनेन। आदित्यास्तृतीय सवनेन। अथ मम यज्ञवास्त्वेन। यज्ञवास्तावेवाहमास इति॥ १॥

स होवाच। यजस्वैव। अहं वै ते तद्वक्ष्यामि। यथा त उक्थ्यानि मणिरिव सूत्र ओतानि भविष्यन्ति। सूत्रमिव वा मणाविति॥ २॥

तस्मा उ हैतदुवाच। प्रातः सवने बहिष्पवमान उद्गातारमन्वारभासै। **श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारयय** इति॥ ३॥

अथ माध्यन्दिने पवमाने उद्गातारमन्वारभासै। **सुपर्णोऽसि त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारयय** इति॥ ४॥

अय तृतीयसवन आर्भवे पवमाने। उद्गातारमन्वारभासै। **ऋभुरसि जगतीच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारयय** इति॥**ब्राह्मणसंख्या २२**

अथ अनुवाकः ३॥ वैश्वदेवाशास्त्र ब्राह्मणं॥ २८॥

अथातस्तृतीयसवनं। अतिच्छन्दा एव प्रतिपत् वैश्वदेवस्य।

ऋभुर्विभ्वा वाक इन्द्रो नो अच्छ इत्यार्भवं शस्त्वा ऐकाहिके निविदं दधाति। इति वैश्वदेवं॥ १॥

अथ अनुवाकः ४॥ सवित्रे त्वा ऋभु ब्राह्मणं॥ २९॥

सवित्रे त्वा ऋभुमते विभुमते वाजवते स्वाहा इति ॥ १॥

अयं वै सविता। योऽयं पवते। तस्मा एवैनं जुहोति।

तस्मादाह **सवित्रे त्वा** इति। **ऋभुमते विभुमते वाजवते** इति।

तदस्मिन् विश्वान्देवान्वाभजति॥ २॥

अथ अनुवाकः ५॥ भुज्युर्लाह्यायनि ब्राह्मणं॥ ३०॥

अथ हैनं **भुज्युर्लाह्यायनिः** प्रपच्छ। याज्ञवल्क्येति होवाच। मद्रेषु चग्काः पर्यव्रजाम। ते पतंलस्य काप्यस्य गृहानैम। तस्यासीद् छुहिता गन्धर्व गृहीत्वा। तमपृच्छाम। कोऽसीति। सोऽब्रवीत्। **सुधन्वाऽऽङ्गिरस** इति। तं यदा लोकानामंतानपृच्छाम। अथैनमब्रूम। क्व पातिक्षिता अभवन् क्व पारिक्षिता अभवन्निति। तत्त्वा पृच्छामि याज्ञवल्क्य। क्व पारिक्षिता अभवन्निति॥ १॥

स होवाच। उवाच वै स तदगच्छन्वैते तत्र यत्र**ाश्वमेध**याजिनो गच्छन्तीति क्व**न्वश्वमेध**याजिनो गच्छन्तीति द्वात्रिंशतं वै देवरथाह्यान्ययं लोकस्यं समन्तं लोकन् द्विस्तावत् पृथिवी पर्यैति तां पृथिवीं द्विस्तावत् समुद्रः पर्यैति तद्यावती क्षुरस्य धारा बावद्वा सक्षिकायाः पत्रन्तावानन्तरेण आकाशस्तानिन्द्रः सुपर्णो भूत्वा वायवे प्राच्छत्तान्वायुरात्मानि धित्वा तत्रागमयद्यत्र पारिक्षिता अभ वन्नित्येवमिव वै स वायुमेव प्रशशंस तस्माद्वायुरेव व्युष्टि वायुः समष्टिरप पुनर्मृत्युंजयति सर्वमायुरेति य एवं वेद ततो ह भुज्यु लीह्यायनिरुपरराम॥ २ ॥

ब्राह्मणसंख्या २७

अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ सामवेदीय ऋभु सूक्तः ॥ ३१ ॥

ऋषिः श्रुकक्षः आङ्गिरसः छन्द गायत्रीः देवता ऋभवः ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ २

इन्द्र इषे ददातु न ऋभुक्षणं ऋभुꣳरयिं ।

२ १ २ ३ १ २

वाजी ददातु वाजिनं ॥ १ ॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः बृहतीः देवता ऋभवः ॥

३ १ २ ३१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २

अभि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमे-भिरायवः ।

३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २

समीचीनास ऋभवः समस्वरन्नुद्रा गृणन्त पूर्व्यं ॥ २ ॥ **मन्त्रसंख्या १४६**

अथ अनुवाकः २ ॥ सवनपवमान सूक्तः ॥ ३२ ॥

॥ ऋषिः प्रचेतः आङ्गिरसः छन्दः उष्णिक् देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च ॥

श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ १ ॥

वृषकोऽसि त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ २ ॥

स्वरोऽसि गयोऽसि जगती छन्दा अनु त्वा रभे । स्वस्ति मा सं पारयय ॥ ३ ॥

मन्त्रसंख्या १४९

अथ अनुवाकः ३ ॥ ऋभु सामगानः ॥ ३३ ॥

अथ सौमित्रे द्वे ॥

ऋषिः सुमित्रः छन्दः गायत्रीः गानः ग्रामेगेयं देवता ऋभुः ॥

४ ५ ४र ५ र ४

इन्द्र इषे ददातु नः । ओहाइ ॥

२ १ ३ २ ३ ५ २र र ३ २

ऋभु । क्षणाऽ२म् । **ऋभु**१राऽ२३४यीम् । वाजी ददातु वाऽ३ ॥

२र ३

वाजीददा ॥

२ १ ५ ४ ॥५

तुवोऽ२३४वा । जाभ५ इनोऽ६हाइ ॥ १ ॥

५ र र ५

इन्दू इषे ददातु नाऽ६ ए ॥

२ १ २ _ ३ २

ऋभुक्षणमृ । भूऽ२१२५म् । रयीऽ३४३म् ॥

_ १ ४ ५ ऽ ४ ॥ ५

ददाऽ२ ओऽ२३ । तुवोवा । जाऽ५ इनोऽ६ हाइ ॥ २ ॥

मन्त्रसंख्या १५१

अथ अनुवाकः ४ ॥ ऋभु सामगानः ॥ ३४ ॥

अथ प्रजापतेः वषट्कारणिधनं ॥

ऋषिः प्रजापतिः छन्दः बृहतिः गानः ग्रामेगेय ऐन्द्रार्भवः ॥

४ ३ ४र १३४र ् र ५ २ ४र् ४र ५

अभि त्वा पूर्वपीतये । अभि त्वाऽ३पूर्वपीतयाइ ॥

२ र र १अ _ १ २ १र न २

इन्द्रस्तोमेभिऽ३रायवाऽ२ः । भिरायाऽ१वाऽ२३ः । ओमोऽ३वा ॥

र र र १अ _ १ २ १र न २

समीचीनास **ऋभवः** सऽ३मास्वराऽ२न् । समास्वाऽ१राऽ२३न् । ओमोऽ३वा ॥

४ १अ _ १ २ १र ् ३ ५र र

रुद्रागृणन्तऽ३पूर्वियाऽ२म् । तपूर्वाऽ१याऽ२३म् । ओम् । ओऽ२ । वाऽ२३४ । औहोवा ॥

३ ५

ऊऽ२३४पा ॥ ३ ॥

मन्त्रसंख्या १५२

अथ अनुवाकः ५॥ आर्भवपवमानः॥ ३५॥

ऋषिः मधुच्छन्दः वैश्वामित्रः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्य सोम धारया। इन्द्राय पातवे सुतः॥ १॥

ऋषिः असितः काश्यपः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भव पवमानः॥

परि प्रिया दिवः कविर्वयाँसि नप्तयोर्हितः। सुवानो याति कविक्रतुः॥ २॥

ऋषिः असितः काश्यपः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

परि सुवानो गिरिष्ठाः पवित्रे सोमो अक्षाः। मदे-षु सर्वधा असि॥ ३॥

ऋषिः श्यावाश्वः आत्रेयः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

प्र सोमासो मदच्युतः श्रवसे नो मघोनः। सुता विदथे- अक्रमुः॥ ४॥

ऋषिः त्रितः आप्त्यः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः। हरिरेति कनिक्रदत्॥ ५॥

ऋषिः अमहीयुः आङ्गिरसः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

यस्ते मदो वरेण्यस्तेना पवस्वान्धसा। देवावीरघशंसहा॥ ६॥

ऋषिः जमदग्निः भार्गवः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

असाव्यंशुर्मदायाऽप्सु दक्षो गिरिष्ठाः। श्येनो न योनिमासदत्॥ ७॥

ऋषिः निध्रुवः काश्यपः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

पवस्य देवायुषगिन्द्रं- गच्छतु ते मदः। वायुमा रोह धर्मणा॥ ८॥

ऋषिः भारद्वजः बार्हस्पत्यः छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

त्वं सोमासि धारयुर्मन्द्र ओजिष्ठो अध्वरे। पवस्व मंहयद्रयिः॥ ९॥

ऋषिः अनानतः पारुच्छेतिः छन्दः अत्यष्टिः देवता आर्भव पवमानः॥

अया रुचा हरिण्या पुनानो विश्वा द्वेषाꣳसि तरति सयुग्वभिः सूरो न सयुग्वभिः।

धारा पृष्ठस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः।

विश्वा यद् रूपा परियात्यृक्वभिः सप्तास्येभिर्ऋक्वभिः॥ १०॥ **मन्त्रसंख्या १६२**

अथाष्टमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ आर्भवदेवता ब्राह्मणं ॥ ३६ ॥

इन्द्रायाहि चित्रभान वित्यार्भवं इन्द्रं ऋभवो वा ।

इन्द्रस्य प्रियं धाम प्रियेणै वैनं तद्धाम्ना परोक्ष मुय शिक्षति ॥ १ ॥

ऋषिः मधुच्छन्दः वैश्वामित्रः छन्दः गायत्रीः देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

१ २र ३ २ ३ २ ३ १ २

इन्द्रा याहि चित्रभानो सुता इमे त्वायवः ।

१ २ ३ १ २ ३ १ २

अण्वीभिस्तना पूतासः ॥ २ ॥ **ब्राह्मणसंख्या २८**

अथ अनुवाकः २ ॥ आर्भवपवमान ब्राह्मणं ॥ ३७ ॥

प्र सोमासो मदच्युत इति गायत्री भवति मदवद्वै रसव तृतीय सवनं मदमेव तद्रसं दधाति ॥ १ ॥

यस्ते मदो वरेण्य इति गायत्री भवति मदवद्वै रसव तृतीय सवनं मदमेव तद्रसं दधाति ॥ २ ॥

तिस्रो वाच उदीग्त इति तृतीयस्याऽह्नो रूपं तृतीय मह रार भन्ते ॥ ३ ॥

परि प्रिया दिवः कवि रिति परिवत्यो भवन्त्यन्तो वै चतुर्थ मह स्तस्यैताः पर्याप्त्यै ॥ ४ ॥

असिव्यशु र्म्मदायेति गायत्री भवति मदवद्वै रसव तृतीय सवनं मदमेव तद्रसं दधाति ॥ ५ ॥

परि स्वानो गिरिष्ठा इति परिवत्यो गायत्र्यो भवन्ति सर्वस्य पर्य्याप्त्यै ॥ ६ ॥

पवस्य देव आयुष गिन्द्रं गच्छतुते मद इति गायत्री भवति मदवद्वै रसव तृतीय सवनं मदमेव तद्रसं दधाति ॥ ७ ॥

त्वं सोमासि धारयु इति गायत्री भवत्यऽह्नोधृत्यै त्वमिति बृहतो रूपं बार्हतं ह्येत दहः ॥ ८ ॥

स्वादिष्टया मदिष्टये गायत्री भवति मदवद्वै रसव तृतीय सवनं मदमेव तद्रसं दधाति ॥ ९ ॥

ब्राह्मणसंख्या ३७

अथ अनुवाकः ३ ॥ आर्भवपवमान ब्राह्मणं ॥ ३८ ॥

अया रुचा हरिण्या पुनानहत्यार्भवः पवमानः ।

सर्वेषां वा एषा छन्दसाँ रूपं सर्वेष्वेवछन्द स्स्वार्भवं पवमानं प्रतिष्ठापयति ॥ १ ॥

अथ अनुवाकः ४ ॥ आर्भवहोम ब्राह्मणं ॥ ३९ ॥

सदस्सदः प्रजावान् ऋभुजुषाण इन्द्राय देवेभ्यो जुहुता हविः स्वाहा ॥ १ ॥

ब्राह्मणसंख्या ३९

अथ अनुवाकः ५ ॥ आर्भवपवमान ब्राह्मणं ॥ ४० ॥

सूर्य्यो युनक्तु वाचा स्तोमं यज्ञाय वोढवे दधात्विन्द्र इन्द्रियँ सत्याः कामा यजमानस्य सन्तु ॥ १ ॥

स्वारोसि गयोसि जगछन्दा अनु त्वारभे स्वस्ति मा संपारयामास्तोत्रस्व स्तोत्रं गंयात् इन्द्रवन्तो वनेमहि भक्षीमहि प्रजाखमषं ॥ २ ॥

इन्द्रविन्द्रपीतस्य त इन्द्रियावतो जगच्छन्दसः सर्वगणस्य सर्वगक्ष उपहूत उपहूतस्य भक्षयामि ॥ ३ ॥

ब्राह्मणसंख्या ४२

अथ नवमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ अथर्ववेदीय ऋभु सूक्तः ॥ ४१ ॥

॥ ऋषिः अथर्वणः १ विश्वामित्रः २ छन्दः जगतीः देवता ऋभवः ॥

यथाग्ने देवा ऋभवो मनीषिणो अमुं- उन्मत्तं असृजन्नार एनसः ।
एव ते शक्रो अभयं- कृणोतु मुञ्चस् वै-नसो वि नयासि रक्षः ॥ १ ॥
इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुक्षितं सुतं सोममा वृषस्वा गभस्त्योः ।
धियेषितो मघवन्दाशुषो गृहे सौधन्वनेभिः सह मत्स्वा नृभिः ॥ २ ॥ **मन्त्रसंख्या १६४**

अथ अनुवाकः २ ॥ सवनदेवता सूक्तः ॥ ४२ ॥

॥ ऋषिः प्रचेताङ्गिरस यमश्च छन्दः त्रिष्टुप् देवता अग्निः१ विश्वेदेवः२ सुधन्वनः३ ॥

अग्निः प्रातः सवने पात्वस्मान् वैश्वानरो विश्वकृद् विश्वशम्भूः ।
स नः पावको द्रविणं दधात्वायुष्मन्तः सहभक्षाः स्याम ॥ १ ॥
विश्वे-देवा मरुत इन्द्रो अस्मानस्मिन् द्वितीये सवने न जुह्युः ।
आयुष्मन्तः प्रियमे-षां वदन्तो वयं देवानाᳫ सुमतौ स्याम ॥ २ ॥
इदं तृतीयᳫ सवनं कवीनामृतेन ये चमसमैरयन्त ।
ते सौधन्वनाः स्व रानशानाः स्वि ष्टिं नो अभि वस्यो नयन्तु ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या १६७**

अथ अनुवाकः ३ ॥ सवनपवमान सूक्तः ॥ ४३ ॥

॥ ऋषिः प्रचेताङ्गिरस यमश्च छन्दः उष्णिक् देवता अग्निश्च इन्द्रश्च ऋभुवश्च ॥

श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं वहास्य यज्ञस्योदृचि स्वाहा ॥ १ ॥
वृषासि त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं वहास्य यज्ञस्योदृचि स्वाहा ॥ २ ॥
ऋभुरसि जगच्छन्दा अनु त्वा रभे ।
स्वस्ति मा सं वहास्य यज्ञस्योदृचि स्वाहा ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या १७०**

अथ अनुवाकः ४ ॥ रोहिणी सूक्तः ॥ ४४ ॥

ऋषिः ऋभुः सुधन्वाङ्गिरसः देवता वनस्पतिः

छन्दः गायत्रीः अनुष्टुप् २-५ बृहतीः ७ त्रिपदा यवमध्याभुरिग्गायत्रीः ६ ॥

रोहण्यसि रोहण्यस्थ्नश्छिन्नस्य रोहणी ।
रोहयेदमरुन्धति ॥ १ ॥
यत्ते-रिष्टं यत्ते-द्युत्तमस्ति पेष्ट्रं- त आत्मनि ।
धाता तद्भद्रया पुनः सं दधत् परुषा परुः ॥ २ ॥
सं ते-मज्ज मज्ञा भवतु समु ते परुषा परुः ।
सं ते-माँसस्य विस्रस्तं समस्थ्यपि रोहतु ॥ ३ ॥
मजज मज्ञा सं धीयतां चर्मणां चर्म रोहतु ।
असृक्ते अस्थि रोहतु माँसं माँसेन रोहतु ॥ ४ ॥
लामे लोम्ना सं कल्पया त्वचा सं कल्पया त्वचं- ।
असृक्ते अस्थि रोहतु च्छिन्नं सं धे-ह्योषधे ॥ ५ ॥
स उत्तिष्ठ प्रेहि प्र द्रव रथः सुचक्रः सुपविः सुनाभिः ।
प्रति तिष्ठोर्ध्वः ॥ ६ ॥
यदि कर्तं पतित्वा सम्शश्रे यदि वाश्मा प्रहृतो जघान ।
ऋभू रथस्येवाङ्गानि सं दधत् परुषा परुः ॥ ७ ॥ **मन्त्रसंख्या १७७**

अथ अनुवाकः ५॥ मधुविद्या सूक्तः॥ ४५॥

॥ ऋषिः अथर्वाङ्गिरसः छन्दः अनुष्टुप् उष्णिक् ४ बृहतीः ८ पङ्क्तिः १० देवता मधुविद्या॥

यथा सोमः प्रातस्सवने अश्विनोर्भवति प्रियः।
एवा मे- अश्विना वर्च आत्मनि ध्रियतां॥ १॥
यथा सोमो द्वितीयसवन इन्द्राग्न्योर्भवति प्रियः।
एवा म इन्द्राग्नी वर्च आत्मनि ध्रियतां॥ २॥
यथा सोमस्तृतीये सवन **ऋभूणा॰** भवति प्रियः।
एवा म **ऋभवो** वर्च आत्मनि ध्रियतां॥ ३॥
मधु जनिषीय मधु वँसिषीय।
पयस्वानग्न आगमं तं मा सं सृज वर्चसा॥ ४॥
सं माग्ने वर्चसा सृज सं प्रजया सं आयुषा।
विद्यर्मे- अस्य देवा इन्द्रो विद्यात् सह ऋषिभिः॥ ५॥
यद्गिरिषु पर्वतेषु गोष्वश्वे-षु यन्मधु।
सुरायां सिच्यमानायां यत्तत्र मधु तन्मयि॥ ६॥
यथा मधु मधुकृतः संभरन्ति मधावधि।
एवा मे- अश्विना वर्च आत्मनि ध्रियतां॥ ७॥
यथा मक्षा इदँ मधु न्यञ्जन्ति दक्षिणां अधि।
एवा मे- अश्विना वर्चस्तेजश्च ध्रियतां॥ ८॥
अश्विना सारघेण मा मधुनाङ्क्तं शुभस्पती।
यथा वर्चस्वतीं वाचमावदानि जनाँ अनु॥ ९॥
वृषा शुष्मं क्षिपसि भूमयां दिवो मधो कश्या पृथिवीं अनक्षि।
ताँ दारारं पशव उप जीवन्ति सर्वे तेन वो सेषमूर्जं- बिभर्ति॥ १०॥ **मन्त्रसंख्या १८७**

अथ दशमोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऐन्द्रार्भवब्राह्मणं ॥ ४६ ॥

तदाहुः यदैन्द्रार्भवं वै तृतीयसवनमथ कस्मादेष एव

तृतीयसवने प्रस्थितानां प्रत्यक्षादैन्द्रार्भवया यजति ? ॥ १ ॥

इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुषितमिति होतैव ।

नाना देवत्याभिरितरे । कथं तेषामैन्द्रार्भव्यो भवन्ति ? ॥ २ ॥

इन्द्रावरुणा सुतपाविमं सुतमिति मैत्रावरुणो यजति ।

युवो रथो अध्वरं देववीतय इति बहूनि वाह । तदृभूणां रूपं ॥ ३ ॥

इन्द्रश्च सामें पिबतं बृहस्पत इति ब्राह्मणच्छंसी यजति ।

आ वां विशन्त्विन्दवः स्वाभुवः इति बहूनि वाह । तदृभूणां रूपं ॥ ४ ॥

आ वो वहन्तु सप्तयो रघुष्यदः इति पोता यजति ।

रघुपत्वानः प्र जिगात बाहुभिः इति बहूनि वह । तदृभूणां रूपं ॥ ५ ॥

अमिव नः सुहवा आ हि गन्तन इति नेष्टा यजति ।

गन्तनेति बहूनि वाह । तदृभूणां रूपं ॥ ६ ॥

इन्द्राविष्णू पिबतं मध्वो अस्य इति अच्छावाको यजति ।

आ वामन्धांसि मदिराण्यमन् इति बहूनि वाह । तदृभूणां रूपं ॥ ७ ॥

इमं स्तोममर्हते जातवेदसे इति अग्नीध्रो यजति ।

रथमिव सं महेमा मनीषया इति नहूनि वाह । तदृभूणां रूपं ॥ ८ ॥

एवमु हैता ऐन्द्रार्भव्यो भवन्ति । यद् नाना देवत्याः तेनान्या देवताः प्रीणाति ।

यदु जगति प्रासाहा जागतमु वै तृतीयसवनं । तृतीयसवनस्य समष्ट्यै ॥ ९ ॥

ब्राह्मणसंख्या ५१

अथ अनुवाकः २ ॥ आर्भवपवमानब्राह्मणं ॥ ४७ ॥

स्वरोऽसि गयोऽसि जगच्छन्दा अनु त्वारभे । स्वस्ति मा संपारय ॥ इति ॥ १ ॥

स यदाह स्वरोऽसीति सोमं वा एतदाह । एष ह सूर्यो भूत्वामुष्मिँल्लोके स्वरति ।

तद्यत् स्वरति तस्मात् स्वरः । तत् स्वरस्य स्वरत्वं ॥ २ ॥

स यदाह गयोऽसीति सामें वा एतदाह । एष ह वै चन्द्रमा भूत्वा सर्वाँल्लोकान् गच्छति ।

तद् यद् गच्छति तस्माद् गयः। तद् गयस्य गयत्वं ॥ ३ ॥

स यदाह जागतेन छन्दसादित्यैर्देवैस्तृतीयसवने ऽमुष्मिँल्लोके सूर्यं सन्तमन्वारभते।

स यदाह स्वस्ति मा संपारयेति जागतेनैव छन्दसादित्यैर्देवैस्तृतीयसवने ऽमुष्मिँल्लोके सूर्येण देवेन स्वस्ति मा संपारयेति। जागतेनैवैनं तच्छन्दसादित्यैर्देवैस्तृतीयसवने ऽमुष्मिँल्लोके सूर्येण देवेन स्वस्ति संपद्यते य एवं वेद ॥ ४ ॥

ब्राह्मणसंख्या ५५

अथ अनुवाकः ३ ॥ ऋभूणाँ भागोऽसिः ॥ ४८ ॥

॥ ऋषिः प्रजापतिः साध्यगणश्च छन्दः उष्णिकभुरिकतिघृति देवता ऋभुवः ॥

ऋभूणां भागोऽसि। विश्वे-षां देवानामाधिपत्यं।

भूतं निशान्तꣳ स्पृतं। त्रयस्त्रिꣳशः स्तोमः ॥ १ ॥

आदित्यवद्गणस्य सोम देव ते मतिविदस्तृतीयस्य सवनस्य जगतीच्छन्तस

इन्द्रपीतस्य नराशँसपीतस्य पितृपीतस्य मधुमत उपहूतस्योपहूतो भक्षयामि ॥ २ ॥

मन्त्रसंख्या १८९

अथ अनुवाकः ४ ॥ ऋभु आहुतिः ॥ ४९ ॥

॥ ऋषिः दिर्घतमः छन्दः भुरिक्गायत्रीः १ भुरिकतिघृतिः २ देवता ऋभुवः ॥

सवित्रे त्वा ऋभुमते-विभुमते वाजवते स्वाहा ॥ १ ॥

अश्याम ते देव घर्म ऋभूमतो विभूमतो वाजवमो

बृहस्पतिवतो विश्वदेव्यावतः पितृमतोऽआङ्गिरस्वत

उशीमहि त्वा नमस्ते अस्तु मा मा हिꣳसीः ॥ २ ॥ **मन्त्रसंख्या १९१**

अथ अनुवाकः ५ ॥ रथकार ब्राह्मणं ॥ ५० ॥

अथ वैष्णवस्त्रिकपालस्तक्षरथकारयोर्गृहे इति ॥ १ ॥

ब्राह्मणाः कियद्यूयं अश्वमेधस्य वित्येति। ते ये न विद्युः। जिनीयात तान्। सर्वं वा अश्वमेधः। सर्वस्यैष न वेद। यो ब्राह्मणः सन्नश्वमेधस्य न वेद। सोऽब्राह्मणः। ज्येय एव सः। पानं करवाय। खदं त्रिवपाथ। अथ यत् किंच जनपदे। अकृतान्नं। सर्वं वस्तत्मुतं। तेषां रथकारकुल एव वो वसतिः। तद्ध्यश्वस्यायतनमिति ॥ २ ॥ **ब्राह्मणसंख्या ५७**

अथ एकादशोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऋग्वेदीय सूत्रः ॥ ५१ ॥

अथ ऋग्वेदे कल्पे ऋषयोवाचः ॥

प्रत्युक्तो निगदं तास्वध्वर्यवाधावेन्द्राय सोममूर्जजस्वन्तं पयस्वन्तं मधुमन्तं वृष्टिवनिं वसुमते रुद्रवत आदित्यवत **ऋभुमते विभुमते वाजवते** बृहस्पतिमते विश्वदेव्यावते। यस्त पीत्वा मद इन्द्रो वृत्राणि जङ्घनत्। प्रसजन्यानि तारिषः। अम्बय इत्यध्यर्धामनूच्य। उपोत्थाया अध्वर्युमन्वावृत्योत्तरामध्यर्धामनूच्य। उपोत्तमां च सूक्तस्य। उत्तमया परिधाय। पर्यावृत्योपविशति ॥ १ ॥

पशुदेवतामावाह्य वनस्पतिं च। इन्द्रं वसुमन्तमावहेन्द्रं रुद्रवन्तमावहेन्द्रं आदित्यवन्तं **ऋभुमन्तं विभुमन्तं वाजवन्तं** बृहस्पतिमन्तं विश्वदेव्यावन्तमावहेति **सवन देवताः** ॥ २ ॥

सखाऽसि पत्वा जगच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारय। यास्य यज्ञस्योदृचमिति आर्भवः ॥

ॐ असतो मा सद्गमय। तमसो मा ज्योति गमय। अन्तान्मानन्तं गमय। मृत्यो मा अमृतं गमय ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

समान उदर्कः ॥ **उपहूता देवा अस्य सोमस्य पवमानस्य विचक्षणस्य भक्ष उप मां देवा हूतन्तामस्य सोमस्य पवमानस्य विचक्षणसय भक्षे मनसा त्वा भक्षयामि वाचा त्वा भक्षयामि प्राणेन त्वा भक्षयामि चक्षुषा त्वा भक्षयामि श्रोत्रेण त्वा भक्षयामि** इति स्तुते बहिष्पवमाने होता ॥ ३ ॥

आर्भवेण स्तुते पवमानेन मनोतादीलानां पशुकर्म कृत्वातः पुरोलाशैः सवनीयैश्चरन्ति। **तृतीये धानाः सवान** इति पुरोनुवाक्या ॥ **अग्ने तृतीये सवन** स्विष्टकृतः ॥ **इहोप** यातेत्युन्नीयमान सूक्तं ॥ **होता यक्षदिन्द्रं तृतीयस्य सवनस्येति** प्रैषः ॥ **इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिरि**ति यजति ॥ **इन्द्रावरुणा सुतपाविति** मैत्रावरुणः ॥ **इन्द्रश्च सोममि**ति ब्राह्मणाच्छंसी ॥ **आ वो वहन्त्वि**ति पोता ॥ **अमेव न** इति नेष्टा ॥ **इन्द्राविष्णू पिबतमि**त्यच्छावाकः ॥ **इमं स्तोममि**त्याग्नीध्रः ॥ ४ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः जगतीः देवता ऋभवः पौरोहितः होता ॥

इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुक्षितं सुतं सोममा वृषस्वा गभस्त्योः।
धियेषितो मघवन्दाशुषो गृहे सौधन्वनेभिः सह मत्स्वा नृभिः ॥ १ ॥

ऋषिः भरद्वाजः बार्हस्पत्यः छन्दः जगतीः देवता इन्द्रावरुणः पौरोहितः मैत्रावरुणा ॥

इन्द्रावरुणा सुतपाविमं सुतं सोमं पिबतं मद्यं धृतव्रता।

युवो रथो अध्वरं देववीतये प्रति स्वसरमुप याति पीतये ॥ २ ॥

ऋषिः वामदेवः गोतमः छन्दः जगतीः देवता इन्द्राबृहस्पतिः पौरोहितः ब्राह्मणाच्छंसी ॥

इन्द्रश्च सोमं पिबतं बृहस्पतेऽस्मिन्यज्ञे मन्दसाना वृषण्वसू ।

आ वां विशन्त्विन्दव ः स्वाभुवोऽस्मे रयिं सर्ववीरं नि यच्छतम् ॥ ३ ॥

ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः जगतीः देवता मरुतः पौरोहितः पोता ॥

आ वो वहन्तु सप्तयो रघुष्यदो रघुपत्वानः प्र जिगात बाहुभिः ।

सीदता बर्हिरुरु वः सदस्कृतं मादयध्वं मरुतो मध्वो अन्धसः ॥ ४ ॥

ऋषिः गृत्समदः शौनकः छन्दः जगतीः देवता त्वष्टाः पौरोहितः नेष्टा ॥

अमेव नः सुहवा आ हि गन्तन नि बर्हिषि सदतना रणिष्टन ।

अथा मन्दस्व जुजुषाणो अन्धसस्त्वष्ट-र्देवेभिर्जनिभिः सुमद्गणः ॥ ५ ॥

ऋषिः भरद्वाजः बार्हस्पत्यः छन्दः जगतीः देवता इन्द्राविष्णुः पौरोहितः अच्छावाकः ॥

इन्द्राविष्णू पिबतं मध्वो अस्य सोमस्य दस्रा जठरं पृणेथाम् ।

आ वामन्धांसि मदिराण्यग्मन्नुप ब्रह्माणि शृणुतं हवं मे ॥ ६ ॥

ऋषिः कुत्सः आङ्गिरसः छन्दः जगतीः देवता अग्निर्जातवेदाः पौरोहितः अग्नीध्रः ॥

इमं स्तोममर्हते जातवे-दसे रथमिव सं महेमा मनीषया ।

भद्रा हि नः प्रमतिरस्य संसद्यग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥ ७ ॥ **मन्त्रसंख्या १९८**

अथ अनुवाकः २ ॥ यजुर्वेदीय सूत्रः ॥ ५२ ॥

अथ यजुर्वेदे कल्पे ऋषयोवाचः ॥

ऋभूणा॰ त्वा देवानां व्रतपते व्रतेना दधामि इति रथकारस्य । यथा देवतमग्निराधीयते ॥ १ ॥

अक्षिदुः खोत्थितस्यैव । विप्रसन्ने कनीनिके । आंक्त्ते चाद्गणं नास्ति । ऋभूणां तन्निबोधत ॥ २ ॥

अथ आदित्यस्य अष्ट पुरुषस्य **ऋभूणामादित्यानाँ स्थाने स्वतेजसाभानि** इति ॥ ३ ॥

ऋभूणा॰ भागो ऽसि इति पश्चाद्विवर्तोऽष्टाचत्वारिँश इति ॥ ४ ॥

वसन्ते ब्राह्मणोऽग्निमादधीत ग्रीष्मे राजन्यः शरदि वैश्यो **वर्षासु रथकार** इति **सर्वेषां त्वेव वसन्त आधानँ सर्वेषाँ रोहिण्यां** यथा वर्ण त्वेव छन्दाँस्यपि तु नु खलु कामलियुक्तान्यग्न्याधेनानि भवन्ति ।

यथैतद्भवति कृत्तिकास्वग्निमादधीत रोहिण्यामग्निमादधीत पुनर्वस्वोरग्निमादधीत पूर्वयोः फल्गुन्योरुत्तरयोः फल्गुन्योश्च **चित्रायामिति** ॥ ५॥

स एष सप्तदश आर्भवः पवमानो भवति तस्य नवम्यां प्रस्तुतायां वाचयति **श्येनोऽसि गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे। सुपर्णोऽसि त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे। सघाऽसि जगतीच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्त मा सं पारयय** इति॥ ६॥

आर्भवे पवमाने तथैव समन्वारब्धेष्वाहवनीये स्रुवाहुतिं जुहोति **अग्निः प्रातः सवने पात्वस्मान् वैश्वानरो महिना विश्वशम्भूः। स नः पावको द्रविणं दधात्वायुष्मन्तः सहभक्षाः स्याम॥ विश्वे देवा मरुत इन्द्रो अस्मानस्मिन् द्वितीये सवने न जुह्युः। आयुष्मन्तः प्रियमेषां वदन्तो वयं देवानाँ सुमतौ स्याम॥ इदं तृतीयँ सवनं कवीनामृतेन ये चमसमैरयन्त। ते सौधन्वनाः सुवरानशानाः स्विष्टिं नो अभि वसीयो नयन्तु स्वाहा** इति॥ ७॥

त्रिणव आर्भवः पवमान एकविंशँमग्निष्टोम सामसैका जगत्येतानि वै छन्दसामपचिततमान्यपचितिमानेव भवति य एवं देवः॥ ८॥

आयुषे हिंकुरु तस्मै प्रस्तुहि तस्मै स्तुहि तस्मै मेऽवरुद्धया॥ सँवेशायोपवेशाय जगत्याभि भवे छन्दसे स्वाहा इति पुरस्तादार्भवस्य पवमानस्य जुहुयात्॥ ९॥

यद्यार्भवे सर्वप्रायश्चित्तं जुहुयात्॥ द्वादश जगतीः पुरस्तादार्भवात्॥ १०॥

अथ **ब्रह्मणे प्रजापतये** बृहस्पतये अग्नये वायवे सूर्याय चन्द्रमसे नक्षत्रेभ्यः ऋतुभ्ये संवत्सराय इन्द्रायराज्ञे सोमायराज्ञे यमायराज्ञे वरुणायराज्ञे वैश्रवणायराज्ञे वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदित्येभ्यो विश्वेभ्योदेवेभ्यः साध्येभ्यो मरुद्भ्य **ऋभुभ्यो भृगुभ्यो आङ्गिरोभ्य** इति **देवगणनां**॥ ११॥

भूयस्येहि श्रेयस्येहि वसीयस्येहि चित्त एहि दधिष एहीड एहि सूनृत एहीतीडाया उपांश्रूपहवे सप्त देवगवीर्जपति। चिदसि मनासि धीरसि रन्ती रमतिः **सूनुः** सूनरीत्युच्चैरुपहवे सप्त मनुष्यगवीः॥ १२॥

अथ अनुवाकः ३॥ सामवेदीय सूत्रः॥ ५३॥

अथ सामवेदे कल्पे ऋषयोवाचः॥

हुत आदित्यग्रहे प्रतिहर्तार्भवे॥ आभर्वेण स्तुत्वा पुरोडाशादेकैकं पिण्डं त्रींत्रीन्वा परया द्वारा हविर्धानं प्रपद्याधस्तात् स्वस्य चमसस्य कुर्युर्यदा सन्नः स्यादत्र पितरो मादयध्वं यथा भागमावृषायध्वमिति॥ स्वारणिचार्भवान्त्यानि॥ १॥

आर्भवे चेदेकोऽनुष्टुभि॥ एकर्च्चं स्थानेष्वनापद्यमानानि तृचेषु कुर्यात् गायत्रं त्रिणिधनं मध्यन्दिने मध्येनिधनं ऐडं आर्भवे॥ २॥

आर्भवे पवमाने स्तूयमाने दक्षिणेन औदुम्बरीं कृष्णाजिनं उपस्तीर्य दक्षिणशिराः प्रावृतो निपद्येत। तदेव संगच्छते। तदेवंरियते इति॥ ३॥

स्तुते यजमानं वाचयति **स्वरोऽसि गयोऽसि जगतीछन्दे**त्यार्भवे॥ ४॥

प्र त आश्विवीः पवमान धेनव इति लौशमन्त्यं आर्भवस्य समानमितरं॥ ५॥

पार्थस्य लोके त्वाष्ट्रीसाम यद् द्व्यनुतोदं गोवित् पवस्वेति द्व्यभ्याघातं लौशमन्त्यं आर्भवस्य समानमितें॥ ६॥

ज्योतिर्यज्ञास्य पवते मधु प्रियं मरुतां धेन्वन्त्यं आर्भवस्य समानमितरं समानमितरं॥ एकविंश आर्भवः सप्तदश आर्भवः षोडश आर्भवः॥ ७॥

स्वादिष्ठार्भवीया द्वितीयस्याह्निः॥ ८॥

दशमस्याह्न आर्भवः॥ ९॥

तान्येवोपरिष्टाद् आर्भवेष्वनुष्टुप्सु पंचानामह्नं॥ १०॥

चतुर्थस्याह्नो **वैराजं** आर्भवेऽनुष्टुभि॥ ११॥

षष्ठस्याह्नो **रेवत्य** आर्भवे गायत्र्यां॥ १२॥

बृहद्रथन्तरे वा निकामयमानः पूर्वावार्भवे कारेति॥ १३॥

अथ अनुवाकः ४॥ अथर्ववेदीय सूत्रः॥ ५४॥

अथ अथर्ववेदे कल्पे ऋषयोवाचः॥

ऋषिः अथर्वणः छन्दः अनुष्टुप् देवता पर्णमणि रथकारर्वा॥

ये धीवानो रथकाराः कर्मारा ये मनीषिणः।

उपस्तीन्पर्ण महयं त्वं सर्वान् कृण्वभितो जनान्॥ १॥

स्तुतस्य स्तुतमस्यूर्जस्वत् पयस्वत्। ऊर्ज महयं स्तुतं दुहामा मा स्तुतस्य स्तुतं गमेत्। इन्द्रियावन्तो हवामहे धुक्षीमहि प्रजामिषं। सा मे सत्याशीर्देवेष्वस्तु। ब्रह्मवर्चसं मा गमयेदिति स्तोत्रमनु मन्त्रयते॥

स्तुते बहिष्पवमाने वाचयति **श्येनोऽसी**ति। **वृषासी**ति माध्यंदिने। **ऋभुरसी**त्यार्भवे॥ २॥

अच्छवाक भक्षाद् **आग्निः प्रातः सवने । श्येनोऽसि ।**

यथा सोमः प्रातः सवन इति यथा सवनं आज्यं जुहोति ॥ ३ ॥

अथ अनुवाकः ५ ॥ वेद निरुक्तः ॥ ५५ ॥

श्री यास्क ऋषिरुवाच ॥

विष्ट्वी शमी तरणित्वेन वाघतो मर्तासः सन्तो अमृत त्वमानशुः । सौधन्वना ऋभवः सूरचक्षसः सवंत्सरे समपृच्यन्त धीतिभिः ॥ १ ॥

ऋभव उरु भान्तीति वा । **ऋतेन** भान्तीति वा । **ऋतेन** भवन्तीति वा । तेषामेषा भवति ॥ २ ॥

कृत्वा कर्माणि क्षिप्रत्वेन । वोळ्हारो मेधाविनो वा । मर्तासः सन्तोभमृतत्वमानशिरे । सौधन्वना ऋभवः सूरख्याना वा । सूरप्रज्ञा वा । संवत्सरे समपृच्यन्त धीतिभिः कर्मभिः ॥ ३ ॥

ऋभु र्विभ्वा वाज इति सुधन्वन आङ्गिरसस्य त्रयः पुत्रा बभूवुः । तेषां प्रथमोत्तमाभ्यां बहुवन्निगमा भवन्ति न मध्यमेन । तदेतदृभोश्च बहुवचनेन चमसस्य च संस्तवेन बहीनि दशतयीषु सूक्तानि भवन्ति । आदित्यरश्मयोऽप्यृभव उच्यन्ते ॥ ४ ॥

अहोह्यस्य यदसस्तना गृहे तदद्येदमृभवो नानु गच्छथ । अगोह्य आदित्योऽगूहनीयः तस्य यदस्वपथ गृहे । यावत्तत्र भवथ न तावदिह भवथेति ॥ ५ ॥

अथ द्वादशोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऋग्वेदीय मेधा देवी सूक्तः ॥ ५६ ॥

॥ ऋषिका मेधा मानवीः छन्दः पङ्क्तिं त्रिष्टुप् अनुष्टुप् देवता मेधादेवीः ॥

मेधां मह्यमङ्गिरसो मेधां सप्तर्षयो ददुः ।
मेधामिन्द्रश्चाग्निश्च मेधां धाता ददातु मे ॥ १ ॥
मेधां मे वरुणो राजा मेधां देवी सरस्वती ।
मेधां ते- अश्विनौ देवावाधत्तां पुष्करस्रजा ॥ २ ॥
या मेधां अप्सरस्सु गन्धर्वेषु च यन्मनः ।
देवी यामानुषी मेधा सामामाया विशतादिमां ॥ ३ ॥
मेधां देवीं मनसा रेजमानां गन्धर्व जुष्टां प्रति नो जुषस्व ।

महद्यं- मेधां वद महद्यं श्रियं- वद मेधावी भूयासमज राजरिष्णुः ॥ ४ ॥

मेधाव्यहं- सुमनाः सुप्रतीकः श्रद्धामनाः सत्यमतिस्सुशेवः ।

महा यशाधारयिष्णुः प्रवक्ता भूयासमस्मैशरया प्रयोगे ॥ ५ ॥

याः मेधां देवगणाः पितरश्चोपासते ।

तया मामद्य मेधयामे मेधाविनं- कुरु ॥ ६ ॥ **मन्त्रसंख्या २०४**

अथ अनुवाकः २ ॥ यजुर्वेदीय मेधा देवी सूक्तः ॥ ५७ ॥

॥ ऋषिका मेधा २ याज्ञीकः १ वामदेवः ३ छन्दः बृहतीं त्रिष्टुप् अनुष्टुप् देवता मेधादेवीः ॥

मेधा देवी जुषमाणा न आगाद्विश्वाची भद्रा सुमनस्यमाना ।

त्वया जुष्टा नुदमाना दुरुक्तान् बृहद्वदेम विदथे सुवीराः । १ ।

त्वया जुष्ट ऋषिर्भवति देवि त्वया ब्रह्माऽऽगतश्री रुत त्वया ।

त्वया जुष्टश्च चित्रं विन्दते वसु सा नो जुषस्व द्रविणो न मेधे । २ । ॥ १ ॥

मेधां म इन्द्रो ददातु मेधां देवी सरस्वती ।

मेधां मे अश्विनावुभावाधत्तां पुष्करस्रजा ॥ ३ ।

अप्सरासु च या मेधा गन्धर्वेषु च यन्मनः ।

दैवीं मेधा सरस्वती सा मां मेधा सुरभिर्जुषतां ॥ ४ ।

आ मां मेधा सुरभिर्विश्वरूपा हिरण्यवर्णा जगती जगम्या ।

ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमाना सा मां मेधा सुप्रतीका जुषन्तां । ५ । ॥ २ ॥

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजो दधातु ।

मयि मेधां मयि प्रजां मयीन्द्र इन्द्रियं दधातु ।

मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो भ्राजो दधातु । ६ । ॥ ३ ॥ **मन्त्रसंख्या २१०**

अथ अनुवाकः ३ ॥ सामवेदीय मेधा देवी सूक्तः ॥ ५८ ॥

॥ ऋषिका मेधा मानवीः छन्दः अनुष्टुप् देवता मेधादेवीः ॥

मेधां मे मित्रावरुणौ मेधां अग्नि र्ददातु मे ।

मेधां ते- अश्विनौ देवावाधत्तांपुष्करस्रजा ॥ १ ॥ **मन्त्रसंख्या २११**

अथ अनुवाकः ४ ॥ अथर्वणवेदीय मेधा देवी सूक्तः ॥ ५९ ॥

॥ ऋषिका मेधा शुनकर्वा छन्दः अनुष्टुप् बृहतीं २ः३ देवता मेधादेवीः ॥

त्वं नो मेधे प्रथमा गोभिरश्वेभिरा गहि ।
त्वं सूर्यस्य रश्मिभिस्त्वं नो असि यज्ञिया ॥ १ ॥
मेधां अहं प्रथमा ब्रह्मण्वतीं ब्रह्मजूतां ऋषिष्टुताम् ।
प्रपीतां ब्रह्मचारिभिर्देवानामवसे हुवे ॥ २ ॥
यां मेधां **ऋभवो** विदुर्यां मेधामसुरा विदुः ।
ऋषयो भद्रां मेधां यां विदुस्तां मय्या वे-शयामसि ॥ ३ ॥
यां ऋषयो भूतकृतो मेधां मे-धाविनो विदुः ।
तया मामद्य मेधायाग्ने- मेधाविनं- कृणु ॥ ४ ॥
मेधां सायं मेधां प्रातर्मेधां मध्यन्दिनं परि ।
मेधां सूर्यस्य रश्मिभिर्वचसा वे-शयामहे ॥ ५ ॥ **मन्त्रसंख्या २१६**

अथ अनुवाकः ५ ॥ ऋग्वेदीय केशिनी देवी सूक्तः ॥ ६० ॥

॥ ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः जगतीः देवता केशिनीदेवीः ॥

तमग्रुवः केशिनीः सं हि रेभिर ऊर्ध्वास्तस्थुर्मम्रुषीः प्रायवे पुनः ।
तासां जरां प्रमुञ्चन्नेति नानददसुं परं- जनय-ञ्जीवमस्तृतम् ॥ १ ॥
आ वामृताय केशिनीरनूषत मित्र यत्र वरुण गातुमर्चथः ।
अव त्मना सृजतं पिन्वतं धियो युवं विप्रस्य मन्मनामिरज्यथः ॥ २ ॥ **मन्त्रसंख्या २१८**

अथ त्रयोदशोऽध्यायः ॥

अथ अनुवाकः १ ॥ ऋग्वेदीय सीता देवी सूक्तः ॥ ६१ ॥

॥ ऋषिः ऋभुः शांखायना वा छन्दः गायत्रीः अनुष्टुप् उष्णीक् देवता शुन सीताश्च ॥

इन्द्र-श्च नः शुनासीराविमं यज्ञं- मिमिक्षतां ।
गर्भान्धत्तं स्वस्तये- ॥ १ ॥

ययोरिदं भुवनमा विवे-श ययोरानन्दो निहितो महश्च ।
शुनासीरावृतुभिः संविदाना इन्द्रवन्ता हविरिदं जुषेथां ॥ २ ॥
इन्द्राय शुनासीराय स्रुचा जुहुतना हविः ।
जुषतां प्रति मेधिरः ॥ ३ ॥
प्र हव्यानि घृतवन्त्यस्मै हर्यश्वाय भरता सजोषाः ।
इन्द्र ऋभुभिर्ब्रह्मणा संविदानः शुनासीरी हविरिदं जुषस्व ॥ ४ ॥ **मन्त्रसंख्या २२२**

अथ अनुवाकः २ ॥ यजुर्वेदीय सीता देवी सूक्तः ॥ ६२ ॥

॥ ऋषिः सुधन्वानः परास्करा वा छन्दः अनुष्टुप् विराट् देवता सीता ॥

पृथिवी द्यौः प्रदिशो दिशो यस्मै द्युभिरावृताः ।
तमिहेन्द्रमुपह्वये- शिवा नः सन्तु हेतयः ॥ १ ॥
यन्मे किं चिदुपेत् सितमस्मिन् कर्मणि वृत्रहन् ।
तन्मे सर्व- समृध्यतां जीवतः शरदः शतं ॥ २ ॥
संपत्ति भूंति भूंमि वृंष्टि ज्यैष्ठ्यं- श्रीः प्रजामिहावतु स्वाहा ॥ ३ ॥
यस्या भावे वैदिक लौकिकानां भूति र्भवति कर्मणां ।
इन्द्रपत्नीमुह्वये सीतां सा मे त्वन्नपाथिनी भूयात्कर्मणि कर्मणि ॥ ४ ॥
अश्वावती गोमती सूनृतावती बिभर्ति या प्राणभृतो अतन्द्रिता ।
खलमालिनीमुर्वरामस्मिन् कर्मण्युपह्वये ध्रुवां सा मे त्वनपायिनी भूयात् ॥ ५ ॥
मन्त्रसंख्या २२७

अथ अनुवाकः ३ ॥ अथर्वणवेदीय सीता देवी सूक्तः ॥ ६३ ॥

॥ ऋषिः ऋभुः कौशिका वा छन्दः अनुष्टुप् त्रिष्टुप् उष्णीक् देवता श्रीसीता ॥

कुमुद्वती पुष्करिणी सीता सर्वाङ्गशोभनी ।
कृषिः सहस्र प्रकारा प्रत्यष्टा श्रीरियं मयि ॥ १ ॥
उर्वी त्वाहुमनुष्याः श्रियं त्वा मनसो निदुः ।
आशये अन्नस्य नो धेह्यनमीवस्य शुष्मिणः ॥ २ ॥
पर्जन्यपत्नि हरिण्यभिजितास्यभि नो वद ।

कालने-त्रे हविषो नो जुषस्व तृप्तं- नो धेहि द्विपदे- चतुष्पदे ॥ ३ ॥
याभिर्देवा असुरानकल्पयन्यातूम्मनून् गन्धर्वान् राक्षसांश्च ।
ताभिर्नो अद्य सुमना उपा गहि सहस्रापोषं रराणा ॥ ४ ॥
हिरण्यस्रक् पुष्करिणी श्यामा सर्वाङ्गशोभनी ।
कृषिर्हिरण्य प्रकारा प्रत्यष्टा श्रीरियं मयि ॥ ५ ॥
अश्विभ्यां देवि सह संविदाना इन्द्रेण राधेन सह पुष्ट्या न आ गहि ।
विशस्त्वा रासन्तां प्रदिशोऽनु सर्वा अहोरात्रा अर्धमास मासा आर्तवा **ऋतुभिः** ॥ ६ ॥
भर्त्री देवानामुत मर्त्यानां भर्त्री प्रजानमुत मानुषाणां ।
हस्तिभिरितरासैः क्षे-त्रसारथिभिः सह । हिरण्यैरश्वैरा गोभिः प्रत्यष्टा श्रीरियं मयि ॥ ७ ॥

मन्त्रसंख्या २३४

अथ अनुवाकः ४ ॥ ऋग्वेदीय देवरथ सूक्तः ॥ ६४ ॥

ऋषिः गौतमः राहूगणः छन्दः पङ्क्तिः देवता रथाक्षुः ॥

अक्षन्नमीमदन्त ह्यव प्रिया अधूषत ।
अस्तोषत स्वभानवो विप्रा नविष्ठया मती योजान्विन्द्र ते हरी ॥ १ ॥

ऋषिः सूर्या सावित्रीः छन्दः अनुष्टुप् देवता पूर्वे रथचक्रः ॥

शुची ते चक्रे यात्या व्यानो अक्ष आहतः ।
अनो मनस्मयं- सूर्या आरोहत् प्रयती पतिम् ॥ २ ॥

ऋषिः सूर्या सावित्रीः छन्दः अनुष्टुप् देवता पश्चिमे रथचक्रः ॥

द्वे ते- चक्रे सूर्ये ब्रह्माण ऋतुथा विदुः ।
अथैकं- चक्रे यद् गुहा तदद्धातय इद्विदुः ॥ ३ ॥

ऋषिः सूर्या सावित्रीः छन्दः अनुष्टुप् देवता रथभारः ॥

खे रथस्य खेऽनसः खे युगस्य शतक्रतो ।
अपालामिन्द्रस्त्रिः पूर्त्यव कृणोतु सूर्यत्वचं ॥ ४ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः त्रिष्टुप् देवता रथस्तम्भः ॥

वनस्पते शतवल्शो वि रोह सहस्रवल्शा वि वयं रुहेम ।
यं त्वामयं स्वधितिस्तेजमानः प्रणिनाय म्हते सौभगाय ॥ ५ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः त्रिष्टुप् देवता रथाङ्गः ॥

अभि व्ययसव खदिरस्य सारमोजो धेहि स्पन्दने शिंशपायाम् ।

अक्ष वीळो वीळित वीळयस्व मा यामादस्मादव जीहिपो नः ॥ ६ ॥

ऋषिः गर्गः भरद्वाजः छन्दः त्रिष्टुप् जगतीः २ देवता देवरथः ॥

वनस्पते वीड्वे-ङ्गो हि भूया अस्मत्सखा प्रतरणः सुवीरः ।

गोभिः संनद्धो असि वीळयस्वास्थाता ते- जयतु जेत्वानि ॥ ७ ॥

दिवस्पृथिव्याः पर्योज उद्भृतं वनस्पतिभ्यः पर्याभृतं सहः ।

अपामोज्मानं परि गोभिरावृतमिन्द्रस्य वज्रं- हविषा रथं- यज ॥ ८ ॥

इन्द्रस्य वज्रो मरुतामनीकं मित्रस्य गर्भो वरुणस्य नाभिः ।

सेमां नो हव्यदातिं जुषाणो देव रथ प्रति हव्या गृभाय ॥ ९ ॥

ऋषिः पायुः भारद्वाजः छन्दः त्रिष्टुप् देवता देवरथः ॥

रथवाहनं हविरस्य नाम यत्रायुधं निहितमस्य वर्म ।

तत्रा रथमुप शग्मं सदेम विश्वाहा वयं सुमनस्यमानाः ॥ १० ॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता रथशाला ॥

स्योना पृथिवि भवानृक्षरा निवेशनी ।

यच्छा नः शर्म सप्रथः ॥ ११ ॥

ऋषिः सूर्या सावित्रीः छन्दः त्रिष्टुप् देवता रथमारोहनः ॥

सुकिं शुकं शल्मलिं विश्वरू-पं हिरण्यवर्णं सुवृतं- सुचक्रम् ।

आरोह सूर्ये अमृतस्य लोकं स्योनं पत्ये- व्हतुं कृणुष्व ॥ १२ ॥

ऋषिः शासः भरद्वाजः छन्दः अनुष्टुप् देवता अद्भुतः ॥

शास इत्था महा॒ँअस्यमित्रखादो अद्भुतः ।

न यस्य हन्यते सखा न जीयते कदा च न ॥ १३ ॥

ऋषिः गयः प्लातः छन्दः जगतीः देवता रथमवरोहनः ॥

सुत्रामाणं पृथिवीं द्यामनेहसं- सुशर्माणमदितिं सुप्रणीतिम् ।

दैवीं नावं- स्वरित्रामनागसमस्रवन्तीमा रुहेमा स्वस्तये- ॥ १४ ॥

ऋषिः गौतमः राहूगणः छन्दः पङ्क्तिः देवता महाकुले ऋभुवाचार्यः ॥

युनज्मि ते ब्रह्मणा केशिना हरी उप प्र याहि दधिषे गभस्त्योः ।
उत् त्वा सुयासो रभसा अमन्दिषुः पूषण्वान् वज्रिन्त्समु पत्न्यामदः ॥ १५ ॥

ऋषिः गर्गः भारद्वाजः छन्दः अनुष्टुप् देवता आचार्यदक्षिणः ॥

दशाश्वान्दश केशान्दश वस्त्राधिभोजना ।
दशो हिरण्यपिण्डान्दिवोदासादसानिषं ॥ १६ ॥ **मन्त्रसंख्या २५०**

अथ अनुवाकः ५ ॥ ऋभुदेव मन्त्रानि ॥ ६५ ॥

ऋषिः सव्यः आङ्गिरसः छन्दः जगतीः देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

अभीमवन्वन्स्वभिष्टिमूतयोऽन्तरिक्षप्रां तविषीभिरावृतम् ।
इन्द्रं दक्षास ऋभवो मदच्युतं शतक्रतुं जवनी सूनृतारुहत् ॥ १ ॥

ऋषिः गृत्समदः शुनकः छन्दः जगतीः देवता आर्भवाग्निः ॥

त्वमग्न ऋभुराके नमस्य १ स्त्वं वाजस्य क्षुमतो राय ईशिषे ।
त्वं वि भास्यनु दक्षि दावने त्वं विशिक्षुरसि यज्ञमातनिः ॥ २ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः त्रिष्टुप् देवता आर्भवाग्निः ॥

ऋभश्चक्र ईड्यं चारु नाम विश्वानि देवो वयुनानि विद्वान् ।
ससस्य चर्म घृतवत्पदं वेस्तदिदग्नी रक्षत्यप्रयुच्छन् ॥ ३ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

इन्द्राय सोमा प्रदिवो विदाना ऋभुर्येभि वृषपर्वा विहायाः ।
प्रयम्यमानान्प्रति षू गृभायेन्द्र पिब वृषधूतस्य वृष्णः ॥ ४ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः वाचस्पतिर्प्रजापति वा छन्दः त्रिष्टुप् देवता त्वष्टार्भवः ॥

सुकृत्सुपाणिः स्ववाँ ऋतावा देवस्त्वष्टावसे तानि नो धात् ।
पूषण्वन्त ऋभवो मादयध्वमूर्ध्वग्रावाणो अध्वरमतष्ट ॥ ६ ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः वाचस्पतिर्प्रजापति वा छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

महत्तद्वः कवयश्चारु नाम यद्ध देवा भवथ विश्व इन्द्रे ।
सख ऋभुभिः पुरुहूत प्रियेभिरिमां धियं- सातये- तक्षता नः ॥ ७ ॥

ऋषिः भुमः अत्रिः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

देवो भगः सविता रायो अंश इन्द्रो वृत्रस्य संजितो धनानाम्।
ऋभुक्षा वाज उत वा पुरंधिरवन्तु नो अमृतासस्तुरासः॥ ८॥

ऋषिः ऋजिश्वः भरद्वाजः छन्दः त्रिष्टुप् देवता विश्वे देवार्भवः॥

ते नो रुद्रः सरस्वती सजोषा मीळ्हुष्मन्तो विष्णुर्मृळन्तु वायुः।
ऋभक्षा वाजो दैव्यो विधाता पर्जन्यावाता पिप्यतामिषं- नः॥ ९॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः प्रगाथः (विषमर्चा बृहती समर्चा सतोबृहतीः) देवता ऐन्द्रार्भवः॥

अभि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमे भिरायवः।
समीचीनास ऋभवः समस्वरन्रुद्रा गृणन्त पूर्व्यम्॥ १०॥

ऋषिः श्यावाश्वः अत्रिः छन्दः उपरिष्टाज्जोतिः देवता आर्भवाश्विनौ॥

ऋभुमन्ता वृषणा वाजवन्ता मरुत्वन्ता जरितुगच्छथो हवम्।
सजोषसा उषसा सूर्ये-ण चादित्यैर्यातमश्विना॥ ११ ॥

ऋषिः त्रिशोकः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता ऐन्द्रार्भवः॥

ऋभुक्षणं न वर्तव उक्थेषु तुग्र्यावधृम्।
इन्द्रं सोमे सचा सुते॥ १२ ॥

ऋषिः असितः काश्ययः देवल वा छन्दः गायत्रीः देवता आर्भवपवमानः॥

ऋभुर्न रथ्यं नवं दधाता केतमादिशे-।
शुक्राः पवध्वमर्णसा॥ १३॥

ऋषिः वसुकृद्वः वसुक्रः छन्दः जगतीः देवता ऐन्द्रार्भवः॥

हरी न्वस्य या वने विदे वस्विन्द्रो मघैर्मघवा वृत्रहा भुवत्।
ऋभुर्वाज ऋभुक्षाः पत्यते शवोऽव क्ष्णौमि दासस्य नाम चित्॥ १४॥

ऋषिः प्लातः गयः छन्दः जगतीः देवता विश्वे देवार्भवः॥

उत माता बृहद्दिवा शृणोतु नस्त्वष्टा देवेभिर्जनिभिः पिता वचः।
ऋभुक्षा वाजो रथस्पतिर्भगो रण्वः शसंः शशमानस्य पातु नः॥ १५॥

ऋषिः वसुकर्णः वसुक्रः छन्दः जगतीः देवता विश्वे देवार्भवः॥

धर्तारो दिव ऋभवः सुहस्ता वातापर्जन्या महिषस्य तन्यतोः।
आप ओषधीः प्र तिरन्तु नो गिरो भगो रातिर्वाजिनो यन्तु मे हवम्॥ १६॥

ऋषिः गौरिवीतिः शाक्त्यः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

शचीव इन्द्रमवसे कृणुध्वमनानतं दमयन्तं पृतन्यून् ।

ऋभुक्षणं- मघवानं सुवृक्तिं भर्ता यो वज्रं नर्य- पुरुक्षुः ॥ १७ ॥

ऋषिः पार्थस्तान्वः छन्दः प्रस्तारपङ्क्तिः देवता विश्वे देवार्भवः ॥

उत नो रुद्रा चिन्मृळतामश्विना विश्वे- देवासो रथस्पतिर्भगः ।

ऋभुर्वाज ऋभुक्षणः परिज्मा विश्ववेदसः ॥ १८ ॥

ऋषिः पार्थस्तान्वः छन्दः प्रस्तारपङ्क्तिः देवता विश्वे देवार्भवः ॥

ऋभुर्ऋभुक्षा ऋभुर्विधतो मद आ ते हरी जूजुवानस्य वाजिना ।

दुष्टरं यस्य साम चिदृ धग्यज्ञो न मानुषः ॥ १९ ॥

ऋषिः दुर्मित्रः कुत्सः सुमित्रः गुणतः विपर्यस्तनामा वा छन्दः पिप्लिकमध्यः देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

प्रास्तौदृष्वौजा ऋष्वोभिस्ततक्ष शूरः शवसा ।

ऋभुर्न क्रतुभिर्मातरिश्वा ॥ २० ॥

ऋषिः ताक्षर्यः सुपर्णः यामायन ऊर्ध्वकृशनः वा छन्दः बृहतीः देवता ऐन्द्रार्भवः ॥

अयमस्मासु काव्य ऋभुर्वज्रो दास्वते ।

अयं बिभर्त्यूर्ध्वकृशनं मदमृभुर्न कृत्व्यं मदम् ॥ २१ ॥

मन्त्रसंख्या २७१

अथ चतुर्दशोऽध्यायः ॥ ६६

अथ असुरेन्द्रगीता ॥ १ ॥ श्रीमहाभारते सभापर्वणि अध्यायं ६१ ॥

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं। प्रह्लादस्य च संवादं मुनेराङ्गिरसस्य च॥ १॥ प्रह्लादो नाम दैत्येन्द्रस्तस्त पुत्रो विरोचनः। कन्याहेतोराङ्गिरसं सुधन्वानमुपाद्रवत्॥ २॥ प्रह्लादो नाम दैत्येन्द्रस्तस्य पुत्रो विरोचनः। कन्याहेतोराङ्गिरसं सुधन्वानमुपाद्रवत्॥ ३॥ अहं ज्यायानहं ज्यायानिति कन्येप्सया तदा। तयोर्देवनमत्रासीत् प्राणयोरिति नः श्रुतं ॥ ४ ॥ तयोः प्रश्नविवादो ऽभूत् प्रह्लादं तावपृच्छतां। ज्यायान्क आवयोरेलः प्रश्नं प्रब्रूहि मा मृषा॥ ५॥ स वै विवदनाद्भीतः सुधन्वानं व्यलोकयत्। तं सुधन्वाब्रवीत् क्रुद्धो ब्रह्मदण्ड इव ज्वलन्॥ ६॥ यदि वै वक्ष्यसि मृषा प्रह्लादाथ न वक्ष्यसि। शतधा ते शिरो वज्री वज्रेण प्रहरिष्यति॥ ७॥ सुधन्वना तथोक्तः सन्व्यथितोऽश्वेत्थपर्णवत्॥ ८॥ प्रह्लादोवाचत्वं वै धर्मस्यविज्ञाता दैवस्येहासुरस्यच।ब्राह्मणस्य

महाप्राज्ञ धर्मकृच्छ्रमिदं शृणु ॥ ९॥ यो वै प्रश्नं न विब्रूयाद्वितथं वापि निर्दिशेत्। के वै तस्य परे लोकास्तन्ममाचक्ष्व पृच्छतः॥ १०॥ कश्यपउवाच जानन्न विब्रुवन् प्रश्नं कामात् क्रोधत्तथाभयात्। सहस्रं वारुणान् पाशानात्मनि प्रतिमुंचति॥ ११॥ तस्य संवत्सरे पूर्णे पाश एकः प्रमुच्यते। तस्मात्सत्यं तु वक्तव्यं जानता सत्यमंजमा॥ १२॥ विद्धो धर्मो ह्यधर्मेण सभां यत्र प्रपद्यते। न चास्य शल्यं कृन्तन्ति विद्धास्तत्र सभासदः॥ १३॥ अर्धं हरति वै श्रेष्ठः पादो भवति कर्तृषु।पादश्चैव सभासत्सु ये न निन्दन्ति निन्दितं॥ १४॥ अनेना भवति श्रेष्ठो मुच्यन्ये च सभासदः। एनो गच्छति कर्तारं निन्दार्हो यत्र निन्द्यते॥ १५॥ वितथं तु वदेयुर्ये धर्मं प्रह्लाद पृच्छते। इष्टापूर्तं च ते घ्नन्ति सप्त चैव परावरान्॥ १६॥ हृतस्वस्य हि यद्दुःखं हतपुत्रस्य चापि यत्। ऋणिनं प्रति यच्चैव राज्ञा ग्रस्तस्य चापि यत्। स्त्रियाः पत्या विहीनायाः सार्थाद्भ्रष्टस्य च॥ १७॥ एतानि वै समान्याहुर्दुःखानि त्रिदशेश्वराः। तानि सर्वाणि दुःखानि प्राप्नोति वितथं ब्रुवन्॥ १८॥ स्मक्षदर्शनात्साक्ष्यं श्रवणच्चेति धारणात्। तस्मात् सत्यं ब्रुवन्साक्षी धर्मार्थाभ्यां न हीयते॥ १९॥ विदुर उवाच कश्यपस्य वचः श्रुत्वा प्रह्लादः पुत्रमब्रवीत्। श्रेयान् सुधन्वा त्वत्तो वै मत्तः श्रेयांस्तथाङ्गिराः॥ २०॥ माता सुधन्वनश्चापि श्रेयसी मातृतस्तव। विरोचन सुधन्वायं प्राणाना मीश्वरस्तव॥ २१॥ सुधन्वोवाच पुत्रस्नेहं परित्यस्य यस्त्वं धर्मे प्रतिष्ठितः। अनुजानामि ते पुत्रं जीवत्वेष शतं समाः॥ २२॥ विदुर उवाच एवं वै परमं धर्मं श्रत्वा सर्वे सभासदः। यथाप्रश्नं तु कृष्णायाः मन्यध्वं शतं समाः॥ २३॥ **श्लोकसंख्या २३॥**

अथ पंचदशोऽध्यायः॥ ६७

अथ असुरेन्द्रगीता॥ २॥ श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि अध्यायं ३५॥

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं। पुत्रार्थमसुरेन्द्रेण गीतं चैव सुधन्वना॥

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं। विरोचनस्य संवादं केशिन्यर्थे सुधन्वना॥ १॥ केशिन्युवाच किं ब्राह्मणाः स्विच्छ्रेयांसो दितिजाः स्विद्विरोचन। अथ केन स्म पर्यङ्कं सुधन्वा नाधिरोहति॥ २॥ विरोचन उवाच प्राजापत्या हि वै श्रेष्ठा वयं केधिन सत्तमाः। अस्माकं खल्विमे लोकाः के देवाः के द्विजातयः॥ ३॥ केशिन्युवाच इहैवास्स्व उपस्थाने विरोचन। सुधन्वा प्रातरागन्ता पश्येयं वां समागतौ॥ ४॥ विरोचन उवाच तथा भद्रे करिष्यामि यथा त्वं भीरु भाषसे। सुधन्वानं च मां चैव प्रातर्द्रष्टासि संगतौ॥ ५॥ सुधन्वोवाच अन्वालभे हिरण्मयं प्राह्लादेऽह तवासनं। एकत्वमुपसम्पन्नो न त्वासेयं त्वया सह॥ ६॥ विरोचन उवाच अन्वाहरन्तु फलकं कूर्चं वाप्यथ वा बृसीं। सुधन्वन्न

त्वमर्होभसि मया सह समासनं ॥ ७ ॥ सुधन्वोवाच पितापि ते समासीनमुपासीतैव मामधः। बालः सुखैधितो गेहे न त्वं किंचन बुध्यसे ॥ ८ ॥ विरोचन उवाच हिरण्यं च गवाश्वं च यद्वित्तमसुरेषु नः। सुधन्वन् विपणे तेन प्रश्नं पृच्छाव ये विदुः ॥ ९ ॥ सुधन्वोच हिरण्यं च गवाश्वं च तवैवास्तु विरोचन। प्राणयोस्तु पणं कृत्वा प्रश्नं पृच्छाव ये विदुः ॥ १० ॥ विरोचन उवाच आवां कुत्र गमिष्यावः प्राणयोर्विणपणे कृते। न हि देवेष्वहं स्थाता न मनुष्येषु कर्हिचित् ॥ ११ ॥ सुधन्वोवाच पितरं ते गमिष्यावः प्राणयोर्विपणे कृते। पुत्रस्यापि स हेतोर्हि प्रह्लादो नानृतं वदेत् ॥ १२ ॥ प्रह्लाद उवाच इमौ तौ सम्प्रदृयेते याभ्यां न चरितं सह। आशीविषाविव क्रुद्धावेकमार्गमिहागतौ ॥ १३ ॥ किं वै सहैव चरतो न पुरा चरतः सह। विरोचनैतत् पृच्छामि किं ते सख्य सुधन्वना ॥ १४ ॥ विरोचन उवाच न मे सुधन्वना सख्यं प्राणयोर्विपणवहे। प्रह्लाद तत् त्वां पृच्छामि मा प्रश्नमनृतं वदीः ॥ १५ ॥ **प्रह्लाद उवाच उदकं मधुपर्कं चाप्यानयन्तु सुधन्वने। ब्रह्मन्नभ्यर्चनीयोऽसि श्वेता गौः पीवरीकृता ॥ १६ ॥** सुधन्वोवाच उदकं मधुपर्कं च पथ एवार्पितं मम। प्रह्लाद त्वं तु नौ प्रश्नं तथ्यं प्रब्रूहि पृच्छतोः ॥ १७ ॥ प्रह्लाद उवाच पुत्रो वान्यो भवान् ब्रह्मन् साक्ष्ये चैव भवेत्स्थितः। तयोर्विवदतोः प्रश्नं कथमस्मद्विधो वदेत् ॥ १८ ॥ अथ यो नैव प्रब्रूयात् सत्यं वा यदि वानृतं। एतत् सुधन्वन् पृच्छामि दुर्विवक्ता स्म किं वसेत् ॥ १९ ॥ सुधन्वोवाच यां रात्रिमधिनिन्ना स्त्री यां चैवाक्षपराजितः।यां च भाराभि तप्तांगो दुर्विवक्ता स्म तां वसेत् ॥ २० ॥ नगरे प्रतिरुद्धः सन्बहिद्वारे बुभुक्षितः। अमित्रान् भूयसः पश्यन् दुर्विवक्ता स्म तां वसेत् ॥ २१ ॥ पंच पश्वनृते हन्ति दश हन्ति गवानृते। शतमश्वानृते हन्ति सहस्रं पुरुषानृते ॥ २१ ॥ हन्ति जातानजातांश्च हिरण्यार्थेऽनृतं वदन्। सर्वभूम्यनृते हन्ति मा स्म भूमयनृतं वदीः ॥ २२ ॥ प्रह्लाद उवाच मत्तः श्रेयानङ्गिरा वै सुधन्वा त्वद्विरोचन। मातास्त श्रेयसी मातुस्तस्मात्त्वं तेन वै जितः ॥ २३ ॥ विरोचन सुधन्वायं प्राणानामीश्वरस्तव। सुधन्वान् पुनरिच्छामि त्वया दत्तं विरोचनं ॥ २४ ॥ सुधन्वोवाच यद्धर्ममवृणीथास्त्वं न कामासनृतं वदीः। पुर्नददामि ते तस्मात् पुत्रं प्रह्लाद दुर्लभं ॥ २५ ॥ एष प्रह्लाद पुत्रस्ते मया दत्तो विरोचनः। पादप्रक्षालनं कुर्यात् कुमार्याः संनिधौ मम ॥ २५ ॥ **श्लोकसंख्या ४८**

अथ षोडशोऽध्यायः ॥ ६८

॥ अथ श्रीविष्णुमहापुराणे अँशः २ अध्यायं १५ ॥ श्री ऋभुगीता ॥ १ ॥

श्रीपराशर उवाच इत्युक्ते मौनिनं भूयाश्चिन्तयानं महीपतिं। प्रत्युवाचाथ विप्रोदावद्वैतान्तर्गतां कथां ॥१ ॥ ब्राह्मण उवाच श्रूयतां नृपाशार्दूलं यद्गीतं ऋभुणा पुरा। अवबोधं जनयता निदाघस्य

महात्मनः॥ २॥ ऋभुनामा अभवत्पुत्रो ब्रह्मणः परमेष्ठिनः। विज्ञाततत् त्वसद्भावो निसर्गादिव भूपते॥ ३॥ तस्य शिष्यो निदाघो भूत् पुलस्त्यतनयः पुरा। प्रादादशेषविज्ञानं स तस्मै परया मुदा॥ ४॥ अपाप्तज्ञानतन्त्रस्य न तस्याद् वैतवासाना। स ऋभुस्तकत्यामास विदाघस्य नरेश्वर॥ ५॥ देविकायास्तटे वीरनगरं नाम वै पुरं। समृद्धमतिरम्यं च पुलस्त्येन निवेधित्म॥ ६॥ रम्योपवनपर्यन्ते स तस्मिन् पार्थिवोत्तम। विदाघो नाम योगज्ञ ऋभु शिष्योवसत्पुरा॥ ७॥ दिव्ये वर्षसहस्रे तु समतीतेस्य तत्पुरं। जगाम स ऋभुः शिष्यं निदाघमवलोककः॥ ८॥ स तस्य वैश्वदेवान्ते द्वारालोकनगोचरे। स्थितस्तेन गृहीतार्घ्यो निजवेश्म प्रवेशितः॥ ९॥ प्रक्षालितांघ्रिपाणिः च कृतासनपरिग्रहं। उवाच स द्विजश्रेष्ठो भुज्यतामिति सादरं॥ १०॥ ऋभुरुवाच भो विप्रवर्य भोक्तव्यं यदन्नं भवतो गृहे। तत्कथ्यतां कदन्नेषु न प्रीतिः सततं मम॥ ११॥ विदाघ उवाच सुक्तयावकवाट्यानामपूपानां च मे गृहे। यद्रोचते द्विजश्रेष्ठ तत् त्वं भुंक्ष्व यथेच्छया॥ १२॥ ऋभुरुवाच कदन्नानि द्विजैतानि मृष्टमन्नं प्रयच्छ मे। संयावपासादीनि द्रप्सफाणितवन्ति च॥ १३॥ निदाघ उवाच हेहे शालिनि मद्गेहे यत् किं चिदितिशोभनं। भक्ष्योपसाधमं मृष्टं तेनास्यान्नं प्रसाधय॥ १४॥ ब्राह्मण उवाच इत्युक्त तेन सा पन्ती मृष्टमन्नं। द्विजस्य यत् प्रसाधितवती तद्वै भ तुर्वचनगौरवां॥ १५॥ तं भुक्तवन्तमिच्छातो मृष्टमन्नं महामुनिं। निदाघः प्राह भूपाल प्रश्रयावनतः स्थितः॥ १६॥ निदाघ उवाच अपि ते पराम तृप्तिरुत्पन्ना तुष्टिरेव च। अपि ते मानसं स्वस्थमाहारेण कद्यतं द्विज॥ १७॥ क्वनिवासो भवान्विप्र क्व च गन्तुं समुद्यतः। आगम्यते च भवता यतस्तच्च द्विजोच्यतां॥ १८॥ ऋभुरुवाच क्षद्यस्य तस्य भुक्तेन्ने तृप्ति ब्राह्मण जायते। न मे क्षुन्नभ वत् तृप्तिः कस्मान्मां परिपृच्छसि॥ १९॥ वह्निना पार्थिवे धातौ क्षपिते क्षुत्समुद्भवः। भवत्यम्भसि च क्षीणे नृणां तृडपि जायते॥ २०॥ क्षुत्तुष्णे देहधर्माख्ये न ममैते यतो द्विज। ततः क्षुत्सम्भवाभ ावात्तृप्तिरस्त्येव मे सदा॥ २१॥ मनसः स्वस्थता तुष्टिश्चित्तधर्माविमौ द्विज। चेतसो यस्य तत्पृच्छ पुमानेभिर्न युज्यते॥ २२॥ क्व निवासस्तवेत्युक्तं क्व गन्तासि च यत् त्वया। कुताश्चागम्यते तत्र त्रितयेति निबोध मे॥ २३॥ पुमान्सर्वगतो व्यापी आकाशवदयं यतः। कुतः कुत्र क्व गन्तासीत्ये तदप्यर्थवत्कथं॥ २४॥ सोहं गन्ता न चागन्ता नैकदेशनिकेतनः। त्वं चान्ये च न च त्वं च नान्ये नैवाहमप्हं॥ २५॥ मृष्टं न मृष्टमप्येषा जिज्ञासा मे कृता तव। किं वक्ष्यसीति तत्रापि श्रूयतां द्विजसत्तम॥ २६॥ किमस्वाद्वाथ वा मृष्टं भुंजतोस्ति द्विजोत्तम। मृष्टमेव यथा मृष्टं तदेवोद्वेगकारकं॥ २७॥ अमृष्टं जायते मृष्टादुद्विजते जनः। आदिमध्यावसानेषु किं अननं

रुचिकारकं ॥ २८ ॥ मृण्मयं गृहं यद्वन्मृदा लिप्तं स्थिरं भवेत्। पार्थिवोयं तथा देहः पार्थिवैः परामणुभिः ॥ २९ ॥ यवगोधूममुद्गादि घृतं तैलं पयो दधि। गुडं फलादीनि तथा पार्थिवाः परमाणवः ॥ ३० ॥ तदेतद्भवता ज्ञात्वा मृष्टामृष्टविचारि तय्। तन्मनस्समतालम्बि कार्यं साम्यं हि मुक्तये ॥ ३१ ॥ ब्राह्मण उवाच इत्याकर्ण्य वचस्तस्य परमार्थाश्रितं नृप। प्रणिपत्य महाभागो निदाघो वाक्यमब्रवीत् ॥ ३२ ॥ प्रसीद मद्धिरार्थाय कथ्यतां यत् त्वमागतः। नष्टो मोहस्तवाकर्ण्य वचांस्येतानि मे द्विज ॥ ३३ ॥ **ऋभुरुवाच ऋभुरस्मि तवाचार्यः प्रज्ञादानाय ते द्विज**। इहागतोहं यास्यामि परमार्थस्तवोदितः ॥ ३४ ॥ एवमेकमिदं विद्धि न ेादि सकलं जगत्। वासुदेवाभिधेयस्य स्वरूपं परमात्मनः ॥ ३५ ॥ ब्राह्मण उवाच तथेत्युक्त्वा निदाघेन प्रणिपातपुरः सरं। पूकतः परया कृता इच्छातः प्रययाव् ऋभुः ॥ ३६ ॥ **श्लोकसंख्या ८४ ॥**

अथ सप्तदशोऽध्यायः ॥ ६९

॥ अथ श्रीविष्णुमहापुराणे अँशः २ अध्यायं १६ ॥ ऋभु कृताय अद्वैतविद्या ॥ १ ॥

ब्राह्मण उवाच ऋभुर्वर्षसहस्रे तु समतीते नरेश्वर। निदाघज्ञानदानाय तदेव नगरं ययौ ॥ १ ॥ मगरस्य बहिः सोथ निदाघं ददृशे मुनिः। महीबलपरीवारे पुरं विशति पार्थिवे ॥ २ ॥ दूरे स्थितं महाभागं जनसम्मर्दवर्जकं। क्षुत्क्षामकण्ठमायान्तमरण्यात्ससमित्कुशं ॥ ३ ॥ दृष्ट्वा निदाघं स ऋभुरुपगमुाभिवाद्य च। उवाच कस्मादेकान्ते स्थीयते भवता द्विज ॥ ४ ॥ निदाघ उवाच भो विप्र जनसंमर्दो महानेष नरेश्वरः। प्रविविक्षुः परं रम्यं तेनात्र स्थीयते मया ॥ ५ ॥ ऋभुरुवाच नराधिपोत्र कतमः कतमश्चेतरो जनः। कथ्यतां मे द्विजश्रेष्ठ त्वमभिज्ञो मतो मम ॥ ६ ॥ निदाघ उवाच योयं गजेन्द्रमुन्मत्तमद्रिशृङ्गसमुच्छ्रितं। अधिरूढो नरेन्द्रो अयं परिलोकस्तथेतरः ॥ ७ ॥ ऋभुरुवाच एतौ हि गजराजानौ युगपद्दर्शितौ मम। भवता न विशेषेण पृथक्चिह्नोपलक्षणौ ॥ ८ ॥ तत्कथ्यतां महाभाग विशेषो भवतानयोः ॥ ज्ञातुमिच्छाम्यहं कोत्र गजः को वा नराधिपः ॥ ९ ॥ विदाघ उवाच गजो योयमथो ब्रह्मन्नुपर्यस्यैष भूपतिः। वाह्यवाहकसम्बन्धं को न जानातत वै द्विज ॥ १० ॥ ऋभुरुवाच जानाम्यहं यथा ब्रह्यंस्तथा मामवबोधय। अधः शब्दनिगद्यं हि किं चोर्ध्वमभिधीयते ॥ ११ ॥ ब्राह्मण उवाच इत्युक्तः सहसारुह्य निदाघः प्राह तं ऋभुं। श्रूयतां कथयाम्येष यन्मां त्वं परिपृच्छसि ॥ १२ ॥ उपर्यहं यथा राजा त्वमधः कुंजरो यथा। अवबोधाय ते ब्रह्मन्दृष्टान्तो दर्शितो मया ॥ १३ ॥ ऋभुरुवाच तवं राजेव द्विजश्रेष्ठ स्थितोहं गजवद्यादि। तदेतत् त्वं समाचक्ष्व कतमस्त्वमहं तथा ॥ १४ ॥ ब्राह्मण

उवाच इत्युक्तः सत्वरं तस्य प्रगृह्य चरणावुभौ। **निदाघस्त्वाह भगवान् आचार्यस्त्वं ऋभु ध्रुवं॥ १५॥** नान्यस्य **अद्वैतसंस्कार** संस्कृतं मानसं तथा। यथा **आचार्यस्य** तेन त्वां मन्ये **प्राप्तमहं गुरुं**॥ १६॥ ऋभुरुवाच तवोपदेशदानाय पूर्वशुश्रुषणादृतः। गुरुस्नेहाद् ऋभुर्नाम निदाघ समुपागतः॥ १७॥ तदेतदुपदिष्टं ते संक्षेपेण महामते। परमार्थसारभूतं तत्त**दद्वैतम**शेषतः॥ १८॥ ब्राह्मण उवाच एवमुक्त्वा ययौ विद्वान् निदाघं स ऋभुर्गुरुः। निदाघोप्युदेशेन तेनाद्वैतपरो भवत्॥ १९॥ सर्वभूतान्यभेदेन ददृशे स तदात्मनः। यथा ब्रह्मपरो मुक्तिमवाप परमां द्विजः॥ २०॥ तथा त्वमपि धर्मज्ञ तुल्योत्मरिपुबान्धवः। भव सर्गगतं जानन्नात्मनमवनीतपे॥ २१॥ सितनीलादिभेदेन यदैकं दृश्यते नभः। भ्रान्तदृष्टिभिरात्मापि तथैकः सन्पृथक्पृथक्॥ २२॥ एकः समस्तं यदिहास्ति किंचित्तदच्युतो नास्ति परं ततोन्यत्। सोहं स च त्वं स च सर्वमेतदात्मस्वरूपं त्यज भेदमोहं॥ २३॥ श्रीपराशर उवाच इतीरितस्तेन स राजवर्यस्तत्याज भेदं परमार्थदृष्टिः। स चापि जातिस्मरणाप्तबोधस्तत्रैव जन्मन्यपवर्गमाप॥ २४॥ इति रतनरेन्द्रसारवृत्तं कथयति यश्च शृणोति भक्तियुक्तः। स विमलमतिरेति नात्ममोहं भवति च संसरणेणु मुक्तियोग्यः॥ २५॥ **श्लोकसंख्या १०९**

अथाष्टादशोऽध्यायः॥ ७०

अथ आग्नेय महापुराणे अध्यायं ३७९ ॥ ऋभु कृताय अद्वैत ब्रह्मविज्ञानं॥ २॥

ब्राह्मण उवाच। भूयः पृच्छसि किं श्रेयः परमार्थैन्न पृच्छसि। श्रेयांस्यपरमार्थानि अशेषाण्येव भूपते॥ १॥ देवताराधनं कृत्वा धनसम्पत्तिमिच्छति। पुत्रानिच्छति राज्यंच श्रेयस्तस्यैव किं नृप॥ २॥ ववेकिनस्तु संयोगः श्रेयो यः परमात्मनः। यज्ञादिका क्रिया न स्यात् नास्ति द्रव्योपपत्तिता॥ ३॥ परमार्थात्मनोर्योगः परमार्थ इतीष्यते। एको व्यापी समः शुद्धो निर्गुणः प्रकृतेः परः॥ ४॥ जन्मवृद्ध्यादिरहित आत्मा सर्वगतोऽव्ययः। परं ज्ञानमयोऽसङ्गी गुणजात्यादिभिर्विभुः॥ ५॥ विदाघ ऋभु संवादं वदामि द्विज तं शृणु। ऋभु ब्रह्म सुतो ज्ञानी तच्छिष्योऽभूत्पुलस्त्यजः॥ ६॥ विदाघः प्राप्तविद्योऽस्मान्नगरे वै पुरे स्थितः। देविकायास्तटे तंज तर्कयामास वै ऋतुः॥ ७॥ दिव्ये वर्षसहस्रेऽगान् निदाघमवलोकितुं। विदाघो वैश्वदेवान्ते भुक्त्वान्नं शिष्यमब्रवीत्। भुक्तन्ते तृप्तिरुत्पन्ना तुष्टिदा साक्षया यतः॥ ८॥ ऋभुरुवाच क्षुसस्ति यस्य भुक्तेऽन्ने तुष्टिर्ब्राह्मण जायते। न मे क्षुदभवत्तृप्तिं कस्मात् त्वं पतिपृच्छसि॥ ९॥ क्षुत्तृष्णे देहधर्माख्ये न ममैते यतो द्विज। पृष्टोऽहं तत् त्वया ब्रूयां तृप्तिरस्त्येव मे सदा॥ १०॥ पुमान् सर्वगतो व्यापी आकाशवदयं यतः। अतोभहं

प्रत्यात्मास्मीत्येतदर्थे भवेत् कथं ॥ ११ ॥ सोऽहं गन्ता न चागन्ता नैकदेशनिकेतनः। त्वं चान्यो न भवेन्नापि नान्यस्त्वत्तोऽस्मि वा प्यहं ॥ १२ ॥ मृण्मयं हि गृहं यद्वन्मृदालिप्तं स्थिरीभवेत्। पार्थिवोऽयं तथा देहः पार्थिवैः परमाणुभिः॥ १३॥ ऋभुरस्मि तवाचार्यः प्रज्ञादानाय ते द्विज। इहागतोऽहं यास्यामि परमार्थस्तवोदितः॥ १४॥ एकमेवामिदं विद्धि न भेदः सकलं जगत्। वासुदेवाभिधेयस्य स्वरूपं परमात्नमं॥ १५॥ ऋभुर्वर्षसहस्रान्ते पुनस्तन्नगरं ययौ। निदाघं नगरप्राते एकान्ते स्थितमब्रवीत ॥ १६ ॥ निदाघ उवाच भो विप्र जनसंवादो महानेष नरेश्वरः। प्रविवीक्ष्य पुरं रम्यं तेनात्र स्थीयते मया ॥ १७ ॥ ऋभुरुवाच नराधिपोऽत्र कतमः कतमश्चेतरो जनः। कथ्यतां मे द्विजश्रेष्ठ त्वभिज्ञो द्विजोत्तम॥ १८॥ योऽयं गजेन्द्रमुन्म त्तमद्रिशृङ्गसमुत्थितं। अधिरूढो नरेन्द्रोऽयं परिवारस्त्थेतरः॥ १९॥ गजो योऽयमधो ब्रह्मन्नुपर्यैष सभूपतिः। ऋभुराह गजः कोऽत्र राजा चाह निदाघकः॥ २०॥ ऋभुर्निदाघ आरूढो दृष्टान्तं पश्य वाहनं। उपर्यहं यथा राजा त्वमधः कुंजरो यथा ॥ २१ ॥ **ऋभुः प्राह निदाघन्तं ब्रह्मज्ञानाय चागतः। परमार्थं सारभूतं अद्वैतं दर्शितं मया ॥ २२ ॥** ब्राह्मण उवाच निदाघोऽप्युपदेशेन तेन अद्वैत परोऽभवत्। सर्वभूतान्यभेदेन ददृशे स तदात्मनि ॥ २३ ॥ अवाप मुक्तिं ज्ञानात्स तथा त्वं मुक्तिमाप्स्यसि। एकः समस्तं त्वंचाहं विष्णुः सर्वगतो यतः ॥ २४॥ पीतनीलादिभेदेन यथैकं दृश्यते नभः। भ्रान्तिदृष्टिभिदेन यथैकः स पृथक् पृथक्॥ २५॥ अग्निरुवाच मुक्तिं ह्यवाप भवतो ज्ञानसारेण भूपतिः। संसारराज्ञानवृक्षारिज्ञानं ब्रह्मेति चिन्तय॥ २६ ॥

अथैकोनविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ स्तूपिकील प्रतिष्ठा लक्षणं कुम्भाभिषेक विधि च ॥ ७१ ॥

ऋषि मानसारोवाच॥ सृष्टिं विश्वकर्माणं ध्यानं कृत्वा तु वार्चयेत्। सृष्टिस्थिति लयाधारं भुवनाधिपतिं मनाक्॥ १॥ स्तूपिकील प्रतिष्ठा च लक्षणं वक्ष्यतेऽधुना। प्रासादाभिमुखो वापि चोत्तरे चैशके वापि॥ २॥ यागमण्डप सङ्कल्प्य चोक्तवल्लक्षणान्वितं। अङ्कुरार्पणमादौ च कारयेदधिवासनं॥ ३॥ मण्डपे स्थण्डिलं कृत्वा शालिभिश्च स्थलं न्यसेत्। पंचविशत्पदं न्यस्य शुद्धतण्डुलरेखया॥ ४॥ दर्भैरास्तीर्य तत्पश्चात् पाक्षालनं कुरु। ततश्चाचमनं कुर्यात्सकलीकरणं कुरु ॥ ५॥ पुण्याहं वाचयित्वा तु स्थपतिर्ब्रह्मणैः सह। ब्रह्मादि देवतानां च गन्दपुष्पादि धूपकैः॥ ६॥ स्तूपिकीलं समुद्धृत्य स्थण्डिलोपरि विन्यसेत्। ईशास्यानः प्रदेशे तु मूककुम्भं विनिक्षिपेत्॥ ७॥ ससूत्राङ्ग सवस्त्रं च सकुर्चान् रुद्रपल्लवान्। सविधानफलं युक्तं परितेऽष्टघटान्न्यसथत्॥ ८॥

कीलस्य पूर्वदिग्देशे रत्नलोहैश्च निक्षिपेत्। नववस्त्रे सकुर्च च आच्छाद्य रत्नपात्रकं॥ ९॥ स्तूपिकीलं च संछाद्य नववस्त्रेण कूर्चकं। आराध्य मूलकुम्भे तु भुवनाधिपतिं जपेत्॥ १०॥ गन्धपुष्पैः समभ्यर्च्य नैवेद्यानि निवेदयेत्। धूपदीपं दद्येत् पश्चान् नृत्तगीतादि घोषणैः॥ ११॥ इन्द्रादि चाष्टकुम्भानामष्ट शक्तीः प्रपूजयेत्। प्रणवादि नमोऽन्तेन तत्तन्नाम्ना प्रपूयेत्॥ १२॥ स्तूपिकीलं समभ्यर्च्य गन्धपुष्पैश्च धूपकैः। कुण्डे वा स्थण्डिले वापि होमं कुर्यात्तदग्रके॥ १३॥ समिदा चरुं लाजान् प्रत्येकं पंचविंशति। हृल्लेखाबीजमुच्चार्य प्रणवादि नमोऽन्तकं॥ १४॥ व्याहृत्यान्ते ततः शिल्पी स्थण्डिले प्रान्तमाश्रयेत्। यद्यद्देवालये कीलं ध्यात्वा तत् पररुपकं॥ १५॥ तत्तन्मन्त्रं समुच्चार्य चार्चयेत् स्तूपिकीलकं। तत्तद्देवासनं ध्यात्वा चतुर्मूर्ध्नेष्टकान् सुधीः॥ १६॥ नवनस्त्रेण गोप्याङ्गमिष्टकैरक्षरं लिखेत्। प्रागाच्च सहकारदि शस्त्रेण रेखयेत्॥ १७॥ स्तूपिकीलं चतुर्दिक्षु सूत्रं प्रागादि लेखयेत्। श्रीवत्साकारमग्रे तु वक्त्रं धृत्वा लिखेद्बुधः॥ १८॥ स्वस्ति वाचक घोषेण यजशब्दादि मङ्गलैः। गैरिकं वै मधुक्षीरं स्वर्णतूलिकया लिखेत्॥ १९॥ वस्त्रमाच्छादनं तत्र वत्सगोकन्यकैः सहः। मधुसर्पि धान्यराशिं दर्शयेच्छिल्पिवित्तमः॥ २०॥ आराध्य गन्धपुष्पैश्च सर्वमङ्गलघोषणैः। नाना वस्त्रेण संवेष्टय पुष्पमाल्यैरलङ्कृतं॥ २१॥ लंबकूर्च समभ्यर्च्य ग्रामादीनां प्रदक्षिणं। स्तूपिकीलं समादाय आरुरोह विमानकं॥ २२॥ पालिकोपति तत् प्रान्ते नासिकोपरि प्रान्ते च। रत्नगर्त तु संकल्प्य कीलं प्राग्दर्शनं न्यसेत्॥ २३॥ नवरत्नानि लोहैश्च तत्तन्मन्त्रेण चार्चयत्। त्रित्रिकोष्ठे तु तद्गर्भे तन्मध्ये स्वर्ण विनिक्षिपेत्॥ २४॥ इन्द्रे ताम्रं विनिक्षिप्य याम्ये निक्षिप्य चायसं। पश्चिमे अत्र प्रविप्रवालं न्यस्य चोत्तरे रजतं क्षिपेत्॥ २५॥ मध्ये तु पद्मरागं तु वज्रं चैवेन्द्रकोष्ठके। विद्रुमं चाग्निकोणे तु याम्ये नीलं तु विन्यसेत्॥ २६॥ नैर्ऋत्ये पुष्परागं तु प्रत्यङ् मरकतं क्षिपेत्। गोमेदकं न्यसेद् वायौ सौम्ये मौक्तिक विन्यसेत्॥ २७॥ ईशे स्फाटिक निक्षित्य तत् तद् देवान् स्वनामतः। प्रणवादि नमोऽन्तेन चोच्चरन् रत्नं विन्यसेत्॥ २८॥ स्थपतिर्वरवेषाढ्यः प्राप्तपंचांगभूषणः। सुमुहूर्ते सुलग्ने च जयशब्दादि मंगलैः॥ २९॥ ब्राह्मणैश्च यथाशक्त्या वाचयेत् स्वस्ति वाचनं। स्तूपिकीलं समुद्धृत्य स्थपतिः स्थापकैः सह॥ ३०॥ एतद्गर्तोपरि स्थाप्य मूलमन्त्रं समुच्चरन्। स्तूपिकीस्य पतिः स्थापयेच्चतुरिष्टकं॥ ३१॥ पूवादि च शकारादीं नन्द्यावर्तं क्रमान्नयसेत्। प्राक् मूलकुम्भतोयेन पूजयेच्चतुरिष्टकान्॥ ३२॥ शुद्धतोयेन सम्पूर्य गन्धपुष्पैः समर्चयेत्। पूर्ववत् समलङ्कृत्य नैवेद्यादि निवेदयेत्॥ ३३॥ षोडशोपचारांश्च कुर्याद् गन्धाक्षतैः सह। स्तूपहिर्म्यै मूर्ध्नस्तु हंसपादः स्थितो भवेत्॥ ३४॥ नमस्ते कर्तृराज्यादि ग्रामं रक्षतु सर्वदा। सुधागुलोदकं चापि इष्टकैर्बदुभिस्ततः॥ ३५॥

तूपिकीलं दृढीकृत्य पश्चात् प्रागुक्तवत् करु। ब्रह्मा विष्णु महेश्वरस्य स्तूपिप्रतिष्ठां कुरु॥ ३६॥ कुर्वन्तद्यजमानगृहे नृपालये भुक्तिं मुक्तिमावहेत्। यस्मादकुर्वन्नारदनरनृपतयोः कर्ताश्च पीडा भवेत्॥ ३७॥ तस्मात् सर्वसुखदं नृपगृहे कुर्यात्स देवाकये। विप्रवाहनयुतं च सद्गुरुं शिल्पिनान्दि गजवाजनस्तथा॥ ३८॥ नृत्तगीत सह सर्वघोषणैः सेवितानि स्वगृहंप्रवेशयेत्॥ ३९॥ **श्लोकसंख्या १४८॥**

॥ अथ नयनोन्मोक्षण विधिः॥ ७२॥

ऋषि मानसारोवाच॥ देवानामपि देवीनां भक्तानां नेत्रमोक्षणं। लिङ्गानां लक्षणोद्धारं वस्त्वादीनां यथाक्रमं॥ १॥ स्थपतिः प्रकृतिः प्रोक्तः स्थापको जीवमिष्यते। तस्मात् क्रियारम्भतः सह कुर्यात्तु संसदा॥ २॥ अकृवा नयनोन्मोक्षं चक्षुरोगो भवेद् ध्रुवं। तस्मात्तु नयनोन्मोक्ष लक्षणं वक्षयतेऽधुना॥ ६॥ हर्म्ये वा मण्डमे वा अपि स्थपति स्थापकावुभौ। स्थापनात् पूर्वके कुर्यादुक्तवदङ्कयरार्पणं॥ ७॥ पश्चात्तु सुमुहूर्ते च कुर्यान्नयनमोक्षणं। प्रासादाभिमुखे चैव चोत्तरे वाथ दक्षिणे॥ ८॥ नयनोन्मीलनं यागमण्डपं कल्पयेत्सुधीः। नवहअतं सप्तहस्तं पंचहस्तमथाभि वा॥ ९॥ चतुरश्रसमााकरं षोडशस्तंभमेव च। द्वादशस्तंभमेव वा कूटं वाथ प्रपाङ्गकं॥ १०॥ चतुर्दिक्षी चतुद्वारं चतुस्तोरणसंयुतं। तन्मण्डपस्य मध्ये तु वेदिं कुर्यात्तु चोक्तवत्॥ ११॥ तदग्रे च अग्निकुण्डं स्याद् गेमयालेपनं भवेत्। विधान ध्वज संयुक्तं नाना वस्त्रेण संयुतं॥ १२॥ पादानां समलङ्कृत्य कदली फलैर्युतं। परितश्चोर्ध्वदिशे तु रम्भामाल्यैरलङ्कृतं॥ १३॥ पुष्पमाल्यैरलङ्कृत्यः रत्नैः सर्वैरलङ्कृतं। पश्चात्तु शिल्पिभिः प्राज्ञाः कुर्यात् नयनमोक्षणं॥ १४॥ वेदिका पश्चिमे वाथ दक्षिणे वाथ नैरृते। कल्पयेत् स्थण्डिलं वाथ दारु पीठमथापि वा॥ १५॥ तदूर्ध्वे स्थापयेत् बिम्बं सकूर्चाद्यैरकङ्कृतं। तत् पूर्वे शुद्धमाल्येन स्थण्डिकं मण्डलं न्यसेत्॥ १६॥ तदूर्ध्वे स्थापयेद्धेमपात्रे नैरृत्य पूरितं। क्षौमेणाच्छादनं कुर्यादन्तः कूर्चरलंकृतं॥ १७॥ वेदीकोपरि शाल्येन कुर्यान्मण्डकं बुधः। पंचविंशत्पदं वाथ कल्पयेत् पीठमेव वा॥ १८॥ दर्भैरास्तीर्य पश्चात्तु शुद्धतण्डुलरेखया। नाना पुष्पैश्च लाजैश्च प्रोक्षयेच्छोभ नार्थकं॥ १९॥ नवकुम्भे नवैर्वापि पंचविंशतिरेव वा। विधिवत् क्षालयेत् सर्वसूत्रैरावेष्टनं भवेत्॥ २०॥ शुद्धतोयेन संपूर्य वेदिकोपरि विन्यसेत्। मध्ये प्रधानकुम्भः स्यादन्ये क्रमात् समन्ततः॥ २१॥ सर्ववस्त्रैश्च सम्वेष्टय सकूर्चाद्य प्रपल्लवान्। सविधानफलं चैवं पुष्पमाल्यैरलंकृतं॥ २२॥ उपवेद्युपरि स्थाप्य चोक्तवच्चाष्टमंगकं। पश्चात् तु शिल्पिभिः प्राज्ञैः पाद प्रक्षालनं कुरु॥ २३॥ विध्युक्त

आचमनं कुर्यात् सकलीकरणं क्रमात्। पुण्याहं वाचयित्वा तु प्रोक्षयेत्प्रतिमादिकं॥ २४॥ ब्राह्मादीनां च देवानां तत्तत् स्वनाम मन्त्रकैः। प्रणवादि नमोऽन्तेन क्रमाद् आराधयेत् पुनः॥ २५॥ धूप दीपं ददेत् प्राज्ञो मध्यकुंभस्य मध्यमे। आराध्य गन्धपुष्पैश्च भुवानादिपतिं जपेत्॥ २६॥ घृतगुलशस्यदधि क्षीरान्नं वा निवेदयेत्। धूपदीपं ददेत्तांबुलादि निवेदयेत्॥ २७॥ दर्शयेत् धेनुमुद्रादीन् गीतादीन् नृत्तघोषणैः। तदग्रे स्थपतिः प्राज्ञो होमं कुर्यात्ततः क्रमात्॥ २८॥ समिदाज्यचरुं लाज प्रत्येकमष्टोत्तर शताहुतिः। शुद्धतोयेन सङ्ख्या पंचविंशतिरेव वा॥ २९॥ हृल्लेखं बीजं मुच्चार्य स्वाहान्तं प्रणवान्तकं। बिम्बं गायत्रि मन्त्रेण पूर्णाहुतिं च कारयत्॥ ३०॥ अग्निकार्यावसाने तु विधिवद् बिम्बमाश्रयेत्। पुण्याहं वाचयित्वा पूर्णाहुतिं च कारयेत्॥ ३१॥ रत्नशुद्धिं ततः कुर्याद् गन्धपुष्पैरवार्चयेत्। स्थपतिः प्रोक्षयेद् बिम्बं सर्वमङ्गलघोषणैः॥ ३२॥ धूपदीपं दधेत् पश्चात् बिम्ब गायत्री मन्त्रतः। आराध्यत गन्धपुष्पैश्च धेनुमुद्रां प्रदर्शयेत्॥ ३३॥ अक्षिरेखा समालिख्य सव्येऽक्षि कृष्णमण्डं। ज्योतिर्मण्डकं ध्यात्वा सौरमन्त्रं समुच्चरेत्॥ ३५॥ पश्चात् तु वामनेत्रे तु शशि मन्त्रं समुच्चरेत्। ललाटे लोचनं लेख्य अग्निबीजं समुच्चरेत्॥ ३६॥ पश्चात् तु स्वर्णलिप्येन पयसाज्येन लेपयेत्। ततः प्रच्छाडनं कुर्याद्वत्सांगकनकैः सह॥ ३७॥ पायसं धनधान्यदिराशिं दर्शयेत् पुनः। स्थपतिर्वरवेषाढ्यः प्राप्तपंचांगभूषणः॥ ३८॥ श्वेतानुलेपनं लिप्यं नववस्त्रोत्तरीयवान्। स्वर्णयज्ञोवीतश्च शितपुष्पशिवा शुचिः॥ ३९॥ स्वमूर्तिसव्यं चास्ये व मूलकुम्भं तथोत्तरे। अन्यकुम्भानि सर्वाणि धारयेत् परिचारकैः॥ ४०॥ छत्रचामरसंयुक्तं सर्वमङ्गलघोषणैः। हर्म्यं प्रदक्षिणं कुर्यात् स्वाध्याय घोषणैः सह॥ ४१॥ तद्बिम्बं च समाश्रित्य सजलेनाभिषेचयेत्। अन्येन सर्वकुम्भानां जलेनोपाङ्गादि पूजयेत्॥ ४२॥ एवं कुम्भान्परिक्षिप्य तत्तत् सूत्रं समुच्चरेत्। नाना वस्त्रेण संयुक्तं नाना पुष्पैरलंकृतं॥ ४३॥ गन्धानुलेपनालिप्य सर्वाभरणभूषितं। धूपदीपं ददेत् पश्चात् गीतादि घोषणैः॥ ४४॥ मूर्धादि प्राणपर्यन्तं मातृकाक्षरं न्यसेत्। पादादि मूर्धपर्यन्तं पर्यायादि साक्षरं न्यसेत्॥ ४५॥ अष्टत्रिंशत् कलाः सर्वे तत्तदङ्गानि विन्यसेत्। अङ्गपादैः करैर्वक्त्रं करणानि च विन्यसेत्॥ ४६॥ पश्चात् तु मूलमन्त्रेण समध्यान परायणं। आराध्य गन्धपुष्पैश्च धूपदीपं दधेत्पुनः॥ ४७॥ पश्चात्तु ताम्बुलादीनि नैवेद्यानि निवेदयेत्। ब्राह्मणैश्चाक्षतैः प्रोक्षय कुर्यात्तु स्वस्तिघोषणैः॥४८॥ नृत्तीतादिमुद्रैश्च दर्शयेच्छिल्पि वित्तमः। नयनोन्मीलनं प्रोक्तं पश्चाद् ग्रामग्रदक्षिणं॥ ४९॥ लक्षणेद्धारमेवोक्तवद् रेखया लिखेत्। प्रतिमां लोहजं प्रोक्तं तथा रत्नं तु विन्यसेत्॥ ५०॥ शिलालिङ्गं तु बिम्बानां यत्तत् कर्मावसानके। स्थापनात् पूर्वके रत्नं विन्यासं कारयेत् बुधः॥ ५१॥ पीठं तस्य च

मध्ये तु नवकोष्ठं प्रकल्पयेत्। पद्मरागं तु तन्मध्ये वज्रं च इन्द्रवत् न्यसेत्॥ ५२॥ प्रवालं च अग्निकोष्ठं तु महानीलं यमे तथा। वैदूर्यं न्यसेन् नैर्ऋत्ये मरकतं पश्चिमे तथा॥ ५३॥ वायव्ये पुष्परागं च मौक्तिकं तु कुबेरके। इन्द्रनीलं तु ईशाणं तु विन्यसेत् विधिवित्तमः॥ ५४॥ स्थपतिः स्थापकश्चोभौ स्थापयेद् बिम्बलिङ्गकं। एवं तु रत्नविन्यासं शेषमङ्गं यथोक्तवत्॥ ५५॥ हृदयकमलमध्ये दीपवत्तत्परं स्यात्। कलमजहरिहरादि देवानां च सर्वं॥ ५६॥ विधिमिह सकलरूपं च चक्षुरुन्मीलनं च। कृतिमिति रखिलमुक्तं मानसारं पुराणैः॥ ५७॥ पितामहेन्द्र प्रमुखैः समस्तैः दैवैरिदं शास्त्रवरं पुरोदितं। तस्मात्समुद्धृत्य हि मानसारं शास्त्रं कृतं लोकहितार्थमेतत्॥ ५८॥

श्लोकसंख्या २०६॥

தேவாலங்களை ஸ்ருஷ்டி செய்யும் பொழுது விஶ்வகர்மாவை தியானம் செய்து அர்ச்சனை முதலில் செய்யது பூஜிக்க வேண்டும். படைத்தல் காத்தல் மற்றும் அழித்தல் ஆகிய தொழிகளை இவ்வுலகத்தில் செய்பவராகிய இவரை பூஜிக்காமல் எந்த படைப்புகளும் நிறைவேறா. சிற்பதிற்கு முறைப்படி கண்திறத்தலை செய்யவில்லை என்றால் அச்சிற்பத்திற்கு சக்ஷுரோகம் ஏற்பட்டு விடும். ஆகையால் நயநோந்மோக்ஷ லக்ஷணத்தினை முறைப்படி கூறுகின்றேன். தொழில்கூடத்தில் அல்லது மண்டபத்திலோ ஸ்தபதி இவற்றைச் செய்ய வேண்டும். இவற்றை செய்வதற்கு முன்பு அங்குரார்பணம் அவ்விடத்தில் செய்துக் கொள்ளவேண்டும். இதன் பின்னர் நல்ல முகூர்த்தில் நயநோந்மோக்ஷத்தினை செய்ய வேண்டும். பிரஸாதத்தின் வலது மற்றும் இடப்புறம் இவற்றினை செய்வதற்கான இடம் ஆகும். நயநோந்மீலநத்திற்காக ஓர் சிறந்த யாகமண்டபத்தினை சிற்ப சாஸ்த்திர நியமப்படி அமைத்துகொள்ள வேண்டும். முறையே 9 அல்லது 7 அல்லது 5 முழம் அளவுகள் உடையாதா அதன் விஸ்தாரம் இருக்கவேண்டும். இதன் நாற்புறங்களும் ஒரே அளவுடன் சதுரமயமாக இருக்கவேண்டும் அதிலுள்ள (ஸ்தம்பங்கள்) பந்தக்கால்கள் முறையே 16 அல்லது 12 உடையதாகக் கூடத்தில் இருக்க வேண்டும். நான்குபகுதிகளிலும் நான்குவழிகள் உடையதாகவும் தோரணங்களுடன் அமைக்க வேண்டும். அப்படிப்பட்ட அந்த மண்டபத்தின் நடுவில் பெரிய திட்டாணியை அதாவது வேதியை அதன் யுக்தியுடன் (பத்மம், ஸர்பங்கள், ஹஸ்திகள் மற்றும் கூர்மத்துடன்) கல்பிக்க வேண்டும். இதன் முன்னர் அக்னிகுண்டத்தினை உருவாக்கி அதனை கோமயத்தினால் மொலுக்கி கோலமிட்டு அலங்கரித்து வைத்துக் கொள்ள வேண்டும். இதன் மேற்கூறையின் உச்சியில் அத்தேவர்களுக்கான சித்ரங்களுடன் கூடியக் கொடி பறக்கவிட வேண்டும் (றுபுதேவனுக்கு மகரக்கொடி) மற்றும் பலவித நிற அலங்கார துணிகளால் அழகுபடுத்தி இருக்க வேண்டும். மேலும் ரத்தினங்கள் மற்றும் வாசனை மிகுந்த பூக்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டு இருக்க வேண்டும். அப்படிப்பட்ட மண்டபத்தில் சிற்பிகளுடன் முறையாக கண்திறத்தலை ஆசார்யர் செய்ய வேண்டும். கண்திறக்க வேண்டிய யாகமண்டபத்தில் மேற்காகவோ தெற்காகவோ அல்லது நிர்ருதி மூலையாகவோ சிற்பத்திற்கு அக்ஷிமோக்ஷணம் செய்வதற்கான ஆதாரமானது தேவர்களுக்கு உகந்த மரத்திலோ அல்லது தரையில் ஸ்தண்டிலமாகவோ அல்லது நெற்கொண்டியோ ஓர் அழகான பீடம் அமைத்து அதன் மீது வைத்துக் கொள்ள வேண்டும். அதில் மேற்நோக்கியவாறு சிற்பத்தினை வைத்து அதில் தர்பை கூர்சங்களைக் கொண்டு அலங்கரிக்க வேண்டும். அதற்கு வெண்ணிற பூமாலைகளை அணிவிக்க வேண்டும். விதிப்படி ஆசார்யர் சவரம் செய்துக்கொண்டு குடும்மி வைத்தவராக வெளுப்பான சந்தனம் வைத்துக்கொண்டு

மோதிரம் கங்கணம் அணிந்து வேதோக்தமாக ஆசமனம் செய்து காயத்ரீ ஜபம் செய்ய வேண்டும். பின்னர் வேததோக்தமான புண்யாஹ வாசக மந்திரங்களை சொல்லி அந்த புனித நீரினால் அச்சிற்பத்தினின் மேல் தெளிக்க வேண்டும். ப்ரஹ்மணாதி தேவர்களுக்கு சொல்லப்பட்ட தத்தம் வேத மந்திரங்களை சொல்ல வேண்டும். அத்தேவர்களுடைய பெயர்களை சொல்லி பின்னர் நமோ என்ற சொல்லுடன் அவர்களை 1008 அல்லது 108 (அ) 27 முறை அர்ச்சித்து ஆராதனை செய்ய வேண்டும். முறையே 25 அல்லது 9 குடங்கள் வைத்து பூஜிக்க அவற்றில் மூலதேவனை மட்டும் நடுவிலுள்ள கலசத்தினால் ஆவாஹனம் செய்து கொள்ளவேண்டும். (நடுவில் றுபுதேவன், கிழக்கில் இந்திரன், அக்நேயத்தில் ஆங்கிரஸர், தெற்கில் த்வஷ்டா, நைர்றுதியில் ஸுதன்வநன், மேற்கில் வருணன், வாயுதிக்கில் விப்வான், வடக்கில் அஸ்விநௌ, ஈசானத்தில் வாஜன் முதலாக 9 தேவர்கள் மேலும் ஈசாநகோணதிகளில் ஈசானம், ஸம்வத்ஸரம், ஸத்யோஜாதம், ஆதித்யம், வைஸ்வாநரன், பரமேஷ்டீ, வாமதேவன், தக்ஷா, க்ஷேத்ரபதி, மனு, அகோரன், விஷ்ணு, பிரஜாபதி, ஸோமன், தத்புருஷன், பிருஹஸ்பதி மொத்தம்: 25 தேவர்கள்)

२५ कुम्भानि प्रतिष्ठा विधि ॥

निरृते क्षेत्रपतिं	मनुं	पश्चिमे अघोरं	विष्णुं	वायुः प्रजापतिं
दक्षं	सुधन्वनं	वरुणं	विभ्वं	सोमं
दक्षिणे वामदेवं	त्वष्ट्रं	ऋभुदेवं	अश्विनौ	उत्तरं तत्पुरुषं
परमेष्ठीं	आंगिरसं	इन्द्रं	वाजं	बृहस्पतिं
आग्नेये वैश्वानरं	आदित्यं	पूर्वेदिग् सद्योजातं	सविता	ईशाने ईश्वरं

அதில் பஞ்ச இரத்தினங்களையும் பஞ்ச உலோகத்தினையும் வாசனை திரவியங்களையும் விஸ்வகர்ம மந்திரம் சொல்லி சேர்க்க வேண்டும். அக்கலசத்தில் பிரதிஷ்டை செய்ய வேண்டிய தேவனை ஆவாஹனம் செய்துக் கொள்ள வேண்டும். பின்னர் அக்கலசத்திற்கு தூபம், தீபம் முதலிய உபசாரங்களை செய்ய வேண்டும். மேலும் சந்தனம் பூக்கள் ஆகியவைகளால் விஶ்கர்மாவை அவருடைய மந்திரங்கைளைச் சொல்லி பொன்னூசினை பூஜிக்க வேண்டும். நெய்வேத்தியத்திற்காக நெய்பொங்கல், சக்கரைபொங்கல் தயிர்சோறு அல்லது பால்பொங்கல் ஏதெனினும் ஒன்றினை படையலிட வேண்டும். அங்கு தேங்காய் உடைத்து தூப தீபாராதனை செய்து வெற்றி தாம்பூலம் தக்ஷிணைத் தரவேண்டும். அக்கலசத்திற்கும் பிம்பத்திற்கும் தேனுமுத்திராதிகளைக் காண்பிக்க வேண்டும். அப்பொழுது நிருத்தகீத வாத்தியங்கள் முழுங்க வேண்டும். பின்னர் ஆசார்யர் அம்மண்டபத்தில் முறைப்படி ஹோமம் செய்வதற்கான வேலையை செய்ய வேண்டும். ஸமித்து, நெய், சரு, நெற்பொறிகள் முதலியவைகளைக் கொண்டு 108 முறை ஆஹுதி தரவேண்டும். 25 கலசங்களில் தூய்மையான நீரினை வைத்து பூஜிக்க வேண்டும். ஓங்காரத்துடன் அக்கடவுளுக்கான பீஜங்களை சேர்த்து வேதமந்திரங்களுடன் ஸ்வாஹா என்று சொல்லி ஹோமம் செய்ய வேண்டும்.

பிம்பத்திற்கு பூர்ணாஹுதியை தத்தம் காயத்திரீ மந்திரதினைச் சொல்லி தரவேண்டும். பின்னர் சக்ஷுஷே ஸூக்தத்தினை அல்லது ஸூர்ய, ஶஶி மற்றும் அக்னி மந்திரங்களை தத்தம் பீஜங்களை சொல்லியவாறு பொனூசியினால் கண் திறத்தலை செய்ய வேண்டும். கண்திறக்கும் போது முதலில் ஆசார்யரையும் சிற்பிகளையும் பார்க்க வேண்டும். பின்னர் தானதான்யகளையும் பசுவினையும் அஷ்ட மங்கலங்களையும் காண்பிக்க வேண்டும். இதன் பின்னர் யஜமானனையும் சுமங்கலீகளையும் தேவதா பக்தர்களையும் காண்பிக்க வேண்டும். பின்னர் பந்தனம் செய்வதற்காக பந்தன திரவியங்களை கொண்டு தேவனை அப்பீடத்தில் நிலைநிறுத்தி வைக்க வேண்டும்.

॥ अथ पंचलोह विन्यास विधि ॥ ७३ ॥

ऋषि मानसारोवाच ॥ नवरत्नानि लोहैश्च तत्तन्मन्त्रेण चार्चयेत्। त्रित्रिकोष्ठे तु तद्गर्भे तन्मध्ये स्वर्ण निविक्षिपेत्॥ इन्द्रे ताम्रं विनिक्षिप्य याम्ये निक्षिप्य चायसं। पश्चिमेऽत्र प्रविप्रवालं न्यस्य चोत्तरे रजतं क्षिपेत्॥ ஒன்பது குழிகளில் நடுக்குழியில் சொக்கதங்கத்தையும், கிழக்குக்குழியில் தூயசெம்பினையும், தெற்குக்குழியில் தூயஇரும்பினையும், மேற்குக்ககுழியில் வெண்கலத்தினையும், வடக்குக்குழியில் தூயவெள்ளியையும் வைக்க வேண்டும். இதுவே பஞ்சலோகத்தை வைக்கும் விதி ஆகும். இந்த பஞ்ச உலோகத்திற்கு பஞ்ச பிரம்மாக்களின் மந்திரத்தினை சொல்லி வைக்க வேண்டும்.

॥ अथ नवरत्न विन्यास विधि ॥ ७४ ॥

ऋषि मानसारोवाच ॥ स्थापनात् पूर्वके रत्नं विन्यासं कारयेत् बुधः ॥ पीठं तस्य च मध्ये तु नवकोष्ठं प्रकल्पयेत्। पद्मरागं तु तन्मध्ये वज्रं च इन्द्रवत् न्यसेत्॥ प्रवालं च अग्निकोष्ठं तु महानीलं यमे तथा। वैदूर्यं न्यसेन् नैर्ऋत्ये मरकतं पश्चिमे तथा॥ वायव्ये पुष्परागं च मौक्तिकं तु कुबेरके। इन्द्रनीलं तु ईशाणं तु विन्यसेत् विधिवित्तमः॥ रत्नशुद्धिं ततः कुर्याद् गन्धपुष्पैरवार्चयेत्। स्थपतिः प्रोक्षयेद् बिम्बं सर्वमङ्गलघोषणैः॥ धूपदीपं दधेत् पश्चात् बिम्ब गायत्री मन्त्रतः। आराध्यत गन्धपुष्पैश्च धेनुमुद्रां प्रदर्शयेत्॥ தேவர்களை பிரதிஷ்டை செய்வதற்கு முன்னர் இரத்தினத்தினை அவ்விடத்தில் அறிவுடன் வைக்க வேண்டும். கடவுளை வைக்க வேண்டிய ஆதார பீடத்தில் நடுமயமாக ஒன்பது குழிகள் அமைத்து கொள்ள வேண்டும். அதன் நடு குழியில் பத்மராகத்தினையும் கிழக்கில் வைரத்தினையும் பதிக்க வேண்டும். அக்நிகுழியில் பவளத்தினையும் தெற்கில் மஹாநீலத்தினையும் பதிக்க வேண்டும். வைடூரியத்தினை நிர்ருதியிலும் மரகதத்தினை மேற்கிலும் பதிக்க வேண்டும். வாயுமூலையிலுள்ள குழியில் புஷ்பராகத்தினையும் வடக்கில் முத்தினையும் பதிக்க வேண்டும். ஈஶாநத்தில் இறுதியாக இந்திரநீலத்தினை விதிப்படி பதிபிக்க வேண்டும். இவ்விதம் இரத்தினங்களை ஒன்பது குழிகளில் பதிப்பிக்க வேண்டும். பின்னர் இந்த இரத்தினங்களை சுத்தி செய்ய வேண்டும். அங்கு சந்தனம் அகில் புனுகு சேர்த்து பூக்களால் தத்தம் தேவர்களை அக்குழியில் அர்ச்சனை செய்ய வேண்டும். (முறையே நடுவில் வைக்கும் பொழுது பிரம்ம

ஸூக்கதத்தினையும் இந்திராதி திக்குகளுக்கு அவர்களுடைய ஸூக்தங்களை சொல்லவும்) அந்த பீடத்தில் சிற்பத்தினை பந்தனம் செய்வித்து ஸர்வமங்கலகோஷணையுடன் ஆசார்யர் கலசதீர்தத்தினால் மஹாபிஷேகம் பிம்பத்திற்கும் மற்றுமுள்ளவைகளுக்கும் செய்ய வேண்டும். பின்னர் தூபம் தீபம் மற்றும் தேனுமுத்திராதிகளைக் காட்டி அனைத்து உபசாரங்களையும் காயத்திரீ மந்திரங்களை சொல்லி செய்ய வேண்டும். இறுதியாக மஹா சாந்தியை சொல்ல வேண்டும். இவ்வாறாக முறைப்படி ஆதிபிரம்ம குலத்திலுதித்த ஆச்சாரியர்கள் தேவர்களை பக்கதியுடன் பிரதிஷ்டையை (றுக்வேதமார்கமாக இங்கு கொடுக்கப்பட்டுள்ளது) செய்ய வேண்டும் சாஸ்திரங்களில் தேவர்களாலும் றுஷிகளாலும் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

अथ पुण्याहवाच विधिः ॥ ७५ ॥

புண்யாகம் ஸ்வஸ்தி றுத்திம் இவைகளை முறைப்படி வாசிக்க வேண்டும். புண்யாஹ கலசத்தில் நூல் சுற்றி அழங்கரிக்க மந்திரம்.

ऋषिः असितः काश्यपः छन्दः गायत्रीः देवता तन्तुः ॥

तन्तुं- तन्वानमुत्तममनु प्रवत आशत । उतेदमुत्तमाय्यं- ॥ १ ॥

त्वं सोम पणिभ्य आ वसु गव्यानि धारयः । ततं तन्तुमचिक्रदः ॥ २ ॥

றுஷி: அஸித: காஶ்யப: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா தந்து:
தந்ததும் தந்வாநமுத்தமமநு ப்ரவத ஆஶத,
உதேதமுத்தமாய்யம்.
த்வம் ஸோம பணிப்ய ஆ வஸு கவ்யாநி தாரய:
ததம் தந்துமசிக்ரத:

கும்பத்தினை ப்ரதிஷ்டை செய்விக்கும் போது சொல்லும் மந்திரம்.

ऋषिः विश्वेदेवाः सौवीकाग्निर्वा छन्दः जगतीः देवता पुण्याहपात्रं ॥

त्वष्टा माया वे-दपसामपस्तमो बिभ्रत् पात्रा देवपानानि शंतमा ।

शिशीते नूनं परशुं स्वायसं येन वृश्चादेतशो ब्रह्मणस्पतिः ॥ ३ ॥

றுஷி: விஶ்வேதேவ: ஸௌவீகாக்நீர்வா சந்த: ஜகதீ: தேவதா புண்யாஹபாத்ர:
த்வஷ்டா மாயா வே தபஸாமபஸ்தமோ பிப்ரத் பாத்ரா தேவபாநாநி ஶம்தமா,
ஶிஶீதே நூநம் பரஶும் ஸ்வாயஸம் யேந வ்றுஶ்சாதேதஶோ ப்ரஹ்மணஸ்பதி:

புண்யாஹ கலஶத்தில் புண்ணிய தீர்தங்களை ஊற்றிட மந்திரங்கள்.

ऋषिः सिन्धुक्षिद् प्रियमेधः छन्दः जगतीः देवता नद्या ॥

इमं मे- गङ्गे यमुने सरस्वति शुतुद्रि स्तोमं- सचता परुष्ण्या ।

असिक्न्या मरुद्वृधे वितस्तयार्जीकीये शृणुह्या सुषोमया ॥ ४ ॥

றுஷி: ஸிந்துக்ஷித் ப்ரியமேத: சந்த: ஜகதீ: தேவதா நத்யா,

இமம் மே கங்கே யமுநே ஸரஸ்வதீ ஶுதுத்ரி ஸ்தோமமம் ஸசதா பருஷ்ண்யா,
ஆஸிக்ந்யா மருத்வ்றுதே விதஸ்தயார் ஜீகீயே ஶ்றுணுஹ்யா ஸுஷோமயா.

கரகத்தில் உலோகங்கள், இரத்தினங்கள் மற்றும் கூர்சத்தினை வைக்க மந்திரம்.

ऋषिः सुमित्रः वाध्र्यश्वः छन्दः त्रिष्टुप् देवता रत्नलोहौ ॥

देव त्वष्टर्यद्ध चारुत्वमानड्यदङ्गिरसामभवः सचाभूः ।

स देवानां पाथ उप प्र विद्वाँ उशन्यक्षि द्रविणोद ः सुरत्नः ॥ ५ ॥

றுஷி: ஸுமித்ர: பாத்ர்யஶ்வ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ரத்நலோஹௌ
தேவ த்வஷ்டர் யத்த சாருத்வமாநட்யங்கிரஸாமபவ: ஸசாபூ:,
ஸ தேவாநாம் பாத உப ப்ர வித்வாகும் உஶந்யக்ஷி த்ரவியோத: ஸுரத்ந:

பின்னர் புண்யாஹகரகத்தில் தேங்காய் வைக்க மந்திரம்.

ऋषिः वामदेवः गौथूम च छन्दः गायत्रीः देवता नाळिकेरं ॥

कया नश्चित्र आभुवदूती सदावृधः सखा ।

कया शचिष्ठया वृता ॥ ६ ॥

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: தேவதா நாளிகேர:
கயா நஶ்சித்ர ஆபுவதூதீ ஸதாவ்றுத: ஸகா,
கயா ஶசிஷ்டயா வ்றுதா.

அதற்கு சந்தனம் குங்குமம் இட்டு மாவிலைகள் வைக்க மந்திரங்கள்.

ऋषिः आनन्दः कर्दमं चिक्लीतः छन्दः पङ्क्तिः देवता गन्धः ॥

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्य पुष्टां करीषिणीम् ।

ईश्वरीꣳ सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ७ ॥

றுஷி: ஆநந்த: கர்த்தம: சிக்லீத: சந்த: பங்க்தி: தேவதா கந்த:
கந்தத்வாராகும் துராதர்ஷாம் நித்ய புஷ்டாம் கரீஷிணீம்,
ஈஶ்வரீகும் ஸர்வபூதாநாகும் தாமிஹோபஹ்வயே ஶ்ரீயம்.

பூக்களால் அழங்கரித்து தேவதா நாமங்களால் அர்ச்சிக்க வேண்டும். புண்யாக கலசத்திற்கு தூபம் தீபம் நைவேத்யம் காட்டி பூஜிக்க வேண்டும். புண்யாஹ வாசக மந்திரங்களை யஜமானும் ஆசார்யரும் சொல்ல வேண்டும்.

ऋषिः अग्निवेश्यः भरद्वाजः छन्दः सर्वछन्दांसिः देवता प्रजापतिः ॥

ॐ पुण्याहं वाचयिष्ये । ॐ वाच्यतां ॥ ८ ॥

ॐ आपः । ॐशिवा आपः सन्तु ॥ ९ ॥

ॐ गन्धाः । ॐ सुगन्धाः पान्तु ॥ १० ॥

ॐ सुमनसः । ॐ सौमनस्यमस्तु ॥ ११ ॥

ॐ शिवं कर्माः। ॐ आपः स्वस्ति शिवं कर्मा अस्तुः ॥ १२ ॥

ॐ अन्वाहार्यः। ॐ सुमन्वाहार्योऽस्तु ॥ १३ ॥

ॐ दक्षिणाः। ॐ स्वस्ति दक्षिणाः पान्तु बहु देयं अस्तु ॥ १४ ॥

ॐ अक्षतं। ॐ अक्षतं चारिष्टं चास्तु ॥ १५ ॥

ॐ मनः समाधीयतां। ॐ समाहित मनसः स्मः ॥ १६ ॥

ॐ प्रसीदन्तु भवन्तु। ॐ प्रसन्नाः स्मः पुण्याह काले वाच्यतां ॥ १७ ॥

ॐ शान्तिरस्तु। पुष्टिरस्तु। तुष्टिरस्तु। ऋद्धिरस्तु। वृद्धिरस्तु। अविघ्नमस्तु।

आयुष्यमस्तु। आरेग्यमस्तु। धन धान्य समृद्धिरस्तु। शिवं कर्मा अस्तु ॥ १८ ॥

ॐ प्रजापतिः प्रीयतां। ॐ प्रीयतां भगवान् प्रजापतिः ॥ १९ ॥

ॐ पुण्याहं भवन्तो ब्रुवन्तु। ॐ पुण्याहं ॥ २० ॥

ॐ स्वस्ति भवन्तु ब्रुवन्तु । ॐ स्वस्तिं ॥ २१ ॥

ॐ ऋद्धिं भवन्तो ब्रुवन्तु। ॐ ऋद्ध्यतां ॥ २२ ॥

ॐ पुण्याह समृद्धिः अस्तु ॥ २३ ॥ ॐ शिवं कर्मा अस्तुः ॥ २४ ॥

ॐ पितरः प्रीयन्तां। ॐ पितरः ॥ २५ ॥ ॐ शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः ॥ **मन्त्रसंख्या २९६**

றுஷி: அக்நிவேச்ய: பரத்வாஜ: சந்த: ஸர்வசந்தாகும்ஸி தேவதா ப்ரஜாபதி:

(யஜமானன்) (ஆசார்யர்கள் சொல்லவும்)

ஓம் புண்யாஹம் வாசயிஷ்யே ஓம் வாச்யதாம்

ஓம் ஆப: ஓம் ஶிவா ஆப: ஸந்து,

ஓம் கந்தா: ஓம் ஸுகந்தா: பாந்து,

ஓம் ஸுமநஸ: ஓம் ஸௌமநஸ்யமஸ்து,

ஓம் ஶிவம் கர்மா: ஓம் ஆப: ஸ்வஸ்தி ஶிவம் கர்மா அஸ்து,

ஓம் அந்வாஹார்ய: ஓம் ஸுமந்வார்யோ அஸ்து,

ஓம் தக்ஷிணா: ஓம் ஸ்வஸ்தி தக்ஷிணா: பாந்து பஹு தேயம் அஸ்து,

ஓம் அக்ஷதம் ஓம் அக்ஷதம் ச அரிஷ்டம் ச அஸ்து,

ஓம் மந: ஸமாதீயதாம் ஓம் ஸமாஹித மநஸ: ஸ்ம:

ஓம் ப்ரஸீதந்து பவந்து ஓம் ப்ரஸந்நா: ஸ்ம: புண்யாஹ காலே வாச்யதாம்,

(ஆசார்யர்கள் சொல்லவும்)

ஓம் ஶாந்திரஸ்து, புஷ்டிரஸ்து, துஷ்டிரஸ்து, றுத்திரஸ்து, வ்றுதிரஸ்து,
அவிக்நமஸ்து, ஆயுஷ்யமஸ்து, ஆரோக்யமஸ்து,
தன தனான்ய ஸம்றுத்திரஸ்து, ஶிவம் கர்மா அஸ்து,

ஓம் ப்ரஜாபதி: ப்ரியதாம், ஓம் ப்ரியதாம் பகவான் ப்ரஜாபதி:

ஓம் புண்யாஹம் பவந்தோ ப்ருவந்து, ஓம் புண்யாஹம்,

ஓம் ஸ்வஸ்தி பவந்தோ ப்ருவந்து ஓம் ஸ்வஸ்திம்

ஓம் றுத்திம் பவந்தோ ப்ருவந்து ஓம் றுத்யதாம்,

ஓம் புண்யாஹ ஸம்றுத்தி: அஸ்து, ஓம் ஶிவம் கர்மா அஸ்து:

ஓம் பிதர: ப்ரியந்தாம் ஓம் பிதர:
ஓம் ஶாந்திஶ்ஶாந்திஶ்ஶாந்தி:

अथ जयादि होम विधिः ॥ ७६ ॥

अथ मूले स्रुवं गृहीत्वा जपति ॥ **ऋषिः कौशिकः देवरातः छन्दः अनुष्टुप् देवता स्रुक्स्रुवौ ॥** ॐ विष्णोर्हस्तोऽसि दक्षिणः पूष्ण दत्तो बृहस्पतेः। तं त्वाहं स्रुवमाददे देवानां हव्यवाहनं॥
ஸ்ருக்ஸ்ருவங்களை ஹோமத்திற்காக கையில் பிடிக்கும் போது ஜபிக்க வேண்டிய மந்திரம். **றுஷி: கௌஶிக: தேவராத: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா ஸ்ருக்ஸ்ருவௌ.** ஓம் விஷ்ணோர் ஹஸ்தோ அஸி தக்ஷிண: பூஷ்ண தத்தோ ப்ருஹஸ்பதே:, தம் த்வாஹம் ஸ்ருவமாததே தேவாநாம் ஹவ்யவாஹநம்.

ऋषिः शांखायनः कौषीतकिः छन्दः सर्वछन्दꣳसिः देवता समृद्ध्यादि देवीः ॥

ॐ इष्टेभ्यः स्वाहा। वषळनिष्टेभ्यः स्वाहा। भेषजाय स्वाहा। दुरिष्ट्यै स्वाहा। निष्कृत्यै- स्वाहा। दौराध्यै स्वाहा। ऋद्ध्यै- स्वाहा। समृद्ध्यै स्वाहा। देवीभ्यस्तनूभ्यः स्वाहा॥ १॥

றுஷி: ஶாங்காயந: கௌஷீதகி: சந்த: ஸர்வசந்தாகும்ஸி: தேவதா ஸம்றுத்யாதி தேவீ:
ஓம் இஷ்டேப்ய: ஸ்வாஹா, வஷளநிஷ்டேப்ய: ஸ்வாஹா, பேஷஜாய ஸ்வாஹா, துரிஷ்ட்யை ஸ்வாஹா, தௌரார்த்யை ஸ்வாஹா, றுத்யை ஸ்வாஹா, ஸம்றுத்யை ஸ்வாஹா, தேவீப்யஸ்தநூப்ய: ஸ்வாஹா (1-ஸம்றுத்யை ஹோமம்)

ऋषिः वसिष्ठः वामदेवर्वा छन्दः त्रिष्टुप् देवता शत्रूञ्जयः ॥

इन्द्रः सूरः प्रथमो विश्वकर्मा मरुत्वाꣳ अस्रु गणवान् सुजातैः। मम स्नुषा श्वशुरस्य प्रविटौ सपत्ना वाचं मनस उपासतां॥ २॥ इन्द्रः सूरो अतरद्रजाꣳसि स्नुषा सपत्नाः श्वशुरीऽहमस्मि। अहं शत्रून्जयामि जर्हृषाणोऽहं वाजं जयामि वाजसातौ॥ ३॥

றுஷி: வஸிஷ்ட: வாமதேவர்வா சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஶத்ரூஞ்ஜய:
இந்த்ர: ஸூர: ப்ரதமோ விஶ்வகர்மா மருத்வாகும் அஸ்ரு கணவாந் ஸுஜாதை,
மம ஸ்நுஷா ஶ்வஶுரஸ்ய ப்ரவிடௌ ஸபத்நா வாசம் மநஸ உபாஸதாம்.
இந்த்ரோ: ஸூரோ அதரத்ரஜாகும்ஸி ஸ்நுஷா: ஶ்வஶுரீ அஹஸ்மி,
அஹம் ஶத்ரூந்ஜயாமி ஜர்ஹ்றுஷாணோ அஹம் வாஜம் ஜயாமி வாஜஸாதௌ
(2-ஶத்ருந்ஜய ஹோமம்).

ऋषिः जयेन्द्रः सुयज्ञर्वा छन्दः जगतीः देवता जयेन्द्रः ॥

अमृताहुतिममृतायां जुहोम्यग्निं पृथिव्याममृतस्य जित्यै-।
तयाऽनन्तं लोकमहं जयानि प्रजापतिर्यꣳ प्रथमो जिगाय॥ ४॥

றுஷி: ஜயேந்த்ர: ஸுயஜ்ஞர்வா சந்த: ஜகதீ: தேவதா ஜயேந்த்ர:
அம்றுதாஹுதிமம்றுதாயாம் ஜுஹோமி அக்நிம் ப்றுதிவ்யாமம்றுதஸ்ய ஜித்யை,
தயாநந்தம் லோகமஹம் ஜயாநி ப்ரஜாபதிர் யகும் ப்ரதமோ ஜிகாய (3-ஜய ஹோமம்).

ऋषिः सुयज्ञः शांखायनः छन्दः शक्वरीः देवता मन्त्रलिङ्गोक्तः ॥

अग्ने पृथिव्या अधिपते। ५। वायो अन्तरिक्षस्याधिपते। ६। सवितः प्रसवानामधिपते। ७। सूर्यो नक्षत्राणामधिपते। ८। सोमौषधीनामधिपते। ९। त्वष्टः समिधां रूपाणामधिपते। १०। मित्र सत्यानाधिपते। ११। वरुण धर्माणाधिपते। १२। इन्द्रो ज्येष्ठानामधिपते। १३। प्रजापते प्रजानामधिपते॥ १४॥

विश्वे-देवा विश्वे-वैश्वानरा विश्वे-विश्वमहस इह मावतास्मिन् । ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रे- अस्मिन् कर्मण्यस्यामाशिष्यास्यां प्रतिष्ठायामस्यां देवहूत्यामयं मे कामः समृध्यतां स्वाहा॥

ருஷி: ஸுயஜ்ஞ: ஶாங்காயந: சந்த: சக்வரீ: தேவதா மந்த்ரலிங்கோக்த்த:
அக்நே ப்ருதிவ்யா அதிபதே, வாயோ அந்தரிக்ஷஸ்யாதிபதே, ஸவித: ப்ரஸவாநாமதிபதே, ஸூர்யோ நக்ஷத்ராணாமதிபதே, ஸோமௌ ஷதீநாமதிபதே, த்வஷ்ட: ஸமிதாம் ரூபாணாமதிபதே, மித்ர ஸத்யாநாமதிபதே, வருண தர்மாணாமதிபதி, இந்த்ரோ ஜ்யேஷ்டாநாமதிபதே, ப்ரஜாபதே ப்ரஜாநாமதிபதே, விஶ்வேதேவா விஶ்வே வைஶ்வாநரா விஶ்வே விஶ்வமஹஸ இஹ மாவதஸ்மிந், ப்ரஹ்மண்யஸ்மிந் க்ஷத்ரே அஸ்மிந் கர்மண்யஸ்யாமாஶிஷ்யாம் ப்ரதிஷ்டாயாமஸ்யாம் தேவஹூத்யாமயம் மே காம: ஸம்ருத்யதாம் ஸ்வாஹா
(4- அப்யாதாந ஹோமம்).

ऋषिः तार्क्ष्यः सुपर्णः छन्दः विराट् देवता सुहस्तपतिः॥

सौधन्वनासस्सुहस्तां शमीभिस्त्वष्टमाङ्गिरसमृभवं- स्वस्तये- ॥ १५॥

ருஷி: தார்க்ஷ்ய: ஸுபர்ண: சந்த: விராட் தேவதா ஸுஹஸ்தபதி:
ஸௌதந்வநாஸஸ் ஸுஹஸ்தாம் ஶமீபிஸ்
த்வஷ்டம் ஆங்கிரஸம் ருபுவம் ஸ்வஸ்தயே.
என்ற மந்திரத்தினை ஜபித்துக்கொண்டு புண்யாஹ கரகத்தினை எடுக்கவேண்டும் (5).

ऋषिः सुयज्ञः शांखायनः छन्दः विराट् देवता आपः॥ संप्रोक्षणं

ॐ शग्मं शग्मं शिवं शिवं क्षेमाय वः शान्त्यै प्रपद्ये- अभयं नो अस्तु॥ १६॥ **मन्त्रसंख्या ३१२**

ருஷி: ஸுயஜ்ஞ: சாங்காயன: சந்த: விராட் தேவதா ஆப:
ஓம் ஶக்மம் ஶக்மம் ஶிவம் ஶிவம் க்ஷேமாய வ: ஶாந்த்யை ப்ரபத்யே அபயம் நோ அஸ்து (6).
என்ற மந்திரத்தினை சொல்லியவாறு புண்யாகரத்திலுள்ள மந்திர ஜலத்தினால் ஸம்ப்ரோக்ஷணம் செய்ய வேண்டும்.

अथ अङ्कुरार्पण विधिः॥ ७७॥

अथ मध्ये चतुर्मुखं विन्द्यात्पुर्वे वज्रिणमेव च दक्षिणे तु यम विन्द्यात्पश्चिमे वरुणं तथा उत्तरे शशिनं विन्द्यात्पालिकास्थापनं क्रमात्॥ वाल्मीक मृत्तिकां हृत्वा गोमयं च तथैव च। एतानि प्रक्षियेत्तासु पालिकासु यथाक्रमं॥

ॐ भूः ब्रह्माणमावाहयामि ॥ ॐ भुवः प्रजापतिमावाहयामि ॥ ॐ स्वः चतुर्मुखमावाहमामि ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः हिरण्यगर्भमावाहयामि ॥ इति मध्ये ॥ १ ॥

ॐ भूः इन्द्रमावाहयामि ॥ ॐ भुवः वज्रिणमावाहयामि ॥ ॐ स्वः शचिपतिमावाहयामि ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः शतक्रतुमावाहयामि ॥ इति पूर्वे ॥ २ ॥

ॐ भूः यममावाहयामि ॥ ॐ भुवः वैवस्वतमावाहयामि ॥ ॐ स्वः पितृपतिमावाहयामि ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः धमराजमावाहयामि ॥ इति दक्षिणे ॥ ३ ॥

ॐ भूः प्रचेतसमावाहयामि ॥ ॐ भुवः सुरूपिणमावाहयामि ॥ ॐ स्वः अपांपतिमावाहयामि ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः वरुणमावाहयामि ॥ इति पश्चिमे ॥ ४ ॥

ॐ भूः शशिनमावाहयामि ॥ ॐ भुवः निशाकरमावाहयामि ॥ ॐ स्वः चन्द्रमावाहयामि ॥

ॐ भूर्भुवस्स्वः सोममावाहयामि ॥ इति उत्तरे ॥ ५ ॥

अथैतां स्नापयति **आपो हिष्ठा** इति तिसृभिः **पवमान सूक्तेन** इति गन्धपुष्पधूपदीपैरभ्यर्चयति अमुष्मै नमो अमुष्मै नमः इति ॥ **दिशाम्पतिं नमस्यामि सर्वकामफल प्रदान्। कुर्वन्तु सफलं कर्म कुर्वन्तु सततं शुभं** ॥ ५ ॥ इति व्रीहि यव माष तिल मुद्ग सर्षपां मिश्रीकृत्य क्षीरेण प्रक्षाल्य **ओषधि सूक्तेन** ॥ पालिकस्मध्ये **ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं** इति पुर्वे **इन्द्रा याहि** इति दक्षिणे **यमो नो गातुं** इति पश्चिमे **इमं मे-वरुणे** इति उत्तरे **सोमो धेनुं सोमो** इति याथक्रमं ॥ **मन्त्रसंख्या ३१७**

அங்குரார்பண விதி: மங்கலமான புற்று அல்லது எச்சில் படாத துய மண்ணினைக் கொண்டு பசுஞ்சாணத்துடன் கலந்து கலவையாக ஓர் பாத்திரத்தில் வைத்துக்கொள்ள வேண்டும். இப்பாத்திரம் தங்கத்திலோ வெள்ளியிலோ செம்பிலோ வெண்கலத்திலோ அல்லது மண்ணிலோ செய்யப்பட்டதாகவே இருக்க வேண்டும். இதற்கு பாலிகை என்று பெயர். இதைசுற்றி அழகாக மாவிழைகளால் கட்டப்பட்டு இருக்க வேண்டும். இதன் மத்தியில் பிரம்மாவையும் கிழக்கில் இந்திரனையும், தெற்கில் யமனையும், மேற்கில் வருணனையும், வடக்கில் ஸோமனையும் வியாஹ்ருதிகளை சொல்லி முறையாக ஆவாஹனம் செய்து கொள்ள வேண்டும். பின்னர் **ஆபோ ஹி ஷ்டாதி** மந்திரங்களையும் **பவமான ஸூக்தங்களையும்** சொல்லி அப்பாலிகையில் தீர்த்தத்தினை ஊற்ற வேண்டும். அதற்கு சந்தனம் இட்டு பூக்களால் தத்தம் நாமங்களால் அர்ச்சித்து தூபம் தீபம் காட்டி **"திசாம்பதிம் நஸஜ்யாமி ஸர்வகாமபல ப்ரதாந், குர்வந்து ஸபலம் கர்ம குர்வந்து ஸததம் சுபம்"** என்று நமஸ்கரிக்க வேண்டும். நெல், யவம், உளுந்து, எள்ளு, பாசிபயிரு, கடுகு முதலியவைகளை கலந்து அப்பாலிகையில் இட வேண்டும். விதையிடும் போது பசும்பாலினைக் கொண்டு ஊற்றி **ஓஷதீ ஸூக்தம்** சொல்லிக்கொண்டு விதைக்க வேண்டும். பின்னர் பிரம்மாவிற்கு **பிரம்ம ஜஜ்ஞானம்** என்ற மந்திரம் சொல்லி நடுவில் பூஜிக்க, கிழக்கில் **இந்திரா யாஹி** என்ற மந்திரம் சொல்லி இந்திரனை பூஜிக்க, மேற்கில் **யமோ நோ காதும்** மந்திரம் சொல்லி யமதர்மனை பூஜிக்க, மேற்கில் **இமம் மே வருணம்** என்ற மந்திரம் சொல்லி வருணதேவனை பூஜிக்க, வடக்கில் **ஸோமோ தேனு** என்ற மந்திரம் சொல்லி

ஸோமனை பூஜிக்க வேண்டும். இறுதியில் மங்கலவாத்தியங்கள் முழங்க தூபதீபங்காட்டி வணங்க வேண்டும். இவ்வாறாக அங்குரார்பணத்தினை விதிப்படி செய்ய வேண்டுமாய் சொல்லப்படுகின்றது.

अथ न्यास विधिः ॥ ७८ ॥

अथ कर न्यासं ॥ १ ॥

ॐ ऐं सर्वमेधात्मने अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ॐ ह्रीं सत्त्रसवनात्मने तर्जनीभ्यां नमः।

ॐ श्रीं तृतीय सवनात्मने मध्यमाभ्यां नमः। ॐ क्लीं ऋभुमन्तात्मने अनामिकाभ्यां नमः।

ॐ आँ विभुमन्तात्मने कनिष्ठकाभ्यां नमः। ॐ क्रों वाजमन्तात्मने करतलकर पृष्ठाभ्यां नमः॥ १॥

ஓம் ஐம் ஸர்வமேதாத்மனே அங்குஷ்டாப்யாம் நம:
ஓம் ஹ்ரீம் ஸத்ரஸவநாத்மனே தர்ஜநீப்யாம் நம:
ஓம் ஶ்ரீம் த்றுதீயஸவனாத்மனே மத்யமாப்யாம் நம:
ஓம் க்லீம் றுபுமந்தாத்மனே அநாமிகாப்யாம் நம:
ஓம் ஆம் விபுமந்தாத்மனே கநிஷ்டகாப்யாம் நம:
ஓம் க்ரோம் வாஜமந்தாத்மனே கரதலகர ப்றுஷ்டாப்யாம் நம:.

अथ हृदयादि न्यासं ॥ २ ॥

ॐ ऐं नमो भगवते वैश्वकर्मणे हृदाय नमः। ॐ ह्रीं नमो भगवते अङ्गिरसाय शिरसे स्वाहा।

ॐ श्रीं नमो भगवते सुधन्वनाय शिखायै वषट्। ॐ क्लीं नमो भगवते ऋभुवाय कवचाय हुम्।

ॐ आँ नमो भगवते विभ्वाय नेत्र त्रायय वौषट्। ॐ क्रों नमो भगवते वाजाय अस्त्राय फट्॥

ॐ भूर्भुवस्स्वरोमिति दिग्बन्धः॥ २॥

ஓம் ஐம் நமோ பகவதே வைஶ்வகர்மணே ஹ்றுதாய நம:
ஓம் ஹ்ரீம் பகவதே ஆங்கிரஸாய ஶிரஸே ஸ்வாஹா,
ஓம் ஶ்ரீம் நமோ பகவதே ஸுதந்வநாய ஶிகாயை வஷட்,
ஓம் க்லீம் நமோ பகவதே றுபுவாய கவசாய ஹும்,
ஓம் ஆம் நமோ பகவதே விப்வாய நேத்ர த்ராயய வௌஷட்,
ஓம் க்ரோம் பகவதே வாஜாய அஸ்த்ராய பட்,
ஓம் பூர் புவஸ் ஸ்வரோம் இதி திக் பந்த:

अथ मातृकाक्षर न्यासं ॥ ३ ॥

ॐ श्रीं अं नमः शिरसि। ॐ श्रीं आं नमः मुखे। ॐ श्रीं इं नमः दक्षिण चक्षुषि। ॐ श्रीं ईं नमः वाम चक्षुषि। ॐ श्रीं उं नमः दक्षिण कर्णे। ॐ श्रीं ऊं नमः वाम कर्णे। ॐ श्रीं ऋं नमः दक्षिण नासापुटे। ॐ श्रीं ॠं नमः वाम नासापुटे। ॐ श्रीं ऌ नमः दक्षिण कण्ठे। ॐ श्रीं ॡ नमः वाम कण्ठे। ॐ श्रीं एं नमः ऊर्ध्वोष्ठे। ॐ श्रीं ऐं नमः अधरोष्ठे। ॐ श्रीं ओं नमः ऊर्ध्व दन्तपङ्क्तौ। ॐ श्रीं औं नमः अधो दन्त दन्तपङ्क्तौ। ॐ श्रीं अं नमः आस्ये। ॐ श्रीं अः नमः चिबुके। ॐ श्रीं कं नमः दक्षिणबाहु मूले।

ॐ श्रीं खं नमः दक्षिणबाहु कूर्परे। ॐ श्रीं गं नमः दक्षिणबाहु मणिबन्धे। ॐ श्रीं घं नमः दक्षिणहस्ते तले। ॐ श्रीं ङं नमः दक्षिणहस्ते तलाङ्गुल्यग्रे। ॐ श्रीं चं नमः वामबाहु मूले। ॐ श्रीं छं नमः वाम बाहु कूर्परे। ॐ श्रीं जं नमः वामबाहु मणिबन्धे। ॐ श्रीं झं नमः वामहस्ते तले। ॐ श्रीं ञं नमः वामहस्ते तलाङ्गुल्यग्रे। ॐ श्रीं टं नमः दक्षिणपादोरु मूले। ॐ श्रीं ठं नमः दक्षिण जानुनि। ॐ श्रीं डं नमः दक्षिण जङ्घायां। ॐ श्रीं ढं नमः दक्षिणपाद तले। ॐ श्रीं णं नमः दक्षिण पादाङ्गल्यग्रे। ॐ श्रीं तं नमः वामपादोरु मूले। ॐ श्रीं थं नमः वाम जानुनि। ॐ श्रीं दं नमः वाम जङ्घायां। ॐ श्रीं धं नमः वामपाद तले। ॐ श्रीं नं नमः वाम पादाङ्गल्यग्रे। ॐ श्रीं पं नमः दक्षिण पार्श्वे। ॐ श्रीं फं नमः वाम पार्श्वे। ॐ श्रीं बं नमः पृष्ठे। ॐ श्रीं भं नमः नाभौ। ॐ श्रीं मं नमः जठरे। ॐ श्रीं यं नमः स्कन्दे। ॐ श्रीं रं नमः दक्षिणांसे। ॐ श्रीं लं नमः वामांसे। ॐ श्रीं वं नमः दक्षिण कक्षे। ॐ श्रीं शं नमः वाम कक्षे। ॐ श्रीं षं नमः हृदये। ॐ श्रीं सं नमः दक्षिण पाणि पादान्ते। ॐ श्रीं हं नमः वाम पाणि पादान्ते। ॐ श्रीं ळं नमः हृदयादि मूर्द्धान्ते। ॐ श्रीं क्षं नमः मूर्द्धादि पादान्ते॥ इति न्यासयेत्॥

अथ मन्त्र विन्यास विधिः॥ ४॥

ओं नमो भगवते ऋभुदेवाय इति विन्यसेत्॥ **मन्त्रसंख्या ३२३**

ओंकारं मूर्ध्नि विन्यस्य नकारं नासिके तथा। मोकारं तु ललाटे वै भकारं मुखमध्यतः॥ ४॥

गकारं कण्ठदेशे तु वकारꣳ हृदये न्यसेत्। तेकारं दक्षिणहस्ते ऋकारं वामतो न्यसेत्॥ ५॥

भुकारं दक्षिणपादे देकारꣳ वामपादे न्यसेत्। वाकारं नाभिमध्ये तु यकारं शिखा योस्तथा॥ ६॥

ஓம் நமோ பகவதே ருபுதேவாய (என்று சொல்லி மந்திரத்தினை விந்யாஸம் செய்யவும்) ஓம்காரம் மூர்த்நி விந்யஸ்ய நகாரம் நாஸிகே ததா, மோகாரம் து லலாடே வை பகாரம் முகமத்யத: (1). ககாரம் கண்டதேஶே து வகாரகும் ஹ்றுதயே ந்யஸேத், தேகாரம் தக்ஷிணஹஸ்தே றுகாரம் வாமதோ ந்யஸேத் (2). புகாரம் தக்ஷிணபாதே தேகாரகும் வாமபாதே ந்யஸேத், வாகாரகும் நாபிமத்யே து யகாரம் ஶிகாயோஸ் ததா (3).

अथ ऋभुदेव नयनोन्मोक्ष मन्त्रः॥ ७९॥

ஶ்ரீ றுபுதேவர்கள் விக்ரஹத்தினை ஶில்பவேதத்தின் முறைப்படி செய்தபிறகு அவற்றினை ஜலாதி வாஸனம், தான்யாதி வாஸனம் முதலிய கர்மாவை செய்து முடித்தபிறகு மஹா குலத்திலுதித்த ஆச்சார்யர்கள் வேதவிதிப்படி அக்ஷிமோக்ஷனத்தினை செய்விக்கவேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள் முறையே:

ऋषिः चक्षुः सूर्यः छन्दः गायत्रीः देवता चक्षुः ॥

चक्षुर्नो देवः सविता चक्षुर्न उत पर्वतः। चक्षुर्धाता दधातु नः॥ १॥

चक्षुर्नो धेहि चक्षुषे चक्षुर्विख्यै तनूभ्यः। सं चेदं वि च पश्येम ॥ २ ॥

सुसंदृशं- त्वा वयं प्रति पश्येमं सूर्य। वि पश्येम नृचक्षसः ॥ ३ ॥

ऋषिः प्रस्कण्वः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता सूर्यः दक्षिणाक्षुः ॥

उदु त्यं जातवे-दसं देवं वहन्ति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्य- ॥ ॐ सौं सूर्याय नमः ॥ ४ ॥

ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः गायत्रीः देवता चन्द्रः वामाक्षुः ॥

आ प्यायस्व समे-तु ते विश्वतः सोम वृष्ण्यं । भवा वाजस्य संगथे ॥ ॐ सों सोमाय नमः ॥ ५ ॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता अग्निः मध्ये ॥

अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववे-दसम्। अस्य यज्ञस्य सुक्रतुं- ॥ ॐ अँ अग्नये नमः ॥ ६ ॥

मन्त्रसंख्या ३२९

றுஷி: சக்ஷு: ஸௌர்ய: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா சக்ஷு:
சக்ஷுர் நோ தேவ: ஸவிதா சக்ஷுர் ந உத பர்வத:,
சக்ஷுர் தாதா ததாது ந: (1)
சக்ஷுர் நோ தேஹி சக்ஷுஷே சக்ஷுர் விக்யை தநூப்ய:,
ஸம் சேதம் வி ச பஶ்யேம. (2)
ஸுஸம்த்றுஶம் த்வா வயம் பஶ்யேம ஸூர்ய,
வி பஶ்யேம ந்றுசக்ஷஸ: (3)
றுஷி: ப்ரஸ்கண்வ: காண்வ: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா ஸூர்ய:
உதுத்யம் ஜாதவேதஸம் தேவம் வஹந்தி கேதவ:,
த்றுஶே விஶ்வாய ஸூர்யம்.(4) ஓம் ஸௌம் ஸூர்யா நம:
றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா சந்த்ர:
ஆப்யாயஸ்வ ஸமேது தே விஶ்வத: ஸோம வ்றுஷ்ண்யம்,
பவா வாஜஸ்ய ஸம்கதே. (5) ஓம் ஸோம் ஸோமாய நம:
றுஷி: மேதாதிதி: காண்வ: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா அக்நி:
அக்நீம் தூதம் வ்றுணீமஹே ஹோதாரம் விஶ்வவேதஸம்,
அஸ்ய யஜ்ஞஸ்ய ஸுக்ரதும். (6) ஓம் அம் அக்நயே நம:.(3)

अथ द्वार पूजा विधिः ॥ ८० ॥

आदिब्रह्म कुले जातस्स्वः देवाचार्यः शुद्धवस्त्रोत्तरीयोन्वितः सुवर्णयज्ञोपवीत स्थितिं रत्नाभरणधर कर्णकुण्डल विभूषितं नित्यकर्मानुष्ठानं पूर्वकं महेन्द्रं प्रार्थयः श्री विश्वकर्मण पूजा पुरस्सरं सकळी कृत्वा बृहस्पतिस्थाने द्वारस्समीपे द्वारपूजा गत्वा ॥ இவற்றினை ஆதிப்ரஹ்ம மஹா குலத்திலுதித்த தேவசார்யர்கள் துய உடையுடுத்தியவர்களாக மேல் வஸ்திரம் தரித்து ஸூவர்ண யஜ்ஞோபவீதம் அணிந்தவராய் நவரத்தின ஆபரணங்களை பூண்டவர்களாக சவரம் செய்துக் கொண்டு கோத்திரத்திற்கு தக்கவாறு குடும்மி வைத்துக்கொண்டு விரலில் பவித்திரம் அணிந்து வெளுப்பான சந்தனம் பூசிக்கொண்டு மேல் வஸ்திரம் மஞ்சள்நிற மடியுடியித்தி பிருஹஸ்பதியாக இருந்து ஸந்தியா வந்தனம் இந்திர பிரார்தனை செய்து கொண்டு ஸ்ரீ விஸ்வகர்ம பூஜை செய்து முடித்து விட்டு இக்கிரியை செய்ய வேண்டும். கீழ்வரும் வேதமந்திரங்களை

சொல்லி வாயில்களுக்கு முறையே காயத்ரீ, திரிஷ்டுப், ஜகதீ மற்றும் அனுஷ்டுப் சந்தஸுகளில் பூஜை செய்ய வேண்டும். அப்பொழுது தூப தீப நைவேத்தியம் செய்து சந்தனத்தாலும் புஷ்பத்தினாலும் அர்ச்சிக்க வேண்டும்.

अथ पूर्वद्वार पूजा ॥ १ ॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्द गायत्रीः देवता द्वारादेवीः ॥

वि श्रय न्तामृतावृधो द्वारो देवीरसश्चतः । अद्या नूनं च यष्टवे ॥ १ ॥ ॐ द्वारादेव्यै नमः ॥

றுஷி: மேதாதிதி: காண்வ: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா த்வாரா தேவீ:
விஶ்ரயந்தாம்றுதாவ்றுதோ த்வாரோ தேவீரஸஶ்சத:,
அத்யா நூநம் யஷ்டவே. (1) ஓம் த்வாரா தேவ்யை நம:

अथ दक्षिणद्वार पूजा ॥ २ ॥

ऋषिः जमदग्निः भार्गवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता द्वारादेवीः ॥

व्यचस्वतीरुर्विया वि श्रयन्तां पतिभ्यो न जनयः शुम्भमानाः ।

देवीर्द्वारो बृहतीर्विश्वमिन्वा देवेभ्यो भवत सुप्रायणाः ॥ २ ॥ ॐ द्वारादेव्यै नमः ॥

றுஷி: ஜமதக்நி: பார்கவ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா த்வாரா தேவீ:
வ்நஸ்வதீருர்வியா வி ஶ்ரயந்தாம் பதிப்யோ ந ஜநய: ஶும்பமாநா:,
தேவீர் த்வாரோ ப்றுஹதீர் விஶ்வமிந்வா தேவேப்யோ பவத ஸுப்ராயணா: (2)
ஓம் த்வாரா தேவ்யை நம:

अथ पश्चिमद्वार पूजा ॥ ३ ॥

ऋषिः गृत्समदः शुनकः छन्दः जगतीः देवता द्वारादेवीः ॥

वि श्रयन्तामुर्विया हूयमाना द्वारो देवीः सुप्रायणा नमोभिः ।

व्यचस्वतीर्वि प्रथन्तामजुर्या वर्णं पुनाना यशसं सुवीरम् ॥ ३ ॥ ॐ द्वारादेव्यै नमः ॥

றுஷி: க்றுத்ஜமத: ஶுநக: சந்த: ஜகதீ: தேவதா த்வாரா தேவீ:
விஶ்ரயந்தாமுர்வியா ஹூயமாநா த்வாரோ தேவீ: ஸுப்ராயணா நமோபி:,
வ்யநஸ்வதீர் வீ ப்ரதந்தாமஜுர்யா வர்ணம் புநாநா யஶஸம் ஸுவீரம்.(3)
ஓம் த்வாரா தேவ்யை நம:

अथ उत्तरद्वार पूजा ॥ ४ ॥

ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः अनुष्टुप् देवता द्वारादेवीः ॥

वि श्रयन्तामृतावधः प्रयै देवेभ्यो महीः ।

पावकासः पुरुस्पृहो द्वारो देवीरसश्चतः ॥ ४ ॥ ॐ द्वारादेव्यै नमः ॥ **मन्त्रसंख्या ३३३**

றுஷி: தீர்கதம: உசத்ய: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா த்வாரா தேவீ:
விஶ்ரயந்தாம்றுதாவத்று: ப்ரயை தேவேப்யோ மஹீ:,
பாவகாஸ: புருஸ்ப்றுஹோ த்வாரோ தேவீரஸஶ்சத: (4)
ஓம் த்வாரா தேவ்யை நம:

अथ स्तम्भ पूजा विधिः ॥ ८१ ॥

ऋषिः मानसारः मयः छन्दः अनुष्टुप् देवता स्तम्भः ॥

स्तम्भ महामेरो वास्तु दद्याथश्चन्द्रदिवारं ।

अन्यैः स्तम्भैश्च मूर्ध्ना ते धृत्वा रक्षतु चोन्नतं ॥ **मन्त्रसंख्या** ३३४

றுஷி: மானஸார: மய: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா ஸ்தம்ப:
ஸ்தம்ப மஹாமேரோ வாஸ்து தத்யாதஶ்சந்த்ர திவாரம்,
அந்யை: ஸ்தம்பைஶ்ச மூர்த்நா தே த்றுத்வா ரக்ஷது சோந்நதம் (1)
என்ற மந்திரத்தினால் ஸ்தம்பங்களுக்கு பூஜை செய்ய வேண்டும்.

अथ महाभिषेक विधिः ॥ ८२ ॥

अथ मणिमुक्तादि नवरत्नश्च सुवर्णादि पंचलोहेषु निधाय पूर्णकलशेनाभिषंचति **पंच पवमानं** इति

ऋचेन ॥ அபிஷேகத்திற்கான பூர்ணமய கலசங்களை கொண்டு பஞ்ச பவமான ஸூக்தங்களை சொல்லி நீராட்ட வேண்டும். கலஶ தீர்தங்களை புண்ய நிதிகள், தூய்மையான கிணறு, சுனை ஊற்று, குளம் மற்றும் ஏரிகள் ஆகியவற்றிலிருந்து எடுக்க வேண்டும். அதில் நவரத்தினங்களையும், பஞ்ச உலோகங்களையும் அதிலிட வேண்டும். மாவிலை தர்பை கூர்சமிட்டு நூல்சுத்தி பூர்ணமாக கலசம் பூக்களினால் அலங்கரிக்கபட்டு இருக்க வேண்டும். மஹாபிஷேகத்திற்கான ருக்வேத ஸூக்தங்கள்.

ऋषिः त्वष्ट्रा त्रिशिरः सिन्धुद्वीपर्वा छन्दः गायत्रीः देवता आपः ॥

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन। महे रणाय चक्षसे॥ १॥ यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः। उशतीरिव मातरः॥ २॥ तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ। आपो जनयथा च नः॥ ३॥ **मन्त्रसंख्या ३३७**

றுஷி: த்வஷ்ட்ரா த்ரிசிர: ஸிந்துத்வீபர் வா சந்த:காயத்ரீ: தேவதா ஆப:
ஓம் ஆபோ ஹிஷ்டா மயோபுவஸ்தா ந ஊர்ஜே ததாதந, மஹே ரணாய சக்ஷஸே.(1) யோ வ: ஶிவதமோ ரஸஸ்தஸ்ய பாஜயதேஹந:, உஶதீரிவ மாதர: (2) தஸ்மா அரம் கமாம வோ யஸ்ய க்ஷயாய ஜிந்வத, ஆபோ ஜநயதா ச ந: (3)

अथ सोमपवमान सूक्तं ॥ ८३ ॥

॥ ऋषिः मधुच्छन्दः वैश्वामित्रः छन्दः गायत्रीः देवता सोमपवमानः ॥

स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया। इन्द्राय पातवे सुतः॥ १॥ रक्षोहा विश्वचर्षणिरभि योनिमयोहतम्। द्रुणा सधस्थमासदत्॥ २॥ वरिवोधातमो भव मंहिष्ठो वृत्रहन्तमः। पर्षि राधो मघोनाम्॥ ३॥ अभ्यर्ष महानां देवानां वीतिमन्धसा। अभि वाजमुत श्रवः॥ ४॥ त्वामच्छा चरामसि तदिदर्थं दिवे दिवे। इन्दो त्वे न आशसः॥ ५॥ पुनाति ते परिस्रुतं सोमं सूर्यस्य दुहिता। वारे-ण शश्वता तना॥ ६॥ तमीमण्वीः समर्य आ गृभ्णन्ति योषणो दश। स्वसारः पार्ये दिवि॥ ७॥ तमीं हिन्वन्त्यग्रुवो धमन्ति बाकुरं दृतिम्। त्रिधातु वारणं मधु॥ ८॥ अभी ३ ममघ्न्या उत श्रीणन्ति धेनवः

शिशुम् । सोममिन्द्राय पातवे ॥ ९॥ अस्येदिन्द्रो मदेष्वा विश्वा वृत्राणि जिघ्नते । शूरो मघा च मंतहे ॥ १० ॥ **मन्त्रसंख्या ३४७**

ஸோம-பவமான ஸூக்த்தம்- (1)

றுஷி: மதுச்சந்த: வைஸ்வாமித்ர: சந்த:காயத்ரீ: தேவதா ஸோமபவமாந:

ஸ்வதிஷ்டாயா மதிஷ்டயா பவஸ்ய ஸோம தாரயா, இந்த்ராய பாதவே ஸுத: (1) ரக்ஷோஹா விஶ்வசர்ணிரபியோநிமயோஹதம். த்ருணா ஸதஸ்தமாஸதத். (2) வரிவோதாதமோ பவ மங்ஹிஷ்டோ வ்ருத்ரஹந்தம:, பர்ஷி ராதோ மகோநாம். (3) அப்யர்ஷ மஹாநாம் தேவாநாம் வீதிமந்தஸா, அபி வாஜமுத ஶ்ரவ: (4) த்வாமச்சா சராமஸி ததிதர்தம் திவேதிவே. இந்தோ த்வே ந ஆஶஸ: (5) புநாதி தே பரிஸ்ருதம் ஸோமம் ஸூர்யஸ்ய துஹிதா, வாரேணஶஶ்வதா தநா (6) தமீமண்வீ: ஸமர்ய ஆ க்றுப்ணந்தி யோஷணோ தஶ, ஸ்வஸார: பார்யே திவி (7) தமீம் ஹிந்வந்த்யுருவோ தமந்தி பாகுரம் த்றுதிம், த்ரிதாது வாரணம் மது (8) அபீ3 மமக்ந்யா உத ஶ்ரீணந்தி தேநவ: ஶிஶும், ஸோமமிந்த்ராய பாதவே (9) ஆஸ்யேதிந்த்ரோ மதேஷ்வா விஶ்வா வ்றுத்ராணி ஜிக்நதே, ஶூரோ மகா ச மந்தஹே.(10)

अथ आप्रिपवमान सूक्तं ॥ ८४ ॥

॥ ऋषिः असितः काश्यपः छन्दः गायत्रीः अनुष्टुप् ८ः ११ देवता आप्रिपवमानः ॥

समिद्धो विश्वतस्पतिः पवमानो वि राजति । प्रीणन्वृषा कनिक्रदत् ॥ १॥ तनूनपात्पवमानः शृङ्गे शिशानो अर्षति । अन्तरिक्षणे रारजत् ॥ २ ॥ ईळेन्यः पवमानो रयिर्वि राजति द्युमान् । मधोर्धाराभि रोजसा ॥ ३ ॥ बर्हिः प्राचीनमोजसा पवमान स्तृणन्हरिः । देवेषु देव ई-यते ॥ ४ ॥ उदातै र्जिहते बृहद् द्वारो देवीर्हिरण्ययीः । पवमानेन सुष्टुताः ॥ ५ ॥ सुशिल्पे बृहती मही पवमानो वृषण्यति । नक्तोषासा न दर्शते ॥ ६ ॥ उभा देवा नृचक्षसा होतारा दैव्या हुवे । पवमान इन्द्रो वृषा ॥ ७ ॥ भारती पवमानस्य सरस्वतीळा मही । इमं नो यज्ञमा गमन्तिस्रो देवीः सुपेशसः ॥ ८ ॥ त्वष्टारमग्रजां गोपां पुरोयावानमा हुवे । इन्दुरिन्द्रो वृषा हरिः पवमानः प्रजापतिः ॥ ९॥ वनस्पतिं पवमान मध्वा समङ्ग्धि धारया । सहस्रवल्शं हरितं भ्राजमानं हिरण्ययम् ॥ १० ॥ विश्वे-देवाः स्वाहा कृतिं पवमानस्या गत । वायु बृहस्पतिः सूर्योऽग्निरिन्द्रः सजोषसः ॥ ११ ॥ **मन्त्रसंख्या ३५८**

ஆப்ரிபவமான - ஸூக்த்தம் (2)

றுஷி: அஸித: காஸ்யப: சந்த: காயத்ரீ: அநுஷ்டுப் 8-11 தேவதா ஆப்ரிபவமாந:

ஸமித்தோ விஶ்வதஸ்பதி: பவமாநோ வி ராஜதி, ப்ரீணந் வ்றுஷா கநிக்ரதத். (1) தநூநபாத் பவமாந: ஶ்றுங்கே ஶிஶாநோ அர்ஷதி, அந்திரிக்ஷணே ராரஜத் த்யுமாந், மதோர் தாராபிரோஜஸா. (2) பர்ஹி: ப்ராசீநமோஜஸா பவமான ஸ்தறுணங்ஹரி:, தேவேஷு தேவ ஈயதே. (3) உதாதைர் ஜிஹதே ப்றுஹத் த்வாரோ தேவீர் ஹிரண்யயீ:, பவமாநேந ஸுஷ்டுதா: (4) ஸுஶில்பே ப்றுஹதீ மஹீ பவமாநோ வ்றுஷண்யதி, நக்த்தோஷாஸா ந தர்ஶதே (5) ஊபா தேவா ந்றுசக்ஷஸா ஹோதாரா தைவ்யா ஹுவே, பவமாந இந்த்ரோ வ்றுஷா (6) பாரதீ பவமாநஸ்ய ஸரஸ்வதீளா மஹீ, இமம் நோ யஜ்ஞமா கமந்திஸ்ரோ தேவீ: ஸுபேஶஸ: (7) த்வஷ்டாரமக்ரஜாம் கோபாம் புரோயாவாநமா ஹுவே, இந்துரிந்த்ரோ வ்றுஷா ஹரி: பவமாந: ப்ரஜாபதி:

(8) வநஸ்பதிம் பவமாந மத்வா ஸமங்க்தி தாரயா, ஸஹஸ்ரவல்மம் ஹரிதம் ப்ராஜமாநம் ஹிரண்யயம் (9) விஶ்வே தேவா: ஸ்வாஹா க்றுதிம் பவமாநஸ்யா கத, வாயுர் ப்றுஹஸ்பதி: ஸூர்யோக்நி: ஸஜோஷஸ: (11)

अथ आर्भवपवमान सूक्तं ॥ ८५॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः छन्दः अनुष्टुभंपुरीषपदानिः देवता आर्भवपवमानः॥

ऋभवो देवाः सोमस्य मत्सन्। विष्ट्वी स्वपसः। कर्मणा सुहस्ताः॥ १॥ धान्या धनिष्ठा। शम्या शमिष्ठाः। शच्या शचिष्ठाः॥ २॥ ये धेनुं विश्वजुवं विश्वरू-पामतक्षन्। अवक्षन् धेनुमभवद् विश्वरू-पी॥ ३॥ अबुघ्रन्सं कनीना मदन्तः। अयुंजत हती अयुर्देवाँ उप॥ ४॥ संवत्सरे स्वपसो यज्ञियं भागमायन्। ऋभवो देवा इह श्रवन् इह सोमस्य मत्सन्॥ ५॥ प्रेमां देवा देवहूतिमवन्तु देव्या धिया। प्रेदं ब्रह्म प्रेदं क्षत्रं । प्रेमं सुन्वन्तं यजमानमवन्तु॥ ६॥ चित्राश्चित्राभिरूतिभिः। श्रवन् ब्रह्माण्यावसा गमन्॥ ७॥ **मन्त्रसंख्या ३६५**

ஆர்பவ-பவமாந ஸூக்த்தம்- (3)

றுஷி: விஸ்வாமித்ர: சந்த: அநுஷ்டுபம்புரீஷபதாநி: தேவதா ஆர்பவ-பவமாந:

றுபவோ தேவா: ஸோமஸ்ய மத்யந், விஷ்ட்வீ ஸ்வபஸ:, கர்மணா ஸுஹஸ்தா: (1) தாந்யா தநிஷ்டா, ஶம்யா ஶமிஷ்டா:, ஶச்யா ஶசிஷ்டா: (2) யே தேனும் விஶ்வஜுவம் விஶ்வரூபாமதக்ஷந், அவக்ஷந் தேநுமபவத் விஶ்வரூபீ (3) அபுத்ரந் ஸம் கநீநா மதந்த:, அயும்ஜத ஹரி அயுர்தேவாகும் உப (4) ஸம்வத்ஸரே ஸ்வபஸோ யஜ்ஞியம் பாகமாயந், றுபவோ தேவா இஹ ஶ்ரவந் இஹ ஸோமஸ்ய மத்ஸந் (5) ப்ரேமாம் தேவா தேவஹூதிமவந்து தேவ்யா தியா, ப்ரேதம் ப்ரேதம் க்ஷத்ரம், ப்ரேமம் ஸுந்வந்தம் யஜமாநமவந்து (6) சித்ராஶ் சித்ராபிரூதிபி:, ஶ்ரவந் ப்ரஹ்மாண்யாவஸா கமந். (7)

अथ पवित्रपवमान सूक्तं ॥ ८६ ॥

॥ ऋषिः पवित्रः आङ्गिरसः छन्दः अनुष्टुप् देवता पवित्रपवमानः॥

पावमानीः स्वस्त्ययनीः सुदुघा हि घृतश्चुतः। ऋषिभिः सं भृतो रसो ब्राह्मणेष्वमृतं हितं॥ १॥ पावमानीर्दिशन्तु न इमं लोकमथो अमुं। कामान् समर्धयन्तु नो देवीर्देवैः समाहिताः॥ २॥ येन देवाः पवित्रे-णात्मानं-पुनते सदा। तेन सहस्र धारेण पावमान्यः पुनन्तु मां॥ ३॥ प्रजापत्यं पवित्रं-शतोद्यामं हिरण्मयम्। तेन ब्रह्मविदो वयं पूतं ब्रह्म पुनीमहे॥ ४॥ इन्द्रः पुनीती सह मा पुनातु सोमः स्वस्त्या वरुणः समीच्या। यमो राजा प्रमृणाभिः पुनातु मा जातवे-दा मूर्जयन्त्य पुनातु॥ ५॥ पावमानीः स्वस्त्ययनीर्याभिर्गच्छति नान्दनं। पुण्यांश्च भक्षान् भक्षयत्यऽमृतत्वं च गच्छति॥ ६॥

मन्त्रसंख्या ३७१

பவித்ர-பவமாந ஸூக்த்தம்-(4)

றுஷி: பவித்ர: ஆங்கிரஸ: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா பவித்ர-பவமாந:

பாவமாநீ: ஸ்வஸ்த்யநீ: ஸு்துகா ஹி க்றுஶ்சுத:, றுஷிபி: ஸம் ப்றுதோ ப்ராஹ்மணேஷ்வம்றுதம் ஹிதம் (1) பாவமாநிர் திஶந்து ந இமம் லோகமதோ அமும், காமாந் ஸமர்தந்து நோ தேவீர் தேவை: ஸமாஹிதா: (2) யேந தேவா: பவித்ரேணாத்மாநம் புநதே ஸதா, தேந ஸஹஸ்ர தாரேண பாவமாந்ய: புநந்து மாம் (3) ப்ரஜாபத்யம் பவித்ரம் ஶதோத்யாம் ஹிரண்மயம், தேந ப்ரஹ்மவிதோ வயம் பூதம் ப்ரஹ்ம புநீமஹே (4) இந்த்ர: புநீதீ ஸஹ மா புநாது ஸோம: ஸ்வஸ்த்யா வருண: ஸமீச்யா, யமோ ராஜா ப்ரம்றுணாபி: புநாது மா ஜாதவேதா மூர்ஜயந்த்ய புநாது (5) பாவமாநி: ஸ்வஸ்த்யநீர்யாபிர் கச்சதி நாந்தம், புண்யாஞ்ச பக்ஷாந் பக்ஷயத்யம்றுதத்வம் ச கச்சதி (6)

अथ महापवमान सूक्तं ॥ ८७ ॥

॥ ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः उष्णीक् देवता महापवमानः ॥

श्येनोऽसि पत्वा गायत्रच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारययास्य यज्ञस्योदृचं ॥ १॥

सुपर्णोऽसि पत्वा त्रिष्टुप् छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारययास्य यज्ञस्योदृचं ॥ २॥

सखाऽसि पत्वा जगच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं पारययास्य यज्ञस्योदृचं ॥ ३॥ ॐ असतो मा सद्गमय। तमसो मा ज्योति र्गमय। अन्तान्मानन्तं गमय। मृत्यो र्मा अमृतं गमय॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ४ ॥ **मन्त्रसंख्या ३७५**

மஹா-பவமாந ஸூக்த்தம் -(5)

றுஷி: விஸ்வாமித்ர: காதிந: சந்த: உஷ்ணீக் தேவதா அக்நிம் இந்த்ரம் றுபவஞ்ச

ஶ்யேநோஸி பத்வா காயத்ரச் சந்தா அநு த்வா ரபே, ஸ்வஸ்தி மா ஸம் பாரயயாஸ்ய யஜ்ஞஸ்யோத்றுசம் (1) ஸு்பர்ணோஸி பத்வா த்ரிஷ்டுப் சந்தா அநு த்வா ரபே, ஸ்வஸ்தி மா ஸம் பாரயயாஸ்ய யஜ்ஞஸ்யோத்றுசம் (2) ஸகாஸி பத்வா ஜகச் சந்தா அநு த்வா ரபே, ஸ்வஸ்தி மா ஸம் பாரயயாஸ்ய யஜ்ஞஸ்யோத்றுசம் (3) ஓம் அஸதோ மா ஸத்கமய, தமஸோ மா ஜ்யோதிர் கமய, அந்தாந்மாநந்தம் கமய, ம்றுத்யோர் மா அம்றுதம் கமய. ஓம் ஶாந்திஶ்ஶாந்திஶ்ஶாந்தி: (4)

अथ पञ्चकव्य मन्त्रः ॥ ८८ ॥

ऋषि विश्वकर्मा उवाच ॥ अथ शुचौ देशे समवस्थाप्य **गायत्र्या** गृह्य गोमूत्रं **गन्धद्वारेति** गोमयं **आप्यायस्वेति** क्षीरं **दधिक्राव्णेति** वै दधि **घृतं मिमीक्षे** इति आज्यं **देवस्य त्वा सवितु** कुशोदकं इत्येतत्पंचगव्यं नाम॥ जलसंप्रोक्षणं कुर्यात् पुण्याहं वाचयेत्ततः। पंचगव्येन संप्रोक्ष्य स्थपतिः स्थापकैः सह॥ சிறந்த பால்பசு அல்லது செவலைநிறக் காறாம்பசுவிடைய கோமூத்திரம், கோசாணம், தயிர், பால், நெய் மற்றும் தர்பைசாறு முதலியவற்றை சரியான அளவுகளில் சேர்த்து பஞ்சகவ்யத்தினை ஆச்சாரியர் செய்துக்கொள்ள வேண்டும். புண்யாஹவாசனம் சொல்லி தீர்த்தத்தினால் ஸம்ரோக்ஷணம் செய்தபிறகு இப்பஞ்சகவ்யத்தினை கொண்டு ஸம்ரோக்ஷணம் பிங்களுக்கும் யஜமானன் மற்றுள்ளவர்களுக்கும் செய்யவேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள் முறையே:

ऋषिः विश्वमित्रः गाथिनः छन्दः गायत्रीः देवता गोजलं ॥

तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।

धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ १ ॥

ऋषिः आनन्दः कर्दमं चिक्लीतः छन्दः पङ्क्तिः देवता गोमयः ॥

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्य पुष्टां करीषिणीम् ।

ईश्वरीꣳ सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ २ ॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः अनुष्टुप् देवता दधिः ॥

दधिक्राव्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।

सुरभि नो मुखा करत् प्र ण आयूꣳसि तारिषत् ॥ ३ ॥

ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः गायत्रीः देवता क्षीरः ॥

आ प्यायस्व समे-तु ते विश्वतः सोम वृष्ण्यं ।

भवा वाजस्य संगथे ॥ ४ ॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता गोघृतः ॥

घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं वस्य धाम ।

अनुष्वधमावह मादयस्व स्वहाकृतँ वृषभ वक्षि हव्यम् ॥ ५ ॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः उष्णिक् देवता कुशोदकः ॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेनश्विनो र्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां ॥ ६ ॥ **मन्त्रसंख्या ३८१**

றுஷி: விஶ்வாமித்ர: காதிந: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா கோஜலம்.
தத் ஸவிதுர் வரேண்யம் பர்கோ தேவஸ்ய தீமஹி
தியோ யோ ந: ப்ரசோதயாத்.
(என்று சொல்லி பசுகோமியத்தினை பஞ்சகவ்யபாத்திரத்தில் ஊற்ற வேண்டும்)
றுஷி: ஆநந்த: கர்தம: சிக்லீத: சந்த: பங்க்தி: தேவதா கோமய:
கந்தத்வாராம் துராதர்ஷாம் நித்ய புஷ்டாம் கரீஷிணீம்,
ஈஶ்வரீகும் ஸர்வபூதாம் தாமிஹோபஹ்வயே ஶ்ரியம்.
(என்று சொல்லி பசுசாணத்தினை அதில் சிறிது இடவேண்டும்.)
றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: அனுஷ்டுப் தேவதா ததி:
ததிக்ராவ்யோ அகாரிஷம் ஜிஷ்ணோரஶ்வஸ்ய வாஜிந:
ஸுரபி நோ முகா கரத் ப்ரண ஆயுகும்ஸி தாரிஷத்.
(என்ற மந்திரத்தினால் பசுந்தயிரை சேர்க்கவும்.)
றுஷி: கௌதம: ராஹூகண: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா க்ஷீர:
ஆப்யாயஸ்வ ஸமேது தே விஶ்வத: ஸோம வ்றுஷ்ண்யம்
பவா வாஜஸ்ய ஸம்கதே.
(என்ற மந்திரத்தினை சொல்லி பசும்பாலினை ஊற்றவும்.)

ருஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா க்ருத:
க்ருதம் மிமீக்ஷே க்ருதமஸ்ய யோநிர் க்ருதே ஶ்ரிதோ க்ருதம் வஸ்ய தாம,
அநுஷ்வதமாவஹ மாதயஸ்வ ஸ்வாஹாக்ருதகும் வ்ருஷப வக்ஷி ஹவ்யம்.
(என்று சொல்லி பசுநெய்யை சேர்க்கவும்).
ருஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: பங்க்தி: தேவதா குஶோதக:
தேவஸ்ய த்வா ஸவிது: ப்ரஸவேநஶ்விநோர் பாஹுப்யாம் பூஷ்ணோ ஹஸ்தாப்யாம்.
(என்று சொல்லியவாறு தர்பபை சாறு ஊற்றி அனைத்தினையும் கலந்திட வேண்டும். இவ்விதி கூறியவர் ருஷி விஶ்வகர்மா ஆவார்.)

अथ मानव ऋषि कृताय विश्वकर्म पंचब्रह्ममन्त्रः ॥ ८९ ॥

ऋषिः जमदग्निः भार्गवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता सद्योजातः ॥ १ ॥

सद्योजातो व्यमितीत यज्ञं अग्निर्देवा नामभवत् पुरोगाः ।
अस्यहोतुः प्रदिश्यृतस्य वाचि स्वाहाकृत२ँहविरदन्तु देवाः ॥ ॐ ह्रीं सद्योजाताय नमः ॥

ऋषिः भरद्वाजः बृहस्पतिः छन्दः त्रिष्टुप् देवता वामदेवः ॥ २ ॥

वाममद्य सवितर्वाममु श्वो दिवो दिवो वाममस्यमभ्य-२ँसावीः ।
वामस्य हि क्षयस्य देव भूरे-रया धिया वाम भाजः स्याम ॥ ॐ श्रीं वामदेवाय नमः ॥

ऋषिः विश्वकर्मा भुवनः छन्दः त्रिष्टुप् देवता अघोरः ॥ ३ ॥

घोराऋषयो नमो अस्त्वेभ्यः चक्षुष एषां मनसश्च सन्धौ ।
बृहस्पतये महि षद्द्युमन् नमः नमो विश्वकर्मणे स उ पात्वस्मान् ॥ ॐ क्लीं अघोराय नमः ॥

ऋषिः विश्वामित्रः गाथिनः छन्दः गायत्रीः देवता तत्पुरुषः ॥ ४ ॥

तत्पुरुषाय विद्महे महात्मनाय धीमहि ।
तन्नो विश्वकर्मा प्रचोदयात् ॥ ॐ आँ तत्पुरुषाय नमः ॥

ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः जगतीः देवता ईशानः ॥ ५ ॥ मन्त्रसंख्या ३८६

तमीशानां जगतस्तस्थुषस्पतिं धियं जिन्वमवसे हूमहे वयं ।
पूषा नो यथा वेदसामसद् वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये ॥ ॐ क्रों ईशानाय नमः ॥

ருபுதேவனின் வம்சத்திலுத்த மானவ மஹரிஷி சொல்லிய ஶ்ரீ விஶ்வகர்ம பஞ்சபிரம்ம மந்திரங்களை சொல்லி ஐந்து பாத்திரங்களில் பஞ்சகவ்களை தனிதனியாக முறையே வைத்து பூஜிக்க. ஸத்யோஜாத மந்திரத்தினை சொல்லி கோமியத்தினை பூஜிக்க வேண்டும் ஸவித்திரீ மந்திரம் சொல்லி பிரஹ்மபாத்திரத்தில் ஊற்ற வேண்டும். வாமதேவ மந்திரம் சொல்லி பசுசாணத்தினை பூஜித்து ஶ்ரீ மந்திரம் சொல்லி பாத்திரத்தில் அதன் சாறுசேர்க்க வேண்டும். அகோர மந்திரத்தினால் தயிரை பூஜித்து ததிக்ரா மந்திரத்தினால் இதை சேர்க்க வேண்டும். தத்புருஷ மந்திரத்தினால் பாலினை பூஜித்து ஸோம மந்திரத்தினால் சோர்க்க வேண்டும். ஈஶாந மந்திரத்தினால் நெய்யை பூஜித்து அக்னி

மந்திரத்தினால் நெய்யை சேர்க்க வேண்டும். இறுதியாக ஸவிதா மந்திரம் சொல்லி தர்பைசாறு சேர்க்க வேண்டும்.

ருஷி: ஜமத3க்3னி: பார்க3வ:, ச2ந்த3: த்ரிஷ்டுப், தே3வதா ஸத்யோஜாத:

ஸத்3யோஜாதோ வ்யமிதீத யஜ்ஞும் அக்3னிர் தே3வானாம் அப4வத் புரோக3ா:
அஸ்யஹோது: ப்ரதி3ஶ்ய ருதஸ்ய வாசி ஸ்வாஹாக்ருத க்3ம் ஹவிரத3ந்து தேவா:(1)

ருஷி: ப4ரத்3வாஜ: பார்ஹஸ்பத்ய:, ச2ந்த3: த்ரிஷ்டுப், தே3வதா வாமதே3வ:

வாமமத்3ய ஸவிதர் வாமமுச்வோ தி3வோதி3வோ வாமமஸ்யமப்4ய க்3ம் ஸாவீ:
வாமஸ்ய ஹி க்ஷயஸ்ய தே3வ பூ4ரேரயா தி4யா வாமப4ாஜ: ஸ்யாம (2)

ருஷி: விஶ்வகர்மா: பு4வந:, ச2ந்த3: த்ரிஷ்டுப், தே3வதா அகே4ர:

கே4ராருஷயோ நமோ அஸ்த்வேப்4ய: சக்ஷுஷ ஏஷாம் மநஸச்ச ஸந்தௌ4
ப்3ருஹஸ்பதயே மஹிஷத்3 த்3யுமன் நம:
நமோ விஶ்வகர்மணே ஸ உ பாத்வஸ்மான் (3)

ருஷி: விஶ்வாமித்ர: க3ாதின:, ச2ந்த3: க3ாயத்ரீ, தே3வதா தத்புருஷ:

தத்புருஷாய வித்3மஹே மஹாத்மநாய தீ4மஹி
தந்நோ விஶ்வகர்மா ப்ரசோத3யாத் (4)

ருஷி: கே3ாதம: ரஹூக3ண:, ச2ந்த3: ஜக3தீ, தே3வதா ஈஶான:

தமீஶானம் ஜக3தஸ்தஸ்து2ஷஸ்பதிம் தி4யம் ஜின்வமவஸே ஹூமஹே வயம்
பூஷானோ யத2ா வேத2ஸாமஸத்3 வ்ருதே4 ரக்ஷிதா பாயுரத2ப்3த4: ஸ்வஸ்தயே (5)

अथ पंचामृत मन्त्रः ॥ ९० ॥

ऋषि बोधायनोवाच ॥ नाळिकेर अम्र पनस कदळीनां फल त्रयं । शर्करा मधु घृतं संयुक्तं पंचामृतमिति स्मृतं ॥ सर्व पाप्मानं तरति तरति ब्रह्महत्यां ब्रह्मणस्सायुज्यं सलोकतामाप्नोति ॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः गायत्रीः देवता नाळिकेरं ॥

कया नश्चित्र आभुवदूती सदावृधः सखा ।
कया शचिष्ठया वृता ॥ १ ॥

ऋषिः अथर्वण भिषग् छन्दः अनुष्टुप् देवता फलं ॥

याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
बृहस्पति प्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्वंहसः ॥ २ ॥

ऋषिः त्वष्ट्रा त्रिशिरः सिन्धुद्वीपर्वा छन्दः गायत्रीः देवता शर्करा ॥

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।
महे रणाय चक्षसे ॥ ३ ॥

ऋषिः गौतमः राहूगणः छन्दः गायत्रीः देवता मधुः ॥

मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः ।
माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः ॥ ४ ॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता गोघृतं ॥

घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं वस्य धाम ।

अनुष्वधमावह मादयस्व स्वहाकृतं वृषभ वक्षि हव्यम् ॥ ५ ॥ **मन्त्रसंख्या ३९१**

போதாயன ரிஷி சொல்லிய பஞ்நசாம்றுத விதி: தேங்காய்பூ, முக்கனிகள், சர்க்கரை, தேன் மற்றும் நெய்யுடன் இவற்றை சேர்த்தால் உண்டாவது பஞ்சாம்றுதம் ஆகும்.

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா நாளிகேரம். கயா நஶ்சித்ர ஆபுவத்தீ யதாவ்றுத: ஸகா, கயா ஶசிஷ்டயா வ்றுதா (1-தேங்காய்பூ பூஜித்து சேர்க்க).

றுஷி: அதர்வண: பிஷக் சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா பலாநி யா: பலிநீர் யா அபலா அபுஷ்பா யாஶ்ச புஷ்பிணீ:, ப்றுஹஸ்பதி ப்ரஸூதாஸ்தா நோ முஞ்சந்த்வம்ஹஸ: (2-மா, பலா, வாழை பழங்களை பூஜித்து சேர்க்க).

றுஷீ: த்வஷ்ட்ரா த்ரிஶீர: ஸிந்துத்வீபர்வா சந்த: காயத்ரீ: தேவதா ஶர்கரா. ஆபோ ஹி ஷ்டா மயோபுவஸ்தா ந ஊர்ஜே ததாதந, மஹே ரணாய சக்ஷஸே. (3-நாட்டுசக்கரையை சேர்க்கவும்)

றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா மது: மது வாதா றுதாயதே மது க்ஷரந்தி ஸிந்தவ:, மாத்வீர்ந: ஸந்த்வோஷதீ: (4- தேனை பூஜித்து சேர்க்கவும்).

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சச்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா கோக்றுதம். க்றுதம் மிமிக்ஷே க்றுதமஸ்ய யோநிர் க்றுதே ஶ்ரிதோ க்றுதம் வஸ்ய தாம, அநுஷ்வதமாவஹ மாதயஸ்வ ஸ்வாஹாக்றுதகும் வ்றுஷப வக்ஷி ஹவ்யம். (5- பசுநெய்யை சேர்த்து பஞ்சாம்ருதம் செய்யவும்).

अथ विंशोऽध्यायः ॥

अथ ऋभुदेव होम विधिः ॥ ९१ ॥

अथ आहुतिः ॥ १ ॥

अथ आर्भवसूक्तेन आहुति जुहोति आज्यं वा विशेषद्रव्यं जुहुयात् इति प्रथमादि एकदशा अनुवाकः १

: ११ ऋचेन ॥ பின்னர் ஹோமஞ்செய்வதற்கு ஏகதஶார்ப 11 ஸூக்தங்களை சொல்லி செய்யவேண்டும். அதற்கு நெய் அல்லது விசேஷ திரவிங்கள் முதலியவைகளை ஸ்பர்சா ஆஹுதிகளாகக் கொடுக்க வேண்டும் முறையே மூர்தம், நாபி மற்றும் முகம் முதலியவைகளுக்கு. ஸூக்தங்கள் 1,2,3 முதல் ஆஹுயாகவும், 4,5,11 ஆகியவை இரண்டாது ஆஹுதியாகவும், வாமதேவ ஆர்பவம் இறுதியாக செய்வது சிறப்பானது. அனுவாகங்கள் முறையே 1 முதல் 11 வரை சொல்லி றுபுஹோமம் சிறப்பாக செய்ய வேண்டும்.

றுபு ஸூக்த்தம்- (1)

றுஷி: மேதாதிதி: காண்வ: ஆங்கிரஸ: சந்த: காயத்ரீ தேவதா றுபவ:

அயம் தேவாய ஜந்மநே ஸ்தோமோ விப்ரேபிராஸயா,
அகாரி ரத்ந தாதம: (1)
ய இந்த்ராய வசோ யுஜா ததக்ஷர் மநஸா ஹரி,
ஶமீபிர் யஜ்ஞமாஶத (2)
தக்ஷந் நாஸத்யாப்யாயம் பரிஜ்மாநம் ஸுகம் ரதம்,
தக்ஷந் தேனும் ஸபர்துகாம் (3)
யுவானா பிதரா புந: ஸத்ய மந்த்ரா ருஜூயவ:,
ருபவோ விஷ்ட்யக்ரத (4)

ஸம்வோ மதாஸோ அக்மதேந்த்ரேண ச மருத்வதா,
ஆதித்யேபிஶ்ச ராஜபி: (5)
உத த்யம் சமஸம் நவம் த்வஷ்டுர் தேவஸ்ய நிஷ்க்ருதம்,
அகர்த சதுர: புந: (6)
தே நோ ரத்நாநி தத் தந த்ரிரா ஸாப்தாநி ஸுந்வதே,
ஏகமேகம் ஸு ஶஸ்திபி: (7)
அதாரயந்த வஹ்நயோ அபஜந்த ஸுக்ருத்யயா,
பாகம் தேவேஷு யஜ்ஞியம்.(8).

றுபு ஸூக்த்தம்- (2)

றுஷி: குத்ஸ: ஆங்கிரஸ: சந்த: ஜகதீ: 5,9 த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

ததம் மே அபஸ்தது தாயதே புநு: ஸ்வாதிஷ்டா தீதிருசதாத ஶஸ்யதே,
அயம் ஸமுத்ர இஹ விஶ்வதேவ்ய: ஸ்வாஹாக்றுதஸ்ய ஸமு த்றுணுத றுபவ: (1)
போகயம் ப்ர யதிச்சந்த ஏதேநாபாகா: ப்ராஞ்சோ மம கே சிதாபய:,
ஸளதந்வாஸஶ் சரிதஸ்ய பூமநாகச்சத ஸவிதுர் தாஶுஷோ க்றுஹம் (2)
தத் ஸவிதா வோம்றுதத்வமாஸுவதகோஹ்யம் யச் ச்றுசபட்வயந்த ஐதந,
த்யம் சிச்சமஸம் மஸுரஸ்ய பக்ஷணமேகம் ஸந்தமக்றுணுதா சதுர்வயம் (3)
விஷ்ட்வீ ஶமீ தரணித்வேந வாகதோ மர்தாஸ: ஸந்தோ அம்றுத த்வமானஶு:,
ஸௌதந்வாந றுபவ: ஸூரசக்ஷஸ: ஸவம்த்ஸரே ஸமப்றுச்யந்த தீதிபி: (4)
க்ஷத்ரேமிவ வி மமுஸ்தேஜநேநகும் ஏகம் பாத்ரம் றுபவோ ஜேஹமாநம்,
உபஸஸதுதா உபமம் நாதமாநா அமத்யர்ஷே ஶ்ரவ இச்சமாநா: (5)
ஆ மநீஷாமந்த ரிக்ஷஸ்ய ந்றுப்ய: ஸ்ருசேவ க்றுதம் ஜுஹவாம வித்மநா,
தரணீத்வா யே பிதுரஸ்ய ஸ ஶ்சரிர றுபவோ வாஜமருஹந்திவோ ரஜ: (6)
றுபுர் ந இந்த்ர: ஶவஸா நவீயாந் றுபுர்வாஜேபிர் வஸுபிர் வஸுர்ததி:
யுஷ்மாகம் தேவா அவஸாஹநி ப்ரியே அபி திஷ்டேம ப்றுத்ஸுதீர ஸுந்வதாம் (7)
நிஶ் சர்மண றுபவோ காமபிம் ஶத ஸம் வத்ஸேநாஸ்றுஜதா மாதரம் புந:,
ஸௌதந்வாநஸ: ஸ்வபஸ்யயா நரோ ஜீவ்ரீ யுவாநா பிதராக்றுணோதந (8)
வாஜேபிர் நோ வாஜஸாதாவவிட்ட்ய் றுபுமாகும் இந்த்ர சித்ரமா தர்ஷி ராத:,
தந்நோ மித்ரோ வருணோ மாமஹந்தாமதிதி: ஸிந்து: ப்றுதிவீ உத த்யௌ: (9).

றுபு ஸூக்த்தம்- (3)

றுஷி: குத்ஸ: ஆங்கிரஸ: சந்த: ஜகதீ: 5 த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

தக்ஷந் ரதம் ஸுவ்றுதம் வித்மநாபஸ் தக்ஷந் ஹரீ இந்த்ரவாஹா வ்றுஷண்வஸூ,
தக்ஷந் பித்றுப்யாம் றுபவோ யுவத்வயஸ் தக்ஷந் வத்ஸாய மாதரம் ஸசாபுவம் (1)
ஆ நோ யஜ்ஞாய தக்ஷத றுபுமத்வய: க்ரத்வே தக்ஷாய ஸுப்ரஜாவதீஷம்,
யதா க்ஷயாய ஸர்வவீரயா விஶா தந்ந: ஶர்தாய தாஸதா ஸ்விந்த்ரியம் (2)
ஆ தக்ஷத ஸாதிமஸ்மப்யம் றுபவ: ஸாதிம் ரதாய ஸாதிமர்வதே நர:,
ஸாதிம் நோ ஜைத்ரீம் ஸம் மஹேத விஶ்வஹா ஜாமிமஜாமிம் ப்றுதநாஸு ஸக்ஷணிம் (3)
றுபுக்ஷணமிந்த்ரமா ஹுவ ஊதய றுபூந் வாஜாந் மருத: ஸோமபீதயே,
உபா மித்ராவருணா நூநமஶ்விநா தே நோ ஹிந்வந்து ஸாதயே தியே ஜிஷே (4)
றுபுர் ராய ஸம் ஶிஶாது ஸாதிம் ஸமர்யஜித் வாஜோ அஸ்மாகும் அவிஷ்டு,
தந்நோ மித்ரோ வருணோ மாமஹந்தாமதிதி: ஸிந்து: ப்றுதிவீ உத த்யௌ: (5)

றுஷி: தீர்கதம: உசத்ய: சந்த: ஜகதீ: 14 த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ: (4)

கிமு ஶ்ரேஷ்ட: கிம் யவிஷ்டோ ந ஆஜகந்கிமீயதே தூத்யம் கத்யதூசிம,
ந நிந்திம சமஸம் யோ மஹாகுலோக்நே ப்ராதர்த்ருண இத்பூதிமூதிம (1)
ஏகம் சமஸம் சதுர: க்றுணோதந தத்தோ தேவா அப்ருவந்தத்வ ஆகமம்,
ஸௌதந்வாந யத்யேவா கரிஷ்யத ஸாகம் தேவைர் யஜ்ஞியாஸோ பவிஷ்யத (2)
அக்நித் தூதம் ப்ரதி யதப்ரவீதநாஶ்வ: கர்த்வோ ரத உதேஹ கர்த்வ:,

தேநு: கர்த்வா யுவஶா கர்த்தாவ த்வா தாநி ப்ராதரநு வ: க்றுத்யேமஸி (3)
சுக்றுவாம்ஸ றுபவஸ்தத ப்றுச்சத க்வேபூத்ய: ஸ்ய தூதோ ந ஆஜகந்,
யதாவாக்யச் சமஸாஞ் சதுர: க்றுதாநாதித் த்வஷ்டா க்நாஸ்வந்தர்ந்யாநஜே (4)
ஹநாமைநாகும் இதி த்வஷ்டா யதப்ரவீச்சமஸம் யே தேவபாநமநிந்திஷு:,
அந்யா நாமாநி க்றுண்வதே ஸுதே ஸசாகும் அந்யைரேநாந் கந்யா நாமபிஸ்பரம் (5)
இந்த்ரோ ஹரீ யுயுஜே அஶ்விநா ரதம் ப்றுஹஸ்பதிர் விஶ்வரூபமுபாஜத,
றுபுர் விப்வா வாஜோ தேவாகும் அகச்சத ஸ்வபஸோ யஜ்ஞியம் பாகமைதந (6)
நிஶ் சர்மணோ காமரிணீத தீதிபிர்யா ஜநர்தா யுவஶா தாக்றுணோதந,
ஸௌதந்வா அஶ்வதஶ்வம தக்ஷத யுக்த்வா ரதமமு தேவாகும் அயாதந (7)
இதமுதகம் பிபதேத்ய ப்ரவீதநேதம் வா கா பிபதா முஞ்ஜநேஜநம்,
ஸௌதந்வாந யதி தந்நேவ ஹர்யத த்றுதீயே கா ஸவநே மாதாயாத்வை (8)
ஆபோ பூயிஷ்டா இத்யேகா அப்ரவீதக்நிர் பூயிஷ்ட இத்யந்யோ அப்ரவீத்,
வதர்யந்தீம் பஹுப்ய: ப்ரைகோ அப்ரவீத் றுதா வாந்தஶ் சமஸாகும் அபிஶம்த (9)
ஶ்ரோணாமேகம் உதகம் காவ வாஜதி மாம்ஸமேக: பிம் ஶதி ஸூநயாப்றுதம்,
ஆ நித்ருச: ஶக்றுதேகோ அபாபரத் கிம் ஸ்வித் புத்ரேப்ய: பிதரா உபாவது: (10)
உத்வத் ஸ்வஸ்மா யதஸஸ்தநா க்றுஹே ததத்யேதம் றுபவோ நாநு கச்சத (11)
ஸம்மீல்ய யத்பூவாந பர்ய ஸர்பய க்வ ஸ்வித் தாத்யா பிதரா வ ஆஸது:,
அஶபத ய: கரஸ்நம்வ ஆததே ய: ப்ராப்ரவீத்ப்ரோ தஸ்மோ அப்ரவீதந (12)
ஸஷுப்வாம்ஸ றுபவஸ்ததப்றுச்சதாகோஹ்ய க இதம் நோ அபூபுதத்,
ஶ்வாநம் பஸ்தோ போதயி தாரமப்ரவீத் ஸம்வத்ஸர இதமத்யா வ்யக்யத (13)
திவா யாந்தி மருதோ பூம்யாக்நிரயம் வாதோ அநதரிக்ஷேண யாதி,
அத்பிர்யாதி வருண: ஸமுத்ரைர் யுஷ்மாகும் இச்சந்த: ஶவஸோ நபாத: (14)

றுபு ஸூக்த்தம்- (5)

றுஷி: விஸ்வாமித்ர: காதிந: சந்த: ஜகதீ: தேவதா றுபவ:

இஹேஹ வோ மநஸா பந்துதா நர உஶிஜோ ஜக்முரபி தாநி வேதஸா,
யாபிர் மாயாபி: ப்ரதிஜூதிவபர் ஸ: ஸௌதந்வாந யஜ்ஞியம் பாகமாநஶ (1)
யாபி: ஶசீபிஶ் சமஸாகும் அபிம் ஶத யயா தியா காமரிணீத சர்மண:,
யநே ஹரீ மநஸா நிரதக்ஷத தேந தேவத்வம் றுபவ: ஸமாஶ (2)
இந்த்ரஸ்ய ஸக்யத் றுபவ: ஸமாநர் ஶுமநோர் நபாதோ அபஸோ ததந்விரே,
ஸௌதந்வாஸோ அம்றுதத்மேரிரே விஷ்ட்வீ ஶமீபி: ஸுக்றுத: ஸுக்றுத்யயா (3)
இந்த்ரேண யாத ஸரதம் ஸுதே ஸசாகும் அதோ வஶாநாம் பவதா ஸஹ ஶ்ரீயா,
ந வ: ப்ரதிமை ஸுக்றுதாநி வாகவத: ஸௌதந்வாந றுபவோ வீர்யாணி ச (4)
இந்த்ர றுபுபிர் வாஜவத்பி: ஸமுக்ஷிதம் ஸுதம் ஸோமமா வ்றுஷஸ்வா கபஸ்த்யோ,
தியேஷிதோ மகவந்தாஶுஷோ க்றுஹே ஸௌதந்வநேபி: ஸஹ மத்ஸ்வா ந்றுபி: (5)
இந்த்ர றுபுமாந் வாஜவாந் மத்ஸ்வேஹ நோஸ்மிந் ஸவநே ஶச்யா புருஷ்டுத,
இமாநி துப்யம் ஸ்வஸராணி யேபிரே வ்ரதா தேவாநாம் மநுஷஶ்ச தர்மபி: (6)
இந்த்ர றுபுபி வாஜபிர் வாஜயந்நிஹ ஸ்தோமம் ஜரிதுருப யாஹி யஜ்ஞியம்,
ஶதம் கேதேபிரிஷிரேபி ராயவே ஸஹஸ்ரணீதோ அத்வரஸ்ய ஹோமநி (7)

றுபு ஸூக்த்தம்- (6)

***றுஷி*: வாமதே$_3$வ: கௌள$_3$தம: ச$_2$ந்த$_3$: த்ரிஷ்டுப் தே$_3$வதா-*ருபு*$_4$வ:**

ப்ர *ருபு*$_4$ப்$_4$யோ து$_3$தமிவ வாசமிஷ்ய உபஸ்திரே ச்வைதரீம் தே$_4$நுமீளே,
யே வாத ஜூதாஸ்தரணிபி$_4$ரேவை: பரி த்$_3$யாம் ஸத்$_3$யோ அபஸோ ப$_3$பூ$_4$வு: (1)
யதா$_3$ரமக்ரந்ந் *ருபு*$_4$வ: பித்*ருப்*$_4$யாம் பரிவிஷ்டீ வேஷணா த$_3$ம்ஸநாபி$_4$:,
ஆதி$_3$த்$_3$ தே$_3$வாநாமுப ஸரவ்யமாயந் தீ$_4$ராஸ: புஷ்டிமவஹந் மநாயை (2)
புநர்யே சக்ரு: பிதரா யுவாநா ஸநா யூபேவ ஜரணா **ச**யாநா,
தே வாஜோ விப்$_4$வாம் *ருபு*$_4$ரிந்த்$_3$ரவந்தோ மது$_4$ப்ஸரஸோ நோ அவந்து யஜ்ஞம் (3)
யத் ஸம்வத்ஸம்*ருப*$_4$வோ கா$_3$மரக்ஷந் யத் ஸம்வத்ஸம்*ருப*$_4$வோ மா அபிசந், யத் ஸம்வத்ஸமப$_4$ரந் பா$_4$ஸோ அஸ்யாஸ்தாபி$_4$: **ச**மீபி$_4$ரம்ருதத்வமாசு: (4)

ஜ்யோஷ்ட$_2$ ஆஹ சமஸய த்$_2$வா கரேதி கவீயாந் த்ரிந் க்ருணவாமேத்யாஹ,
கநிஷ்ட$_2$ ஆஹ சதுரஸ்கரேதி த்வஷ்ட ருபுவஸ்வதத் பநயத்$_3$ வசோ வ: (5)
ஸத்யமூசுர் நர ஏவா ஹி சக்ருரநு ஸ்வதா$_4$ம்ருப$_4$வோ ஜக்$_3$முரேதாம்,
விப்$_4$ராஜமாநாம்ச் சமஸாம் அஹேவா அவேநத் த்வஷ்டா சதுரோ த$_3$த்$_3$ருச்வாந். (6)
த்$_3$வாத$_3$ச த்$_3$யூந் யத$_3$கோ$_3$ஹ்யஸ்யா ஆதித்$_2$யே ரணந்ந்ருப$_4$வ: ஸஸந்த:,
ஸுக்ஷேத்ரா க்ருண்வந் நயந்த ஸிந்தூ$_4$ந் த$_4$ந்வாதிஷ்ட$_2$ந்நோஷதீ$_4$ர்நிம்நமாப: (7)
ரத$_2$ம் யே சக்ரு: ஸுவ்ருதம் நரேஷ்ட$_2$ம் யே தே$_4$நும் விச்வஜுவம் விச்வரூபாம்,
த ஆ தக்ஷந் த்வ்ருப$_4$வோ ரயிம் ந: ஸ்வவஸ: ஸ்வபஸ: ஸுஹஸ்தா: (8)
அபோ ஹ்யேஷயமஜுஷந்த தே$_3$வா அபி$_4$ க்ரத்வா மநஸா தீ$_3$த்4யாநா:,
வாஜோ தேவாநாமப$_4$வத் ஸுகர்மேந்த்$_3$ரஸ்ய ருபு$_4$க்ஷா வருணஸ்ய விப்$_4$வா (9)
யே ஹரி மேத$_4$யோக்த$_2$ா மத$_3$ந்த இந்த்$_3$ராய சக்ரு: ஸுயுஜயா யே அச்வா,
தே ராயஸ்போஷம் த்$_3$ரவிணாந்யஸ்மே த$_4$த்த ருபுவ: ஹேமயந்தோ ந மித்ரம். (10)
இத$_3$ாஹ்ந: பீதிமுத வோ மத$_3$ம் து$_4$ர்ந ருதே ச்ராந்தஸ்ய ஸரவ்யாய தே$_3$வா:,
தே நூநமஸ்மே ருபவோ வஸூநி த்ருதீயே த்ஸவநே த$_3$தா4த. (11)

றுபு ஸூக்த்தம்- (7)

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

றுபுர் விப்வா வாஜ இந்த்ரொ நோ அச்சேமம் யஜ்ஞும் ரத்நதேயோப யாத,
இதா ஹி வோ திஷணா தேவ்யஹ்நாமதாத் பீதிம் ஸம் மதா அக்மதா வ: (1)
விதாநாஸோ ஜந்மநோ வாஜரத்நா உத றுதுபிர் றுபவோ மாதயத்வம்,
ஸம் வோ மதா அக்மத ஸம் புரம்தி: ஸுவீராமஸ்மே ரயிமேரயத்வம் (2)
அயம் வோ யஜ்ஞ றுபவோகாரி யமா மநுஷ்வத் ப்ரதிவோ ததித்வே,
ப்ர வோச்சா ஜுஜுஷாணாஸோ அஸ்துரபூத விஶ்வே அக்ரியாதே வாஜா: (3)
அபூது வோ விததே ரத்நதேயமிதா நரோ தாஶுஷே மர்த்யா,
பிபத வாஜா றுபவோ ததே வோ மஹி த்றுதீயம் ஸவநம் மதாய (4)
ஆ வாஜா யாதோப ந றுபுக்ஷா மஹோ நரோ த்ரவிணஸோ க்றுணாநா:
ஆ வ: பீதயோபிபித்வே அஹ்நாமிமா அஸ்தம் நவஸ்வ இவ க்மந் (5)
ஆ நபாத: ஶவஸோ யாதநோபேமம் யஜ்ஞும் நமஸா ஹூயமாநா:,
ஸஜோஷஸ: ஜூரயோ யஸ்ய ச ஸ்த மத்வ: பாத ரத்நதா இந்த்வந்த: (6)
ஸஜோஷா இந்த்ர வருணேந ஸோமம் ஸஜோஷா: பாஹி கீர்வணோ மருத்பி:,
ஆக்ரேபாபிர் றுதுபாபி: ஸஜோஷா க்நாஸ்பத்நீபீ ரத்நதாபி: ஸஜோஷா: (7)
ஸஜோஷஸ ஆதித்யைர் மாதயத்வம் ஸஜோஷஸ றுபவ: பர்வதேபி:,
ஸஜோஷஸோ தைவ்யேநா ஸவித்ரா ஸஜோஷஸ: ஸிந்துபி ரத்நதேபி: (8)
யே அஶ்விநா யே பிதரா ய ஊதீ தேனும் ததக்ஷுர் றுபவோ யே அஶ்வா,
யே அம் ஸத்ரா ய றுதக் ரோதஸீ யே விப்வோ நர: ஸ்வபத்யாநி சக்ரு: (9)
யே கோமந்தம் வாஜவந்தம் ஸுவீரம் ரயிம் தத்த வஸுமந்தம் புருக்ஷும்,
தே அக்ரேபா றுபவோ மந்தஸாநா அஸ்மே தத்த யே ச ராதிம் க்றுணந்தி (10)
நாபாபூத ந வோதீத்றுஷதமாநி: ஶஸ்தா றுபவோ யஜ்ஞே அஸ்மிந்,
ஸமிந்த்ரேண மதத ஸம் மருத்பி: ஸம் ராஜபீ நத்நதேயாய தேவா: (11)

றுபு ஸூக்த்தம்- (8)

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

இஹோப யாத ஶவஸோ நபாத: ஸௌதந்வாந றுபவோ மாப பூத,
அஸ்மிந் ஹி வ: ஸவநே ரத்நதேயம் கமந்த்விந்த்ரமநு வோ மதாஸ: (1)
ஆகந் றுபூணாமிஹ ரத்நதேய பூத் ஸோமஸ்ய ஸுஷுதஸ்ய பீதி:,
ஸுக்றுத்யயா யத் ஸ்வபஸ்யயா சம் ஏகம் வ சக்ர சமஸம் சதுதா (2)
வ்யக்றுணோத சமஸம் சதுர்தா ஸே கவி ஶிக்ஷேத்ய ப்ரவீத,
அதைத வாஜா அம்றுதஸ்ய பந்தாம் கணம் தேவாநாம் றுபவ: ஸுஹஸ்தா: (3)
கிம் மய: ஸ்விச் சமஸ ஏஷ ஆஸ யம் காவ்யே ந சதுரோ விசக்ர,
அதா ஸுநுத்வம் ஸவநம் மதாய பாத றுபவோ மதுந: ஸோம்யஸ்ய (4)

ஶச்யாகர்த பிதரா யுவாநா ஶச்யாகர்த சமஸம் தேவபாநம்,
ஶச்யா ஹரீ தநுதராவதஷ்டேந்த்ரவாஹாவ் றுபவோ வாஜரத்நா: (5)
யோ வ: ஸுநோத்யபிபித்வே அஹ்நாம் தீவ்வரம் வாஜாஜ: ஸவநம் மதாய,
தஸ்மைரயிம் றுபவ: ஸர்வவீரமா தக்ஷத வ்றுஷணோ மந்தஸாநா: (6)
ப்ராத: ஸுதமபிவோ ஹர்யஶ்வ மாத்யந்திநம் ஸவநம் கேவலம் தே,
ஸம் றுபுபி: பிபஸ்வ ரத்நதேபி: ஸம் க்யிம் இந்த்ர சக்றுஷே ஸுக்றுத்யா (7)
யே தேவாஸோ அபவதா ஸுக்றுத்யா ஶ்யோநா இவேததி திவி நிஷேத,
தே ரத்நதாத ஶவஸோ நபாத: ஸௌதந்வாந அபவ தாம்றுதாஸ: (8)
யத் த்றுதீயம் ஸவந ரத்நதேயமக்றுத்வம் ஸ்வபஸ்யா ஸுஹஸ்தா:,
தத் றுபவ: பரிஷிக்தம் வ ஏதத் ஸம் மதேபிரிந்த்ரியேபி: பிபத்வம் (9)

றுபு ஸூக்த்தம்- (9)

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் ஜகதீ: 9 தேவதா றுபவ:

அநஶ்வோ ஜாதோ அநபீஶுருக்யோ ரதஸ் த்ரிசக்ர: பரி வர்ததே ரஜ:,
மஹத்தத்வோ தேவ்யஸ்ய ப்ரவாசநம் த்யாம் றுபவ: ப்றுதிவீம் யச்ச புஷ்யத (1)
ரதம் யே சக்ரு: ஸுவ்றுதம் ஸுசேதஸோவிஹ்வரந்தம் மனஸஸ்பரி த்யயா,
தாகும் ஊ ந்வ ஸவநஸ்ய பீதய ஆ வோ வாஜா றுபவோ வேதயாமஸி (2)
தத்வோ வாஜா றுபவ: ஸுப்ரவாசநம் தேவேஷு விப்வோ அபவந்மஹித்வநம்,
ஜிவ்ரீ யத் ஸந்தா பிதரா ஸநாஜுரா புநர்யுவாநா சரதாய தக்ஷத (3)
ஏகம் வி சக்ர சமஸம் சதுர்வயம் விஶ்சர்மணோ காமரிணீத தீதிபி:,
ஆதா தேவேஷ்வம் றுதத்வ மாநஶ ஶ்ருஷ்டி வாஜா றுபவஸ்தத்வ உக்த்வயம் (4)
றுபுதோ ரயி: ப்ரதமஶ்ரவஸ்தமோ வாஜஶ்ருதாஸோ யமஜீஜநந்நர:,
விப்சதஷ்டோ விததேஷு ப்ரவாச்யோ யம் தேவாஸோவதா ஸ விசர்ஷாணி: (5)
ஸ வாஜ்யர்வா ஸ றுஷிவர்சஸ்யயா ஸ ஶூரோ அஸ்தா ப்றுதநாஸு துஷ்டர:,
ஸ ராயஸ்போஷம் ஸ ஸுவீர்யம் ததே யம்
வாஜோ விப்வாகும் றுபவோ யமாவிஷு: (6)
ஶ்ரேஷ்டம் வ: பேஶோ அதி தாதி தர்ஶதம் ஸ்தோமோ
வாஜா றுபவஸ்தம் ஜுஜுஷ்டந,
தீராஸோ ஹி ஷ்டா கவ யோ விபஶ்சிதஸ்தாந்வ ஏநா ப்ராஹ்ணா வேதயாமஸி (7)
யூயமஸ்மப்யம் திஷணாப்யஸ்பரி வித்வாம்ஸோ விஶ்வா நர்யாணபோஜநா,
த்யுமந்தம் வாஜம் வ்றுஷஶுஷ்மமுத்தமமா நோ ரயிம் றுபவஸ்தக்ஷதா வய: (8)
இஹ ப்ரஜாமிஹ ரயிம் ரராணா இஹ ஶ்ரவோ வீரவத்தக்ஷதா ந:
யநே வயம் சிதயேமாத்யந்யாந்தம் வாஜம் சித்ரம் றுபவோ ததா ந: (9)

றுபு ஸூக்த்தம்- (10)

றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் 5-8 அனுஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

உப நோ வாஜா அத்வரம் றுபுக்ஷா தேவா யாத பதிபிர் தேவயாநை:,
யதா யஜ்ஞும் மநுஷோ விக்ஷ்வாஸு ததித்வே ரண்வா: ஸுதிநேஷ்வஹ்நாம் (1)
தே வோ ஹ்றுதே மநஸே ஸந்து யஜ்ஞா ஜுஷ்டாஸோ அத்ய க்றுதநிர்ணிஜோகு:,
ப்ர வ: ஸுதாஸோ ஹரயந்த பூர்ண: க்ரத்வே தக்ஷாய ஹர்ஷயந்த பீதா: (2)
த்ர்யுதாயம் தேவஹிதம் யதா வ ஸ்தோமோ வாஜா றுபுக்ஷணோ ததே வ:
ஜுஹ்வே மநுஷ்வது பராஸு விக்ஷு யுஷ்மே ஸசா ப்றுஹத் திவேஷு ஸோம் (3)
பீவோ அஶ்வா: ஶுசத்ரதா ஹி பூதாய: ஶிப்ரா வாஜிந: ஸுநிஷ்கா:
இந்த்ரஸ்ய ஸூநோ ஶவஸோ நபாதோநு வஶ்சேத்யக்ரியம் மதாய (4)
றுபும் றுபுக்ஷணோ ரயிம் வாஜே வாஜிந்தம் யுஜம்,
இந்த்ரஸ்வந்தம் ஹவாமஹே ஸதாஸாதமமஶ்விநம் (5)
ஸேந் றுபவோ யமவத யூயமிந்த்ரஶ்ச மர்த்யம்,
ஸ தீபிரஸ்து ஸநிதா மேதஸாதா ஸோ அர்வதா (6)
வி நோ வாஜா றுபுக்ஷண: பதஶ்சிதந யஷ்டவே,
அஸ்மப்யம் ஸூரய ஸ்துதா விஶ்வா ஆஶாஸ்தருஷணீ (7)

தம் நோ வாஜா றுபுக்ஷண இந்த்ர நாஸாத்யா ரயிம்,
ஸமஶ்வம் சர்ஷணிப்ய ஆ புரு ஶஸ்த மகத்தயே (8)

றுபு ஸூக்த்தம்· (11)

றுஷி: வஸிஷ்ட: மைத்ராவாருணீ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபவ:

றுபுக்ஷணோ வாஜா மாதயத்வமஸ்மே நரோ மகவாந: ஸுதஸ்ய,
ஆ வோர்வாச: க்ரதவோ ந யாதாம் விப்வோ ரதம் நர்யம் வர்தயந்து (1)
றுபுர் றுபுபிரபி வ: ஸ்யாம விப்வோ விபுபி: ஶவஸா ஶவாம்ஸி,
வாஜோ அஸ்மாகும் அவது வாஜஸாதாவிந்த்ரேண யுஜா தருஷேம வ்றுத்ரம் (2)
தே சித்தி பூர்வீரபி ஸந்தி ஶாஸா விஶ்வகும் அர்ய உபரதாதி வந்வந்,
இந்த்ரோ விப்வாகும் றுபுக்ஷா வாஜோ அர்ய:
ஶத்ரோர் மிதத்யா க்றுணவந்வி ந்றும்ணம் (3)
நூ தேவாஸோ வரிவ: கர்தநா நோ பூத நோ விஶ்வவஸே ஸஜோஷா:,
ஸமஸ்மே இஷம் வஸவோ ததீரந் யூயம் பாத ஸ்வஸ்திபி: ஸதா ந: (4)
ஆ வோ வாஹி ஷ்டோ ஸ்தவத்யை ரதோ வாஜா றுபுக்ஷணோ அம்றுக்த்த:
ஆபி த்ரிப்றுஷ்டை: ஸவநேஷு ஸோமமைர் மதே ஸுஶிப்ரா
மஹபி: ப்றுணத்வம் (5)
யூயம் ஹ ரத்நம் மகவத்ஸு தத்த ஸ்வர்த்றுஶ றுபுக்ஷணோ அம்றுக்த்தம்,
ஸம் யஜ்ஞேஷு ஸ்வதாவந்த: பிபத்வம் வி நோ ராதாம்ஸி மதிபிர் தயத்வம் (6)
உவோசித ஹி மகவந்தேஷ்ணம் மஹோ அர்பஸ்ய வஸுநோ விபாகே,
உபா தே பூர்ணா வஸுநா கபஸ்தீ ந ஸூந்றுதா நி யமதே வஸவ்யா (7)
த்வமிந்த்ர ஸ்வயஶா றுபுக்ஷா வாஜோ ந ஸாதுரஸ்தமேஷ்யக்றுக்வா,
வயம் நு தே தாஶ்வாம்ஸ: ஸ்யாம ப்ரஹ்ம க்றுண்வந்தோ ஹரிவோ வஸிஷ்டா: (8)

अथ पूर्णाहुतिः ॥ २ ॥

பூர்ணாஹிதியாக றுபுகாயத்ரீயை சொல்லி தரவேண்டும். பூர்ண மயமான பாத்திரத்திற்கு சொல்ல வேண்டிய மந்திரம். : ॐ सुपूर्णमसि सुपूर्णं मे भूयाः। पूर्णमसि पूर्णं मे भूयाः। सदसि सन्मे भूयाः। सर्वमसि सर्वं मे भूयाः। अक्षितिरसि मामे-क्षेष्ठा ॥ १ ॥ ॐ घोरवीद्यात्मनाय विद्महे विश्वकर्मणय धीमहि। तन्नो आङ्गिरसः प्रचोदयात्॥ ॐ आङ्गिरसाय विद्महे विश्वकर्मणय धीमहि। तन्नो सुधन्वनः प्रचोदयात्॥ ॐ देवतक्षाय विद्महे विश्वकर्मणय धीमहि। तन्नो ऋभुः प्रचोदयात्॥ ॐ आङ्गिरसाय विद्महे इन्दूतक्षाय धीमहि। तन्नो ऋभुः प्रचोदयात्॥ ॐ आङ्गिरसाय विद्महे वरुणतक्षाय धीमहि। तन्नो विभ्वः प्रचोदयात्॥ ॐ आङ्गिरसाय विद्महे विश्वे-देवतक्षाय धीमहि। तन्नो वाजः प्रचोदयात्॥ ॐ महादेव्यैच विद्महे आङ्गिरसपत्न्यैच धीमहि। तन्नो आङ्गिरसीः प्रचोदयात्॥ ॐ महादेव्यैच विद्महे सुधन्वनपत्न्यैच धीमहि। तन्नो केशिनीः प्रचोदयात्॥ ॐ महादेव्यैच विद्महे ऋभुपत्न्यैच धीमहि। तन्नो मेधा प्रचोदयात्॥ ॐ आँ ऋँ श्रीं नमो भगवते ऋभु देवाय मेधां मे धेहि स्वाहा ॥ ११ ॥

ஓம் ஸுபூர்ணமஸி ஸுபூர்ணம் மே பூயா: பூர்ணமஸி பூர்ணம் மே பூயா, ஸதஸி ஸந்மே பூயா, ஸர்வமஸி ஸர்வம் மே பூயா: அக்ஷிதிரஸி மா மே க்ஷேஷ்டா. ஓம் கோரவித்யாய வித்மஹே விஶ்வகர்மணாய தீமஹி, தந்நோ ஆங்கிரஸ: ப்ரசோதயாத்.

ஓம் ஆங்கிரஸாய வித்மஹே விஶ்வகர்மணாய தீமஹி, தந்நோ ஸுதந்வந: ப்ரசோதயாத். ஓம் தேவதக்ஷாய வித்மஹே விஶ்வகர்மணாய தீமஹி, தந்நோ றுபு: ப்ரசோதயாத்". ஓம் ஆங்கிரஸாய வித்மஹே இந்த்ரதக்ஷாய தீமஹே, தந்நோ றுபு: ப்ரசோதயாத்". ஓம் ஆங்கிரஸாய வித்மஹே வருணதக்ஷாய தீமஹே, தந்நோ விபு: ப்ரசோதயாத்". ஓம் ஆங்கிரஸாய வித்மஹே விஶ்வேதேவதக்ஷாய தீமஹே, தந்நோ வாஜ: ப்ரசோதயாத்". ஓம் மஹாதேவ்யைச வித்மஹே ஆங்கிரஸபத்ந்யைச தீமஹி, தந்நோ ஆங்கிரஸீ: ப்ரசோதயாத். ஓம் மஹாதேவ்யைச வித்மஹே ஸுதந்வநபத்ந்யைச தீமஹி தந்நோ கேஶிநீ: ப்ரசோதயாத். ஓம் மஹாதேவ்யைச வித்மஹே றுபுபத்ந்யைச தீமஹி, தந்நோ மேதா ப்ரசோதயாத். ஓம் ஆம் றும் ஸ்ரீம் நமோ பகவதே றுபுதேவாய மேதாம் மே தேஹி ஸ்வாஹா. என்று சொல்லி தேன்லட்டு மதுபர்கம் தேன்குழல் ஆகியவற்றினால் பூர்ணாஹுதி செய்யவும்.

अथ प्रायश्चित्ताहुतिः ॥ ॥ ३ ॥

பிராயச்சித்தாஹுதியாக முறையே நான்கு வேதத்திலுள்ள ஆர்பவ மந்திரங்களை சொல்லி தரவேண்டும். அதில் ஸோமரஸம், பாலில் செய்த திண்பண்டம், நெய் பண்டங்களையும் அல்லது தேனினைக் கொண்டு செய்ய வேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள்:

तृतीये- धानाः सवने पुरुष्टुत पुरोळाशमाहुतं मामहस्व नः। ऋभुमन्तं वाजवन्तं त्वा कवे प्रयस्वन्त उप शिक्षेम धीतिभिः॥ स्वाहा॥ १२॥ अग्ने- तृतीये सवने हि कानिषः पुरोळाशं- सहसः सूनवाहुतं-। अथा देवेष्व-ध्वरं विपन्यया धा रत्नवन्तममृते-षु जागृविम्॥ स्वाहा॥ १३॥ होता यक्षदिन्द्रं- तृतीयस्य सवनस्य ऋभुमतो विभुमतो वाजवतो बृहस्पतिवतो विश्वदेव्यावतः। समस्य मदा प्रातस्तनाग्मत सम्माध्यन्दिनास्समिदातनास्तेषां समुक्षितानां गौर इव प्रगाह्या वृषायस्वायूया बाहुभ्यामुप याहि हरिभ्यां प्रप्रुथ्या शिप्रे निष्पृथ्य ऋजीषिन्निमे अस्मे आशीर्वन्त प्रस्थिता इन्द्राय सोमस्तां जुषतां व्वेतु पिबतु सोमं होतर्यज॥ स्वाहा॥ १४॥ सदस्सदः प्रजावान् ऋभुर्जुषाण इन्द्राय देवेभ्यो जुहुता हविः॥ स्वाहा॥ १५॥ यथाग्ने देवा ऋभवो मनीषिणो अमुं- उन्मत्तं असृजन्नार एनसः। एव ते शक्रो अभयं कृणोतु मुञ्चस्वै-नसो वि नयासि रक्षः॥ १६॥ इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुक्षितं सुतं सोममा वृषस्वा गभस्त्योः। धियेषितो मघवन्दाशुषो गृहे सौधन्वनेभिः सह मत्स्वा नृभि ः॥ स्वाहा॥ १७॥ इदं तृतीयꣳ सवनं कवीनामृतेन ये चमसमैरयन्त। ते सौधन्वनाः स्व रानशानाः स्वि ष्टिं नो अभि वस्यो नयन्तु॥ स्वाहा॥ १८॥ ऋभुरसि जगच्छन्दा अनु त्वा रभे। स्वस्ति मा सं वहास्य यज्ञस्योदृचि॥ स्वाहा॥ १९॥ यथा सोमस् तृतीये सवन ऋभूणाꣳ भवति प्रियः। एवा म ऋभवो वर्च आत्मनि ध्रियतां॥ स्वाहा॥ २०॥ **मन्त्रसंख्या ४११**

த்றுதீயே தாநா: ஸவநே புருஷ்டுத புரோளாஶமாஹுதம் மாமஹஸ்வ ந:, றுபுமந்தம் வாஜவந்தம் த்வா மவே ப்ரயஸ்வந்த உப ஶிக்ஷேம தீதிபி: ஸ்வாஹா. (1) அக்நே த்றுதீயே ஸவநே ஹி காநிஷ: புரோளாஶம் ஸஹஸ: ஸூநவாஹுதம், அதோ தேவேஷ்வத்வரம் விபந்யயா தா ரத்நவந்தமம்றுரேஷு ஜாப்றுவிம் ஸ்வாஹா (2)

ஹோதா யக்ஷதிந்த்ரம் த்றுதீய ஸவநஸ்ய றுபுமதோ விபுமதோ வாஜமதோ ப்றுஹஸ்பதிவதோ விஶ்வதேவ்யாவத:, ஸமஸ்ய மதா ப்ராதஸ்தநாக்மத ஸம் மாத்யந்திநாஸ் ஸமிதாதநாஸ்தேஷாம் ஸமுக்ஷிதாநாம் கௌர இவ ப்ரகாஹ்யா வ்றுஷாயஸ்வாயூயா பாஹுப்யாமுப யாஹி ஹரிப்யாம் ப்ரப்ருத்யா ஶிப்ரே நிஷ்ப்றுத்ய றுஜீஷிந் நிமே அஸ்மே ஆஶீர்வந்த ப்ரஸ்திதா இந்த்ராய ஸோமஸ்தாம் ஜுஷதாம் வ்வேது பிபது ஸோமம் ஹோதர் யஜஸ் ஸ்வாஹா (3) ஸதாஸ் ஸத: ப்ரஜாலாந் றுபுர்ஸுஷாண இந்த்ராய தேவேப்யோ ஸுஹுதா ஹவி: ஸ்வாஹா (4) யதாக்நே தேவா றுபவோ மநீஷிணோ அமும் உந்மத்தம் அஸ்றுஜந்நார ஏநஸ: ஏவ தே ஶக்ரோ அபயம் க்றுணோது முஞ்ஜஸ்வைநஸோ வி நயாஸி ரக்ஷ: (5) இந்த்ர றுபுபிர் வாஜவத்பி: ஸமுக்ஷிதம் ஸுதம் ஸோமமா வ்றுஸ்வா கபஸ்த்யோ: தியேஷிதோ மகவந்தாஶுஷோ க்றுஹே ஸௌதந்வேபி: ஸஹ மத்ஸ்வா ந்றுபி: ஸ்வாஹா (6) இதம் த்றுதீயகும் ஸவநம் கவீநாத் றுதேந யே சமஸமைரயந்த, தே ஸௌதந்வாநா: ஸ்வராநஶாநா: ஸ்விஷ்டிம் நோ அபி வஸ்யோ நயந்து. ஸ்வாஹா (7) றுபுரஸி ஜகச்சந்தா அநு த்வா ரபே, ஸ்வஸ்தி மா ஸம் வாஹஸ்ய யஜ்ஞஸ்யோத்றுசி ஸ்வாஹா (8) யதா ஸோமஸ் த்றுதீயே ஸவந றுபூணாகும் பவதி ப்ரிய:, ஏவா மா றுபவோ வர்ச ஆத்மநி த்ரியதாம் ஸ்வாஹா (9)

अथ ऋभुदेव प्रतिष्ठा विधिः ॥ ९२ ॥

अथ होमान्ते **स्वस्ति** सूक्तेन देवालयं प्रवेश्य। मणिमुक्तादि नवरत्नश्च सुवर्णादि पंचलोहानि पादपीठे निधाय। **अयं देवया जन्मने** इति ऋभुं स्थापयेत्॥ ஹோமங்கள் சிறந்த முறையில் செய்து முடித்தபின்னர். ஸ்வஸ்தி ஸூக்தத்தினை சொல்லியவாறு தேவாலயத்தில் பிரவேசிக்க வேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள் முறையே.

अथ महास्वस्ति सूक्तः ॥

ऋषिः गौतमः राहूगणः छन्दः विराट् स्थानं देवता स्वस्तिः ॥ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववे-दा। स्वस्ति नस्ताक्षर्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ १ ॥ **ऋषिः स्वस्तिः आत्रेयः छन्दः जगती १-३ अनुष्टुप् ४-५ देवता स्वस्तिः ॥** स्वस्ति नो मिमीतामश्विना भगः स्वस्ति देव्यदितिरनर्वणः। स्वस्ति पूषा असुरो दधातु नः स्वस्ति द्यावापृथिवी सुचेतुना॥ २॥ स्वस्तये-वायुमुप ब्रवामहै सोमं- स्वस्ति भुवनस्य यस्पतिः। बृहस्पतिं सर्वगणं स्वस्तये- स्वस्तय आदित्यासो भवन्तु नः॥ ३॥ विश्वे-देवा नो अद्या स्वस्तये- वैश्वानरो वसुरग्निः स्वस्तये-। देवा अवन्त्वृभवः स्वस्तये स्वस्ति नो रुद्रः पात्वंहसः॥ ४॥ स्वस्ति मित्रावरुणा स्वस्ति पथ्ये रेवति। स्वस्ति न इन्द्र-श्चाग्निश्च स्वस्ति नो अदिते कृधि॥ ५॥ स्वस्ति पन्थामनु चरेम सूर्या चन्द्रमसाविव। पुनर्ददताघ्नता जानता सं गमेमहि॥ ६॥ **ऋषिः गयः प्लातः छन्दः त्रिष्टुप् देवता स्वस्तिः ॥** स्वस्ति नः पथ्तायसु धन्वसु स्वस्त्यप्सु वृजने स्वर्वति। स्वस्ति नः पुत्रकृथेषु योनिषु स्वस्ति राये मरुतो दधातन॥ ७॥ स्वस्तिरिद्धि प्रपथे श्रेष्ठा रेक्णस्वत्यभि या वाममेति। सा नो अमा सो अरणे नि पातु

स्वावेशा भवतु देवगोपा ॥ ८ ॥ **ऋषिः स्वस्तिः आत्रेयः छन्दः त्रिष्टुप् देवता स्वस्तिः ॥** स्वस्त्ययनं तार्क्ष्यमरिष्टनेमिं महद्भू-तं वायसं देवतानां। असुरघ्नीमिन्द्र सखं समासु बृहद्यशो नावमिवारुहेम ॥ ९॥ अंहोमुचमाङ्गिरसं गयं- च स्वस्त्यात्रेयं मनसा च तार्क्ष्य-म्। प्रयतपाणिः शरणं प्रपद्य स्वस्ति सं-बाधेष्वभयं नो अस्तु ॥ १० ॥ **मन्त्रसंख्या ४२१**

மஹா ஸ்வஸ்தி ஸூக்த்தம்

றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: விராட்ஸ்தான: தேவதா ஸ்வஸ்தி: ஸ்வஸ்தி ந இந்த்ரோ வ்றுத்பஶ்ரவா: ஸ்வஸ்தி ந: பூஷா விபஶ்வவேதா, ஸ்வஸ்தி நஸ்தார்க்ஷ்யோ அரிஷ்டநேமி: ஸ்வஸ்தி நோ ப்றுஹஸ்பதிர் ததாது (1) **றுஷி: ஸ்வஸ்தி: ஆத்ரேய: சந்த: ஜகதீ 1-3 அனுஷ்டுப் 4-5 தேவதா ஸ்வஸ்தி:** ஸ்வஸ்தி நோ மிமீதாமஶ்விநா பக: ஸ்வஸ்தி தேவ்யதிதிரர்வண:, ஸ்வஸ்தி பூஷா அஸுரோ ததாது ந: ஸ்வஸ்தி த்யாவாப்றுதிவீ ஸுசேதுநா (2) ஸ்வஸ்தயே வாயுமுப ப்ரவாமஹை ஸோமம் ஸ்வஸ்வதி புவநஸ்ய யஸ்பதி:, ப்றுஹஸ்பதிம் ஸர்வகணம் ஸ்வஸ்தயே ஸ்வஸ்தய ஆதித்யாஸோ பவந்து ந: (3) விபஶ்வே தேவா நோ அத்யா ஸ்வஸ்தயே வைபஶ்வாநரோ வஸுரக்நி: ஸ்வஸ்தயே, தேவா அவந்த்றுபவ: ஸ்வஸ்தயே ஸ்வஸ்தி நோ ருத்ர: பாத்வம்ஹஸ: (4) ஸ்வஸ்தி மித்ராவருணா ஸ்வஸ்தி பத்நே ரேவதி, ஸ்வஸ்தி ந இந்த்ரபஶ்சாக்நி ஸ்வஸ்தி நோ அதிதி க்றுதி (5) ஸ்வஸ்தி பந்தாமநு சரேம ஸூர்யா சந்த்ரமஸாவவி, புநர் தததாக்நதா ஜாநதா ஸம் கமேமஹி (6) **றுஷி: கய: ப்லாத: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஸ்வஸ்தி:** ஸ்வஸ்தி ந: பத்தாயஸு தந்வஸு ஸ்வஸ்த்யப்ஸு வ்றுஜநே ஸ்வர்வதி, ஸ்வஸ்தி ந: புத்ரப்றுதேஷு யோநிஷு ஸ்வஸ்தி ராயே மருதோ ததாதந (7) ஸ்வஸ்திரித்தி ப்ரபதே பஶ்ரேஷ்டா ரேக்ணஸ்வத்யபி யா வாமமேதி, ஸா நோ அமா ஸோ அரணே நி பாது ஸ்வாவேபஶா பவது தேவகோபா (8) **றுஷி: ஸ்வஸ்தி: ஆத்ரேய: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஸ்வஸ்தி:** ஸ்வஸ்த்யயநம் தார்க்ஷ்மரிஷ்டநேமிம் மஹத்பூதம் வாயஸம் தேவதாநாம், ஆஸுரக்நீமிந்த்ர ஸகம் ஸமாஸு ப்றுஹத்யபஶா நாவமிவாருஹேம (9) அம்ஹோமுசமாங்கிரஸம் கயம்ச ஸ்வஸ்த்யாத்ரேயம் மநஸா ச தார்க்ஷ்யம், ப்ரயதபபாணி: பஶரணம் ப்ரபத்ய ஸ்வஸ்தி ஸம் பாதேஷ்வயம் நோ அஸ்து (10)

अथ शुद्धि मन्त्रः ॥ ९३ ॥

நவரத்தினங்கள், பஞ்சலோகங்கள், வேதமந்திரங்களால் மற்றுள்ள திரவியங்களை சுத்தி செய்விக்க வேண்டும். தேவனை ஸ்தாபிக்கக் கூடிய பாதபீடத்திலுள்ள குழியில் வைப்பதற்கு முன் இவற்றினை சுத்தி செய்ய வேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள் முறையே.

ऋषिः तिरश्चीः आङ्गिरसः छन्दः अनुष्टुप् देवता शुद्धेन्द्रः ॥ एतो न्विन्द्रं स्तवाम शुद्धं शुद्धेन सांना। शुद्धैरुक्थैर्वावृध्वाँस-ँ शुद्ध आशीर्वान् ममत्तु ॥ १ ॥ इन्द्रं- शुद्धो न आ गहि शुद्धः शुद्धाभिरूतिभिः। शुद्धो रयिं नि धारय शुद्धो ममद्धि सोम्यः ॥ २ ॥ इन्द्र शुद्धो हि नो रयिं शुद्धो रत्नानि दाशुषे-। शुद्धो वृत्राणि जिघ्नसे शुद्धो वाजं- सिषाससि ॥ ३ ॥ **ऋषिः कविः भार्गवः छन्दः जगतीः देवता शुद्धेन्द्रः ॥** प्र राजा वाचं- जनयन्नसिष्यददपो वसानो अभि गा इयक्षति। गृभ्णाति रिप्रमविरस्य तान्वा शुद्धो देवानामुप याति निष्कृतं ॥ ४ ॥ **मन्त्रसंख्या ४२५**

ஶுத்தேந்த்ர- ஸூக்த்தம்

றுஷி: திரஶ்சீ: ஆங்கிரஸ: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா ஶுத்தேந்த்ர: ஏதோந் விந்த்ரம் ஸ்தவாம ஶுத்தம் ஶுத்தேந ஸாம்நா, ஶுத்தைருக்தைர்வாவ்றுத்வாஸகும் ஶுத்த ஆஶீர்வாந் மமத்து (1). இந்த்ரம் ஶுத்தோ ந ஆ கஹி ஶுத்த: ஶத்தபி ரூதிபி:, ஶுத்தோ ரயிம் தாரய ஶுத்தோ மமத்தி ஸோம்ய (2). இந்த்ரோ ஶுத்தோ ஹி நோ ரயிம் **ஶுத்தோ ரத்நாநி** தாஶுஷே, ஶுத்தோ வ்றுத்ராணி ஜிக்நஸே ஶுத்தோ வாஜம் ஸிஷாஸஸி (3). **றுஷி: கவி: பார்க்வ: சந்த: ஜகதீ: தேவதா ஶுத்தேந்த்ர:** ப்ர ராஜா வாசம் ஜநயந்தஸிஷ்யததபோ வஸாநோ அபி கா இயக்ஷதி, க்றுப்ணாதி ரிப்ரவிரஸ்ய தாந்வா ஶுத்தோ தேவாநாமுப யாதி நிஷ்க்றுதம். (4) என்று சொல்லி தத்தம் பொருட்களுக்குண்டான திரவியங்களைக் கொண்டோ அல்லது புண்யாஹ ஜலத்தினைக் கொண்டோ அவற்றை ஶுத்தம் செய்ய வேண்டும்.

अथ रत्न विन्यास मन्त्रः ॥ ९४ ॥

नवकोष्ठे रत्नं लोहं विन्यास विधि ॥

निर्ऋतिं		पश्चिमे		वायुः
	वैदूर्य	मरकतं प्रविप्रवालं	पुष्परागं	
दक्षिणे	महानीलं अयसं	पद्मरागं स्वर्ण	मौक्तिकं रजतं	उत्तरं
	प्रवालं	वज्रं ताम्रं	इन्द्रनील	
आग्नेयं		पूर्वेदिग्		ईशानं

நவரத்தினங்களையும் பஞ்ச லோகங்களையும் தேவனை ஸ்தாபிக்கக் கூடிய பாதபீடத்திலுள்ள குழியில் வைக்க வேண்டும். முதலில் நடுவில் பத்மராகம் என்ற மாணிக்கத்தினை ப்ரஹ்மாவிற்கு வைத்துவிட்டு பின்னர் கிழக்கு முதலாக திசைகளில் தத்தம் தேவர்களுக்குண்டான வேத மந்திரங்களை சொல்லி அக்குழியில் ரத்தினங்களை வைக்க வேண்டும். அதற்கான வேத மந்திரங்கள் முறையே.

ऋषिः वेनः भार्गवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ब्रह्माः कोष्ठमध्ये ॥ ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीतमः सुरुचो वेन आवः। स बुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च वि वः॥ १॥ **ऋषिः मधुच्छन्दः विश्वमित्रः छन्दः गायत्रीः देवता इन्द्रः पूर्वे ॥** इन्द्रा याहि चित्रभानो सुता इमे त्वायवः। अण्वीभिस्तना पूतासः॥ २॥ **ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता अग्निः आग्नेये ॥** अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववे-दसं। अस्य यज्ञस्य सुक्रतुं-॥ ३॥ **ऋषिः यमः वैवस्वतः छन्दः त्रिष्टुप् देवता यमः दक्षिणे ॥** यमो नो गातुं प्रथमो विवोद नैषा गव्यूतिरपभर्तवा उ। यत्रा नः पूर्वे-पितरः परेयुरेना जज्ञानाः पथ्यय ३ अनु स्वाः॥ ४॥ **ऋषिः बन्धुः श्रुतबन्धुः छन्दः त्रिष्टुप् देवता निर्ऋतिः ॥** प्र तार्यायुः प्रतरं नवीयः स्थातारेव क्रतुमता रथस्य। अध च्यवान उत तवीत्यर्थ- परातरं सु निर्ऋतिं जिहीतां॥ ५॥ **ऋषिः अजीगर्तिः शुनः शेपः छन्दः गायत्रीः देवता वरुणः पश्चिमे ॥** इमं

मे- वरुण श्रुधी हवमद्या च मृळय। त्वामवस्युरा चके॥ ६॥ **ऋषिः मधुच्छन्दः विश्वमित्रः छन्दः गायत्रीः देवता वायुः॥** वायवा याहि दर्शतेमे सोमा अरं-कृताः। तेषां पाहि श्रुधी हवं-॥ ७॥ **ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः त्रिष्टुप् देवता सोमकुबेरौ उदीचिं॥** सोमो धेनुं सोमो अर्वन्तमाशुं सोमो वीरं कर्मण्यं- ददाति। सादन्यं- विदथ्यं- सभेयं- पितृ श्रवणं यो ददाशदस्मै॥ ८॥ **ऋषिः गोतमः राहूगणः छन्दः जगतीः देवता ईशानः॥** तमीशानां जगतस्तस्थुषस्पतिं- धियं जिन्वमवसे हूमहे वयं। पूषा नो यथा वेदसामसद् वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये-॥ ९॥ **मन्त्रसंख्या ४३४**

(நவகோஷ்டத்தில் நடுவில் ரத்தினம் வைக்குபோது) **றுஷி: வேந: பார்கவ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ப்ரஹ்மா:** ப்ரஹ்ம ஜஜ்ஞானம் ப்ரதமம் புரஸ்தாத்வி ஸீதம: ஸுருசோ வேந ஆவ:, ஸ புத்ந்யா உபமா அஸ்ய விஷ்டா: ஸதஶ்ச யோநிமஸதஶ்ச வி வ: (கிழக்கில்) **றுஷி: மதுச்சந்த: விஶ்வாமித்ர: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா இந்த்ர:** இந்த்ரோ யாஹி சித்ரபாநோ ஸுதா இமே த்வாயவ: ஆண்வீபிஸ்தநா பூதாஸ: (ஆக்நேயத்தில்) **றுஷி: மேதாதிதி: காண்வ: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா அக்நி:** அக்நி தூதம் வ்றுணீமஹே ஹோதாரம் விஶ்வவேதஸம், அஸ்ய யஜ்ஞஸ்ய ஸுக்ரதும். (தெற்கு) **றுஷி: யம: வைவஸ்வத: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா யம:** யமோ நோ காதும் ப்ரதமோ விவோத நைஷா கவ்யூதிரபபர்தவா உ, யத்ரா ந: பூர்வே பிதர: பரேயுரேநா ஜஜ்ஞாநா: பத்யயா3 அநு ஸ்வா: (நிர்ருதிமூலை) **றுஷி: பந்து: ஶ்ருதபந்து: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா நிர்றுதி:** ப்ர தார்யாயு: ப்ரதரம் நவீய: ஸ்தாதாரேவ க்ரதுமதா ரதஸ்ய, அத ச்யாவாந உத தவீத்யர்தம் பராதரம் ஸு நிர்றுதிர் ஜிஹீதாம். (மேற்கு) **றுஷி: அஜீர்கதி: ஶுந: ஶேப: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா வருண:** இமம் மே வருண ஶ்ருதீ ஹவமத்யதா ச ம்றுளய, த்வாமவஸ்யுரா சகே. (வாயு) **றுஷி: மதுச்சந்த: விஶ்வமித்ர: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா வாயு:** வாயவா யாஹி தர் ஶதேமே ஸோமா அரங்க்றுதா:, தேஷாம் பாஹி ஶ்ருதீ ஹவம். (வடக்கு) **றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஸோமகுபேரௌ:** ஸோமோம் தேநும் ஸோமோ அர்வந்துமாஶும் ஸோமோ வீரம் கர்மண்யம் ததாதி, ஸாதந்யம் விதத்யம் ஸமேயம் பித்று ஶ்ரவணம் யோ ததாஶதஸ்மை. (ஈஶாநம்) **றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: ஜகது: தேவதா ஈஶாந:** தமீஶாநாம் ஜகதஸ்தஸ்துஷஸ்பதிம் தியம் ஜிந்வமவஸே ஹூமஹே வயம், பூஷா நோ யதா வேதஸாமஸத் வ்றுதே ரக்ஷிதா பாயுரதத்த: ஸ்வஸ்தயே.

अथ पंचलोह विन्यास मन्त्रः॥ ९५॥

பஞ்சலோக விந்யாஸ விதியில் கோஷ்டத்தின் அதாவது குழியின் நடுவில் தங்கத்தினையும் கிழக்கில் செம்பினையும் தெற்கில் இரும்பையும் மேற்கில் வெண்கலம்/பித்தளையையும் வடக்கில் வெள்ளியையும் வைக்க வேண்டும். இப்பஞ்ச உலோகத்திற்கு தேவர்களான தக்ஷா(நடு), த்வஷ்டா (கிழக்கு), மனு (தெற்கு), றுபு (மேற்கு), சில்பி (வடக்கு) முதலிய பிரஜாபதிகளின் மந்திரத்தினை சொல்லி வைக்க வேண்டும். இவர்களே பஞ்ச உலோகத்தின் தேவர்களாக வேதங்களில் சொல்லப்பட்டுள்ளார்கள். அல்லது விஶ்வகர்மாவின் பஞ்சப்ரஹ்ம மந்திரத்தினை சொல்ல வேண்டும். அதற்கான றுக்வேத மந்திரங்கள்:

ऋषिः दाक्षायणः प्रजापतिः छन्दः त्रिष्टुप् देवता दक्ष प्रजापतिः लोहः सुवर्ण कोष्ठमध्ये॥ यदाबध्नन् दाक्षायणा हिरण्यꣳ शतानीकाय सुमनस्यमानाः। तन्म आ बध्नामि तशारदायुष्माञ्जरदष्टिर्यथासत्॥

१॥ **ऋषिः जमदग्निः भार्गवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता त्वष्ट प्रजापतिः लोहः ताम्रं पूर्वे॥** य इमे द्यावापृथिवी जनित्री रूपैरपिं-शद्भुवनानि विश्वा। तमद्य होतरिषितो यजीयान्देवं त्वष्टारमिह यक्षि विद्वान्॥ २॥ **ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः जगतीः देवता मनु प्रजापतिः लोहः अयसं दक्षिणे॥** मुमुक्ष्वो ३ मनवे मानवस्यते रघुद्रुवः कृष्णसीतास ऊ जुवः। असमना अजिरासो रघुष्यदो वातजूता उप युज्यन्त आशवः॥ ३॥ **ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः त्रिष्टुप् देवता ऋभु प्रजापतिः लोहः प्रविप्रवालं पश्चिमे॥** इदमुदकं पिबतेत्य ब्रवीतनेदं वा घा पिबता मुञ्जनेजनम्। सौधन्वना यदि तन्नेव हर्यथ तृतीये-घा सवने मादयाध्वै॥ ४॥ **ऋषिः गृत्समदः शुनकः छन्दः जगतीः देवता शिल्प प्रजापतिः लेहः रजितं उत्तरे॥** विश्वजिते- धनजिते- स्वर्जिते- सत्राजिते- नृजित उर्वराजिते-। अश्वजिते- गोजिते- अब्जिते- भरेन्द्राय सामे- यजताय हर्यतम्॥ ५॥ **मन्त्रसंख्या ४३९**

றுஷி: தாக்ஷாயணஃ சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா தக்ஷ ப்ரஜாபதி: யதாபத்நந் தாக்ஷாயணா ஹிரண்யகும் ஶதாநீகாய ஸுமநஸ்யமாநா:, தந்ம ஆ பத்நாமி ஶதஶாரதாயுஷ்மாஞ்ஜரதஷ்டடிர் யதாஸத் (மத்தியில்-தங்கம்) (1). **றுஷி: ஜமதக்நி: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா த்வஷ்ட ப்ரஜாபதி:** ய இமா த்யாவாப்றுதிவீ ஜநித்ரீ ரூபைரபிம்ஶத் புவநாநி விஶ்வா, தமத்ய ஹோதரிஷிதோ யஜீயாந் தேவம் த்வஷ்டராமிஹ யக்ஷி வித்வாந் (கிழக்கு-செம்பு)(2). **றுஷி: தீர்கதம: சந்த: ஜகதீ: தேவதா மனு ப்ரஜாபதி:** முமுக்ஷ்வோ மநவே மாநவஸ்யதே ரகுத்ருவ: க்றுஷ்ணஸீதாஸ ஊ ஜுவ:, அஸமநா அஜிராஸோ ரகுஷ்யதோ வாதஜூதா உப யுஜ்யந்த ஆஶவ: (தெற்கு-இரும்பு)(3). **றுஷி: தீர்கதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா றுபு ப்ரஜாபதி:** இதமுதகம் பிபதேத்ய ப்ரவீதநேதம் வா கா பிபதா முஞ்ஜநேஜநம், ஸௌதந்வாந யதி தந்நேவ ஹர்யத த்றுதீயேகா ஸவநே மாதயாத்வை (மேற்கு-வெண்கலம்) (4). **றுஷி: க்றுத்ஸமத: சந்த: ஜகதீ: தேவதா ஶில்ப ப்ரஜாபதி:** விஶ்வஜிதே தநஜிதே ஸ்வர்ஜிதே ஸத்ராஜிதே ந்றுஜித உர்வராஜிதே, அஶ்வஜிதே கோஜிதே அப்ஜிதே பரேந்த்ராய ஸாமேம் யஸதாய ஹர்யம் (வடக்கு-வெள்ளி)(5).

अथ ऋभु स्थापन विधिः॥ ९६॥

ऋषिः शिवसङ्कल्पः मानवः छन्दः अनुष्टुप् देवता शिवसङ्कल्पः॥

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत् परिगृहीतं अमृते-न सर्व-।
येन यज्ञस्तायते- सप्तहोता तन्मे मनः शिवस-ङ्कल्पमस्तु॥ १॥

றுஷி: சிவஸங்கல்ப: மாநவ: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா சிவஸங்கல்ப: யேநேதம் பூதம் புவநம் பவிஷ்யத் பரிக்றுஹீதம் அம்றுதேந ஸர்வம், யேந யஜ்ஞஸ்தாயதே ஸப்தஹோதா தந்மே மந: ஶிவ ஸங்கல்பமஸ்து (1) என்ற மந்திரத்தினால் தேவதா பிரதிஷ்டை நன்றாக நடக்க வேண்டுமாய் நினைத்துக் கொள்ள வேண்டும்.

अथ सुहस्त मन्त्रः॥

ऋषिः बन्धुः श्रुतबन्धुः छन्दः अनुष्टुप् देवता सुहस्तः॥

अयं मे हस्तो भगवान् अयं मे भगवत्तरः। अयं मे- विश्वभे-षजोऽयं शिवाभिमर्शनः॥ २॥

ऋषिः तार्क्ष्यः सुपर्णः छन्दः विराट् देवता सुहस्तपतिर्सुधन्वाङ्गिरसं त्वष्टृं ऋभवं च॥

सौधन्वनासस्सुहस्तां शमीभिस्त्वष्टमाङ्गिरसमृभवं- स्वस्तये- ॥ ३॥

ருஷி: பந்து: ச்ருதபந்து: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா ஸுஹஸ்த: அயம் மே ஹஸ்தோ பகவான் அயம் மே பகவத்தர:, அயம் மே விஶ்வபேஷஜோயம் ஶிவாபிமர் ஶந: (2) **ருஷி: தார்க்ஷ்ய: ஸுபர்ண: சந்த: விராட் தேவதா ஸுதன்வநம் த்வஷ்டம் ஆங்கிரஸம், ருபவஞ்ச** ஸௌதந்வநாஸஸ் ஸுஹஸ்தாம் ஶமீபிஸ் த்வஷ்டம் ஆங்கிரஸம் ருபுவம் ஸ்வஸ்தயே (3) என்ற மந்திரத்தினை ஜபித்துக்கொண்டு தேவனை தூய்மையான சிந்தனையுடன் கைகளால் எடுக்க வேண்டும்.

अथ पादपीठ मन्त्रः॥

ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः अनुष्टुप् देवता देवपीठः॥

अश्मानमाऽतिष्ठाऽश्मेव त्वꣳ स्थिरा भव। अभि तिष्ठ पृतन्यतः सहस्व पृतनायतः॥ ४॥

ருஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா தேவபீட: அஶ்மாநமாதிஷ்டாஶ்டேவ த்வகும் ஸ்திரா பவ, அபிதிஷ்ட ப்றுதந்யத: ஸஹஸ்வ ப்றுதநாயத: (4) என்ற மந்திரத்தினால் தேவனை அதிஷ்டானம் என்ற பீடத்தின் மேல் நிர்க்கவைக்க வேண்டும்.

अथ ऋभु स्थापन मन्त्रः॥

ऋषिः मेधातिथिः काण्वः छन्दः गायत्रीः देवता ऋभवः॥

ॐ अयं देवाय जन्मने स्तोमो विप्रेभिरासया। अकारि रत्नधातमः॥ ५॥

ருஷி: மேதாதிதி: காண்வ: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா ருபவ: ஓம் அயம் தேவாய ஜந்மநே ஸ்தோமோ விப்ரேபிராஸயா, அகாரி ரத்நதாதம: (5) என்ற மந்திரத்தினை சொல்லி ருபுதேவனை ப்ரதிஷ்டை செய்து அப்பீடத்தில் பந்தனம் செய்ய வேண்டும்.

अथ बन्धनद्रव्य मन्त्रः॥

ऋषिः अथर्वणः भिषक् छन्दः त्रिष्टुप् देवता ओषधीः॥

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा। मनै नु बभ्रूणामहं शतं धामानि सप्त च॥ ६॥

ருஷி: அதர்வண: பிஷக் சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஓஷதீ: யா ஓஷதீ: பூர்வா ஜாதா தேவேப்யஸ் த்ரியுகம் புரா, மநை நு பப்ரூணாஹம் ஶதம் தாமாநி ஸப்த ச.(6) என்ற சொல்லியவாறு தேவனை பந்தனம் செய்ய வேண்டும்.

अथ धेनुमुद्रा मन्त्रः॥

ऋषिः दीर्घतमः उचथ्यः छन्दः त्रिष्टुप् देवता धेनुः॥

उप ह्वये सुदुघां धेनुमेतां सुहस्तो गोधुगुत दोहदेनां।

श्रेष्ठं- सवं सविता साविषन्नो ऽभीद्धो घर्मस्तदु षु प्र वोचं॥ ७॥ **मन्त्रसंख्या ४४६**

ருஷி: தீர்க்கதம: உசத்ய: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா தேனு: உப ஹ்வயே ஸுதுகாம் தேநுமேதாம் ஸுஹஸ்தோ போதுகுத தோஹதேநாம், ஶ்ரேஷ்டம் ஸவம் ஸவிதா

ஸாவிஷந்நோ அபித்தோ கர்மஸ்தது ஷு ப்ர வோசம் (7) என்று சொல்லி தேநு முத்திரையை முதலில் காட்ட வேண்டும்.

अथ ऋभु ध्यानं द्वादशार्चनं अष्टोत्तरं आवाहनं च ॥ ९७

अथ गन्ध पुष्प धूप दीप अन्याकाशोन्मुखानि कृत्वा उपोत्थाय आवाहनं कर इति। தேவனை தியானம் செய்து பின்னர் வ்யாக்றுதிகளைக் கொண்டு தத்தம் நாமங்களால் ஆவாஹனம் செய்து பின்னர் 12 பெயர்களால் அர்ச்சனை செய்ய வேண்டும். சந்தனம் புஷ்பம் தூபம் மற்றும் தீபம் முதலியவைகளை கால் முதல் முகம் வரை மேல்நோக்கியவாறு காட்டி ஆராதரனைச் செய்ய வேண்டும். அதற்கான மந்திரங்கள் முறையே.

अथ ऋभुदेव ध्यानं ॥ १ ॥

च्तुभुजं रत्नमकुटं कृष्णवर्णं आदित्यभानिंच सौम्यमूर्त्तिं स्थितिं।

चमसंच परशुं दक्षिणहस्ते वामे तु मधुकलशंच पुस्तकं ॥ १ ॥

यज्ञोपवीतंच कृष्णांजिनधरं हारकेयूरंच सर्वाभरणविभूषितं।

गन्धोक्त ऊर्ध्वपुण्डरीकं कङ्कणकटि सूत्रोत्तरीयान्वितं ॥ २ ॥

पश्चात्वाजंच विभ्वं वामे मेधां तयोर्मध्ये देवं समन्वितं।

दक्षिणात् सुधन्वनकेशिनी स्थितिं वामे तु त्वष्टारं ॥ ३ ॥

रथकाराधोमुखेन निदाघमुनिं पुरस्तात् भव्याञ्जलिकरं प्रोक्तं।

मकरध्वजं सप्तऋषि सदापूजितस्स्थितिं गन्धर्वाप्सरस्सेवा समन्वितं ॥ ४ ॥

महाकुलोद्भवस्स्वाचार्यः आङ्गिरसऋषि गोत्रजाते प्रजापतिं।

देवतक्षं महाकविं आर्भवपवमानपतिं **ऋभुदेवं** नमामि ॥ ५ ॥

சதுர்புஜம் ரத்நமகுடம் க்றுஷ்ணவர்ணம் ஆதித்யபாநிம்ச ஸௌம்ய மூர்த்தி ஸ்திதிம், சமஸம்ச பரஶும்ச தக்ஷிஸஹஸ்தே வாமே து மதுகலஶம்ச புஸ்தகம். (1) யஜ்ஞோபவீதம்ச க்றுஷ்ணாஞ்ஜிநதரம் ஹாரகேயூரம்ச ஸர்வாபரணவிபூஷிதம், கந்தோக்த்த ஊர்த்வபுண்டரீகம் கங்கணகடி ஸூத்ரோத்தரீயாந்விதம். (2) பஶ்சாத் வாஜம்ச விப்வம் வாமே மேதாம் தயோர் மத்யே தேவம் ஸமந்விதம், தக்ஷிணாத் ஸுதன்வந கேஶிநீ ஸ்திதிம் வாமே து த்வஷ்டாரம் (3). ரதகாராதோமுகேந நிதாகமுநிம் புரஸ்தாத் பவ்யாஞ்ஜலிகரம் ப்ரோக்த்தம், மகரத்வஜம் ஸப்தருஷி ஸதா பூஜிதஸ் ஸ்திதிம் கந்தர்வாப்ஸரஸ் ஸேவா ஸமந்விதம். (4) மஹா குலோத்பவஸ்ஸ்வாசார்ய: ஆங்கிரஸ றுஷிகோத்ரஜாதே ப்ரஜாபதிம், தேவதக்ஷம் மஹாகவிம் ஆர்பவ பவமாநபதிம் றுபுதேவம் நமாமி. (5) ஶ்ரீ றுபுதேவ த்யானம்

अथ ऋभुदेव द्वादशार्चनं ॥ २ ॥

ॐ आँ ऋँ श्रीं आङ्गिरसाय नमः सौधन्वनाय नमः ऋभुक्षणाय नमः आदिमयाय नमः आदित्याय नमः आर्भवपवमानाय नमः रथकाराय नमः मेधायै नमः धैर्याय नमः विश्वकर्मणे नमः त्वष्ट्रुशिष्याय नमः निदाघगुरवे नमः॥ ஓம் ஆம் றும் ஸ்ரீம் ஆங்கிரஸாய நம: ஸௌதந்வாய நம: றுபுக்ஷணாய நம: ஆதிமயாய நம: ஆதித்யாய நம: ஆர்பவபவமாநாய நம: ரதகாரய நம: மேதயை நம: தைர்யாய நம: விஶ்கர்மணே நம: த்வஷ்ட்ருஶிஷ்யாய நம: நிதாககுர்வே நம: (12) ஸ்ரீ றுபுதேவ த்வதஶார்சம்

अथ ऋभव अष्टोत्तरं ॥ ३ ॥

ॐ आँ ऋँ श्रीं सुहस्ताय सुकृताय सुधन्वनाय सुरेश्वराय नमो नमः। १। सुमुखाय सुब्रह्मण्याय सुकर्मणाय शूराय नमो नमः। २। वरुणतक्षाय इन्द्रतक्षाय अश्विनौतक्षाय देवतक्षाय नमो नमः। ३। प्रभुवाय विभुवाय वाजाय ऋभुक्षणाय नमो नमः। ४। आदित्याय आदिमयाय आदिवैष्णवाय आदिब्रह्मणे नमो नमः। ५। रथपत्याय रथाश्वारूढाय रथवाहनाय रथकारय नमो नमः। ६। आङ्गिरसपौत्राय सुधन्वपुत्राय मेधापतये महाकुलोद्भूताय नमो नमः। ७। सखाय संवत्सराय सविताय सर्वेश्वराय नमो नमः। ८। सूनुवाय नपताय शवसाय मानवाय नमो नमः। ९। ऋभुमन्ताय विभुमन्ताय वाजमन्ताय तृतीयसवनायपते नमो नमः। १०। नराय नरायणाय नरन्द्राय नयनोन्मिलनकर्ताय नगरादिपतये नमो नमः। ११। बार्हस्पत्याय बृहत्सामाय बाणकरन्विाय बहुहस्ताय नमो नमः। १२। पांचालाय पंचभूताय पवित्राय पवमानाय नमो नमः। १३। आर्याय आर्भवाय आचार्याय आत्मनाय नमो नमः। १४। विश्वकर्मणाय विश्वेश्वराय विश्वात्मनाय विश्वार्भवय नमो नमः। १५। मेधायै धैर्याय ज्ञानाय नरासंशाय नमो नमः। १६। पुस्तकहस्ताय जुहुहस्ताय परशुहस्ताय मधुविद्युते नमो नमः। १७। देवगणाय आङ्गिरगणाय ऋभुगणाय महागणाय नमो नमः। १८। प्रजापतये वास्तोष्पतये अन्नपतये गणपतये नमो नमः। १९। त्वष्ट्राशिष्याय निदाघगुरवे विश्वेदेवाय ज्येष्ठाय नमो नमः। २०। होताय अधवर्युवे उद्गादाय ब्राह्मणाय नमो नमः। २१। कविप्रियाय सोमप्रियाय मधुप्रियाय देवप्रियाय नमो नमः। २२। आयुर्वेदाय धनुर्वेदाय गन्धर्ववेदाय स्थापत्यवेदाय नमो नमः। २३। ऋचाय यजुषाय सामगानाय सर्वक्रियाय नमो नमः। २४। ऋभुगीताय अद्वैतसंस्काराय ज्ञानवासिष्ठाय शिवरहस्यगुर्वे नमो नमः। २५। ऋषिपूजिताय ऋतुवे ऋभवे ऋभुक्षणाय नमो नमः। २६। अरुणाय अमृताय अनुग्रहाय असुरकुलदुर्वंसिने नमो नमः। २७॥ ஸ்ரீ றுபவ அஷ்டோத்திரம்.

अथ ऋभुदेव आवाहनं ॥ ४ ॥

ऋभुदेवं देशं सिन्धुः वर्ण कृष्णः वस्त्रं नीलांबरः पुष्पं कुमुदपुष्पः भाषै वेदमन्त्रः शक्तिं मेधादेवीः कुलं महाकुलः गोत्रं आङ्गिरसः माता केशिनीः पिता सुधन्वनः गुरुं त्वष्टाः प्रजापतिं विश्वकर्मा पुत्रं सूनुः शिष्यं निदाघमुनिः प्रियं इन्द्रः धर्म ब्राह्मणः कर्म तक्षा बलं तपस् कोणं त्रिकोणः गुणं सौम्यः धान्यं गोधूमं अन्नं क्षीरन्नः पानं सोमः शमिं खादिरः गानं बृहद्सामः मुद्रा धेनुः इन्द्रियं सुहस्तः रूपं सविताः बीजः आं ऋं श्रीं इति देवगणं ऋभुगणः यज्ञं राजसूयवाजपेयाश्वमेधः वाहनं रथाश्वारूढः नक्षत्रं हस्तः ऋतुं शरदः स्तोमं एकविंशः छन्दं जगतीः होतारं ब्रह्माः विद्युः मधुविद्या सवनं तृतीयसवनः वेदं अथर्वणः सूक्तं एकदशार्भवः लोकं देवलोकः सप्तऋषिपूजिताय महामेधाय महाकाव्याय महात्मनाय महाकुलोद्भवाय सुहस्ताय सुकर्मणाय सुकृताय शूराय ऋभुदेवाय नमो नमः ॥ ॐ भूः आङ्गिरसं आवाहयामि ॐ भुवः सुधन्वनं आवाहयामि ॐ स्वः ऋभवं आवाहयामि । ॐ भूर्भुवस्स्वः ऋभुक्षणं आवाहयामि ॥ इत्यावाहय ॥ றுபுதேவம் தேஶம் ஸிந்து: வர்ணம் க்றுஷ்ண: வஸ்த்ரம் நீலாம்பர: புஷ்பம் குமுதபுஷ்ப: பாஷை வேதமந்த்ர: ஶக்த்திம் மேதா தேவீ: குலம் மஹாகுல: கோத்ரம் ஆங்கிரஸ: மாதா கேஶிநீ: பிதா ஸுதந்வந: குரம் த்வஷ்டா: ப்ரஜாபதி: விஶ்வகர்மா புத்ரம் ஸூநு: ஶிஷ்யம் நிதாகமுநி: ப்ரியம் இந்த்ர: தர்மம் ப்ராஹ்மண: கர்மம் தக்ஷா பலம் தபஸ் கோணம் த்ரிகோண: குணம் ஸௌம்ய: தாந்யம் கோதூம: அந்நம் க்ஷீராந்ந: பாநம் ஸோம: ஶமிம் காதிர: காநம் ப்றுஹத்ஸாம: முத்ரா தேனுமுத்ர: இந்திரயம் ஸுஹஸ்த: ரூபம் ஸவித: பீஜம் ஆம் றும் ஶ்ரீம் இதி தேவகணம் றுபுகண: யஜ்ஞம் ஶ்ரீராஜஸூயவாஜபேயாச்வமேத: வாஹநம் ரதாஶ்வாரூட: நக்ஷத்ரம் ஹஸ்த: றுதும் ஶரத: ஸ்தோமம் ஏகவிஶ்ச: சந்த: ஜகதீ: ஹோதாரம் ப்ரஹ்மா வித்யு: மதுவித்யா ஸவநம் த்றுதீயஸவந: வேதம் அதர்வண: ஸூக்தம் ஏகதஶார்பவ: லோகம் தேவலோக: ஸப்தறுஷிஸ் பூஜிதாய மஹாமேதாய மஹாகாவ்யாய மஹாத்மநாய மஹாகுலோத்பவாய ஸுஹஸ்தாய ஸுகர்மணாய ஸுக்றுதாய ஸூராய றுபுதேவாய நமோ நம: (என்று சொல்லி வணங்கி ஆவாஹனம் செய்து கொள்ள வேண்டும்) ஓம் பூ: ஆங்கிரஸமாஹயாமி, ஓம் புவ: ஸுதந்வந மாஹயாமி, ஓம் ஸ்வ: றுபவமாவாஹயாமி, ஓம் பூர்புவஸ் ஸ்வ: றுபுக்ஷண மாவாஹயாமி. (ஶ்ரீ றுபுதேவ ஆவாஹநம்)

अथ विशेषार्घ्यं कृत्वा ॥९८ ॥

ऋषि शांखायनोवाच ॥ अथ कूर्चः पाद्यं अर्घ्यं आचमनं मधुपर्को गौरि इति वेदयेत वेदयेत नाना पात्राणि सादयित्वा ॥ கூர்சம், பாத்தியம், அர்கயம், ஆசமனீயம், மதுபர்க்கம் மற்றும் அன்னம் முதலியனவற்றினை தனித்தனியாக பாத்திரங்களில் சேர்த்து பூஜிக்க வேண்டியது. இதற்கு முன் மரியாதை நிமிர்த்தமாக கூர்ச்சத்தை தேவனிடம் ஸமர்பிக்க வேண்டும்.

अथ कूर्चं ददाति ॥ १ ॥

ऋषिः सुयज्ञः छन्दः अनुष्टुप् देवता कूर्चः ॥

ॐ अहं वर्ष्म सादृशानां विद्युतामिव सूर्यः ।

इदं तमधि तिष्ठामि यो अस्मा॑ँअभि दासति ॥ १ ॥

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

றுஷி: ஸுயஜ்ஞ: சந்த: அநுஷ்டுப் தேவதா கூர்ச:
ஓம் அஹம் வர்ஷ்ம ஸாத்றுஶாநாம் வித்யுதாபிவ ஸூர்ய:, இதம் தததி திஷ்டாமி யோ அஸ்மாகும் அபி தாததி (1) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் தர்பையால் செய்யப்பட்ட கூர்சம் தரவேண்டும்.

अथ पाद्यपात्रं ॥ २ ॥

ऋषि बोधायनोवाच ॥ अथ दूर्वा विष्णुक्रान्त श्यामाक पद्मपत्र कलशेन पाद्यं ददाति ।
தூர்வா(அறுகு), விஷ்ணுக்ராந்தம் (அபராசி,பராசிதம்), ஶ்யாமாகம் (கற்பூரவல்லி) தாமரையிலைகள் முதலிவைகளை பாத்ய பாத்திரத்தில் சேர்த்து பூஜிக்க வேண்டும். அதற்கான மந்திரம்.

ऋषिः सुयज्ञः छन्दः एकपदविराट् देवता गोक्षीरः पाद्यपात्रं ॥

ॐ विराजो दोहोऽसि विराजो दोह मशीय मयि पद्यायै विराजो दोह ॥

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥ २ ॥

றுஷி: ஸுயஜ்ஞ: சந்த: ஏகபத விராட் தேவதா கோக்ஷீர: பாத்ய பாத்ரம்
ஓம் விராஜோ தோஹோஸி விராஜோ தோஹ மஶீய மயி பத்யாயை விராஜோ தோஹ.(2) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் பாத்யத்தினை ஸமர்பிக்க வேண்டும்.

अथ आचमनीयपात्रं ॥ ३ ॥

अथ एला लवङ्ग तक्वोल कर्पूर मिश्र कलशेन आचमनीयं ददाति । ஏலம், லவங்கம், சிற்றேலம், பச்சைகற்பூரம் ஆகியவைகளை ஆசமநீய பாத்திரத்தில் சேர்த்து பூஜிக்கவும். ஆதற்கான மந்திரம்.

ऋषिः सुयज्ञः छन्दः विराट् देवता आपः आचमनीयपात्रं ॥

ॐ आपो नाम स्थ शिवा नाम स्थोर्जा नाम स्थाजरा नाम स्थाभया नाम स्थामृता नाम स्थ तासां वोऽशीय सुमतौ मा धत्त स्वाहा ॥ प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥ ३ ॥

றுஷி: ஸுயஜ்ஞ: சந்த: விராட் தேவதா ஆப: ஆசமநீய பாத்ரம்
ஓம் ஆபோ நாமஸ்த ஶிவோ நாமஸடதோர்ஜா நாம ஸ்தாபயா நாம ஸ்தாம்றுதா நாமஸ்த தாஸாம் வோஶீய ஸுமதௌ மா தத்த ஸ்வாஹா.(3) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் ஆசமனீயம் ஸமர்பிக்க வேண்டும்.

अथ अर्घ्य पात्रे ॥ ४ ॥

अथ आपः क्षीर कुशाग्रैशच अक्षतै र्यव तण्डुलैस् तिलैस् सिद्धार्थकैश्च अर्घ्यं ददाति। புனித தண்ணீர், பசும்பால், தர்பைநுனிகள், அரிசி, ஆரியம், நெல், எள்ளு, வெண்கடுகு முதலியவைகளை அர்க்ய பாத்திரத்தில் சேர்த்து பூஜிக்க வேண்டும்.

ऋषिः सुयज्ञः छन्दः अतिशक्वरी देवता आपः अर्घ्यपात्रं ॥

ॐ इमा आपश्शान्ताश्श शिवाश्श शिवतमाः पूताः पूततमा मेध्या मेध्यतमा अमृतां अमृतरसाः अर्घ्यास्ता जुषन्तां। प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुवे नमः॥ ४॥

றுஷி: ஸுயஜ்ஞு: சந்த: அதிசக்வரீ: தேவதா ஆப: அர்க்யபாத்ரம்
ஓம் இமா ஆபஶ் ஶாந்தாஶ் ஶிவாஶ் ஶிவதமா: பூதா: பூததமா மேத்யா மேத்யதமா அம்றுதாம் அம்றுத ரஸா: அர்க்யாஸ்தா ஸுஷந்தாம்.(4) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் தேவனுக்கு அர்க்யம் அளிக்கவேண்டும்.

अथ मधुपर्क पात्रं ॥ ५ ॥

छधि च मधु च ब्राह्मो मधुपर्कः ॥ ऋषिः गौतमः राहूगणः छन्दः गायत्रीः देवता मधुः मधुपात्रं ॥ मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः। माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः॥ ५॥ मधु नक्तमुतोषसो मधुमत् पार्थिवं रजः। मधु द्यौरस्तु नः पिता॥ ६॥ मधुमान्नो वनस्पति र्मधुमाँ असतु सूर्यः। माध्वीर्गावो वन्तु नः॥ ७॥ **ऋषिः वामदेवः गौतमः छन्दः अनुष्टुप् छेवता दधिः॥** दधिक्राव्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः। सुरभि नो मुखा करत् श्र ण आयूꣳसि तारिषत्॥ ८॥ प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः॥

றுஷி: கோதம: ராஹூகண: சந்த: காயத்ரீ: தேவதா மது: மது வாதா றுதாயதே க்ஷரந்தி ஸிந்தவ:, மாத்வர் ந: ஸந்த்வோஷதீ.(1) மது நக்த்துமுதோஷஸோ மதுமத் பார்திவம் ரஜ:, மது த்யௌரஸ்து ந: பிதா. (2) மதுமாந்நோ வநஸ்பதிர் மதுமாகும் அஸ்து ஸூர்ய:, மாத்வீர் காவோ பவந்து ந: (3) **றுஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: அனுஷ்டுப் தேவதா ததி:** ததிக்ராவ்யோ அகாரிஷத் ஜிஷ்ணோரஶ்வஸ்ய வாஜிந:, ஸுரபி நோ முகா கரத் ப்ரண ஆயூகும்ஸி தாரிஷத்.(4) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் தயிருடன் தேன் கலந்து மதுபர்கமாக பாத்திரத்தில் ஸமர்பிக்கவேண்டும்.

अथ अन्न पात्रं ॥ ६ ॥

ऋषिः जमदग्निः भार्गवः छन्दः त्रिष्टुप् देवता अन्नं॥ माता रुद्राणाꣳ दुहिता वसू-नाꣳ स्वसादित्यानाममृतस्य नाभिः। प्र नु वोचं चिकितुषे जनाय मा गामनागादितिं वधिष्ट ॥ ९॥ वचोविदं वाचमुदीरयन्तीं विश्वाभिर्धीभिरुपतिष्ठमानां। देवीं देवेभ्यः पर्येयुषीं गामा मावृक्त मर्त्यो

दभ्रचे-ताः ॥ १० ॥ ॐ अमृतोपस्तरणमसि ॥ ११ ॥ प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥ **मन्त्रसंख्या ४५७**

றுஷி: ஜமதக்நி: பார்கவ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா அள்ளம்
மாதா ருத்ராணாகும் துஹிதா வஸூநாகும் ஸ்வஸாதித்யாநாமமறுதஸ்ய நாபி:, ப்ர நு வோசம் சிகிதுஷே ஜநாய மா காமநாதிதிம் வதிஷ்ட (1) வசோவிதம் வாசமுதீரயந்தீம் விஶ்வாபிதீர்ருபதிஷ்டமாநாம், தேவீம் தேவேப்ய: பர்யேயுஷீம் காமா மாவ்றுக்த்த மர்த்யோ தம்ரசேதா: (2) ஓம் அம்றுதோபஸ்தரணமஸி (3) ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் சமைக்கப்பட்டதை அன்ன-பாத்திரத்தில் ஸமர்பிக்கவேண்டும்.

अथ उपसार पूजा विधिः ॥ ९९ ॥

अथ वासो ददाति ॥ १ ॥

ऋषिः दीर्घतमः औचथ्यः छन्दः त्रिष्टुप् देवता वस्त्रं ॥

युवं वस्त्राणि पीवसा वसाथे युवोरच्छिद्रा मन्तवो ह सर्गाः ।
अवातिरतमनृतानि विश्वा ऋतेन मित्रावरुणा सचेथे ॥ १ ॥

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

றுஷி: தீர்கதம: ஔசத்ய: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா வஸ்த்ர:
யும் வஸ்த்ராணி பீவாஸ வஸாதே யுவொரச்சித்ரா மந்தவோ ஹ ஸர்கா:,
அவாதிரதமந்றுதாநி விஶ்வா றுதெந மித்ராவருணா ஸசேதே. (1)
ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் வஸ்திரம் தரவேண்டும்.

अथ यज्ञोपवीतं ददाति ॥ २ ॥

ऋषिः सुयज्ञः शांखायनः छन्दः विराट् देवता यज्ञोपवीतं ॥

ॐ यज्ञोपवीतमसि यज्ञस्य त्वोपवीतेनोपनह्यां ॥ २ ॥

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

றுஷி: ஸுயஜ்ஞ: சாங்காயந: சந்த: விராட் தேவதா யஜ்ஞோபவீத:
யஜ்ஞோபவீதமஸி யஜ்ஞஸ்ய த்வோபவீதேநோபநஹ்யாம். (2)
ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் பூணூல் தரவேண்டும்.

अथ दक्षिणं ददाति ॥ ३ ॥

ऋषिका दक्षिणा प्रजापत्याः छन्दः त्रिष्टुप् देवता दक्षिणाः ॥

दक्षिणाश्वं दक्षिणा गां ददाति दक्षिणा चन्द्रमुत यद्धिरण्यम् ।
दक्षिणान्नं वनुते यो न आत्मा दक्षिणां वर्म कृणुते विजानन् ॥ ३ ॥

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

றுஷிகா தக்ஷிணா ப்ரஜாபத்யா சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா தக்ஷிணா:
தக்ஷிணாஶ்வம் தக்ஷிணா காம் ததாதி தக்ஷிணா சந்த்ரமுத யத்திரண்யம்,
தக்ஷிணாந்நம் வநுதே யோ ந ஆத்மா தக்ஷிணாம் வர்ம க்றுணுதே விஜாநந். (3)
ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் தக்ஷிணை தாம்பூலம் தரவேண்டும்.

अथ गन्धं ददाति ॥ ४ ॥

इमे गन्धाश्शुभा दिव्यास्सर्वगन्धैरलंकृताः। पूता ब्रह्मपवित्रेण पूतास्सूर्यस्य रश्मिभिः।

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

இமே கந்தாஶ் ஶுபா திவ்யாஸ் ஸர்வ கந்தைரலங்க்றுதா:, பூதா ப்ரஹ்ம பவித்ரேண பூதாஸ் ஸூர்யஸ்ய ரஶ்மிபி:. ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் சந்தனம் வைக்க வேண்டும்.

अथ माल्यं ददाति ॥ ५ ॥

इमे माल्याश्शुभा दिव्यास्सर्वमाल्यैरलंकृताः। पूता ब्रह्मपवित्रेण पूतास्सूर्यस्य रश्मिभिः।

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

இமே மால்யாஶ் ஶுபா திவ்யாஸ் ஸர்வ மால்யைரலங் க்றுதா:, பூதா ப்ரஹ்ம பவித்ரேண பூதாஸ் ஸூர்யஸ்ய ரஶ்மிபி:. ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் பூமாலை போட வேண்டும்.

अथ पुष्पं ददाति ॥ ६ ॥

इमे पुष्पाश्शुभा दिव्यास्सर्वपुष्पैरलंकृताः। पूता ब्रह्मपवित्रेण पूतास्सूर्यस्य रश्मिभिः। प्रतिगृह्यतां

प्रतिगृह्णातु ग़वान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥இமே புஷ்பாஶ் ஶுபா திவ்யாஸ் ஸர்வ புஷ்பைரலங் க்றுதா:, பூதா ப்ரஹ்ம பவித்ரேண பூதாஸ் ஸூர்யஸ்ய ரஶ்மிபி:. ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் பூக்களை போட வேண்டும்.

अथ धूपं ददाति ॥ ७ ॥

वनस्पतिरसो धूपो धूपेभ्यो धूप उत्तमः। आघ्रेयस्सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यतां।

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः ॥

வநஸ்பதிரஸோ தூபோ துபேப்யோ தூப உத்தம:, ஆக்ரேயஸ் ஸர்வதேவாநாம் தூபோ அயம் ப்ரதிக்றுஹ்யதாம். ப்ரதிக்றுஹ்யதாம் ப்ரதிக்றுஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் குங்கிலியம் அல்லது வாசைன மிகுந்த சாம்பிராணியை காட்ட வேண்டும்.

अथ दीपं ददाति ॥ ८ ॥

ज्योतिश्शुक्रश्च तेजश्च देवानां सततं प्रियः। भास्वरस्सर्वभूतानां दीपोऽयं प्रतिगृह्यतां।

प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्णातु भगवान्महामेधाय ऋभुदेवाय नमः॥

ஜ்யோதிஶ் ஶுக்ரஶ்ச தேஜஶ்ச தேவாநாம் ஸததம் ப்ரிய:, பாஸ்வரஸ் ஸர்வ பூதாநாம் தீபோ அயம் ப்ரதிக்ருஹ்யதாம். ப்ரதிக்ருஹ்யதாம் ப்ரதிக்ருஹ்ணாது பகவான் மஹாமேதாய ருபுதேவாய நம:
என்ற மந்திரத்தினால் தீபத்தினைக் காட்ட வேண்டும்.

अथ नैवेद्यं ददामि॥ ९॥

ऋषिः विश्वकर्मा मानवर्वा छन्दः त्रिष्टुप् छेवता अन्नपतिः॥

अन्नपतेन्नस्य नो देह्यनमीवस्य शुष्मिणः।

प्रप्र दातारन्तारिष ऊर्जन्नो धेहि द्विपदे चतुष्पदे विश्वकर्मणे स्वाहा॥ ४॥

ருஷி: விஶ்வகர்ம மாநவர்வா சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா அன்னபதி:
அந்நபதேந்நஸ்ய நோ தேஹ்யநமீவஸ்ய ஶுஷ்மிண:,
ப்ரப்ர தாதாரந்தரிஷ ஊர்ஜந்நோ தேஹி த்விபதே சதுஷ்பதே
விஶ்வகர்மணே ஸ்வாஹா. (4)
என்று சொல்லி நைவேத்தியத்தினை படைக்க வேண்டும்.

अथ नमस्कार सूक्तः॥ १०॥

ऋषिः विश्वामित्रः १-२ भृग्वाङ्गिरसः ३-६ विद्यु र्वा

छन्दः अनुष्टुप् ३-४ः जगतीः ५ त्रिष्टुप् २ः ६ बृहतीः देवता विद्युः॥

ॐ नमो भगवते ऋभुदेवाय नमो देवेभ्यो नमो देवताभ्यो नमो महते देवाय नमो गन्धर्वाप्सरोभ्यो नमः सर्पदेवजनेभ्यो नमो भूताय नमो भविष्यते नमः पितृभ्यः नमस्कारेभ्यो नमः॥ ५॥

नमो महद्भ्यो नमो अर्भकेभ्यो नमो युवभ्यो नम आशिनेभ्यः। यजाम देवान्यदि शक्नवाम मा ज्यायसः शंसमा वृक्षि देवाः॥ ६॥

न्मस्ते असतु विद्युते नमस्ते स्तनयित्वने । नमस्ते अस्तु अशमने यो मा दूणाशो असयसि॥ ७॥ नमस्ते प्रवतो नपाद्यत्तस्तपः समूहसि। मृळया नस्तनुभ्यो अभयं नः पशुभ्यः॥ ८॥ प्रवतो नपान् नम एवास्तु तुभ्यं नमस्ते हेतये तपुषे च कृण्मः। विद्मा ते नाम परमं गुहा यत् समुद्रे अन्तर्निहितापि नासि॥ ९॥ यां त्वा देवा अजनिष्टा धिष्व धियं कृण्वाना असनाय वायं। सा नो मृळ विदथे गृणाना तस्यै ते नमो अस्तु देवि॥ १०॥ **मन्त्रसंख्या ४६७**

நமஸ்கார-ஸூக்த்தம்

ருஷி: விஸ்வாமித்ர: 1-2, ப்ருக்வாங்கிர: 3-6, வித்யுர் வா சந்த: ப்ருஹதீ: அனுஷ்டுப் 3-4, ஜகதீ: 5, த்ரிஷ்டுப் 2, 6 தேவதா வித்யு:

நமோ பகவதே ருபுதேவாய நமோ தேவேப்யோ நமோ தேவதாப்யோ நமோ மஹதே தேவாய நமோ கந்தர்வாப்ஸரோப்யோ நம: ஸர்பதேவ ஜநேப்யோ நமோ பூதாய

நமோ பவிஷ்யதே நம: பித்றுப்ய: நமஸ்காரேப்யோ நம: (1) நமோ மஹத்ப்யோ நமோ அர்பகேப்யோ நமோ யுவப்யோ நம ஆஶிநேப்ய: யஜாம தேவாம தேவாந்யதி ஶக்நவாம மா ஜ்யாயஸ: ஶம்ஸமா வ்றுக்ஷி தேவா: (2) நமஸ்மே அஸ்து வித்யுதெ நமஸ்தே ஸ்தநயித்வநே நமஸ்தே அஸ்து அஶ்மநே யோ மா தூணாஶோ அஸ்யஸி (3) நமஸ்மே ப்ரவதோ நபாத்யத் தஸ்தப: ஸமூஹஸி ம்றுளயா நஸ்தநுப்யோ அபயம் ந: பஶுப்ய: (4) ப்ரவதோ நபாம் நம ஏவாஸ்து துப்யம் நமஸ்தே ஹேதயே தபுஷே ந க்றுண்ம: வித்மா தே நாம பரமம் குஹா யத் ஸமுத்ரே அந்தர்நிஹிதாபி நாஸி (5) யாம் த்வா தேவா அஜநிஷ்டா திஷ்வ தியம் க்றுண்வாநா அஸநாய வாயம், ஸா நோ ம்றுள விததே க்றுணாநா தஸ்யை தே நமோ அஸ்து தேவீ (6)

अथ एन ऋभव मन्त्रभि ऋग्यजुस्साम अथर्वभिः स्तुतिभिः अनुवाकानि १-११ ऋग्वेदं अनुः२१ यजुर्वेदं अनुः३१ सामवेदं अनुः४१ अथर्ववेदं इत्यार्भवः॥ अथ पंचवेदपारायण॥

हरिः ॐ हरिः ॐ **ऋग्वेदीय** महामन्त्रस्य ऋषिः मधुच्छन्दः छन्दं गायत्रीः देवता अग्निः स्थानं पृथिवीः भूरिति व्याहृतिः॥ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजं । होतारं रत्नधातमं॥ १॥ हरिः ॐ हरिः ॐ **यजुर्वेदीय** महामन्त्रस्य ऋषिः परमेष्ठीः छन्दं अनुष्टुप् देवता वायुः स्थानं अनतरिक्षः भुवरिति व्याहृतिः॥ इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थोऽपायवः स्थ। देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मणे॥ २॥ हरिः ॐ हरिः ॐ **सामवेदीय** महामन्त्रस्य ऋषिः भरद्वाजः छन्दं गायत्रीः देवता आदित्यः स्थानं द्यौः स्वरिति व्याहृतिः॥ अग्न आ याहि वीतये गृणानो हव्यदातये। नि होता सत्सि बर्हिषि॥ ३॥ हरिः ॐ हरिः ॐ **अथर्ववेदीय** महामन्त्रस्य ऋषिः अथर्वणः छन्दं गायत्रीः देवता चन्द्रः स्थानं आपः जनदिति व्याहृतिः॥ शन्नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये । शंयोरभिस्रवन्तु नः॥ ४॥ हरिः ॐ हरिः ॐ **ब्रह्मवेदीय** महामन्त्रस्य ऋषिः आङ्गिरसः छन्दं विराट् देवता परब्रह्मा स्थानं अग्निः महरिति व्याहृतिः॥ ओमित्येतदक्षरमिद९ सर्वं तस्योपव्याख्यानं भूतं भवद्भविष्यदिति सर्वं ओङ्कार एव। यच्चान्यत् त्रिकालातीतं तदप्योङ्कार एव॥ ५॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥

मन्त्रसंख्या ४७२॥

பஞ்சவேத பாராயணம்

ஹரி: ஓம் ஹரி: ஓம் **றுக்வேதீய** மஹாமந்த்ரஸ்ய றுஷி: மதுச்சந்தத: சந்தம் காயத்ரீ: தேவதா அக்நி: ஸ்தாநம் ப்றுதிவீ: பூரிதி வ்யாஹ்றுதி: அக்நிமீளே புரோஹிதம் யஜ்ஞஸ்ய தேவம்றுத்விஜம், ஹோதாரம் ரத்நதாதமம் (1)

ஹரி: ஓம் ஹரி: ஓம் **யஜுர்வேதீய** மஹாமந்த்ரஸ்ய றுஷி: பரமேஷ்டீ: சந்தம் அனுஷ்டுப் தேவதா வாயு: ஸ்தானம் அந்தரிக்ஷ: புவரிதி வ்யாஹ்றுதி: இஷே த்வோர்ஜே த்வா வாயவ ஸ்தோபாயவஸ்த, தேவோ வ: ஸவிதா ப்ரார்பயது ஶ்ரேஷ்டதமாய கர்மணே (2)

ஹரி: ஓம் ஹரி: ஓம் **ஸாமவேதீய** மஹாமந்த்ரஸ்ய றுஷி: பரத்வாஜ: சந்தம் காயத்ரீ: தேவதா ஆதித்ய: ஸ்தாநம் த்யௌ: ஸ்வரிதி வ்யாஹ்றுதி: அக்ந ஆயாஹி வீதயே க்றுணாநோ ஹவ்யதாதயே, நிஹோதா ஸத்ஸி பர்ஹிஷி (3)

ஹரி: ஓம் ஹரி: ஓம் **அதர்வவேதீய** மஹாமந்த்ரஸ்ய றுஷி: அதர்வண: சந்தம் காயத்ரீ: தேவதா சந்த்ர: ஸ்தாநம் ஆப: ஜநதிதி வ்யாஹ்றுதி: ஶந்நோ தேவீரபிஷ்டய ஆபோ பவந்து பீதயே, ஶம்யோரபிஸ்ரவந்து ந: (4)

ஹரி: ஓம் ஹரி: ஓம் **ப்ரஹ்மவேதீய** மஹாமந்த்ரஸ்ய றுஷி: ஆங்கிரஸ: சந்தம் விராட் தேவதா பரப்ரஹ்மா ஸ்தாநம் அக்நி: மஹரிதி வ்யாஹ்றுதி: ஓமித்யேதததக்ஷரமிதகும் ஸர்வம் தஸ்யோபவ்யாக்யாநம் பூதம் பவத் பவிஷ்யதிதி ஸர்வம் ஓங்கார ஏவ, யச்சாந்யத் த்ரிகாலாதீதம் ததப்யோங்கார ஏவ (5)

ஓம் ஶாந்திஶ் ஶாந்திஶ்ஶாந்தி:

अथ पंचशान्तिः ॥ १०० ॥

ऋषिः सुयज्ञः शांखायनः छन्दः अनुष्टुप् गायत्रीः देवता शान्तिः॥ ॐ तत्सवितुर्वृणीमहे वयं देवस्य भोजनं। श्रेष्टं सर्व धातमं तुरं भगस्य धीमहि॥ १॥ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि। धियो यो नः प्रचोदयाद्॥ २॥ अदब्धं मन इषिरं चक्षुः सूर्यो ज्योतिषां श्रेष्ठः। दीक्षे मा मा हिँसीः॥ ३॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ **ऋषिः शंयुः भरद्वाजः छन्दः शक्वरीः देवता शान्तिः॥** ॐ तच्छं योरावृणीमहे गातुं यज्ञाय गातुं यज्ञपतये दैवी स्वस्तिरस्तु नः। स्वस्तिर्मानुषेभ्यः ऊर्ध्वं जिगातु भेषजं शं नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे॥ ४॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ **ऋषिः वामदेवः गोतमः छन्दः त्रिष्टुप् देवता शान्तिः॥** ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः। नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे महते करोति॥ ५॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ **ऋषिः वसिष्ठः मित्रावारुणिः छन्दः त्रिष्टुप् देवता शान्तिः॥** ॐ शान्ता पृथिवी शिवमन्तरिक्षं द्यौर्नो देव्यऽभयन्नो अस्तु। शिवा दिशाः प्रदिश उद्दिशो न आपो विश्वतः परिपान्तु सर्वतः॥ ६॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ **ऋषिः सुयज्ञः शांखायनः छन्दः शक्वरीं गायत्रीः देवता शान्तिः॥** ॐ ऋतं वदिष्यामि। सत्यं वदिष्यामि। तन्मामवतु। तद्वक्तारमवतुमां। अवतु वक्तारं॥ ७॥ मयि भर्गो मयि महः। वाक् मे मनसि प्रतिष्ठता। मनो मे वाचि प्रतिष्ठां। आविराविर्मययाभूः। वेदस्य म आणीः। ऋत मा मा हिँसी॥ ८॥ अनेनाधीते नाहोरात्रान् त्संवसामि। अग्ने इळ नम इळ नमः। ऋषिभ्यो मन्त्रकृद्भ्यो मन्त्रपतिभ्यो नमोऽस्तु देवेभ्यः॥ ९॥ शिवा नः शन्तमा भव समृडीका सरस्वति। मा ते व्योम संदृशि॥ १०॥ अदब्धं मन इषिरं चक्षुः सूर्यो ज्योतिषां श्रेष्ठः। दीक्षे मा मा हिँसीः॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ ११॥ **मन्त्रसंख्या ४८३**

றுஷி: ஸுயஜ்ஞ: ஶாங்காயந: சந்த: அனுஷ்டுப் காயத்ரீ தேவதா ஶாந்தி: தத்ஸவிதுர் வ்றுணீமஹே வயம் தேவஸ்ய போஜநம், ச்ரேஷ்டம் ஸர்வ தாதமம் துரம் பகஸ்ய தீமஹி. தத்ஸவிதுர்வரேண்யம் பர்கோ தேவஸ்ய தீமஹி, தியோ யோந: ப்ரசோதயத். ஆதப்தம் மந இஷிரம் சக்ஷு: ஸூர்யோ ஜ்யோதிஷாம் ஶ்ரேஷ்ட:, தீக்ஷே மா மா ஹிம்ஸீ: ஓம் ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: (1)

ருஷி: ஶம்யு: பரத்வாஜ: சந்த: ஶக்வரீ தேவதா ஶாந்தி: ஓம் தச்சம் யோரவ்ருணீமஹே காதும் யஜ்ஞாய காதும், யஜ்ஞபதயே தைவீ ஸ்வஸ்திரஸ்து ந:, ஸ்வஸ்திர் மாநுஷேப்ய: ஊர்த்வம் ஜிகாது பேஷஜம், ஶம் நோ அஸ்து த்விபதே ஶம் சதுஷ்பதே. ஓம் ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: (2)

ருஷி: வாமதேவ: கோதம: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஶாந்தி: ஓம் நமோ ப்ரஹ்மணே நமோ அஸ்து அக்நயே நம: ப்ருதிவ்யை நம ஓஷதீப்ய:, நமோ வாசே நமோ வாசஸ்பதயே நமோ விஷ்ணவே மஹதே கரோமி. ஓம் ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: (3)

ருஷி: வஸிஷ்ட: மித்ராவருணௌ: சந்த: த்ரிஷ்டுப் தேவதா ஶாந்தி: ஓம் ஶாந்தா ப்ருதிவீ ஶிவமந்தரிக்ஷம் த்யௌர் நோ தேவ்ய அபயந்நோ அஸ்து, ஶிவா திஶா: ப்ரதிஶா: உத்திஶா ந ஆபோ விஶ்வத: பரிபாந்து ஸர்வத: ஓம் ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: (4)

ருஷி: ஸுயஜ்ஞ: ஶாங்காயந: சந்த: ஶக்வரீ காயத்ரீ தேவதா ஶாந்தி: ஓம் ருதம் வதிஷ்யாமி ஸத்யம் வதிஷ்யாமி தந்மாமவது தத் வக்தாரமவது மாம் அவது வக்தாரம், மயி பர்கோ மயி மஹ: வாங் மே மநஸி ப்ரதிஷ்டா மநோ மே வாசி ப்ரதிஷ்டா, ஆவிராவிர் மய்யாபூ: வேதஸ்ய மா ஆணீ: ருத மா மா ஹிம்ஸி:, அநேநாதீதேநாஹோத்ராந்த் ஸம்வஸாமி அக்நே இள நம இள நம:, ருஷிப்யோ மந்த்ர க்ருத்ப்யோ மந்த்ரபதிப்யோ நமோ அஸ்து தேவேப்ய: ஶிவா ந: ஶந்தமா பவ ஸம்ருடிகா ஸரஸ்வதீ, மா தே வ்யோம ஸம்த்ருஶி, அதப்தம் மந இஷிரம் சக்ஷு: ஸூர்யோ ஜ்யோதிஷாம் ஶ்ரேஷ்ட:, தீக்ஷே மா மா ஹிம்ஸீ: ஓம் ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: (5).

इति शततमोऽनुवाकः ॥ इति विंशोऽध्यायः ॥ इति ऋभु संहिता समाप्ता ॥

वेदोक्त मन्त्रब्राह्मणकल्प संख्या ५९७ ॥

सर्वं विश्वकर्माऽर्पणमस्तु ॥

அனுபந்தமாக ருபுதேவ ஸூக்தம் தமிழில்:

ருக்வேதம் மண்டலம் 1 அனுவாகம் 22 ஸூக்தம் 5 அல்லது ஸூக்தம் 161
மொத்தம் 14 ருக்குகள், இதை கூறியவர்
றுஷி: தீர்க்கதமஸன் இவர் ஆங்கிரஸரின் பேரன் உசத்யரின் மகன்
வடமொழிச்சந்தம் 1-13 ஜகதீ, 14 த்ரிஷ்டுப்
தேவர்கள்: றுபுக்கள் (றுபு, விப்வான், வாஜன், ஸுதன்வாங்கிரஸர்)

கீர்த்தியினாற் சிரேட்டனுந்தன் வயதினிளை
யவனுமிவட் கிளரு மெங்க
ணார்த்துறலென் ? எத்தூதைக் கொண்டணைந்தான்?
என்ன சொனோம்? அருமையார்ந்து
கீர்த்திபிறப்புள(மஹாகுலம்) சமசந்தனை நிந்தை
கூறலாம் யாம்: திகழ்மரத்தின்
வார்த்தையினைச் சோதரனா மக்னியே
சிறப்பமைய வழங்கினோமே. (1)

ஒன்றாக வுளவிந்தச் சமசமதை
நான்காகவு ஞற்றல்: ஈதே
பொன்றாத தேவருமக்குரைக்க வெனச்
சொல்லினர்கள்: போந்தேன் யானும்:
கன்றாத சுதன்வனது புத்திரர்கா
ளித்தொழிலைக் கண்டீராயின்
மன்றாரு மகத்தேவர் தம்மோடு
நீங்களுமே மருவுவீரே. (2)

தூதேய்ந்த வக்கிளிக்குப் பதிலாக
நீருரைத்தீர். தோயுமாவைத்
தோதேய்ந்த வழிச்செய்தோர் தேரினையுஞ்
சேய்வித்துத், தோலினின்றும்
போதேய்ந்து பசுவயக்கி, யிருவரையு
மிளமையுறப் புரிந்து, பின்னர்
நீதோய்ந்து சொன்னதொழி லெணித்தம்பீ
யிழைப்பமெனு நிலையார் சொல்லே. (3)

இரிபவர்கா ளவ்விதமே முடிந்தவுட
னீண்டணைந்த வெழிலார் தூதன்
றிரிபவனா யெங்குற்ற னெனவினவத்
துவட்டா வுந்திகழு நான்கு
முரவைகளர யியற்றியுள தன்மையினைக்
கண்டதுமே மனத்தின் வெள்ளிக்
கரவுறவே மறைந்தனனாற் றேவமா
தர்கண்டுவிற் கதிக்கமாதோ. (4)

தேவர்கடம் பானமதற் குபயோக
மாகின்ற சிறப்பார் செப்பை
யாவலோடு மகிழ்ந்தவரை யழிப்பமெனத்
துவட்டாவு மறைந்த காலே

மூவர்களும் வேறுபெயர் தரித்தனாற்
சுதைபிழிய முயன்ற காலத்
தோவறுமம் மறுபெயரி னவர்களைக்கன்
னிகையேற்ற ளுவக்க மன்றோ. (5)
இந்திரன்ற னரியிரண்டைப் பூட்டினனா
லசுவினிக ளியைத்தார் தேரில்
நந்துமறைப்பதி விசுவ வுரவாரும்
பசுவடைந்தான்: நண்ணித்தேவர்
தந்திசைநீர் சென்றிட்டீர் ரிபு-விப்வான்
வாஜரெனச் சற்கள்மத்தோ
டுந்தமது பங்கடைந்தீர் யாகமதில்
யாம்வணங்கு முரிமையார்ந்தே. (6)

ஞானமதாற் சருமத்தி னின்றாவை
யுரப்படுத்தி, நலிந்து தோன்று
மீனமிலாப் பெற்றோரை யிளமையுற
விடைத்திட்டீ ரேன்ற மாநின்
றூனமறு மோர்மாவை யுறத்தினிர்சௌ
தன்வானீ ருமது தேரின்
மானமுறு பரியூட்டித தேவரிடைச்
செனறிட்டீர் மதிக்கத் தானே. (7)

இவ்வுதகத்தனைப் பருகலெனு மொழியே
யவர்க்குரைத்தீ ரின்றேன் முஞ்ச
மொவ்வுறு நற்றடுக்கூடு வடியுமிதைக்
குடிக்கொன்றீர்: ஓங்குமீதுஞ்
செவ்வையுள தாயுமக்குத் தோன்றிலதேற்
சுதன்வந்து சிறுவீர் முன்றாங்
கவ்வையறு சவனமதிற் களிகொள்வீர்
சிறக்கவெனக் கழன்றிட்டீரெ. (8)

ஆபங்களே சிறந்தவென வொருவ
ன்றைந் திட்டான்: அல்லவல்ல
தாபங் கொளக்கினியே சிறந்ததென
வேறொருவன் சமையச் சொன்னான்:
கோபங்கொள் மின்மேகஞ் சிறந்ததெனப்
புலரறியச் சொன்னா னேகன்:
பாபங்க டவிர்மெய்யே புகன்றுசம
சங்களுருப் படுத்தினாரே. (9)

முடமான பசுவைநீர் நோக்கிக்கீ
ழடித்தொருவன் முழுது முய்க்கத்
திடமான வாள்கொண்டு விலையடைந்த
மாமிசத்தைச் சிறப்பாரங்கத்
தடலார லொருவன்றா னாற்றிடமற்
றொருவனழுக் கத்த மித்த
வுடன்வாரிப் போட்டிடுவா, னிவர்பணியிற்
பிதாபுதல்வர்க் குதவியாதே?. (10)

உன்னதமா ரிடங்களினி லுயிர்க்குதலப்
புல்லதனை யோங்குவித்துப்
பின்னரும் பள்ளத்தாக்கிற் சற்கருமத்
திறமையினீர் பிறங்குவித்தீர்:
உன்னருமிச் செயனரரா மிருபவர்கா
ளின்றேயன் றோங்குங் கூடந்
துன்னரியோனவன் வீட்டிற் றூங்குவதை
யேக்காலுந் தோய்கின்றீரே. (11)

புவனங்கடமைச் சூழ்ந்து பின்னவற்றின்
மேற்பெய்த போது பெற்றோர்
கவனங்கொள் பாலனர்களெங் கிடங்கொண்
டமைந்திருந்தார்? கறுவியும்மே
லெவனுந்தன் கரந்தூக்கிற் சபித்திட்டீர்:
அருந்துதிக் கணியைந்து தீர்க்கத்
தவனங்கொள் சிறப்பினுமைப் புகழ்ந்தவன்மாட்
டெதிர்மொழிகள் சாற்றினீரே. (12)

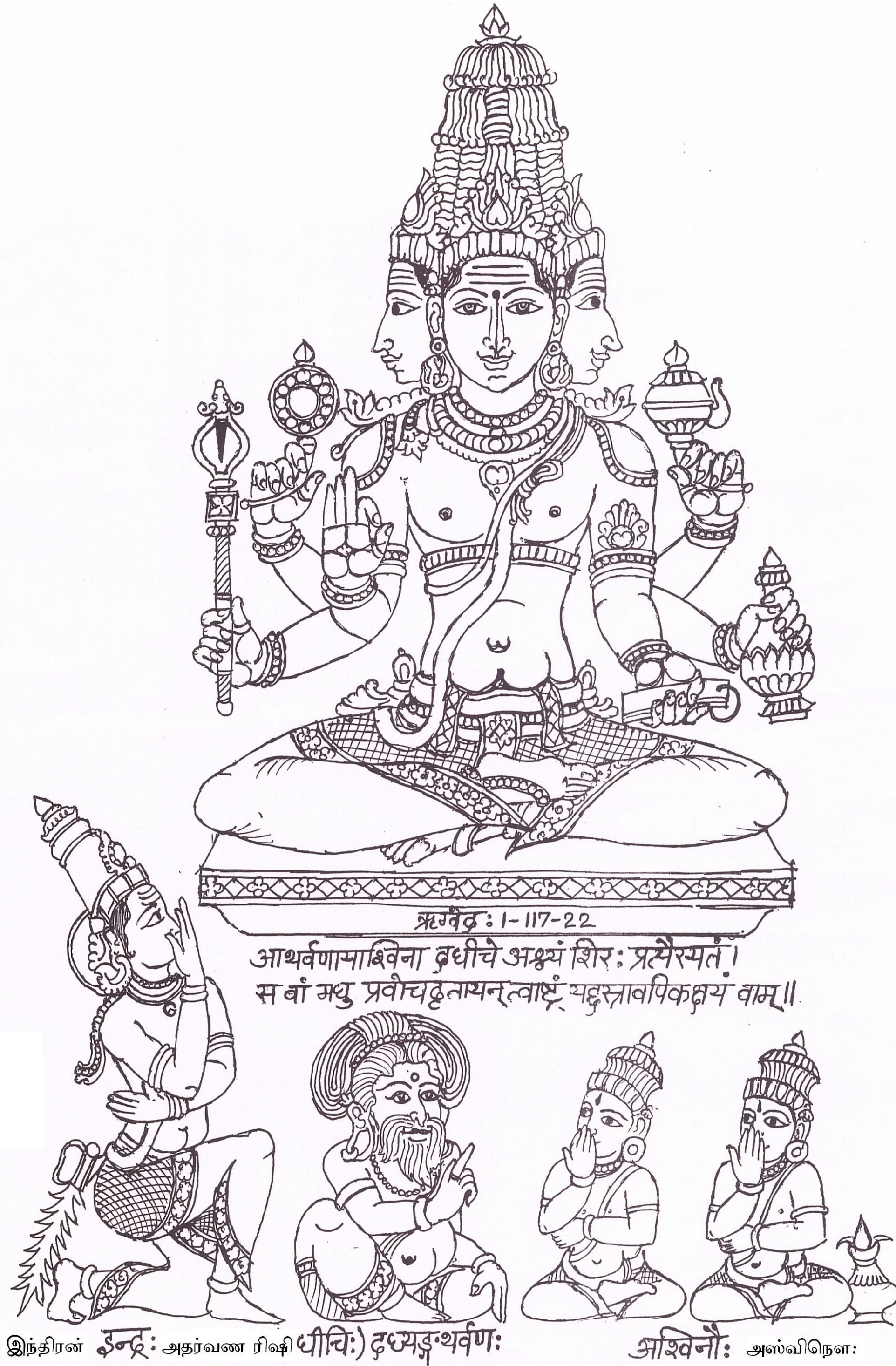
இருபவர்காடுயிலார்ந்த பினரிதனைக்
கேட்டனிரா லிருளே யில்லா
வருளாள வெமையாவ ரெழுப்பினரென்:
றாடுபதி லறைந்த தெங்குந்
திரிபவனஞ் சுவானமுமை யெழுப்பினனென்
றாண்டதனிற் சேரந்நாளே
யருமையினிற் கண்டிறந்து பலவாறா
யொளிநான்றீ ரவனிமீதே. (13)

சவஸநப் திருக்கா ளும்மைச்
சார்ந்திட நாடிவிண்ணின்
றவமறு மருதர் பூமியங்க
ணிவ்வங்கி வாதன்
நிவமுறு மந்தரீடசத் தணைகின்
றார் முந்நீ ரோங்கும்
புவனநின் றடைகிள்றானால்
வருணனு முமைப் பொருந்து. (14)

வேதம் படிக்க முடியாத அல்லது தெரியாதவர்களுக்காக 20 ஆம் நூற்றாண்டு தொடக்கத்தில் வெளியிடப்பட்ட ருக்வேத தமிழ் மொழி பெயர்புகள். பிராமணர்கள் என்ற வர்ணத்தினை சேர்ந்த குல பிரிவுகள் பாரதத்தில் உள்ளவர்களை பற்றி அனைவரும் தெரிந்துக்கொள்வதற்காக. பொதுவாகவே பிராமண வர்ணத்தினை கொண்டவர்களுக்கு வேதத்தின் அனைத்து பிரிவினையும் படிப்பார்கள். 1 முதல் 5 வரையிலான பிரிவினர்களாகிய பாஞ்சாலர்களே இன்றுள்ள **"விஸ்வபிராமண"** ஸமூகத்தினர்கள் ஆவார்கள். 6 முதல் 8 வரையிலான ஸமூகத்தினர்கள் **"பிராமணர்"** என்ற ஒரே பெயரில் ஜாதிசான்றில் குறிப்பிடப் பெருகின்றார்கள். இதில் தேவகம்மியர்களும், பார்ப்பனர்களும் அகிலபாரதிய அளவில் இருப்பவர்கள் ஆவார்கள். ஆதிசைவர்கள் தமிழ்நாட்டில் மட்டுமே உள்ளவர்கள். வைகானஸர்கள் ஆந்திரா, தமிழ்நாடு மற்றும் கர்நாடகா ஆகிய மாநிலங்களில் உள்ளவர்கள். இவர்களின் குல கோத்திர ஸூத்திர விவரங்கள்.

குலம்/ கணங்கள்	முதன்மை கோத்திரங்கள்	உபவேதங்கள்	ஸூத்திரங்கள்	ஆகமங்கள்
1) ஆதிபிரம்மம்	ஸானக ரிஷி	ஆயுர்	சாங்காயனம்	விஸ்வகர்மம்
தேவகம்மியர்	ஸானதன ரிஷி	தனூர்	காடகம்	
ஆசாரியர்	அஹபூன ரிஷி	கந்தவர்வம்	கௌதூமம்	
	பிரத்ன ரிஷி	ஸ்தாபத்யம்	கௌசீகம்	
	ஸுபர்ண ரிஷி	இதிஹாஸபுராணம்	ரூப்யாயனம்	
2) பிரஜாபதி	விஸ்வகர்மா ரிஷி	அனைத்தும்	*கௌஷீதகிம்*	ஸ்ரீ சாக்தம்
தேவகம்மியர்	மனு ரிஷி		*மானவம்*	
ஆசாரியர்	த்வஷ்டா ரிஷி		*ஜைமினீம்*	
மரீசியாதி-7 ரிஷி	**சில்ப-காஸ்யப ரிஷி**		*வைதானம்*	
	தக்ஷா ரிஷி		*காத்யாயனம்*	
3) ஆங்கிரஸம்	பிருஹஸ்பதி ரிஷி	அனைத்தும்	*வாமதேவம்*	அனைத்தும்
தேவகம்மியர்	ஸுதன்வா ரிஷி		*பரத்வாஜம்*	
ஆசாரியர்	விரூப ரிஷி		*திரேதாயனம்*	
	குத்ஸ ரிஷி		*ஆங்கிரஸம்*	
	உசத்ய ரிஷி		*ஹிரண்யகேசி*	
4) பிருகும்	விஸ்வரூப ரிஷி	அனைத்தும்	*பார்க்கவம்*	அனைத்தும்
தேவகம்மியர்	ச்யாவந ரிஷி		*ஆபஸ்தம்பம்*	
ஆசாரியர்	வேன ரிஷி		*லாத்யாயனம்*	
	சுக்ர ரிஷி		*நக்ஷத்திரம்*	
	அதர்வண ரிஷி		*அக்னிவேசி*	
5) ருபுதேவம்	கௌண்டின்ய ரிஷி	அனைத்தும்	ஆஸ்வலாயநம்	அனைத்தும்
தேவகம்மியர்	ஆத்ரேய ரிஷி		போதாயனம்	
ஆசாரியர்	பாரத்வாஜ ரிஷி		மசகம்	
	காஸ்யப ரிஷி		சாந்திம்	
	கோதம ரிஷி		வராஹம்	
1 முதல் 5 வரையுள்ள கணங்களாகிய சிருஷ்டிகார்த்தாக்கள் தேவர்கள் பிரவரத்தில் உண்டானவர்கள் என்று வேதத்தில் கூறப்படுகின்றார்கள். இதனால் தான் இவர்கள் தேவபிராமணர்கள் (தேவகம்மியர்) ஆசார்யர் என்று நிக்ஷியக்கப்படுகின்றார்கள்.				
6) வைகானஸ	*விகனஸ ரிஷி*	அனைத்தும்	*வைகானஸம்*	*வைகானஸம்*
அர்ச்சகர்	*மரீசி ரிஷி*			
பட்டாசாரியர்	*அத்திரி ரிஷி*			
	காஸ்யப ரிஷி			
	பார்க்கவ ரிஷி			
7) ஆதிசைவ	**காஸ்யப ரிஷி**	அனைத்தும்	போதாயனம்	ஆதிசைவம்
அர்ச்சகர்	கோதம ரிஷி			
சிவாசாரியர்	கௌசிக ரிஷி			
	பரத்வாஜ ரிஷி			
	அகஸ்திய ரிஷி			
8) விப்பிரர்	வஸிஷ்டாதி-7ரிஷி	அனைத்தும்	அனைத்தும்	அனைத்தும்
பார்ப்பனர்கள்	ஐயர்-ஐயங்கார்			

வளர்க வேத நெறி, ஓங்குக ஸ்தாபத்ய வேதம், வாழ்க வைதீகம்.

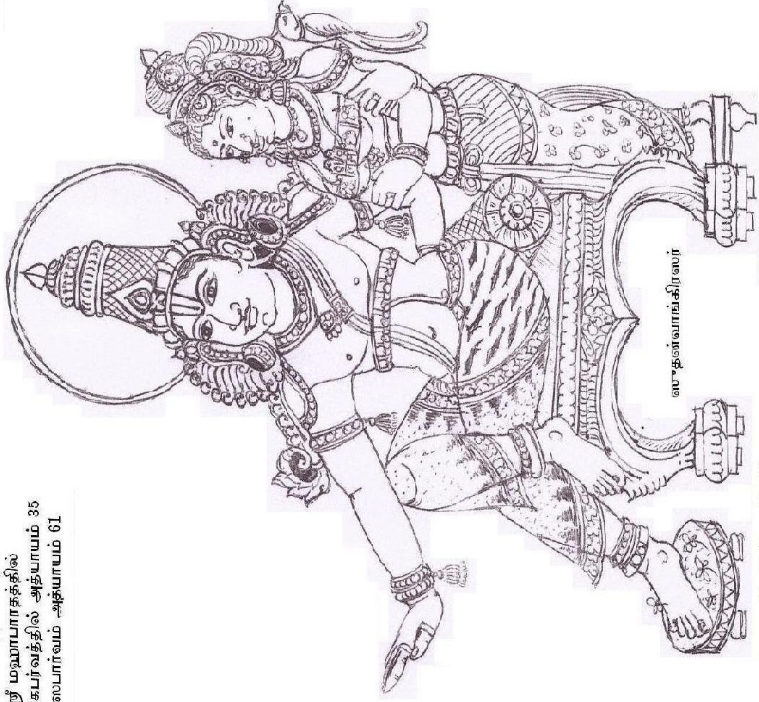
ஸ்ரீ த்வஷ்ட -ப்ரஜாபதி வேதத்தில் முதன்முதலில் உபதேசித்த மது வித்யாவினை அக்னியும், இந்திரனும், ருபுதேவனும் அறிந்ததால் இம்மூவரும் ஸோமயாகத்தில் மும்மூர்த்தியாக இடம்பெற்றார்கள். இப்பெருமையை அடைய எண்ணிய அஸ்விநிதேவர்கள் இந்திரனிடம் மதுவித்யா உபதேசம் பெற்ற அதர்வண ரிஷியிடம் அஸ்விநிகள் இவ்வுபதேசத்தினைப் பெற்றார்கள். இதனால் இவர்களும் ஸவனத்தில் முக்கியமான இடத்தினை பெற்றார்கள். ஸ்ரீ த்வஷ்ட - பிரஜாதியின் மூலமாக வந்த இவ்வித்தையிலிருந்தே அநகவித்தைக்கள் வேதத்திலுருவானது.

ஸ்ரீ ஸுதன்வாங்கிரஸர் பிறப்பால் உயர்ந்தவர் असुरेन्द्रगीता என்பதை பிரஹ்லாதர் தன்மகனுக்கு கூறியது.

श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि अध्यायं ३५ ॥

அஸுரேந்திர - கீதா
ஸ்ரீ மஹாபாரதத்தில்
உத்யோகபர்வத்தில் அத்யாயம் 35
(ம) ஸபார்வம் அத்யாயம் 61

ஸுதன்வாங்கிரஸர்

प्रह्लादः विरोचन

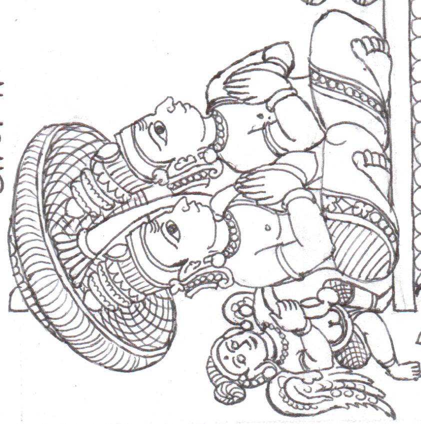
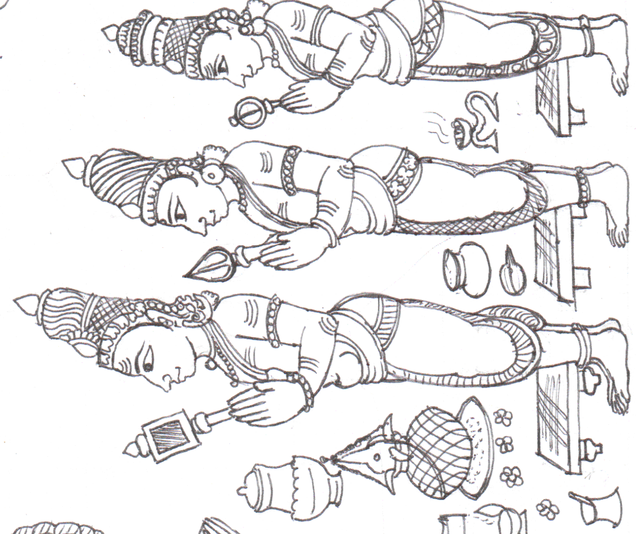
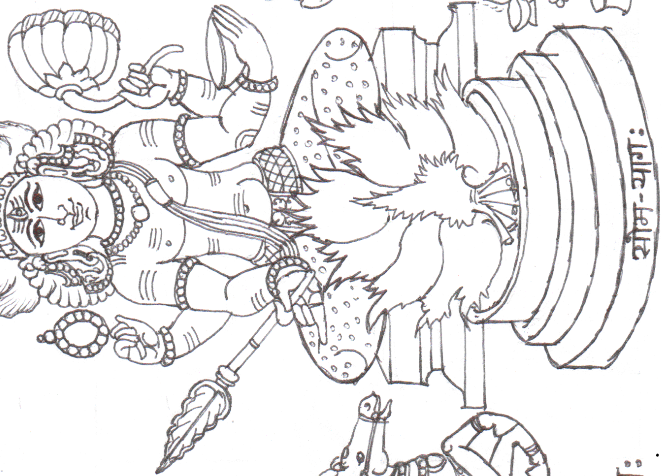
அஸுரேந்திரன்- பிரஹ்லாதன் -மகன்- விரோசநன்

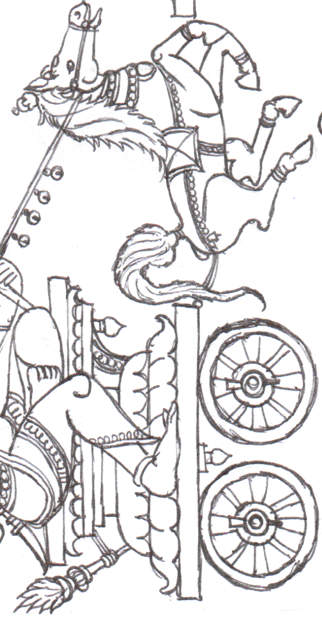
अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं। पुत्रार्थमसुरेन्द्रेण गीतं चैव सुधन्वना ॥

केशिनीदेवीः கேசிநீ தேவீ

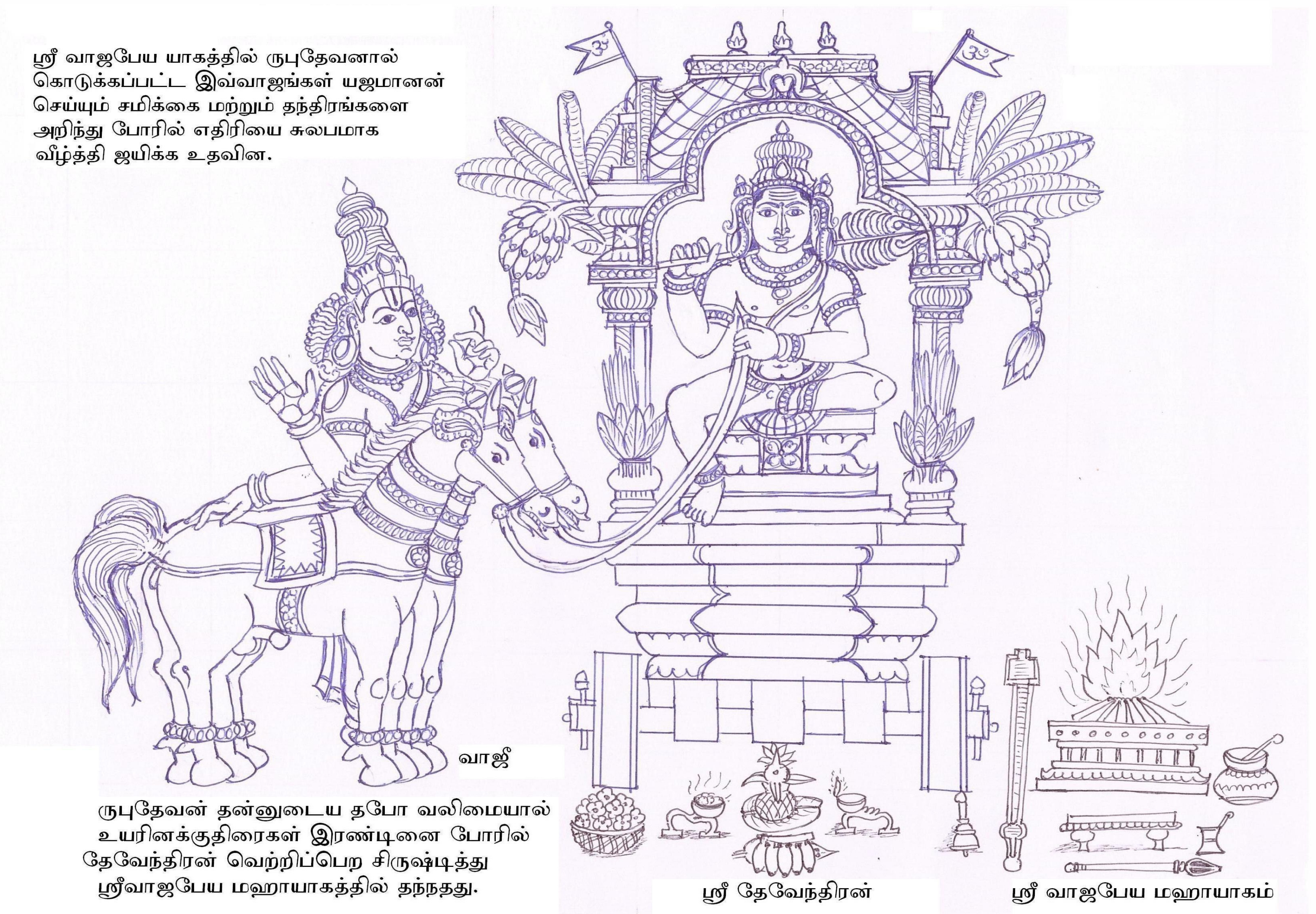

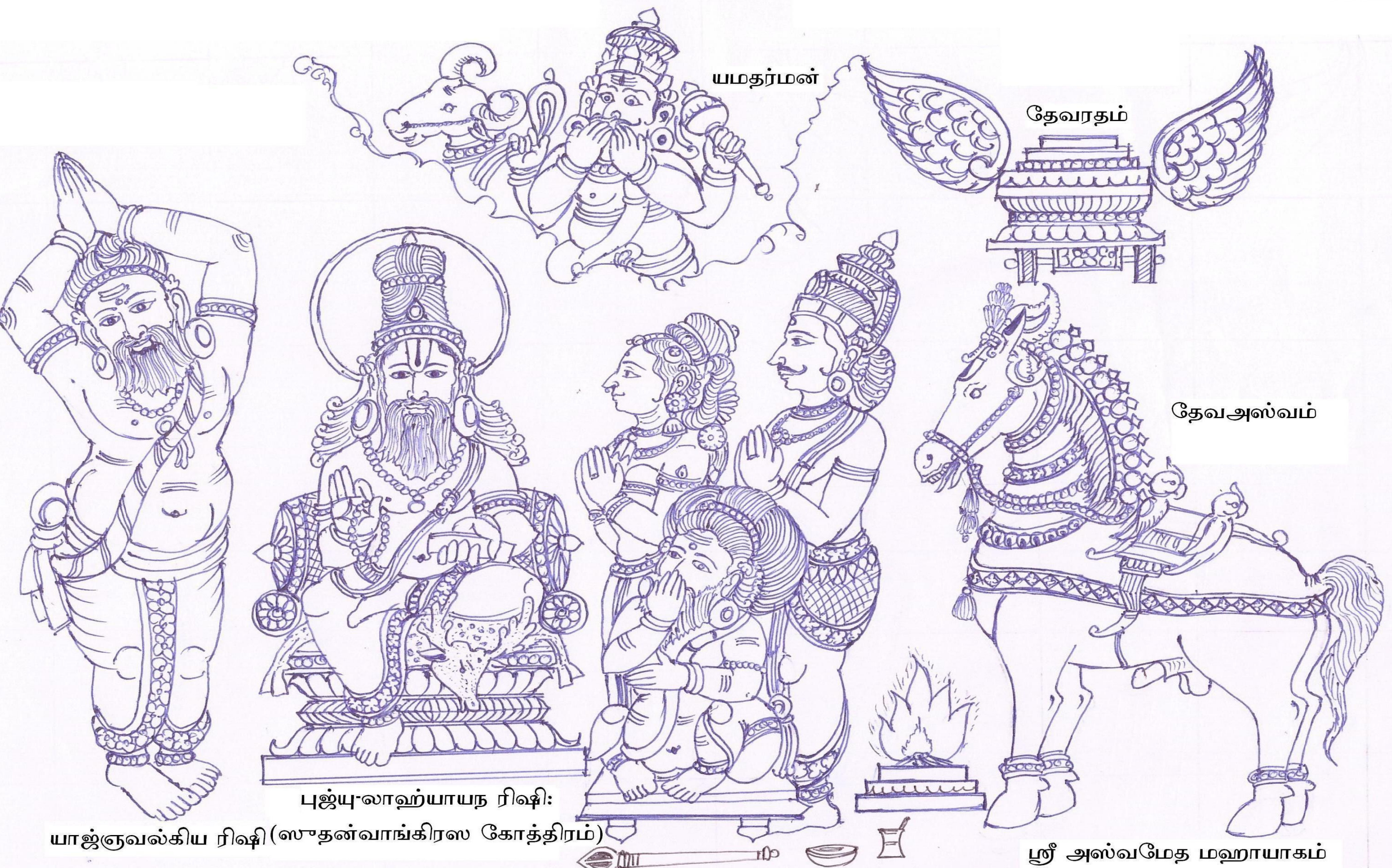

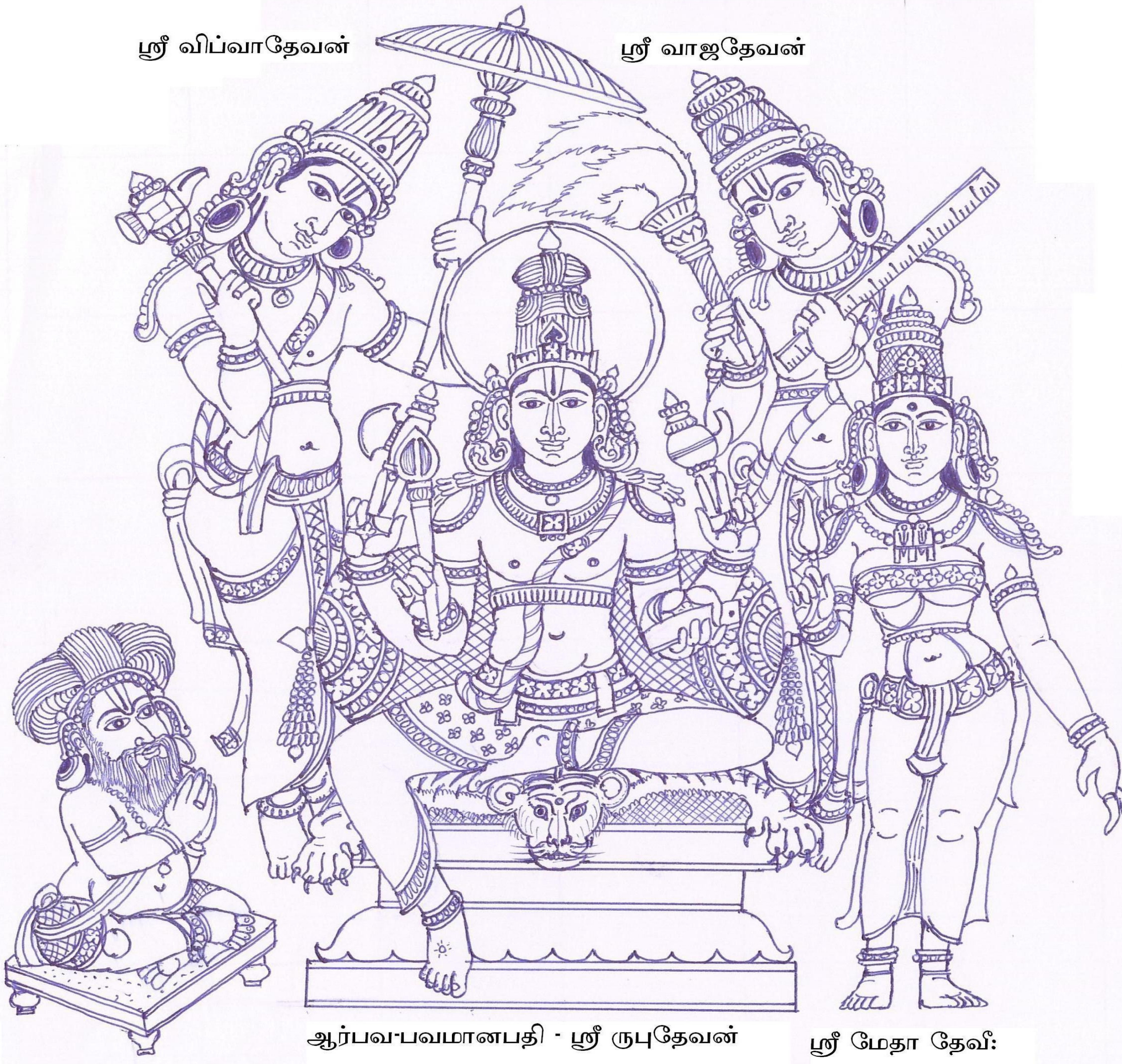
ஶ்ரீ ஸுதன்வாங்கிரஸ - பிரஜாபதி

ஶ்ரீ ஸுதன்வாங்கிர ஸோமயாகத்தின் மூன்றாம்
தினத்தின் அதிதேவன் ஆவார்.இக்காரணத்தினால்
தான் ஆர்பவ- பவமானம் என்று வேதத்தில்
கூறப்படுகின்றது. இவருடைய புத்திரர்களே
ருபுகணங்கள் - ருபுதேவன், விப்வான், வாஜன்.

ஸ்ரீ வாஜபேய யாகத்தில் ருபுதேவனால்
கொடுக்கப்பட்ட இவ்வாஜங்கள் யஜமானன்
செய்யும் சமிக்கை மற்றும் தந்திரங்களை
அறிந்து போரில் எதிரியை சுலபமாக
வீழ்த்தி ஜயிக்க உதவின.
வாஜீ
ருபுதேவன் தன்னுடைய தபோ வலிமையால்
உயரினக்குதிரைகள் இரண்டினை போரில்
தேவேந்திரன் வெற்றிப்பெற சிருஷ்டித்து
ஸ்ரீவாஜபேய மஹாயாகத்தில் தந்நதது.
ஸ்ரீ தேவேந்திரன்
ஸ்ரீ வாஜபேய மஹாயாகம்

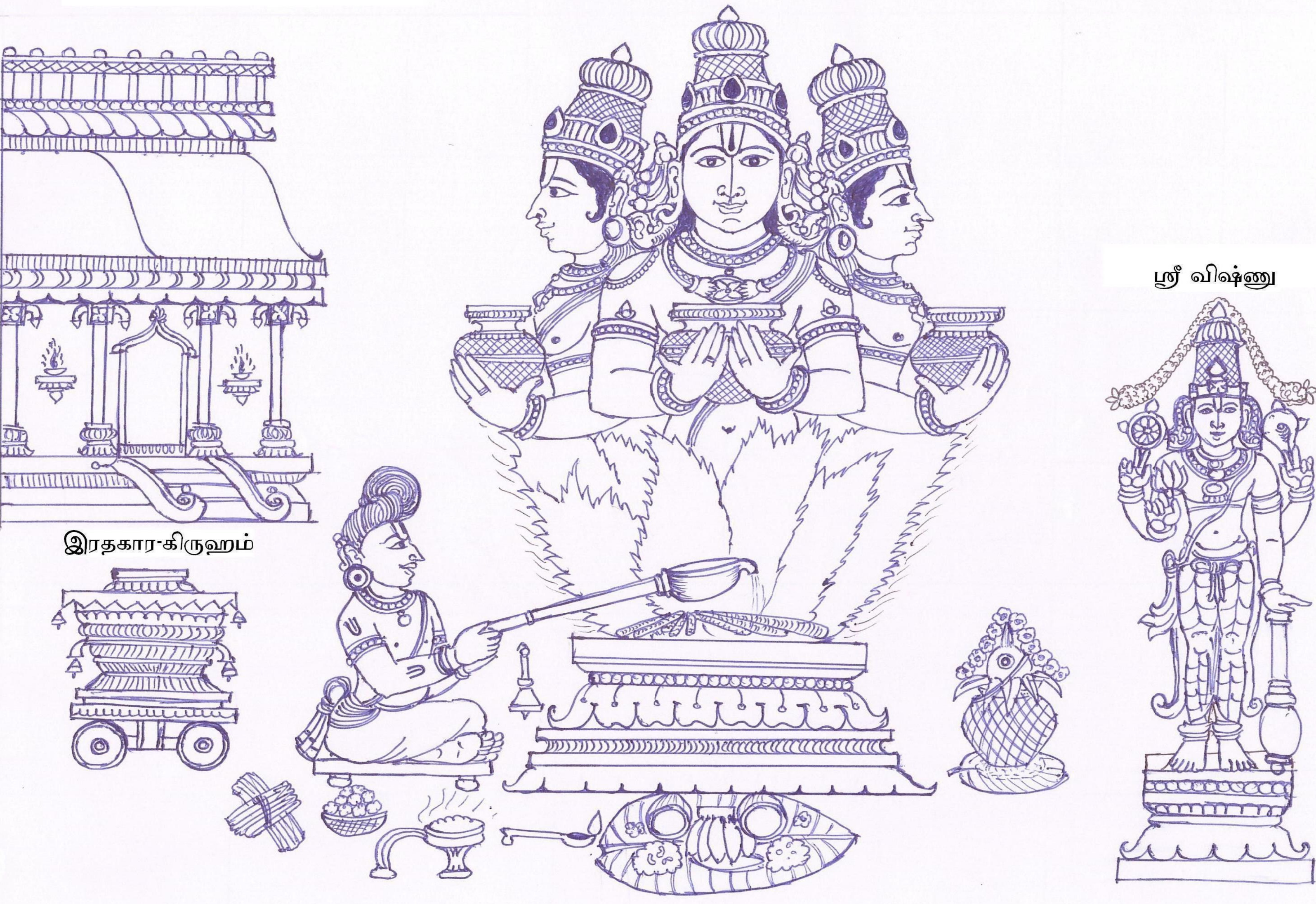

ஸ்ரீ வாஜதேவன் ருபுகணங்களில்
கடைசியாவார். இவரின் விஞ்ஞான
மதிநுட்பத்தினைமதித்து கந்தவர்கள்
ரிஷிகள் இவரை போற்றினார்கள்.
ஸ்ரீ வாஜதேவன் தன்னுடைய தபோவலிமையால்
அறிந்த ஆயுர்வேதத்தில் ரோஹிணீ என்ற
வனஸ்பதியைக் கொண்டு தேவவைத்தியம்
தன்னுடைய முன்னோர்களுக்கு செய்தல்.
அதை தேவவைத்தியர்கள் அஸ்விநெள காணல்.
ஸ்ரீ வாஜதேவன் அஸ்விநிகளுக்கு
ஒருசக்ரமும் முக்கோணபீடமுடைய
ரதத்தினை செய்ததால் இவர்
விஸ்வதேவர்களுக்கு சில்பீ ஆனார்.

ஸ்ரீ புஜ்யு ரிஷியானவர் ஸ்ரீ யாஜ்ஞவல்கிய ரிஷியின் முன்னிலையில் காப்யரிஷியின்மகளின் விவாஹத்தின் போது ஸ்ரீ அஸ்வமேத
யாகத்தினால் மிருத்யு நாஸமடைந்து ஆயுள் அபிவிருத்தியடைகின்றது என்றஅஸ்வமேதா வித்யை கூறியவுடன் யமன் அச்சமடைந்தார்.
யமதர்மன்
தேவரதம்
தேவஅஸ்வம்
புஜ்யு-லாஹ்யாயந ரிஷி:
யாஜ்ஞவல்கிய ரிஷி(ஸுதன்வாங்கிரஸ கோத்திரம்)
ஸ்ரீ அஸ்வமேத மஹாயாகம்
பதஞ்சலி-காப்ய ரிஷி மகள் காப்யாவுக்கும்
கந்தர்வனுக்கும் விவாஹம் நடைபெறல்.

ஸ்ரீ ருபுதேவனே ருபுகணங்களில் முதல்வர் இவரே ஸோம யாகத்தின் தலைவர், இவருடைய மனைவி மேதாதேவீ. கணத்தில் விப்வான் இராண்டாவது ஆவார். மூன்றாவது வாஜன் ஆவார். இவருடைய குரு ஸ்ரீ த்வஷ்டா சிஷ்யர் நிதாக ரிஷி. இவர்களே தங்களுடைய தபோ வலிமையால் தேவப்பதவியை அடைந்தார். அதனால் ஸோம யாகத்தின் மூன்றாவது தினத்தின் அதிதேவர்கள் ஆனார்கள்.

இவரால் உபதேசிக்கப்பட்ட வித்யாக்கள் பரபிரம்ம வித்யா, மது வித்யா, கிருஷீ வித்யா, ஜீவசிருஷ்டி வித்யா, தாது வித்யா, ஆபோவித்யா ரஸ வித்யா, சந்த வித்யா, கவி வித்யா, தனுர்வித்யா, சில்பவித்யா பிராண வித்யா, ஸ்தாபத்ய வித்யா, ரத வித்யா, யாஜ்ஞ வித்யா, சத்ருஜ் ஜய வித்யா, மேதா வித்யா முதலிய பல வித்யாக்கள் வேதத்தில் கூறியுள்ளார். புராணத்தில் அத்வைத பிரம்ம விஞ்ஞானம் என்ற வித்யாவையும், ருபுகீதையும் உபதேசித்துள்ளார். புராண வித்யாக்களை நிதாகருக்கு உபதேசித்து அருளினார். ஆங்கிரஸ கோத்திரம் மஹா குலத்திலுத்த இவர்கள் ஸுதன்வாங்கிரஸ- கேசீனியின் புத்திரர்கள் ஆவார்கள். இவர்களே தேவர்களுக்கு தக்ஷர்கள். ஸ்ரீராஜஸூயம், வாஜபேயம், அஸ்வமேதம், அக்னிசயனம், அக்னிஷ்டோம முதலிய யாகங்கள் இவர்களுக்குண்டாவைகள் ஆகும்.

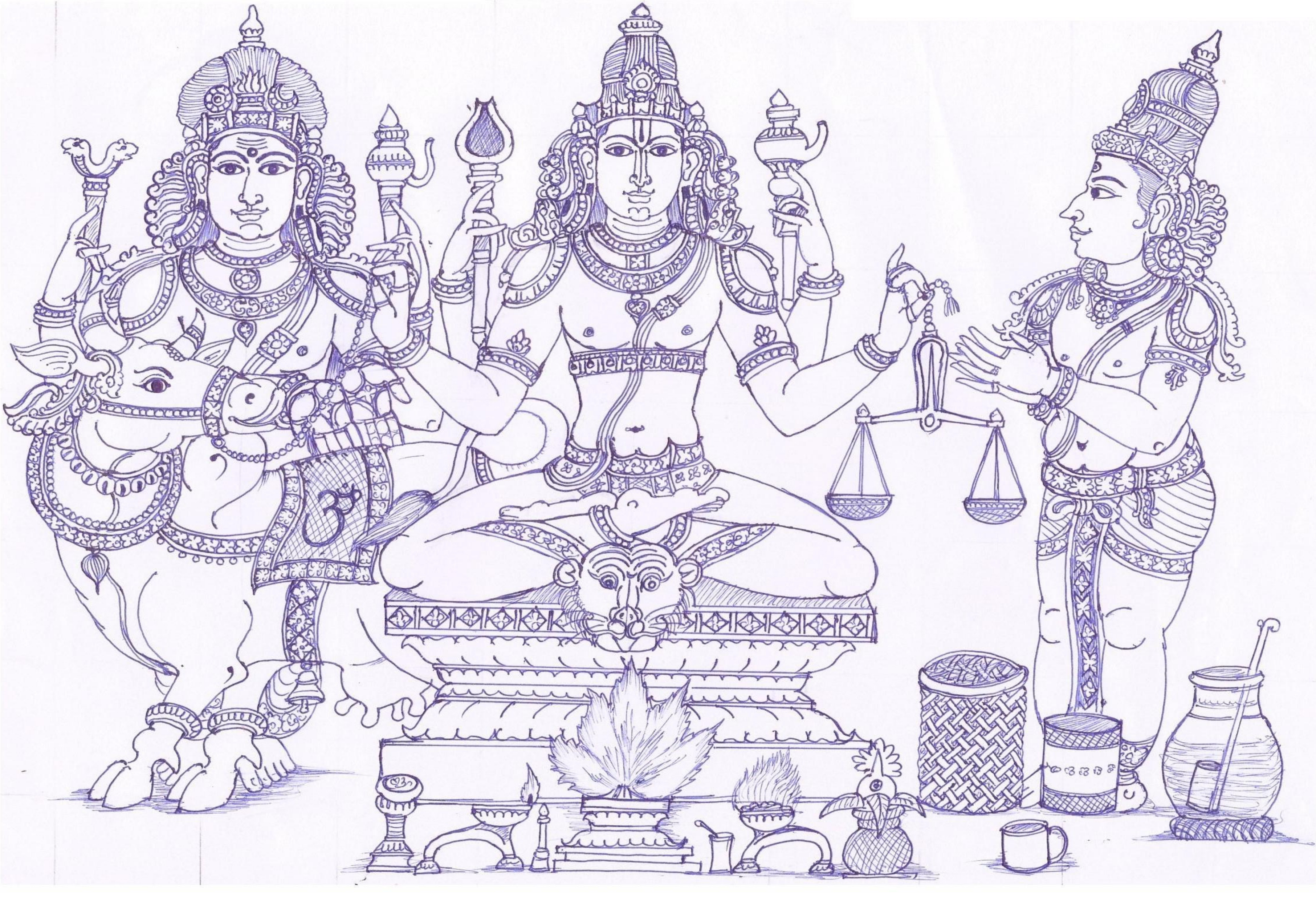

ஸ்ரீ விப்வன் - ஸ்ரீ ருபுதேவன் - ஸ்ரீ வாஜன்
ஸ்ரீ விஷ்ணு
இரதகார-கிருஹம்
ஸ்ரீ ராஜஸூய மஹாயாகத்தில் ஸ்ரீ விஷ்ணுவிற்கு தரவேண்டிய மூன்று கபால பவமானம் ரதகாரர்களாகிய ருபுகணங்களுக்கு தரும் விதி

ஸ்ரீ விப்வான் என்ற விபுதேவன் தன்னுடைய அபார ஞானத்தினால் வேளாண்மையை நீர்வளத்திளால் பெருக்கினார்கள்

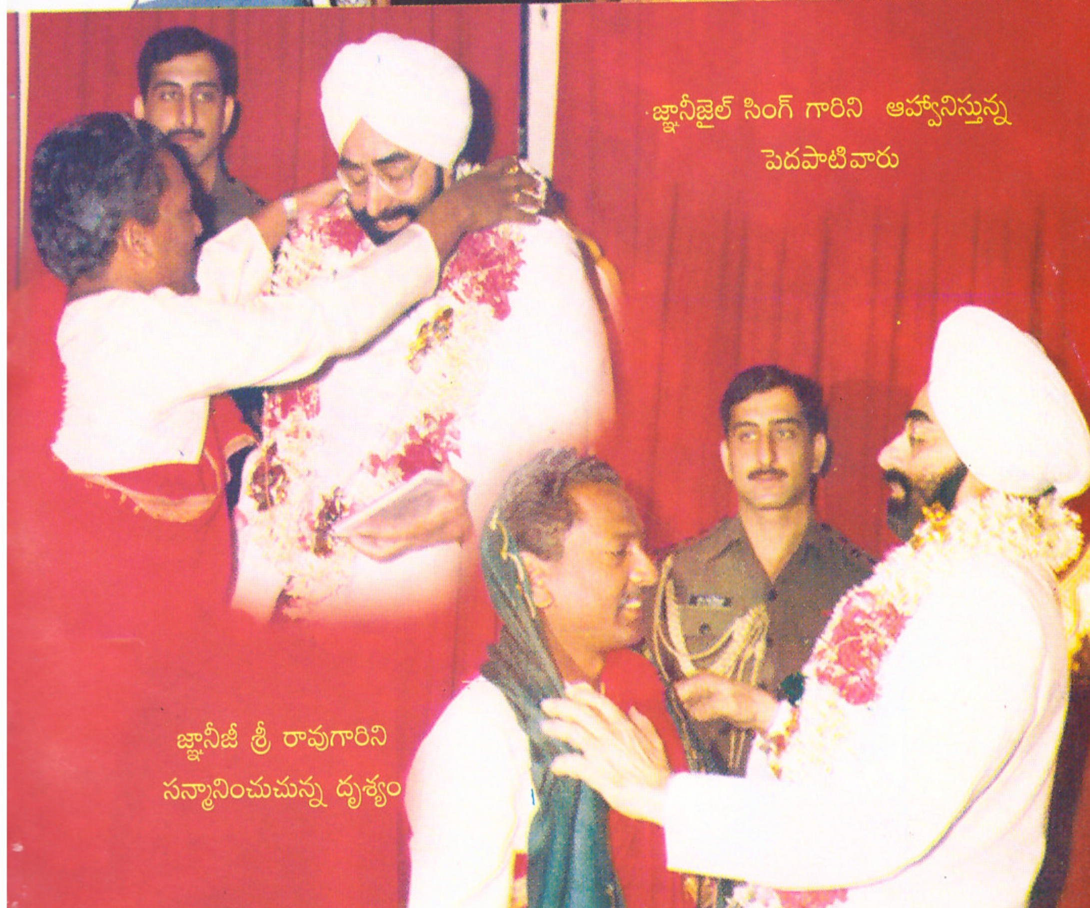

நீரின் அதிதேவனான வருணனை மகிழ்விக்கும் பொருட்டு தங்க-கவசமும் ஆயுதமும் படைத்தார்கள் இதனால் தேவபதவி அடைந்தார்

தேவபுரோஹிதர்-பிருஹஸ்பதிக்கு காமதேனுவையும், தேவவைஸ்யர்-மருத்வானுக்கு அளவு உபகரணங்களையும் ருபுதேவன் சிருஷ்டித்து அருளியது.

రాష్ట్రపతి శ్రీ జ్ఞాని జైలసింగ గారితో
సంభాషణ చేయుచున్న డా. పెదపాటి నాగేశ్వరరావుగారు
జ్ఞానీజైల్ సింగ్ గారి ఆస్థానంలో...

జ్ఞానీజైల్ సింగ్ గారిని ఆహ్వానిస్తున్న
పెదపాటివారు
జ్ఞానీజీ శ్రీ రావుగారిని
సన్మానించుచున్న దృశ్యం